

Urząd Gminy w Chorkówce

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr XLIX/302/14
Rady Gminy Chorkówka
z dnia 27 sierpnia 2014 roku

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024

**Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej
Gminy Chorkówka**

Chorkówka, sierpień 2014 roku

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024 to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Określa ona priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonego na obszarze jego działania.

Niniejsza, jest kolejnym dokumentem w którego tworzeniu uczestniczyłem. Potrzeba aktualizacji Strategii oparta była o wiele istotnych przesłanek. Na pierwszy plan wysuwa się wymóg dostosowania zapisów dokumentu do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej, a także fakt, iż perspektywa czasowa wcześniejszego opracowania dobiegała końca.

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024 nie ogranicza się w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych przez gminne władze samorządowe. Dokument ujmuje również zapisy, które mają być wyzwaniem dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na terenie Gminy. Budowanie i rozwijanie aktywnych partnerstw lokalnych prowadzić może do realizacji wielu prorozwojowych działań.

Wszyscy jednak zdajemy sobie sprawę, że takie partnerstwa nie są zjawiskiem, które mogą się łatwo rozpocząć i zafunkcjonować spontanicznie. Z drugiej jednak strony, mamy wiele przykładów lokalnych organizacji i instytucji aktywnie wpływających na nasze otoczenie. Zachęcam Państwa do współpracy. Jestem również przekonany, że dokument Strategii pozwoli na jej zainicjowanie, nakierowanie i intensyfikowanie.

Wyrażam przekonanie, że nowa Strategia będzie odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania wszystkich mieszkańców Gminy Chorkówka. Ponadto w kolejnej perspektywie funduszy europejskich da możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na istotne dla jej rozwoju przedsięwzięcia.

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, dokument ten stanowi syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową. Jestem bardzo wdzięczny za udział i współpracę w pracach nad Strategią Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024.

Andrzej Koniecki
Wójt Gminy Chorkówka

Źródła informacji – skróty użyte w tekście:

S – statystyka państwowa: jeżeli nie podano inaczej, to Bank Danych Lokalnych GUS na stronie www.stat.gov.pl

UG – Gminy,

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

KMP – Komenda Miejska Policji,

KPMSP – Komenda Powiatowa Miejskiej Straży Pożarnej

US – Urząd Skarbowy

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Spis treści

WSTĘP	1
1. OTOCZENIE LOKALNE I REGIONALNE	5
1.1. Położenie Gminy Chorkówka	5
1.2. Otoczenie przyrodnicze	8
1.3. Miejsce w sieci osadniczej	13
1.4. Potencjał społeczny otoczenia	13
1.5. Potencjał ekonomiczny otoczenia	13
1.6. Powiązania transportowe	14
2. MIESZKAŃCY GMINY (POTENCJAŁ LUDZKI)	25
2.1. Demografia	25
2.1.1. Ludność ogółem w 2012 r., miejsce w województwie, zmiany ludności w latach 2004 – 2012	25
2.1.2. Struktura wieku i płci	26
2.1.3. Ruch naturalny	28
2.1.4. Ruch wędrowny (migracje na pobyt stały)	31
2.1.5. Prognoza ludności	32
2.2. Stan zdrowotny ludności Gminy Chorkówka	34
2.3. Kapitał ludzki	34
2.4. Kapitał społeczny	37
3. ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW	39
3.1. Zdrowie	39
3.2. Mieszkania	46
3.3. Zabezpieczenie materialne – status materialny, źródła utrzymania, pomoc społeczna	52
3.4. Opieka nad dziećmi (w tym żłobki), osobami starszymi i niepełnosprawnymi	57
3.5. Edukacja	58
3.5.1. Przedszkola (publiczne i prywatne)	58
3.5.2. Szkoły podstawowe publiczne	61
3.5.3. Gimnazja publiczne	64
3.5.4. Szkoły inne niż gminne kształcące w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum	64
3.5.5. Stan techniczny szkół poszczególnych poziomów należących do gminy	65
3.5.6. Dowozy do szkół podstawowych i gimnazjów	67
3.5.7. Administracja szkół	67
3.5.8. Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym młodzieży (różnorodność, dostępność czasoprzestrzenna)	71
3.5.9. Kształcenie dorosłych (ustawiczne) w Gminie Chorkówka i otoczeniu – różnorodność form, dostępność	73
3.5.10. Inne placówki edukacji i wychowania	75
3.5.11. Kształcenie na poziomie wyższym	75
3.6. Bezpieczeństwo	75
3.7. Sport i rekreacja	91
4. POTENCJAŁ PRZYRODNICZY	96
4.1. Przyroda	96
4.2. Stan środowiska	101
5. POTENCJAŁ KULTUROWY	103
6. POTENCJAŁ TURYSTYCZNY	118
7. POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY	127
7.1. Władze i administracja i ich zasoby	127
7.2. Inne podmioty instytucjonalne działające w gminie	132
7.3. Inne działania prorozwojowe i ich skuteczność	134
7.4. Współpraca regionalna i międzynarodowa	138
8. POTENCJAŁ GOSPODARCZY I STRUKTURA GOSPODARKI	138
8.1. Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki	138
8.2. Struktura rodzajowa gospodarki	140
8.3. Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki	144
8.3.1. Działalność produkcyjna	144
8.3.2. Działalność budowlana	144
8.3.3. Turystyka i gastronomia	144

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024
Tom I: Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chorkówka

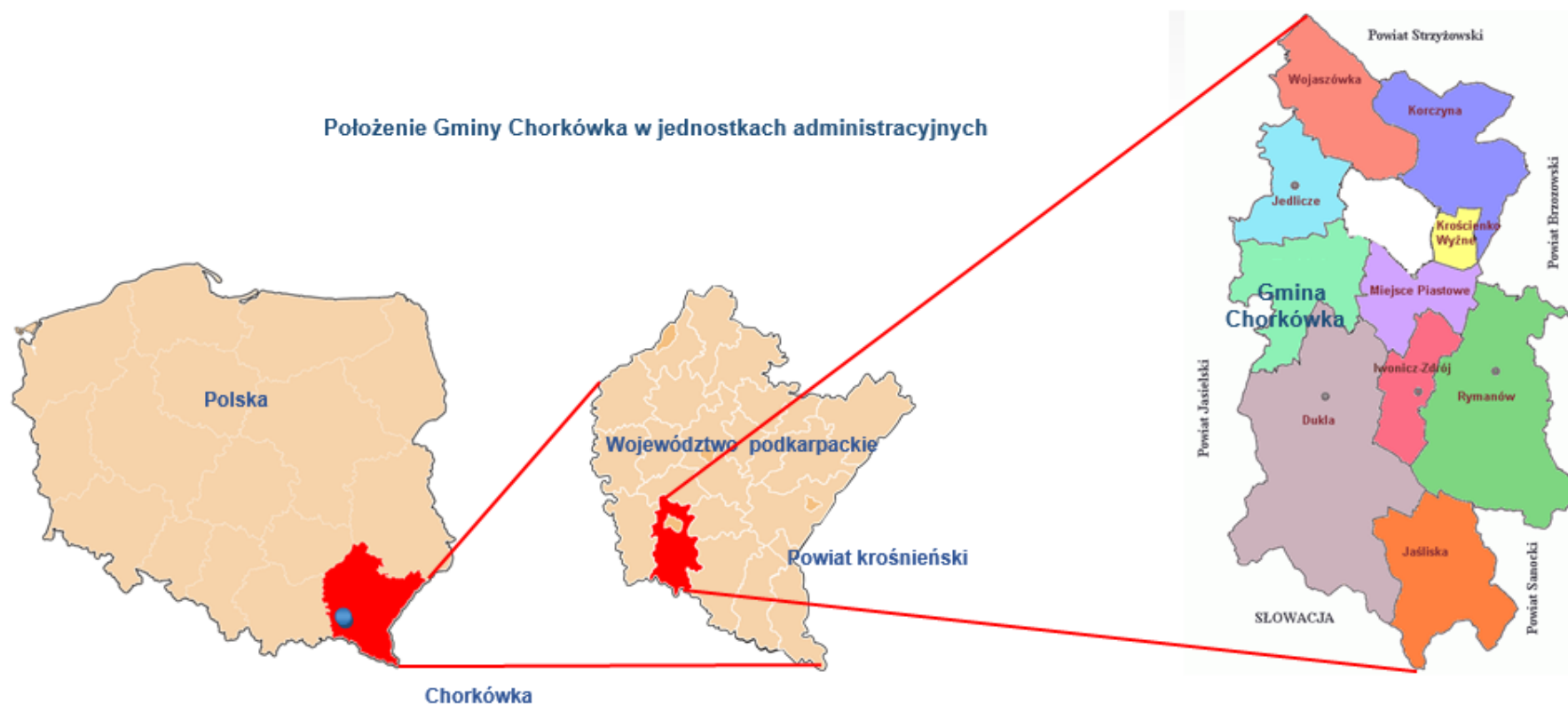
8.3.4.	Pozostałe usługi.....	145
8.3.5.	Usługi otoczenia biznesu	146
8.3.6.	Sponsorowanie przez podmioty gospodarcze sportu, kultury, ochrony zdrowia i innych sfer w gminie	146
9.	POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY GMINY	147
9.1.	Majątek komunalny.....	147
9.1.1.	Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty / urzędnia	147
9.1.2.	Grunty komunalne.....	150
9.1.3.	Potencjał podmiotów z udziałem własności komunalnej	152
9.1.4.	Ewentualne inne składniki majątku komunalnego	152
9.2.	Transport	152
9.2.1.	Gminny transport publiczny	153
9.2.2.	Telekomunikacja	154
9.2.3.	Energetyka	154
9.2.4.	Odnawialne zasoby energetyczne	155
9.2.5.	Gospodarka wodno-ściekowa	156
9.2.6.	Oczyszczanie gminy i gospodarka odpadami stałymi	159
9.3.	Gospodarka przestrzenna i tereny inwestycyjne	161
9.3.1.	Struktura użytkowania i struktura własności terenów	161
9.3.2.	Struktura przestrzenna gminy	161
9.3.3.	Dokumenty i decyzje w gospodarce przestrzennej i przewidywane w nich zmiany	161
9.3.4.	Tereny rozwojowe – oferty inwestycyjne	162
9.4.	Budżet i inwestycje gminy	162
9.4.1.	Dochody budżetu gminy	162
9.4.2.	Wydatki budżetu gminy.....	163
9.4.3.	Inwestycje gminne	164
9.5.	Potencjał finansowy ludności i instytucji	165
9.6.	Rolnictwo	167

1. OTOCZENIE LOKALNE I REGIONALNE

1.1. Położenie Gminy Chorkówka

Poniżej przedstawiono położenie Gminy Chorkówka w jednostkach administracyjnych wyższego rzędu, tj. kraju, województwie oraz powiecie.

Położenie w jednostkach administracyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie źródeł internetowych

Położenie geograficzne Gminy Chorkówka wyznaczają współrzędne 49°39'06"N szerokości geograficznej północnej i 21°40'24"E długości geograficznej wschodniej.

Administracyjnie Gmina Chorkówka leży w województwie podkarpackim (na jego południowym krańcu), w powiecie krośnieńskim ziemskim i stanowi odrębną jednostkę samorządu terytorialnego.

Gmina Chorkówka

Źródło: <http://naftachorkowka.futbolowo.pl/menu,108,110,polozenie.html>

Gmina Chorkówka sąsiaduje z gminami: Dukła, Jedlicze, Krosno, Miejsce Piastowe, Nowy Żmigród i Tarnowiec.

Położenie historyczne

Prehistoria

Na podstawie odkryć archeologicznych można sądzić, że początek osadnictwa na terenie Gminy Chorkówka był w epoce neolitu (4200-1700 lat p.n.e.). Druga fala osadnicza przeszła w latach kultury łużyckiej (1100-650 lat p.n.e.), natomiast trzecia w okresie rzymskim. Kształtował się wówczas szlak bursztynowy. Po powstaniu państwa polskiego szeroką działalność kolonizacyjną prowadziło opactwo Cystersów z Koprzywnicy.

Średniowiecze

Pod koniec panowania Bolesława Wstydlwego i za Leszka Czarnego były tworzone fortuny rycerskie, które miały umacniać pogranicze z Rusią Halicką. Jednym z takich rodów był ród Bogoriów, do których na początku XIV wieku należały m.in. Draganowa, Kobylany, Sulistrowa, Zręcin, Bóbrka i Żeglce.

Jednak dopiero za panowania króla Kazimierza Wielkiego nastąpiło duże zagospodarowanie tych ziem. Z dokumentów wynika, że w 1348 roku była lokowana na prawie magdeburskim wieś Kopytowa, natomiast w 1366 roku Chorkówka, Draganowa, Kobylany, Leśniówka i Sulistrowa były własnością bratanów kanclerza królewskiego - Janusza Suchywilka. Bardzo duży rozwój osadnictwa nastąpił w XV wieku. Osadnicy zajmowali tereny puste dotąd nie zasiedlone, które należały do istniejących wsi, lub do nich przylegały. Mieszkańcy gminy w tym czasie byli często nękani przez najazdy Tatarów, Wołochów i Węgrów. W styczniu 1474 roku najechała na te ziemie sześciotysięczna armia węgierska, która spustoszyła m.in. Chorkówkę, Zręcin, Bóbrkę i Kobylany.

Wojna trzydziestoletnia

W czasie wojny trzydziestoletniej (1618-1648) stacjonowały na tych terenach oddziały lekkiej polskiej jazdy (lisowczyki), natomiast w latach potopu szwedzkiego niszczyły wojska węgierskie księcia siedmiogrodzkiego J. Rakoczego. Przemarsze wojsk, rekwizycje i rabunki doprowadziły do znacznego zniszczenia wsi, a także spowodowały wyludnienie.

Od Polski tereny te zostały już odłączone w czasie pierwszego rozbioru Polski i znalazły się w granicach zarządzanego przez Austrię Królestwa Galicji i Lodomerii. W zaborze austriackim pozostawały one aż 146 lat.

Okres wojen napoleońskich

W okresie wojen napoleońskich okolice te kilka razy przemierzały wojska rosyjskie, które nakładały na mieszkańców liczne dotkliwe kontrybucje i rekwizycje. W latach 1811, 1820, 1839, 1843, 1845 ludność Chorkówki i okolic odczuła dotkliwe skutki nieurodzajów (powodem były deszcze, wichury i grad), natomiast w 1846 r. zarazy ziemniaczanej, a po 1848 r. tereny te nawiedziła również epidemia cholery. W marcu 1848 r. z graniczącym z gminą miastem Krosno przygotowano memoriał w sprawie zniesienia pańszczyzny w galicyjskich wsiach. Jednym z sygnatariuszy był m.in. Karol Klobassa - właściciel Zręcina i Bóbrki. W kwietniu 1848 roku nastąpiło uwłaszczenie chłopów przez rząd austriacki, co niestety przyniosło jedynie niewielką poprawę w sytuacji ludności na tych terenach.

XIX wiek

Znacznym rozwojem Gmina Chorkówka osiągnęła dzięki odkryciu ropy naftowej. W 1852 roku rozpoczęto roboty poszukiwawcze w tzw. Pustym Lesie (powiat gorlicki). Pierwszy ważny ośrodek górnictwa naftowego powstał w Bóbrce, gdzie w 1862 roku zbudowano szyb naftowy nazwany "Małgorzata" - jeden z najstarszych szybów na świecie. Obecnie Gmina Chorkówka jest najbardziej znana dzięki Ignacemu Łukasiewiczowi - wynalazcy lampy naftowej. Ignacy Łukasiewicz przyczynił się również wraz z Karolem Klobassą i Tytusem Trzeciejskim do powstania kopalni ropy naftowej w Bóbrce, a także był właścicielem rafinerii nafty w Chorkówce. Dzięki wydobyciu ropy naftowej powstało wiele miejsc pracy. Dotychczas ludność żyła niemalże wyłącznie z rolnictwa, w niewielkim stopniu z rzemiosła. Spowodowało to szybką zmianę wyglądu wsi, pojawiły się bardziej obszerne kryte blachą zabudowania, a także pierwsze maszyny rolnicze.

I i II Wojna Światowa, czasy współczesne

Podczas I wojny światowej również na tych terenach toczyły się działania wojenne. W latach międzywojennych nastąpił zastój w przemyśle naftowym i unieruchomienie kopalni ropy, a także redukcje załóg górniczych. Było to przyczyną akcji strajkowych w 1904 r., 1921 r. i 1932 r., które również objęły kopalnie w rejonie Bóbrki. W tym okresie Gmina Chorkówka obejmowała 13 gromad. Jej kształt różnił się od obecnego. Obejmowała gromady Łęki i Wietrzno - obecnie należące do Gminy Dukla, nie zawierała Świerzowej Polskiej, która należała do Gminy Jedicze i Szczepańcowej, należącej do Gminy Miejsce Piastowe. W czasie II wojny światowej tereny te nie zostały również oszczędzone. Pierwszymi ofiarami zostali mieszkańcy pochodzenia żydowskiego, których w gminie było ok. 100 osób. Zostali oni zamknięci w dukielskim getcie, a następnie rozstrzelani. Do walki z okupantem zostały utworzone lokalne konspiracyjne organizacje zbrojne m.in. "Centuria" z Chorkówki, pierwszy batalion 6 Pułku Strzelców Podhalańskich. Silne wpływy miał również ruch ludowy. W większości wsi powstały drużyny Batalionów Chłopskich. Intensywnie rozwijało się tajne nauczanie - jego ośrodkiem była Chorkówka, Zręcin, Kobylany i Żeglce. Szczególnie zgorzałe walki toczyły się w graniczącej z Gminą Chorkówką Gminie Dukla, co spowodowało, że szczególnie ucierpiały wsie graniczące z nią: Kobylany, Sulistrowa, Draganowa. W pierwszych latach powojennych w zniszczonych wioskach często zdarzały się przypadki głodu i chorób zakaźnych. Dużą rolę zaczęło znowu odgrywać wydobycie ropy naftowej, które przerwał wybuch wojny. Nastąpiła również zmiana podziału administracyjnego. Na obszarze obecnej Gminy Chorkówka funkcjonowały cztery Gminne Rady Narodowe z siedzibą w Kopytowej, Chorkówce, Zręcinie i Kobylanach. W 1975 roku nastąpiła reforma administracyjna na mocy której zlikwidowano Gminne Rady Narodowe i wprowadzono nowy podział administracyjny kraju, w którym gminy składały się z sołectw - ukształtował się wówczas obecny kształt gminy.

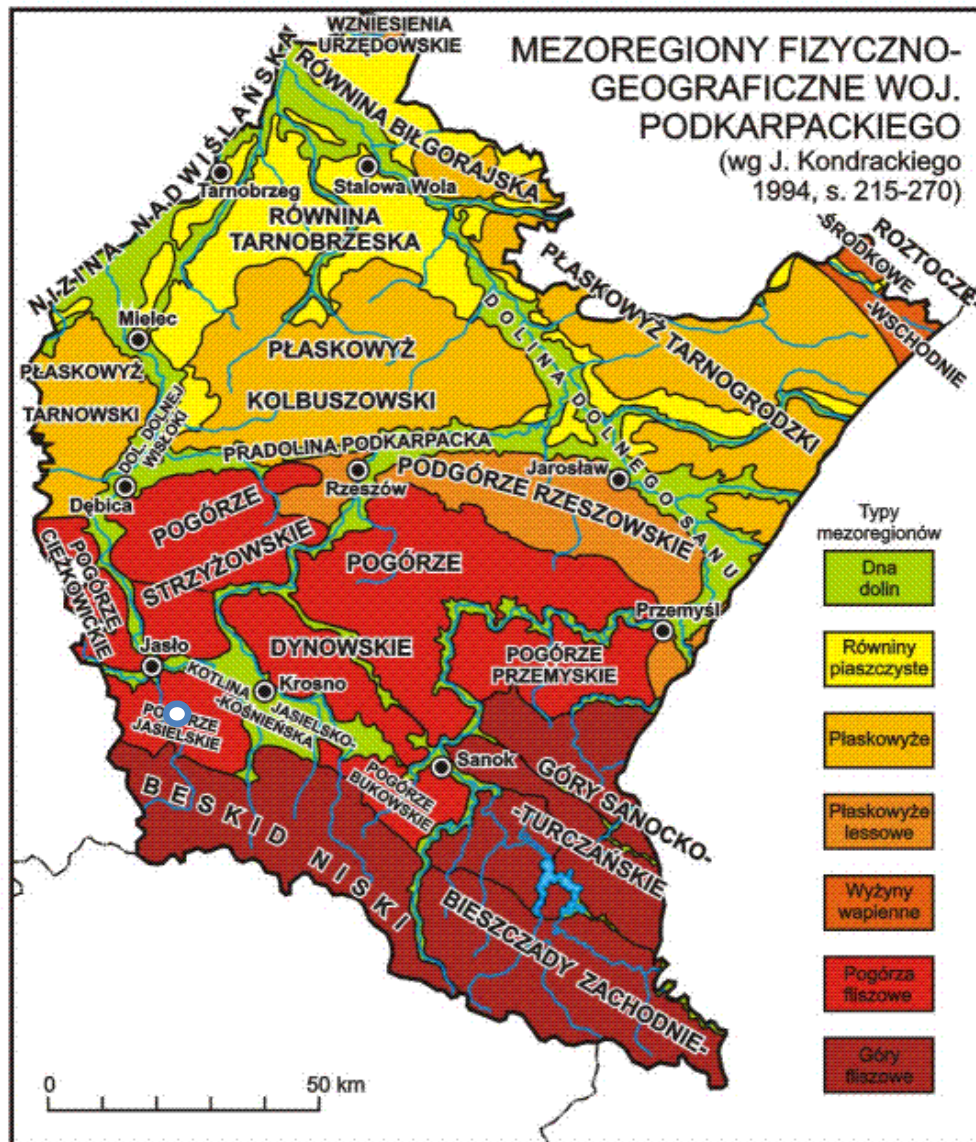
1.2. Otoczenie przyrodnicze

Charakterystyka fizyczno-geograficzna

Gmina Chorkówka położona jest w dorzeczu Jasiołki i Iwłki. Środkowa i południowa jej część leży na Pogórzu Środkowobeskidzkim, subregionie Pogorza Jasielskiego. Północna część gminy znajduje się w Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej. Na zachód od doliny Jasiołki ciągną się wzgórza Płaskowyżu Kobyłan, a na wschód od Jasiołki Graby Iwonicko-Rymanowskie. Stanowią one zewnętrzną, brzeżną strefę Beskidu Niskiego. Najważniejszymi wzniesieniami Płaskowyżu Kobyłan jest Dzwonicka (407 m. n.p.m.), Dział (413 m. n.p.m.), Grodzisko (426 m. n.p.m.) i najwyższy szczyt – Wzgórze Franków (535 m. n.p.m.).

Poniżej zamieszczona mapa prezentuje lokalizację Chorkówki na tle podziału fizyczno-geograficznego województwa podkarpackiego na mezoregiony.

Mapa 1. Lokalizacja Chorkówka na tle podziału fizyczno-geograficznego województwa podkarpackiego na mezoregiony

Źródło: http://www.wlad.com.pl/wojewodztwo_podkarpackie.htm

Podział fizycznogeograficzny obszaru Gminy Chorkówka przedstawia poniższa tabela.

Nazwa jednostki podziału regionalnego	Symbol dziesiętny	Nazwa jednostki podziału regionalnego	Symbol dziesiętny	Nazwa jednostki podziału regionalnego	Symbol dziesiętny	
Makroregion	REGION KARPACKI					
Prowincja	KARPATY ZACHODNIE (Z PODKARPACIEM ZACHODNIM I PÓŁNOCNYM)		51	KARPATY WSCHODNIE (Z PODKARPACIEM WSCHODNIM)	52	
Podprowincja	ZEWNETRZNE KARPATY ZACHODNIE		513	BESKIDY WSCHODNIE	522	
Makroregion	POGÓRZE ŚRODKOWOBESKIDZKIE		513.6	BESKIDY LESISTE	522.1	
Mezoregion	KOTLINA JASIELSKO-KROŚNIENSKA	513.67	POGÓRZE JASIELSKIE	513.68	BESKID NISKI	522.71
Mikroregion	-	-	-	-	-	

Źródło: Fizycznogeograficzna regionalizacja Polski wg Jerzego Kondrackiego

Rzeźba terenu

Gmina Chorkówka leży w obrębie Pogórza Środkowobeskidzkiego w części Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej i Pogórza Jasielskiego, jej południowa część opiera się o Beskid Niski. Rzeźba terenu gminy jest urozmaicona. Północna i środkowa część Gminy Chorkówka to obszar kotliny, obniżenie, które powstało w wyniku niszczących procesów denudacyjnych mało odpornych skał w wyniku których powstał teren płaski, lekko pofałdowany obecnie o dość gęstej zabudowie, odwadniany na północ przez rzekę Jasiołkę. W obrębie kotliny w miejscowości Bóbrka znajduje się skansen przemysłu wydobywczego z najstarszą na świecie kopalnią ropy naftowej, której zasoby przez ponad sto lat eksploatacji uległy wyczerpaniu. Na południe od kotliny urzeźbienie terenu jest bardziej urozmaicone zaznaczają się wyraźnie równoleżnikowe garby o wysokościach od 300m do niewiele ponad 400m, wraz z obniżeniami tworzą malowniczy krajobraz urozmaicony kompleksami leśnymi, łąkami, polami uprawnymi oraz licznymi ciekami wodnymi m.in. w części zachodniej lewobrzeżnym dopływem Jasiołki rzeką Chlebianką, na południu prawobrzeżnym dopływem Wisłoki, Iwełką w dolinie.

Budowa geologiczna

Podłoże geologiczne terenu Gminy Chorkówka budują osady fliszu karpackiego, tzn. silnie pofałdowane kompleksy piaskowców, łupków i margli. Gmina położona jest w obrębie jednostki śląskiej. Osie fałdów w granicach gminy mają przebieg zbliżony do równoleżnikowego i są porozcinane prostopadłymi uskokami. Najstarsze osady odsłaniają się w jądrze antykliny Bóbrki, której oś przebiega mniej więcej na południe od Faliszówki i Bóbrki, są to paleoceńskie piaskowce i łupki warstw istebniańskich górnych. Na skrzydłach tej antykliny odsłaniają się eoceńskie piaskowce ciężkowickie oraz piaskowce cienkoławicowe i łupki warstw hieroglifowych a także oligoceńskie łupki i rogowce warstw menilitowych dalej na południe i północ od antykliny zalegają młodsze piaskowce i łupki warstw krośnieńskich dolnych, które budują podłoże większości terenów gminy. Ze strukturami fałdowymi antykliny Bóbrki związane jest występowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Skały fliszowe na większości obszaru są przykryte najmłodszymi osadami czwartorzędowymi. Na stokach są to na ogół pokrywy gliniaste i gliniasto-piaszczyste.

W północnej, płaskiej części Gminy są to głównie plejstoceniańskie gliny, piaski i żwiry rzeczne oraz niewielkie płyty lessów piaszczystych. Współczesne dna dolin rzecznych wypełniają holoceniańskie mulki, piaski i żwiry rzeczne. W tych utworach udokumentowano złoża kruszywa naturalnego.

Surowce mineralne

Na terenie Gminy Chorkówka znajduje się miejscowość Bóbrka, w której powstała jedna z najstarszych kopalni ropy naftowej na świecie. Tu rozwinęły się różnorodne techniki, technologie i konstrukcje, które dały podwaliny rozwoju wielu branż przemysłu naftowego - od geologii i poszukiwań, wiertnictwa i eksploatacji, przemysłu rafineryjnego - do dystrybucji ropy i jej produktów. Ropę z naturalnych wycieków gromadzącą się w zagłębieniach i płynącą cienkimi warstewkami na powierzchni wód w potokach zbierano początkowo ręcznie, za pomocą wiechci z sitowia i szmat do wiader, a następnie zlewano do beczek. Robili to łebacy. Później w okolicach naturalnych źródeł robiono wykopy, rowy, wreszcie gę-

biono studnie. Głównym miejscem, wokół którego prowadzono prace, było źródło zwane Wrzanką. W połowie XIX wieku - rozpoczęły się pierwsze prace poszukiwawcze, które przyniosły niebywały rozwój techniki pozyskiwania i przeróbki ropy. W roku 1854 została zorganizowana pierwsza kopalnia ropy naftowej. Studnie zwane także szybami lub kopankami, drążono początkowo przy użyciu narzędzi: łopat, kilofów lub żelaznych drągów. Technikę tę doskonalono, stosując do kruszenia skały wykonywany przez miejscowego robotnika świder-dłuto. Nieco później stosowano w tym celu również materiały wybuchowe. W latach pięćdziesiątych, prawie 100 lat po założeniu, kopalnia Bóbrka przeżywała drugą młodość, po odkryciu ropy na południowym fałdzie antykliny. Ocenia się, że zasoby przemysłowe, a więc wydobywalne złoża ropy naftowej Bóbrka wynoszą ok. 1237 tys. ton. Do chwili obecnej wydobyto ze złoża ok. 1190 tyś. ton co stanowi ponad 96% sczerpania zasobów wydobywalnych i ok. 30% pierwotnych zasobów geologicznych. Kopalnia jednak wciąż żyje, a niektóre studnie kopane za czasów Łukasiewicza czynne są do dziś.

Na terenie Gminy Chorkówka kruszywa naturalne występują w dolinie rzeki Jasiołki. Dolina rzeki Jasiołki zbudowana jest z fliszu karpackiego, w większości z naprzemianległych warstw łupków ilastych i marglistych, mułowców, piaskowców i zlepieńców wyróżniających się zmienną grubością ławic. W dnie doliny rzeki Jasiołka zalegają osady aluwialne: gliny pylaste i piaszczyste, pyły, piaski pylaste, piaski i żwiry.

Na terenie Gminy Chorkówka zostały udokumentowane następujące złoża kruszywa naturalnego:

Machnówka – w złożu udokumentowano żwir do produkcji kruszywa drobnego i grubego klasy 250. Na pow. 0,9 ha i przy miąższości serii złożowej 2,0 m wielkość udokumentowanych zasobów wynosi 30,95 tys. ton poza filarami ochronnymi oraz 4,75 tys. ton w filarach ochronnych. Zawartość pyłów mineralnych jest rzędu 2,5%. Złoże jest częściowo zawodnione. Bezpośrednie sąsiedztwo złoża dewastowane jest dorywczo eksploatacją kruszywa. Prowadzona tu eksploatacja wymaga uporządkowania.

Machnówka II – złoże o pow. 0,21 ha. Złoże o prostej budowie geologicznej, obejmuje fragment rozległej terasy aluwialnej – rędzinnej rzeki Jasiołki w Machnówce. Strop żwirów i piasków zalega na głębokości od 0,6 do 0,8 m. Spąg złoża jest prawie płaski i zalega na głębokości od 3,1 do 3,5 m p.p.t. W złożu występuje woda gruntowa o swobodnym zwierciadle stabilizującym się na głębokości 2,3-2,9 m p.p.t.. Pod wodą znajduje się ok. 26,6 % złoża, a warstwa zawodnionych żwirów wynosi średnio około 0,7 m. Wielkość udokumentowanych zasobów wynosi 6,12 tys. ton.

Na terenie doliny rzeki Jasiołka istnieje możliwość udokumentowania nowych zasobów, ponieważ znajdują się tu następujące obszary perspektywiczne:

Świerzowa – udokumentowane w roku 1992 złoże kruszywa naturalnego, rozpoznane wstępnie, w kat. C2, o pow. 88,089 ha. Średnia miąższość serii złożowej waha się w granicach od 3,0 do 9,9 m i wynosi średnio 7,0 m. Grubość nadkładu zmienia się od 0,3 do 4,0 m, średnio wynosi 1,0 m. Serię złożową stanowi kruszywo naturalne o punkcie piaskowym = 45,8 % i zawartości pyłów mineralnych rzędu 22,6 %. Złoże jest częściowo zawodnione i nie jest eksploatowane. Złoże Świerzowa udokumentowane zostało w zasadzie w obrębie obszaru perspektywicznego „Świerzowa”, wskazującego na występowanie tu piasków i żwirów rzecznych.

Szczańcowa – złoże rozpoznane wstępnie, o powierzchni 79,67 ha. Złoże piasku ze żwirem. Zasoby geologiczno bilansowe wynoszą 603 tys. ton.

Obszary chronione w otoczeniu istniejące i planowane

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku ustanowiła dziesięć form ochrony przyrody. Poza ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów są to parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Poniżej zamieszczony opis przedstawia charakterystykę istniejących na terenie Gminy Chorkówka form ochrony przyrody.

Podstawowymi składnikami systemu ochrony przyrody na terenie Gminy Chorkówka są:

- **obszary objęte programem Natura 2000**

„Jasiołka”

Powierzchnia: 686.7 ha

Kod obszaru: PLH180011

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Status obszaru: obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej

Opis: Ostoja obejmuje odcinek rzeki Jasiołki wraz z jej doliną. Rzeka Jasiołka jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Wisłoki na 103 km jej biegu. Źródłiska tej rzeki znajdują się na zachodnich stokach góry Kanasiówka leżącej w Beskidzie Niskim. Długość badanej rzeki wynosi 76 km a powierzchnia dorzecza 513km². Jasiołka płynie w większości po utworach fliszowych o warstwach biegnących pod kątem 100-280 stopni w niezbyt głębokiej, ale szerokiej dolinie zagospodarowanej rolniczo. Dno rzeki, skalno-kamieniste, budują utwory fliszowe. Dużą powierzchnię zajmują w korycie kamienie będące wynikiem erozji fliszu o średnich rozmiarach oscylujących w granicach 100-150mm. Rzeka charakteryzuje się dynamizmem procesów transportowych, w wyniku, których powstają łachy żwirowe. Jasiołka płynie w szerokim korycie skalnym, które poprzecinane jest licznymi uskokami, kaskadami oraz miejscami spokojnego nurtu. "Meandrowanie" ogranicza się do przerzucania nurtu w obrębie szerokiego koryta skalnego, dzięki czemu następuje zróżnicowanie prędkości wody w korycie, co jest istotnym warunkiem dla występowania skójkii gruboskorupowej. Płyne głęboko wcięta, malowniczą doliną. W górnym biegu dno Jasiołki jest kamienisto żwirowe, z niewielką liczbą naturalnych progów skalnych. Brzegi koryta potoku są zakrzaczone i zalesione, przez co woda nie nagrzewa się. Porost roślinności wodnej jest słaby i ograniczony zasadniczo do glonów nitkowatych i krzaczkowatych oraz niewielkiej ilości mchu. Zachowana naturalna dolina rzeczna, z typowymi zbiorowiskami nadrzeczными. Stwierdzono występowanie 6 siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich niewielkie, lecz cenne fragmenty lasów łęgowych. Obszar ważny dla zachowania kilku gatunków zwierząt z zał. II tej Dyrektywy - skójkii gruboskorupowej, brzanki i kumaka górskiego. Zbiorniki wodne pozostałe po żwirowniach są miejscem rozrodu także innych gatunków płazów.

Ostoja na terenie Gminy Chorkówka zajmuje **135,43 ha**.

„Wisłoka z dopływami”

Powierzchnia: 1767.6 ha

Kod obszaru: PLH18_46

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Status obszaru: obszar proponowany przez Rząd RP

Opis: Obszar leżący na wysokości 199 – 360m n.p.m. obejmuje Wisłokę od północnej granicy Ostoi Magurskiej do mostu drogowego na trasie Pilzno-Kamienica i jej dopływy: Iwielkę - od mostu w miejscowości Draganowa do ujścia do Wisłoki, Kamienicę - od mostu na trasie Brzostek - Smarzowa w miejscowości Siedliska - Bogusz do ujścia do Wisłoki, Ropę - od zapory zbiornika Klimkówka do ujścia do Wisłoki, wraz z dopływami: Sękówką od mostu na drodze Ropica - Małastów, Olszynkę od mostu na trasie Nagórze - Wielka Strona (przy ujściu Czermianki) oraz Libuszanekę od mostu na trasie Rozdziele – Bednarka. Dno rzek budują odcinkami płyty skalne (z piaskowca i łupków) oraz odcinkami osady kamienisto – piaszczyste (piasek i żwir). Miejscami tworzą się piaszczysto - ilaste łachy. W dolinach dominują użytki zielone i grunty orne. Lasów jest stosunkowo niewiele. Lasy występują w rejonie Beskidu Niskiego, a poniżej Gorlic teren zlewni pokryty jest polami uprawnymi, łąkami oraz lasami iglastymi i mieszаныmi. W rejonie Biecza i Krygu eksploatuje się złoża ropy naftowej, którą w Gorlicach przetwarza się. Wisłoka płynie często zmieniając kierunek i tworząc liczne zakola i meandry. Rzeka ma dno kamieniste a przeciętną szerokość 40 m i średnią głębokość 0,7 -1,0 m. Poniżej ujścia Jasiołki koryto rozszerza się nawet do 90 m, a głębokość wzrasta średnio do 1-2 m. W okolicach Jasła brzegi są uregulowane. Ropa do ujścia Libuszaneki płynie korytem naturalnym, o dnie żwirowo-kamienistym z nielicznymi wychodniami warstw piaskowców magurskich w korycie (tzw. berda), które są siedliskiem ryb łososiowatych. Poniżej Ropa płynie w szerokiej dolinie, która do miejscowości Ropa ma strome brzegi, a od Gorlic jej stoki łagodnieją. Koryto jest częściowo uregulowane. Średnia szerokość rzeki wynosi tu ok. 40 m, natomiast głębokość 1,5-2,0 m. Brzegi są silnie zarośnięte i woda nie nagrzewa się. Roślinności wodnej nie jest dużo. Jest to ważna ostoja wielu gatunków cennych ryb. Od ujścia Olszanki dno doliny rozszerza się do 1,5 km i wypełniają ją mady i piaski rzeczne. W Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej wymieniono występujące tu cenne siedliska: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, zarośla wierzbowo-wrześniowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków, górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (dotyczy płatów stosunkowo bogatych florystycznie), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe. Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej stwier-

dzono tu występowanie wielu gatunków ryb, takich jak: łosoś atlantycki, głowacz białopłetwy. Jest to miejsce występowania także innych, ważnych gatunków: ryby - piekielnica, brzana, brzana peloponeńska, świnka, głowacz pręgopłetwy, miętus, lipień, certa, rośliny - goryczka wąskolistna, mieczyk dachówkowaty, pierwiosnek wyniosły. W omawianych rzekach przed wybudowaniem zbiornika Mokrzec bytowało o wiele więcej gatunków ryb niż dziś.

Obszar na terenie Gminy Chorkówka zajmuje ok. **35 ha**.

– **pomniki przyrody:**

Pomnik przyrody	Miejscowość
Dąb szypułkowy	Draganowa
Dąb szypułkowy - 11 sztuk	Kobylany
Lipa drobnolistna	Kobylany
Dąb szypułkowy	Kopytowa
Czeremcha Zwyczajna (z dawnego parku hrabiów Klobassów-Zrenckich ze Zrencina herbu własnego) - najstarsza i największa w Polsce	Zręcin
Dąb szypułkowy	Zręcin
Grab pospolity (z dawnego parku hrabiów Klobassów-Zrenckich) 2 sztuki	Zręcin
Lipa szerokolistna	Zręcin

Na terenie Gminy Chorkówka nie ma zlokalizowanych rezerwatów przyrody, kompleksów leśnych i łąkowych, w tym objętych siecią Econet, czy użytków ekologicznych.

Źródła zanieczyszczeń środowiska (powietrza, wód) w otoczeniu i możliwy wpływ na gminę:

Wyniki oceny stanu wód w *Jasiołka od Panny do Chlebianki* przedstawiają się następująco:

Klasa elementów biologicznych (fitobentos - wskaźnik okrzemkowy IO)	III
Klasa elementów hydromorfologicznych	I
Klasa elementów fizykochemicznych	II
STAN EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY
STAN CHEMICZNY	PONIŻEJ STANU DOBREGO
Ocena spełniania wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych [MOPI, MORY, MOEU]	Nie spełnia
STAN	ZŁY
<i>Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska</i>	

Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego dla Gminy Chorkówka, określony został na podstawie wyników modelowania jakości powietrza w województwie podkarpackim dla 2013 r. na potrzeby oceny jakości powietrza, wykonanego przez „EKOMETRIA” Sp. z o.o. na zlecenie WIOŚ w Rzeszowie, przedstawia się następująco:

Zanieczyszczenie	Poziom stężenia	% wartości dopuszczalnej
Dwutlenek siarki ¹⁷	4,7 – 8,9 µg/m ³	23,5 – 44,5
Dwutlenek azotu	1,8 – 7,2 µg/m ³	4,5 – 18,0
Pył zawieszony PM10	16,8 – 31,6 µg/m ³	42,0 – 79,0
Pył zawieszony PM2.5	12,8 – 23,3 µg/m ³	51,2 – 93,2
Benzen	0,2 – 0,3 µg/m ³	4,0 – 6,0
Ołów w pyle PM10	0,002 – 0,007 µg/m ³	0,4 – 1,4
Arsen w pyle PM10	0,3 - 1,1 ng/m ³	5,0 – 18,3
Kadm w pyle PM10	0,1 - 0,4 ng/m ³	2,0 - 8,0
Nikiel w pyle PM10	0,7 - 2,1 ng/m ³	3,5 – 10,5
Benzo(a)piren w pyle PM10	0,8 – 2,3 ng/m ³	80,0 – 230,0

¹⁷ Dwutlenek siarki - dopuszczalne stężenie średnioroczne normowane jedynie ze względu na ochronę roślin.

Źródło: dane Państwowego monitoringu środowiska

Wartości dopuszczalne przyjęto według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

1.3. Miejsce w sieci osadniczej

Podstawowe jednostki osadnicze to miasto i wieś, które tworzą wzajemnie powiązane układy, tzw. sieci osadnicze.

Układ osadniczy Polski tworzy 57 470 jednostek osadniczych, z czego 883 to jednostki miejskie, a 56 587 to jednostki wiejskie.

Gminę Chorkówka, jako sieć osadniczą tworzy 14 jednostek osadniczych (wsi), wymienionych poniżej:

- Bóbrka,
- Chorkówka,
- Draganowa,
- Faliszówka,
- Kobyłany,
- Kopytowa,
- Leśniówka,
- Machnówka,
- Poraj,
- Sulistrowa,
- Szczepańcowa,
- Świerzowa Polska,
- Zręcin,
- Żeglce.

W hierarchii sieci osadniczej Polski, Gmina Chorkówka stanowi **ośrodek lokalny**.

Sieć osadnicza wykazuje silny związek z rozmieszczeniem ludności i gęstością zaludnienia (liczba osób na 1 km² powierzchni), która jest uwarunkowana czynnikami społecznymi i przyrodniczymi, co decyduje również o rozmieszczeniu wsi i miast. Gmina Chorkówka zlokalizowana jest na wschodzie kraju, gdzie gęstość sieci osadniczych jest najmniejsza (od 10 do 15 miejscowości na 100km²), z reguły są to jednostki o liczbie mieszkańców powyżej 1000. Powierzchnia analizowanej gminy liczy 77km² i zamieszkuje ją, według stanu na koniec grudnia 2012 roku 13 499 osób, co daje gęstość zaludnienia na poziomie 174 osoby/km². Pod względem liczby ludności Gmina Chorkówka zalicza się do gmin średnich.

1.4. Potencjał społeczny otoczenia

Potencjał społeczny otoczenia regionalnego Gminy Chorkówka w aspekcie ilościowym (liczby ludności) zawierają poniższe tabele.

Tabela 1. Struktura wieku wg grup ekonomicznych w powiecie krośnieńskim

Jednostka terytorialna	W wieku przedprodukcyjnym [w %]			W wieku produkcyjnym [w %]			W wieku poprodukcyjnym [w %]		
	2004	2008	2012	2004	2008	2012	2004	2008	2012
Powiat krośnieński	24,4	21,8	20,3	60,0	62,2	62,8	15,7	15,9	16,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 2. Ludność powiatu krośnieńskiego w wieku ponadgimnazjalnym (16-18)

ogółem								
16 lat			17 lat			18 lat		
2004	2008	2012	2004	2008	2012	2004	2008	2012
1884	1776	1475	1845	1830	1550	1881	1857	1538

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

1.5. Potencjał ekonomiczny otoczenia

Potencjał ekonomiczny otoczenia Gminy Chorkówka obrazuje w pewnym stopniu regionalny poziom PKB per capita. Tabela 3 przedstawia PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju i województwie podkarpackim.

Tabela 3. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca

Jednostka	PKB na 1 mieszkańca		PKB na 1 mieszkańca, Polska = 100		Dynamika (2004 r. = 100)
	2004	2008	2004	2008	2004-2011
	[zł]	[zł]	[%]	[%]	[%]
POLSKA	24 215	33 464	100	100	104,63
Województwo Podkarpackie	16 886	23 101	69,7	69	104,76

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Innym wskaźnikiem ilustrującym potencjał ekonomiczny podregionu jest przeciętne wynagrodzenie brutto. W powiecie krośnieńskim w roku 2008 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w porównaniu do średniej krajowej wynosiło 72,7 (Tabela 4). W roku 2012 wartość ta wzrosła o 2,1 punktu procentowego. Jednakże biorąc pod uwagę dynamikę wzrostu średniego wynagrodzenia brutto, wartość dla powiatu krośnieńskiego (155%) była niższa niż dynamika w całej Polsce (167%). I województwie (168%).

Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto

Jednostka	Ogółem			W relacji do średniej krajowej (Polska=100)			Dynamika w latach (2002 r. = 100)
	2002	2008	2012	2002	2008	2012	2002-2012
	[%]	[zł]	[zł]	[%]	[%]	[%]	
POLSKA	2239,56	3158,48	3744,38	100,0	100,0	100,0	167%
Wojew. Podkarpackie	1875,41	2614,12	3152,36	83,7	82,8	84,2	168%
Podregion krośnieński	1798,03	2401,06	2897,31	80,3	76,0	77,4	161%
Powiat krośnieński	1802,43	2297,06	2800,23	80,5	72,7	74,8	155%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Analizując potencjał gospodarczy otoczenia należy zwrócić uwagę na stopę bezrobocia (Tabela 5).

W styczniu 2014 roku w powiecie krośnieńskim wskaźnik poziomu bezrobocia wyniósł 19,4%. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości notowanej dla dwóch sąsiednich powiatów (strzyżowski 24,3%, brzozowski 24,8%). Niższy wskaźnik bezrobocia niż w analizowanym powiecie krośnieńskim odnotowano w powiecie sanockim 14,4% i jasielskim 18,9% oraz Krośnie 8,6%.

Tabela 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego – stan w końcu styczniu 2014 roku

Jednostka	Stopa bezrobocia (%)
POLSKA	14,0
Wojew. Podkarpackie	16,9
Powiat sanocki	14,4
Powiat brzozowski	24,8
Powiat krośnieński	19,4
Krosno – powiat grodzki	8,6
Powiat strzyżowski	24,3
Powiat jasielski	18,9

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, Statystyki, analizy, opracowania

Interpretując powyższe dane, należy mieć na uwadze, iż na najniższą stopę bezrobocia wśród analizowanych powyżej jednostek, jaka charakteryzuje miasto Krosno istotny wpływ ma wyłączenie to, że jest to miasto na prawach powiatu. Inne powiaty zawierają też miasta (swoje stolice) – jednak są one znacznie mniejsze i nie koncentrują miejsc pracy. Nie zmienia to jednak faktu wysokiego poziomu stopy bezrobocia w całym podregionie krośnieńskim.

1.6. Powiązania transportowe

Lokalizacja Gminy Chorkówka w regionie (w zasięgu oddziaływania miasta Krosno, niegdyś stolicy województwa krośnieńskiego) sprzyja jej dostępności komunikacyjnej. Sieć transportową gminy tworzy system transportu drogowego, który w sposób pośredni (dzięki dobremu połączeniu drogowemu z Krosnem¹) jest w pełni powiązany z układem krajowym i międzynarodowym, co stwarza dogodne

¹ Krosno posiada dobrze rozwiniętą sieć połączeń międzymiastowych, które realizuje głównie PKS w Krośnie (m.in. Warszawa, Łódź, Kraków, Lublin, Rzeszów). Połączenia międzymiastowe z Krosna są
ResPublic *Res Management S.C.*

warunki do rozwoju powiązań komunikacyjnych z całym województwem podkarpackim i Polską. Dostępność komunikacyjna realizowana jest przede wszystkim przez transport drogowy.

Chorkówka zlokalizowana jest w odległości:

- 75 km od autostrady A4 (Rzeszów);
- 13 km od projektowanej drogi ekspresowej S19 (Miejsce Piastowe).

Poniżej zamieszczona mapa przedstawia wykaz dróg krajowych (w tym autostrad i szybkiego ruchu) zlokalizowanych w województwie podkarpackim.

też realizowane poprzez prywatnych przewoźników i PKP. Pasażerskie przewozy międzynarodowe realizowane są poprzez połączenia obsługiwane przez biura podróży).

Mapa 2. Wykaz dróg krajowych (w tym autostrad i szybkiego ruchu) zlokalizowanych w województwie podkarpackim

Źródło: <http://www.gddkia.gov.pl/pl/a/7462/mapa-drog-województwa-podkarpackiego>

Drogi

Na terenie gminy sieć komunikacyjną stanowią wyłącznie drogi powiatowe i gminne. Istniejąca sieć zapewnia połączenia w poszczególnych miejscowościach i pomiędzy nimi, a poprzez połączenia z drogami powiatowymi zabezpiecza połączenie z drogami wojewódzkimi i krajowymi. Główne ciągi komunikacyjne gminy biegną w następujących kierunkach:

- Krosno – Toki,
- Krosno – Dukla,
- Krosno – Jasło.

Drogi powiatowe na terenie Gminy Chorkówka:

Nazwa	Długość [km]	Parametry techniczne drogi	Rodzaj nawierzchni
Droga P1850R Jasło-Łajsce-Zręcin	8,525	Klasa drogi: G Średnia szerokość jezdni: 5,5m Chodniki: (lewostronny na odcinku: 230m, prawostronny na odcinku: 120m)	bitumiczna
Droga P1896R Krosno-Kobylany-Toki	12,621	Klasa drogi: G Średnia szerokość jezdni: 5,5m Chodniki: (lewostronny na odcinku: 3445m, prawostronny na odcinku: 156m)	bitumiczna
Droga P1898R Chorkówka-Faliszówka-Nienaszów	7,976	Klasa drogi: Z Średnia szerokość jezdni: 5,0m Chodniki: brak	bitumiczna
Droga P1900R Nowy Żmigród-Makowiska-Sulistrowa	1,442	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 4,0m Chodniki: brak	tłuczniowa
Droga P1949R Jedlicze-Zarnowiec-Zręcin	1,166	Klasa drogi: Z Średnia szerokość jezdni: 5,5m Chodniki: brak	bitumiczna

Droga P1950R Chlebna-Kopytowa-Faliszówka	3,737	Klasa drogi: Z Średnia szerokość jezdni: 5,5m Chodniki: brak	bitumiczna
Droga P1953R Chorkówka-Zęglce	1,956	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 4,5m Chodniki: (lewostronny na odcinku: 105)	bitumiczna
Droga P1954R Chorkówka-Bóbrka do dr nr 1956R	4,459	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 3,0-4,5m Chodniki: (lewostronny na odcinku: 40m, prawostronny na odcinku: 180m)	bitumiczna na odcinku 3,749km i tłuczniowa na odcinku 0,710km
Droga P1955R Nizna Łąka-Bóbrka	1,991	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 5,0m Chodniki: (lewostronny na odcinku: 298m)	bitumiczna na odcinku 0,928km i tłuczniowa na odcinku 1,063km
Droga P1956R Zręcin-Wietrzno-Zboiska	4,332	Klasa drogi: G Średnia szerokość jezdni: 5,0m Chodniki: brak	bitumiczna
Droga P1957R dr. Przez wieś Machnowka	0,983	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 4,0m Chodniki: brak	bitumiczna
Droga P1958R Dobieszyn-Świerzowa Polska- Szczepańcowa	4,184	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 3,0-4,5m Chodniki: brak	bitumiczna na odcinku 3,416km i tłuczniowa na odcinku 0,768km
Droga P1959R Szczepańcowa -Głowienka	1,370	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 5,0m Chodniki: brak	bitumiczna
Droga P1992R Kobyłany - Wietrzno	1,090	Klasa drogi: Z Średnia szerokość jezdni: 5,0m Chodniki: (lewostronny na odcinku: 106m)	bitumiczna
Droga P1993R Sulistrowa – Draganowa -Głojsce	2,945	Klasa drogi: L Średnia szerokość jezdni: 5,0m Chodniki: brak	bitumiczna
Razem:	58,777		

Drogi gminne na terenie Gminy Chorkówka:

Nr ewidencyjny drogi	G000001	G000001	G000002	G000003	G000004	G000005
Długość drogi [km]	0.703	0.703	1.459	0.667	1.573	0.212
Powierzchnia ogółem [m²]	2210	2210	3892.6	1655.6	5294.2	699.6
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.202	0.202	0.592	0.000	1.458	0.212
bitumiczna [m²]	707	707	1835.2	0.0	4972.2	699.6
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tłuczniowa [km]	0.501	0.501	0.000	0.000	0.000	0.000
tłuczniowa [m²]	1503	1503	0.0	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.115	0.000
żwirowa [m²]	0.0	0.0	0.0	0.0	322	0.0
Gruntowa						
ogółem [km]	0	0	0.867	0.667	0	0
ogółem [m²]	0	0	2057.4	1655.6	0	0
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [km]	0.000	0.000	0.375	0.361	0.000	0.000
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [m²]	0.0	0.0	975	1027.6	0.0	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.000	0.492	0.306	0.000	0.000
naturalna (grunt rodzimy) [m²]	0.0	0.0	1082.4	628	0.0	0.0
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	2	2	4	1	9	1
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	19	19	31.7	4.2	60.7	6.4

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000006	G000007	G000008	G000009	G000010	G000011
Długość drogi [km]	0.447	1.199	0.707	1.197	0.698	4.059
Powierzchnia ogółem [m ²]	1717.6	3233.6	1602.9	2992.5	2094.6	17859.6
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.233	0.783	0.115	0.582	0.42	4.059
bitumiczna [m ²]	1118.4	2193.6	287.5	1455	1344	17859.6
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tłuczniowa [km]	0.000	0.000	0.299	0.000	0.000	0.000
tłuczniowa [m ²]	0.0	0.0	729.4	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.214	0.416	0.000	0.000	0.000	0.000
żwirowa [m ²]	599.2	1040	0.0	0.0	0.0	0.0
Gruntowa						
ogółem [km]	0	0	0.293	0.615	0.278	0
ogółem [m ²]	0	0	586	1537.5	750.6	0
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [km]	0.000	0.000	0.000	0.615	0.278	0.000
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [m ²]	0.0	0.0	0.0	1537.5	750.6	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.000	0.293	0.000	0.000	0.000
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	0.0	586	0.0	0.0	0.0
Suma pow. poboczny utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	0	2	2	2	1	1
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	0	11	9.2	11.4	8.2	6.7

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000012	G000013	G000014	G000015	G000016	G000017
Długość drogi [km]	0.996	0.516	0.843	0.853	0.378	0.658
Powierzchnia ogółem [m ²]	2923.7	1333.8	2529	2388.4	1129	2033.9
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.996	0.331	0.843	0.853	0.378	0.391
bitumiczna [m ²]	2923.7	926.8	2529	2388.4	1129	1366.4
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tłuczniowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
tłuczniowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.267
żwirowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	667.5
Gruntowa						
ogółem [km]	0	0.185	0	0	0	0
ogółem [m ²]	0	407	0	0	0	0
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [km]	0.000	0.185	0	0.000	0.000	0.000

wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [m ²]	0.0	407	0	0.0	0.0	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	1	2	1	2	2	1
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	4.8	11.5	5.7	12.8	10.3	17.4

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000018	G000019	G000020	G000021	G000022	G000023
Długość drogi [km]	1.411	0.935	0.619	0.578	2.826	1.95
Powierzchnia ogółem [m ²]	5907.1	2811.6	2599.8	2312	12973.2	7222.3
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	1.411	0.935	0.432	0.000	2.826	1.745
bitumiczna [m ²]	5907.1	2811.6	1814.4	0.0	12973.2	6566.3
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tluczniowa [km]	0.000	0.000	0.187	0.000	0.000	0.000
tluczniowa [m ²]	0.0	0.0	785.4	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.578	0.000	0.205
żwirowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	2312	0.0	656
Gruntowa						
ogółem [km]	0	0	0	0	0	0
ogółem [m ²]	0	0	0	0	0	0
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	246.6	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	2	0	0	1	1	7
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	18.6	0	0	4.7	7.6	65.1

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000024	G000025	G000026	G000027	G000028	G000029
Długość drogi [km]	1.134	0.693	0.73	0.426	1.17	0.911
Powierzchnia ogółem [m ²]	2909.4	2910.6	2606.5	1109.4	3231.2	2476.6
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.062	0.693	0.439	0.222	0.448	0.229
bitumiczna [m ²]	229.4	2910.6	1820.8	599.4	1209.6	797.6
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
łuczniowa [km]	0.000	0.000	0.291	0.000	0.000	0.000
łuczniowa [m ²]	0.0	0.0	785.7	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	1.072	0.000	0.000	0.000	0.722	0.45
żwirowa [m ²]	2680	0.0	0.0	0.0	2021.6	1215
Gruntowa						
ogółem [km]	0	0	0	0.204	0	0.232
ogółem [m ²]	0	0	0	510	0	464
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [km]	0.000	0.000	0.000	0.204	0.000	0.000
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [m ²]	0.0	0.0	0.0	510	0.0	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.232
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	464
Suma pow. poboczny utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	328.1	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	0	1	2	0	1	4
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	0	7	19.9	0	8.5	23.1

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000030	G000031	G000032	G000033	G000034	G000035
Długość drogi [km]	1.226	0.07	0.252	1.34	0.664	1.545
Powierzchnia ogółem [m ²]	3200.6	366.4	741	3936.4	2297.6	6298.5
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.635	0.07	0.185	0.398	0.518	1.545
bitumiczna [m ²]	1870.6	366.4	592	1393	1932.6	6298.5
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
łuczniowa [km]	0.000	0.000	0.03	0.000	0.000	0.000
łuczniowa [m ²]	0.0	0.0	75	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.185	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
żwirowa [m ²]	518	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gruntowa						
ogółem [km]	0.406	0	0.037	0.942	0.146	0
ogółem [m ²]	812	0	74	2543.4	365	0

wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [km]	0.000	0.000	0.037	0.942	0.146	0.000
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [m ²]	0.0	0.0	74	2543.4	365	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.406	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	812	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	1	0	1	0	2	1
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	6	0	5.7	0	17.4	6.5

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000036	G000037	G000038	G000039	G000040	G000041
Długość drogi [km]	1.133	1.716	0.878	0.662	0.365	0.213
Powierzchnia ogółem [m ²]	4155	5485.8	2283.6	1807	949	511.2
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	1.133	1.098	0.12	0.214	0.365	0.000
bitumiczna [m ²]	4155	3784.2	340	577.8	949	0.0
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tłuczniowa [km]	0.000	0.342	0.000	0.000	0.000	0.000
tłuczniowa [m ²]	0.0	1094.4	0.0	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
żwirowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gruntowa						
ogółem [km]	0	0.276	0.758	0.448	0	0.213
ogółem [m ²]	0	607.2	1943.6	1229.2	0	511.2
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [km]	0.000	0.000	0.758	0.406	0.000	0.213
wzmocniona żwirem, żuzłem itp. [m ²]	0.0	0.0	1943.6	1136.8	0.0	511.2
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.276	0.000	0.042	0.000	0
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	607.2	0.0	92.4	0.0	0
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	3	4	2	0	0	0
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	20.7	35.2	11.7	0	0	0

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000042	G000043	G000044	G000045	G000046	G000047
----------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Długość drogi [km]	0.595	1.212	0.318	0.521	1.216	0.52
Powierzchnia ogółem [m ²]	1833.4	3242.6	890.4	1547.1	3191	1206
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.484	0.18	0.318	0.521	0.755	0.000
bitumiczna [m ²]	1500.4	469	890.4	1547.1	2038.5	0.0
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tłuczniowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.155
tłuczniowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	403
żwirowa [km]	0.000	1.032	0.000	0.000	0.000	0.000
żwirowa [m ²]	0.0	2773.6	0.0	0.0	0.0	0.0
Gruntowa						
ogółem [km]	0.111	0	0	0	0.461	0.365
ogółem [m ²]	333	0	0	0	1152.5	803
wzmocniona żwirem, żużlem itp. [km]	0.111	0.000	0.000	0.000	0.461	0.000
wzmocniona żwirem, żużlem itp. [m ²]	333	0.0	0.0	0.0	1152.5	0.0
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.365
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	803
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	0	0	2	0	0	0
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	0	0	11.2	0	0	0

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Nr ewidencyjny drogi	G000048	G000049	G000050	G000051	G000052.1	G000052.2
Długość drogi [km]	0.851	2.216	0.4	0.75	0.715	0.768
Powierzchnia ogółem [m ²]	9151.3	6499.3	1173.8	3525	4075.5	2553.3
Nawierzchnia twarda ulepszona						
bitumiczna [km]	0.173	1.152	0.4	0.75	0.715	0.000
bitumiczna [m ²]	7456.3	4160	1173.8	3525	4075.5	0.0
betonowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
betonowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kostka [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
kostka [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nawierzchnia twarda nieulepszona						
brukowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
brukowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
tłuczniowa [km]	0.000	0.094	0.000	0.000	0.000	0.000
tłuczniowa [m ²]	0.0	253.8	0.0	0.0	0.0	0.0
żwirowa [km]	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

źwirowa [m ²]	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gruntowa						
ogółem [km]	0.678	0.97	0	0	0	0.768
ogółem [m ²]	1695	2085.5	0	0	0	2553.3
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [km]	0.678	0.291	0.000	0.000	0.000	0.768
wzmocniona żwirem, żużłem itp. [m ²]	1695	727.5	0.0	0.0	0.0	2553.3
naturalna (grunt rodzimy) [km]	0.000	0.679	0.000	0.000	0.000	0.000
naturalna (grunt rodzimy) [m ²]	0.0	1358	0.0	0.0	0.0	0.0
Suma pow. poboczy utwardzonych, zatok autobusowych itp. [m ²]	0	0	0	0	0	0
Suma pow. chodników i ścieżek rowerowych [m ²]	0	0	0	0	0	0
Liczba obiektów mostowych w osi drogi [szt]	0	4	1	1	0	0
Długość obiektów mostowych w osi drogi [m]	0	26.9	9.9	7.2	0	0

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Długość poszczególnych kategorii dróg wynosi:

- drogi powiatowe – 58,77km,
- drogi gminne – 52,367km,

Na utrzymaniu gminy znajdują się 52 odcinki dróg o łącznej długości 52,367km. Wysiłek gminy w zakresie infrastruktury drogowej ukierunkowany jest na:

- remont i modernizację dróg gminnych;
- prowadzenie spraw zarządu ulic, dróg, placów, parkingów i mostów, w tym remontów bieżących;
- przygotowanie, prowadzenie i nadzór w zakresie modernizacji i inwestycji oświetlenia ulicznego.

Komunikacja autobusowa

Połączenia komunikacji autobusowej w Gminie Chorkówka zapewnia Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Krośnie S.A., które jest od ponad 60-lat jednym z największych przewoźników w województwie podkarpackim. Głównym przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa są usługi związane z wykonywaniem regularnej komunikacji pasażerskiej. Przedsiębiorstwo świadczy też usługi w zakresie:

- transportu na terenie gminy,
- transportu okolicznościowego,
- transportu grup na cykliczne wyjazdy,
- organizacji transportu dzieci na wycieczki szkolne.

Usługi transportu na terenie Gminy Chorkówka świadczą też przewoźnicy. Są to:

- MKS Sp z o.o. w Krośnie,
- „MIŚ” Robert Wielgos Krosno ul. Bohaterów Westerplatte 17/56,
- Andżelika Mikosz „MIKO” Firma Przewozowo-Usługowo-Handlowa 38-456 Łęki Dukielskie 238,
- ”BODEK” Firma Transportowo-Usługowo-Handlowa Bogdan Wilusz 39-471 Wojaszówka 169

Ponadto przewozy szkolne wykonują przewoźnicy:

- Biuro Turystyczne Kazimierz Korab Zręcin ul. Długa 14,
- Firma Handlowo-Usługowa Józef Fornal Teodorówka 170 A , 38-450 Dukla.

Wyżej przedstawione firmy posiadają stosowne zezwolenia na regularny przewóz drogowy osób.

Dla obsługi ruchu pasażerskiego na terenie gminy zlokalizowanych jest 91 przystanków autobusowych: 35 zadaszonych oraz pozostałe (56 szt.) słupki przystankowe bez zadasznień.

Komunikacja lotnicza

Na terenie województwa podkarpackiego zlokalizowane są trzy lotniska, wśród których najważniejszą rolę odgrywa międzynarodowy Port lotniczy Rzeszów – Jasionka, będący jednym z trzech portów lotniczych w Polsce (po Warszawie i Krakowie) obsługujący połączenia transatlantyckie. Dysponuje on drugim co do długości pasem startowym w Polsce, dzięki czemu mogą tu lądować nawet największe jednostki transportowe.

Chorkówka oddalona jest od przedmiotowego lotniska o 83km.

Podsumowanie

Chorkówka (stolica gminy) zlokalizowana jest w odległości 75km od Europejskiego Korytarza Transportowego, 83km od lotniska obsługującego połączenia transatlantyckie. Wskaźnik gęstości dróg w gminie wynosi 144,3km na 100km², podczas gdy w województwie dla przedmiotowego wskaźnika notuje się wartość 84,5km na 100km², a dla kraju 89,7km na 100km².

2. MIESZKAŃCY GMINY (POTENCJAŁ LUDZKI)

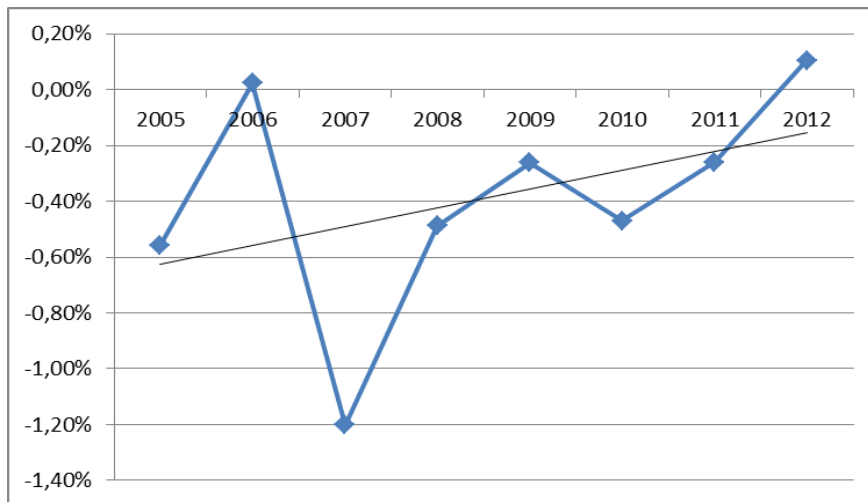
2.1. Demografia

O pozycji i potencjale analizowanego obszaru w znacznym stopniu decyduje ludność i jego kondycja. To właśnie mieszkańcy wraz z dostępnymi zasobami naturalnymi tworzą podstawy do rozwoju obszaru, który zamieszkują. Z tego też względu konieczne jest prześledzenie platformy rozwojowej Gminy Chorkówka właśnie pod kątem zasobów ludzkich i szerszej społeczno-ekonomicznych.

2.1.1. Ludność ogółem w 2012 r., miejsce w województwie, zmiany ludności w latach 2004 – 2012

W końcu 2012 r. liczba ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Chorkówka wynosiła 13 499 osób, tj. o blisko 0,1% więcej niż w roku 2011. Dynamika zmian liczby ludności w ostatnim dziesięcioleciu, tj. w latach 2004–2012 była zróżnicowana zarówno co do skali jak i kierunku tych zmian – średnioroczna stopa ubytku ludności wynosiła około minus 0,4%, a w poszczególnych latach prezentowała się następująco.

Wykres 1. Stopa ubytku ludności w latach 2005-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Poniżej zamieszczono wykres prezentujący zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Chorkówka w latach 2004-2012.

Wykres 2. Zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Chorkówka w latach 2004 – 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W 2012 roku liczba mieszkańców Gminy Chorkówka stanowiła 0,63% mieszkańców województwa podkarpackiego. W rankingu gmin pod względem stanu ludności Gmina Chorkówka zajmuje 48 miejsce² wśród 242 jednostek terytorialnych zlokalizowanych w województwie podkarpackim (dane na rok 2009). Gęstość zaludnienia w analizowanej jednostce w 2012 roku wyniosła 175 osób na km², przy wartości 121 osób na km² notowanej w powiecie krośnieńskim i 119 osób na km² w województwie podkarpackim.

2.1.2. Struktura wieku i płci

Struktura ludności według płci i wieku daje podstawę do określenia wielu społeczno – ekonomicznych konsekwencji tak na dziś jak i na przyszłość. Określenie zapotrzebowania na miejsca w szkole, nowe miejsca pracy czy też oszacowanie przyszłej liczby małżeństw w celu zaprognozowania potrzeb mieszkaniowych.

Relacja ilości osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym jest pierwszym ważnym wskaźnikiem sytuacji demograficznej analizowanego obszaru. Relacje te dla Gminy Chorkówka w roku 2012 przedstawiały się następująco:

- odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (w wieku do 17 lat) – 21,6%;
- odsetek osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata) – 62,1%;
- odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat) – 16,4%.

Zamieszczona poniżej tabela przedstawia strukturę ludności ze względu na ekonomiczne grupy wieku mieszkańców Gminy Chorkówka, w odniesieniu do danych dla jednostek porównywalnych.

Tabela 6. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2012 r.

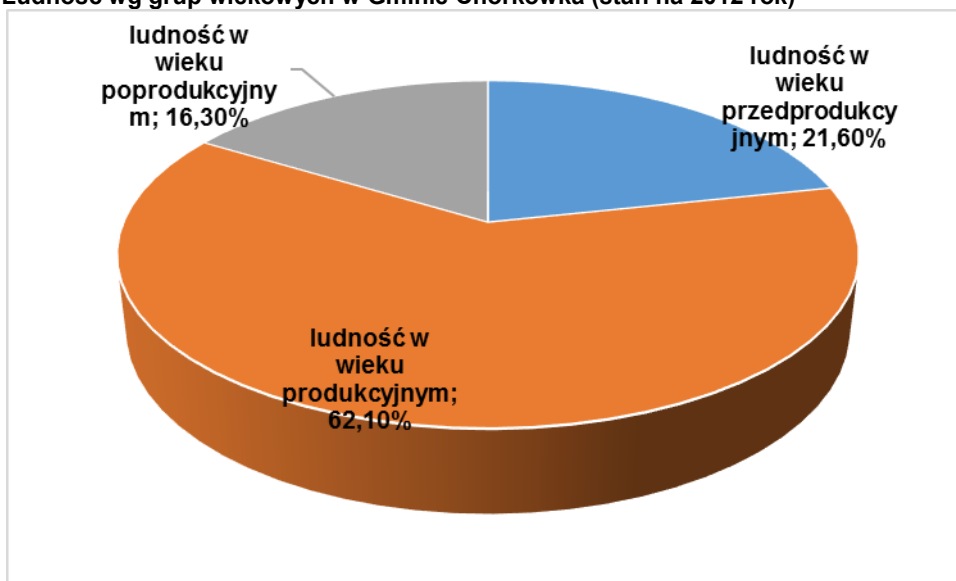
Jednostka terytorialna	Ludność w wieku					
	przedprodukcyjnym	produkcyjnym	poprodukcyjnym	nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	[%]	[%]	[%]			
Gmina Chorkówka	21,6	62,1	16,3	61,1	75,9	26,4
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	20,8	63,0	16,2	58,7	77,9	25,7
POLSKA (gminy wiejskie)	20,7	63,3	16,0	58,1	77,1	25,3
POLSKA	18,3	63,9	17,8	56,6	97,1	27,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Z powyższego zestawienia wynika iż blisko 2/3 mieszkańców Gminy Chorkówka to ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata). Nieprzerwanie od roku 2007 liczebność tej grupy rośnie, podobnie jak grupy poprodukcyjnej (od 59/64 lat), spadek w analizowanym okresie odnotowano w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat). Jest to spowodowane wydłużeniem życia ludności przy równoczesnym niskim poziomie liczby urodzeń. Prognozy przewidują pogłębienie się tej tendencji.

² http://www.stat.gov.pl/bdl/app/ranking.display?p_id=40765&p_token=0.03415181045420468&p_dialog=0

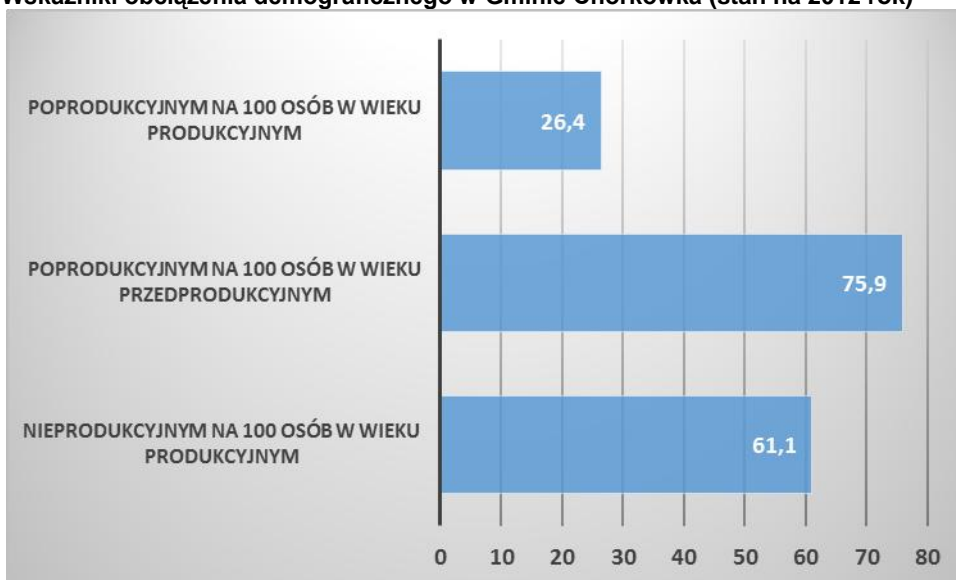
Wykres 3. Ludność wg grup wiekowych w Gminie Chorkówka (stan na 2012 rok)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik obciążenia demograficznego jest miarą pokazującą relację pomiędzy liczbą osób w wieku poprodukcyjnym i w wieku produkcyjnym (dokładnie: liczba osób w wieku emerytalnym na 100 osób pracujących). Zbyt wysokie wartości tego wskaźnika, skądinąd korzystnie świadczące o zamożności i zdrowotności danego społeczeństwa, są jednak niekorzystne z punktu widzenia finansów publicznych (mała liczba osób płacących podatki przy dużej liczbie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ochrony zdrowia itp.). W Polsce w 2012 roku na 100 osób w wieku zdolności do pracy przypadało ponad 56,6 osób w wieku nieprodukcyjnym. W Gminie Chorkówka wartość wskaźnika jest wyższa i na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada przeszło 61 osób w wieku nieprodukcyjnym. Jest to także wartość wyższa od średniej liczonej dla pozostałych jednostek porównywalnych.

Wykres 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Chorkówka (stan na 2012 rok)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W Polsce wskaźnik obciążenia jest ciągle niewysoki na tle takich państw jak Włochy, Niemcy czy Grecja. Jesteśmy więc społeczeństwem relatywnie młodym. Jednakże przy tak niskim poziomie urodzeń i długim czasie trwania życia, sytuacja ta będzie się szybko zmieniała.

W Polsce według stanu z końca grudnia 2012 r., kobiety stanowiły 51,6% w ogólnej liczbie ludności. Zgodnie z prognozą stanu i struktury ludności z 2010 r. nie zmieni się to w przyszłości. Przewaga li-

czębna kobiet narasta silnie wraz z wiekiem. W młodszych grupach wieku jest więcej mężczyzn, różnica maleje przy przechodzeniu do kolejnych grup wieku, zaś po osiągnięciu równowagi w grupie wieku 40-44 lata dla ludności Polski następne grupy wieku charakteryzują się zwiększającą się przewagą liczebną kobiet.

Tabela 7. Udział kobiet

Typy jednostek terytorialnych	W grupie wiekowej				Ogółem
	0-19	20-39	40-59	60 i więcej	
Gmina Chorkówka	1 598	2 092	1 667	2 411	7 768
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	106 035	139 694	114 142	158 653	518 524
POLSKA (gminy wiejskie)	1 260 395	1 636 475	1 408 146	1 871 627	6 176 643
POLSKA	3 906 953	5 897 350	5 313 843	7 255 692	22 373 838

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

2.1.3. Ruch naturalny

Zjawiska społeczno-demograficzne, takie jak zawieranie i rozwiązywanie małżeństw, urodzenia i zgony, związane z naturalną, biologiczną reprodukcją ludności określa się mianem **ruchu naturalnego**. W analizie ruchu naturalnego podstawowe znaczenie mają charakterystyki natężenia urodzeń i zgonów, gdyż oprócz struktury według wieku czynniki te wpływają na przebieg procesu reprodukcji ludności. Zawieranie i rozwiązywanie małżeństw wpływa głównie na kształtowanie się liczby urodzeń oraz na zmianę struktury ludności według stanu cywilnego.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ruchu naturalnego Gminy Chorkówka na tle jednostek porównywalnych na przestrzeni lat 2008 – 2012.

Tabela 8. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w poszczególnych latach 2008-2012

Typy jednostek terytorialnych		Gmina Chorkówka	Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	POLSKA (gminy wiejskie)	POLSKA
2008	Urodzenia na 1000 mieszkańców	12,7	11,1	11,6	10,9
	Zgony na 1000 mieszkańców	8,1	9,2	10,2	10,0
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	4,6	1,9	1,4	0,9
2009	Urodzenia na 1000 mieszkańców	12,5	10,9	11,5	10,9
	Zgony na 1000 mieszkańców	10,3	9,3	10,3	10,1
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2,2	1,7	1,2	0,9
2010	Urodzenia na 1000 mieszkańców	12,5	10,8	11,4	10,7
	Zgony na 1000 mieszkańców	8,7	9,3	10,1	9,8
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	3,8	1,5	1,3	0,9
2011	Urodzenia na 1000 mieszkańców	11,4	10,4	10,8	10,1
	Zgony na 1000 mieszkańców	9,2	9,3	10,0	9,7
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2,2	1,1	0,8	0,3
2012	Urodzenia na 1000 mieszkańców	10,0	10,3	10,7	10,0
	Zgony na 1000 mieszkańców	10,7	9,3	10,1	10,0
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-0,7	1,0	0,6	0,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Współczynnik urodzeń (rodności) – liczba urodzeń żywych na 1000 ludności w 2012 roku w Gminie Chorkówka wyniósł 10,0 wobec 12,7 w 2008 r. Przeciętnie w kraju na 1000 ludności rodziło się 10,0 dzieci, w tym najwięcej w województwie wielkopolskim – 11,0, a najmniej w opolskim – 8,6. Na przestrzeni badanego okresu w Gminie Chorkówka nastąpił spadek wskaźnika, co obrazuje poniżej zamieszczony wykres.

Wykres 5. Urodzenia na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012

Źródło: opracowanie własne

W 2012 r. **surowy współczynnik zgonów (umieralność)**, czyli liczba zarejestrowanych w danym roku zgonów na 1000 ludności w Gminie Chorkówka, ukształtował się na poziomie 10,7. W porównaniu do 2008 r. natężenie zgonów (umieralność) w Gminie Chorkówka zwiększyło się. Współczynnik umieralności w województwie podkarpackim w 2012 r. (w gminach wiejskich) wyniósł 9,3‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadało 9,3 zgony (dla Polski wskaźnik ten wyniósł 10,0‰). Liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców na obszarach wiejskich Polski wyniosła 10,1.

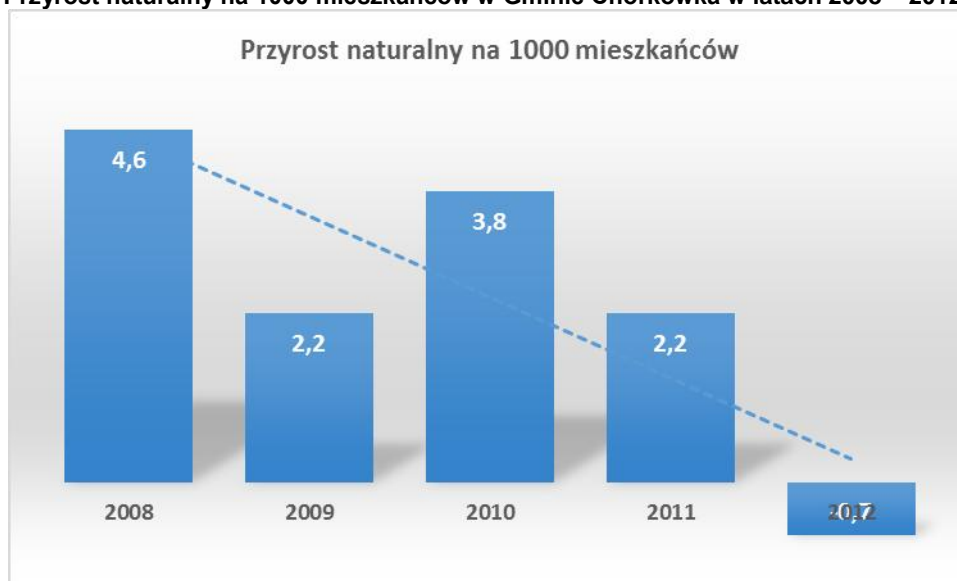
Wykres 6. Zgony na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012

Źródło: opracowanie własne

W przeliczeniu na 1000 ludności **przyrost naturalny** w Gminie Chorkówka kształtował się na poziomie minus 0,7 (wobec plus 4,6 w 2008 r.). W 2012 r. w Polsce współczynnik przyrostu naturalnego na koniec grudnia 2012 r. wynosił 0, na obszarach wiejskich kraju plus 0,6, a w województwie podkarpackim (w gminach wiejskich) plus 1,0.

Wykres 7. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012

Źródło: opracowanie własne

Natężenie zawierania związków małżeńskich ocenić można za pomocą **ogólnego współczynnika małżeństw brutto**, wyrażającego liczbę zawartych małżeństw w danym roku przypadającą na 1000 ludności.

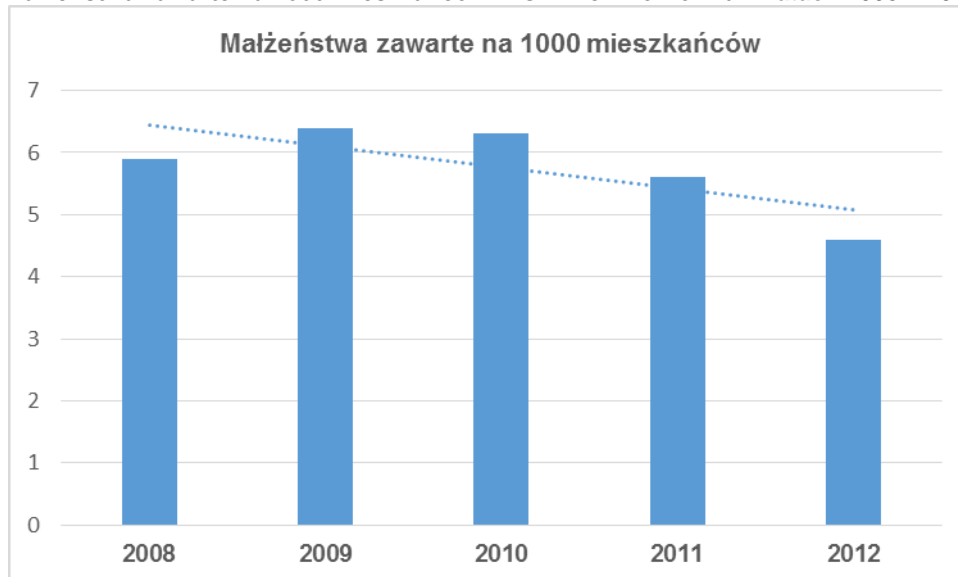
Tabela 9. Małżeństwa zawarte i rozwody na 1000 mieszkańców w latach 2008-2012

Typy jednostek terytorialnych		Gmina Chorkówka	Województwo podkarpackie	POLSKA
2008	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	5,90	6,6	6,8
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	1,14	1,09	1,72
2009	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	6,40	6,6	6,6
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	0,92	1,08	1,71
2010	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	6,30	6,2	5,9
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	0,28	0,98	1,59
2011	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	5,60	5,8	5,4
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	0,92	1,11	1,68
2012	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	4,60	5,6	5,3
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	0,85	1,05	1,67

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2012 roku w Gminie Chorkówka współczynnik ten wynosił 4,6% i był o 1,3% mniejszy niż w roku 2008. W kraju zmniejszył się o 1,5%, a w województwie wyniósł o 1% mniej niż w roku 2008.

Wykres 8. Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012

Źródło: opracowanie własne

Liczba rozwodów przeprowadzonych na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w analizowanym okresie zmniejszyła się z 1,14 w 2008 roku do 0,85 w 2012 roku. Analizowany wskaźnik charakteryzował się podobną tendencją również w jednostkach porównywalnych w analizowanym przedziale czasu.

Wykres 9. Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012

Źródło: opracowanie własne

Z zestawienia liczby rozwodów z liczbą nowo zawartych małżeństw w analizowanych latach wynika, że zarówno w przypadku Gminy Chorkówka, jak i w przekroju jednostek porównywalnych – **współczynnik rozwodów w przeliczeniu na 1000 nowo zawartych małżeństw** zmniejszył się w porównaniu z 2008 r.

2.1.4. Ruch wędrowny (migracje na pobyt stały)

Obok przyrostu naturalnego, czynnikiem wpływającym bezpośrednio na rozwój ludności, tj. powodującym względnie trwałe zwiększenie bądź zmniejszenie liczebności populacji, a także wpływającym na jej rozmieszczenie są **migracje**, czyli przemieszczenia ludności związane ze zmianą stałego miejsca zamieszkania lub miejsca czasowego pobytu. Wielkość i kierunek migracji oraz ich natężenie zależą od wielu przyczyn, wśród których najczęściej wymienia się przyczyny o charakterze ekonomicznym (np. podjęcie pracy, poprawa sytuacji materialnej).

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ruchu wędrowskiego mieszkańców Gminy Chorkówka na tle jednostek porównywalnych w latach 2008 – 2012.

Tabela 10. Zameldowania i wymeldowania na pobyt stały w poszczególnych latach 2008-2012

Typy jednostek terytorialnych		Gmina Chorkówka	Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	POLSKA (gminy wiejskie)	POLSKA
2008	zameldowania	106	8 184	141 432	420 749
	wymeldowania	116	7 921	115 029	435 614
2009	zameldowania	110	8 545	143 023	421 261
	wymeldowania	77	7 909	111 529	422 457
2010	zameldowania	123	8 416	147 721	437 867
	wymeldowania	88	7 893	113 651	439 981
2011	zameldowania	104	8 590	144 259	435 470
	wymeldowania	99	8 001	115 042	439 804
2012	zameldowania	121	7 768	135 160	409 861
	wymeldowania	109	7 611	110 138	416 478

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Podsumowanie

Obserwowane w ostatnich latach zmiany demograficzne wskazują, że sytuacja ludnościowa Gminy Chorkówka jest dość trudna, aczkolwiek rok 2012 pokazuje pozytywną tendencją w stosunku zameldowań do wymeldowań. Jednakże perspektywa znaczących zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny jest wciąż odległa. Szczególnie niekorzystne zmiany występują w trendzie urodzeń, co będzie miało negatywny wpływ na przyszłą dzietność, zwłaszcza wobec utrzymującej się wysokiej skali emigracji Polaków za granicę (szczególnie emigracji czasowej ludzi młodych). Niski poziom dzietności przy jednoczesnym korzystnym zjawisku, jakim jest wydłużanie się trwania życia będą powodować zmniejszanie się podaży siły roboczej na rynku pracy oraz wzrost liczby i odsetka ludzi w starszym wieku, jako efektu zaawansowanego procesu starzenia się polskiego społeczeństwa.

2.1.5. Prognoza ludności

Wyniki najnowszej długookresowej prognozy ludności dla Gminy Chorkówka na lata 2015-2035 wskazują, że w perspektywie najbliższych 21 lat, tzw. horyzontu prognozy, liczba ludności na analizowanym obszarze będzie systematycznie zwiększać się do roku 2023, po czym zacznie spadać, przy czym tempo tego spadku będzie coraz wyższe wraz z upływem. Przewiduje się, że w 2015 roku ludność Gminy Chorkówka osiągnie 13 499 osób, w 2020 – 13 632 osób, w 2025 – 13 623 osób, w 2030 – 13 514 osób, zaś w 2035 roku 13 325 osób, przy założeniu scenariusza prognozy określanego jako najbardziej realistyczny.

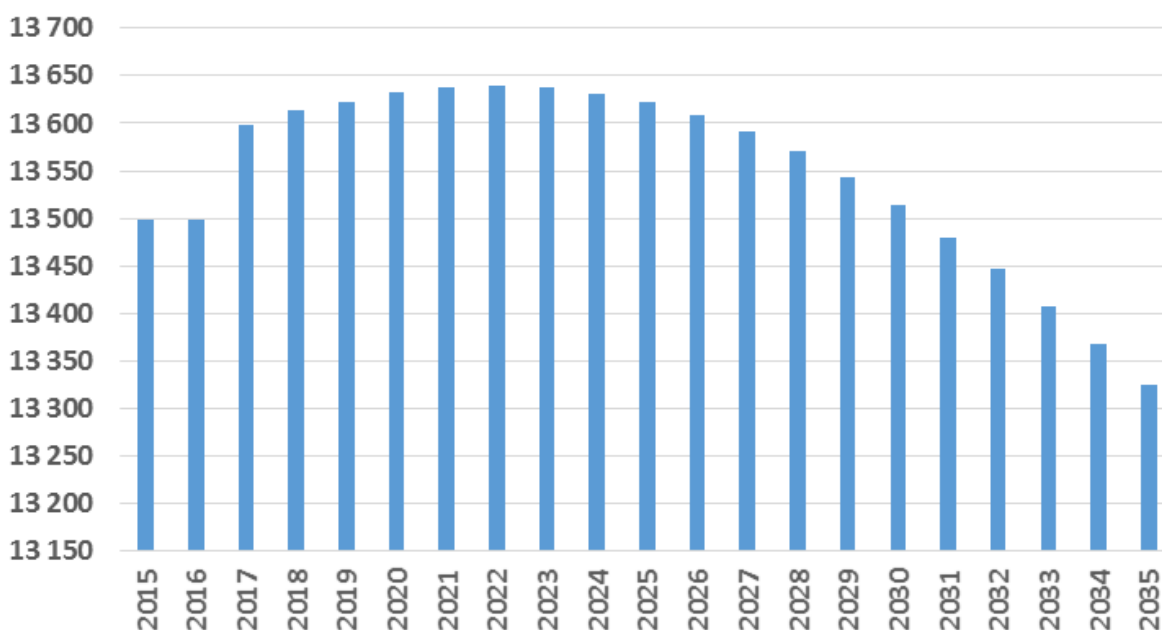
Tabela 11. Prognoza ludności według płci na lata 2015-2035

Rok	Gmina Chorkówka		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2015	13 499	6 598	6 901
2016	13 499	6 599	6 900
2017	13 599	6 649	6 950
2018	13 613	6 656	6 957
2019	13 622	6 662	6 960
2020	13 632	6 668	6 964
2021	13 637	6 671	6 966
2022	13 639	6 673	6 966
2023	13 637	6 672	6 965
2024	13 631	6 669	6 962
2025	13 623	6 665	6 958
2026	13 608	6 657	6 951
2027	13 591	6 648	6 943

2028	13 570	6 636	6 934
2029	13 543	6 621	6 922
2030	13 514	6 606	6 908
2031	13 480	6 588	6 892
2032	13 447	6 570	6 877
2033	13 407	6 550	6 857
2034	13 367	6 530	6 837
2035	13 325	6 508	6 817

Prognoza została przyjęta na podstawie opracowania „Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 – 2035” (http://www.stat.gov.pl/gus/ludnosc_PLK_HTML.htm), zawierającego prognozę dla powiatu krośnieńskiego, która stała się podstawą do wyliczenia przyjętych powyżej wartości.

Prognoza ludności na lata 2015-2035

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GUS

Poniżej zamieszczono prognozę liczby ludności dla Gminy Chorkówka według ekonomicznych grup wieku w wybranych latach 2015 -2035.

Wyszczególnienie	2015	%	2020	%	2025	%	2030	%	2035	%
ogółem	13 499	100	13 632	100	13 623	100	13 514	100	13 325	100
przedprodukcyjny	2 835	21	2 863	21	2 861	21	2 568	19	2 399	18
produkcyjny	8 639	64	8 452	62	8 174	60	8 108	60	7 995	60
poprodukcyjny	2 025	15	2 317	17	2 588	19	2 838	21	2 932	22

Liczba osób w wieku produkcyjnym w całym okresie prognozy - będzie ulegać systematycznemu zmniejszaniu z poziomu 8 639 w 2015 roku do 7 995 w 2035, a zatem o przeszło 600 osób. Znaczące zmiany wystąpią także wewnątrz struktury wieku produkcyjnego ludności, tj. pomiędzy wiekiem mobilnym (18-44 lata) oraz niemobilnym (45-60/65 i więcej). Będzie obserwowane dynamiczne starzenie się struktury ludności w wieku produkcyjnym. Wspomniane zmiany spowodują gwałtowne zmniejszanie się i starzenie się zasobów pracy, a w konsekwencji pogarszanie się podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy.

Zmiany struktury ludności w wieku produkcyjnym będą dotyczyły nie tylko rozmiarów podaży zasobów siły roboczej, ale także zmian w relacji do innych grup wieku ludności. Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej strukturze ludności Gminy Chorkówka zmniejszy się o 4 punkty procentowe w perspek-

tywie do 2035 roku, zaś osób w wieku produkcyjnym mobilnym zmniejszy się o blisko 9 pkt. Jednocześnie wzrośnie udział osób w wieku produkcyjnym niemobilnym do poziomu 27% w 2035 roku (23% w 2015 roku). Wspomniane zmiany jak również wydłużanie się dalszego trwania życia będą powodować przyspieszenie procesu starzenia się polskiego społeczeństwa.

2.2. Stan zdrowotny ludności Gminy Chorkówka

Jednym ze wskaźników oceny stanu zdrowia populacji jest współczynnik umieralności niemowląt – tj. stosunek liczby zgonów niemowląt (tj. dzieci w wieku 0-1 roku) w danym przedziale czasowym do liczby urodzeń żywych.

W Polsce umiera znacznie więcej niemowlaków, niż na Zachodzie, w naszej części Europy wyprzedzają nas nie tylko Czechy i Estonia, ale też Białoruś. W światowych zestawieniach mamy identyczny wskaźnik co Kuba. Według danych GUS, w Polsce w 2011 roku 1836 dzieci zmarło, zanim skończyło roczek. W rankingach państw o najniższym wskaźniku umieralności dzieci przed pierwszym rokiem życia, według danych Banku Światowego, Polska jest na 30. miejscu w Europie i 37. na świecie. 38. pozycję w światowym rankingu dają nam dane ONZ. W Europie lepiej od Polski wypadają nie tylko kraje zachodnie, ale nieznacznie wyprzedzają nas też Białoruś, Litwa i Chorwacja. Najlepszym państwem Europy Środkowej i Wschodniej - Czechom i Estonii, udało się ograniczyć umieralność niemowląt do poziomu Danii, Niemiec i Holandii.

Sytuacja jest szczególnie zła w kilku regionach Polski - m.in. w woj. śląskim i zachodniopomorskim. Wysoka umieralność dzieci utrzymuje się w tych regionach od wielu lat. W Katowicach umiera tyle dzieci, co w trzykrotnie większej Łodzi. Proporcjonalnie trzykrotnie lepiej wypadają też Warszawa i Poznań. Śmiertelność niemowląt w latach 2008-2012 w Gminie Chorkówka i jedn. porównywanym przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 12. Zgony niemowląt w latach 2008-2012 w Gminie Chorkówka i jedn. porównywanym

Wyszczególnienie	Gmina Chorkówka	Powiat krośnieński	Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	POLSKA (gminy wiejskie)
2008	0	6	49	695
2009	1	10	56	695
2010	0	9	54	592
2011	0	4	63	579
2012	0	7	49	567

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GUS

W analizowanym okresie obejmującym lata 2008-2012 zgony niemowląt miały miejsce tylko w 2009 roku, lecz w przeliczeniu na 1000 urodzeń żywych osiągnęły wówczas najwyższy wskaźnik wśród jednostek porównywalnych – 5,9‰ (kraj – 5,6‰, województwo 5,5‰).

2.3. Kapitał ludzki

Na kapitał ludzki składają się: **zasób wiedzy, umiejętności, zdrowia i energii vitalnej, postawy, aktywność społeczna, przedsiębiorczość, mobilność i tzw. kompetencje cywilizacyjne (zdolność do współpracy, innowacji, umiejętności organizacyjne), stosunek do wartości przyrodniczych i kulturowych, zasiedziałość i poczucie tożsamości z gminą.** Niektóre aspekty wiedzy i umiejętności niektórych grup ludności (absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów) oceniają wyniki sprawdzianów dla kończących te szkoły.

Za wskaźnik zasobów wiedzy można przyjąć poziom wykształcenia społeczeństwa, jednakże dane znajdujące w się w Banku Danych Lokalnych nie pozwalają na taką analizę. W niniejszym opracowaniu do określenia zasobów wiedzy zostały wykorzystane dane o wynikach z egzaminów na koniec 6 klasy szkół podstawowych, egzaminów gimnazjalnych dostępnych na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie.

Podstawą prawną przeprowadzenia sprawdzianu jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

Celem sprawdzianu na koniec 6 klasy szkół podstawowych jest zbadanie, w jakim stopniu uczniowie kończący szóstą klasę opanowali umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych. Podczas sprawdzianu bada się umiejętności:

- czytania,
- pisania,
- rozumowania,
- korzystania z informacji,
- wykorzystywania wiedzy w praktyce.

Według danych OKE w Krakowie najlepiej została opanowana przez uczniów umiejętność czytania. W rejonie OKE Kraków za zadania sprawdzające tę umiejętność uczniowie otrzymali 73,64% punktów możliwych do otrzymania. Niewiele słabsze są wyniki z pisanie - 64,78% i korzystania z informacji - 62,50%. Najstłabiej uczniowie opanowali umiejętności w obszarze wykorzystywanie wiedzy w praktyce uzyskując 49,36% możliwych do zdobycia punktów. Za zadania z obszaru rozumowanie piszący otrzymali 54,04% punktów możliwych do uzyskania.

Poniższe tabele obejmują zestawienie wyników sprawdzianu uczniów i szkół podstawowych na przestrzeni lat 2009 – 2012 w Gminie Chorkówka. Prezentowane wyniki zostały obliczone z uwzględnieniem wyłącznie arkusza standardowego.

Tabela 13. Wyniki sprawdzianu uczniów i szkół podstawowych w Gminie Chorkówka w latach 2009-2012

	Lb. uczniów	Wynik średni (max. 40 pkt.)	Czytanie	Pisanie	Rozumienie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem	Liczba uczniów z wynikiem			Rok
									niskim	średnim	wysokim	
Szkoła Podstawowa w Kobylanach	15	22,60	62%	63%	47%	70%	44%	56%	14%	73%	13%	2012
	16	24,44	82%	44%	65%	62%	51%	61%	24%	43%	31%	2011
	18	20,11	66%	48%	53%	42%	36%	50%	32%	66%	0%	2010
	18	22,44	76%	49%	45%	56%	51%	56%	12%	78%	11%	2009
Szkoła Podstawowa w Szczepańcowej	11	24,00	69%	64%	51%	66%	50%	60%	18%	54%	27%	2012
	14	25,00	84%	62%	65%	55%	37%	63%	0%	85%	14%	2011
	15	26,47	69%	66%	72%	60%	60%	66%	13%	60%	27%	2010
	12	21,33	68%	53%	40%	60%	45%	53%	41%	33%	24%	2009
Zespół Szkół - Szkoła Podstawowa w Świerzowej Polskiej	35	21,00	62%	61%	46%	65%	30%	52%	29%	60%	12%	2012
	22	28,77	84%	71%	77%	67%	56%	72%	10%	42%	50%	2011
	26	24,31	75%	51%	65%	61%	50%	61%	23%	54%	23%	2010
	34	21,09	65%	54%	42%	57%	45%	53%	29%	51%	21%	2009
Szkoła Podstawowa w Draganowej	7	30,71	71%	76%	77%	100%	73%	77%	0%	28%	72%	2012
	8	22,12	72%	52%	58%	59%	33%	55%	36%	36%	24%	2011
	5	18,80	58%	42%	57%	35%	35%	47%	60%	20%	20%	2010
	6	15,33	57%	33%	25%	29%	40%	38%	51%	50%	0%	2009
Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Zręcinie	22	24,91	65%	63%	61%	74%	54%	62%	18%	42%	42%	2012
	22	27,18	86%	64%	70%	60%	52%	68%	10%	68%	23%	2011
	30	26,90	75%	59%	72%	61%	66%	67%	19%	41%	40%	2010
	30	25,07	82%	46%	58%	68%	62%	63%	10%	65%	24%	2009
Szkoła Podstawowa im. Karola Kłobassy Zrenckiego w Żeglach	10	20,30	53%	52%	60%	55%	35%	51%	30%	60%	10%	2012
	15	25,20	88%	57%	60%	57%	45%	63%	13%	67%	21%	2011
	10	23,20	78%	54%	55%	52%	44%	58%	20%	70%	10%	2010
	14	21,00	79%	28%	49%	65%	47%	53%	23%	69%	8%	2009
Szkoła Podstawowa w Faliszówce	14	17,93	51%	46%	42%	66%	29%	45%	50%	43%	7%	2012
	10	21,10	81%	45%	54%	52%	26%	53%	50%	50%	0%	2011
	8	20,00	69%	38%	53%	62%	33%	50%	50%	50%	0%	2010
	8	23,62	78%	36%	61%	62%	61%	59%	24%	47%	36%	2009
Zespół Szkół - Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza	18	21,28	51%	65%	49%	68%	38%	53%	22%	72%	6%	2012
	20	21,30	74%	56%	54%	49%	24%	53%	25%	70%	5%	2011
	18	22,06	67%	51%	59%	54%	42%	55%	34%	56%	11%	2010
	18	21,50	78%	37%	46%	54%	52%	54%	39%	28%	34%	2009
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kopytowej	13	18,85	67%	47%	47%	62%	38%	47%	45%	54%	0%	2012
	21	19,67	48%	51%	40%	52%	29%	49%	37%	39%	5%	2011
	21	21,29	70%	50%	55%	48%	41%	53%	34%	57%	10%	2010
	22	17,00	67%	25%	38%	45%	39%	43%	50%	46%	5%	2009
Szkoła Podstawowa w Bóbrce	6	28,50	70%	82%	67%	92%	54%	71%	17%	34%	51%	2012
	9	24,33	74%	59%	57%	67%	47%	61%	44%	22%	33%	2011
	10	24,80	74%	60%	69%	55%	46%	62%	10%	70%	20%	2010
	9	21,56	78%	43%	43%	72%	39%	54%	33%	44%	22%	2009
Średnia wyników uczniów i szkół podstawowych Gminy Chorkówka w latach 2012-2009												

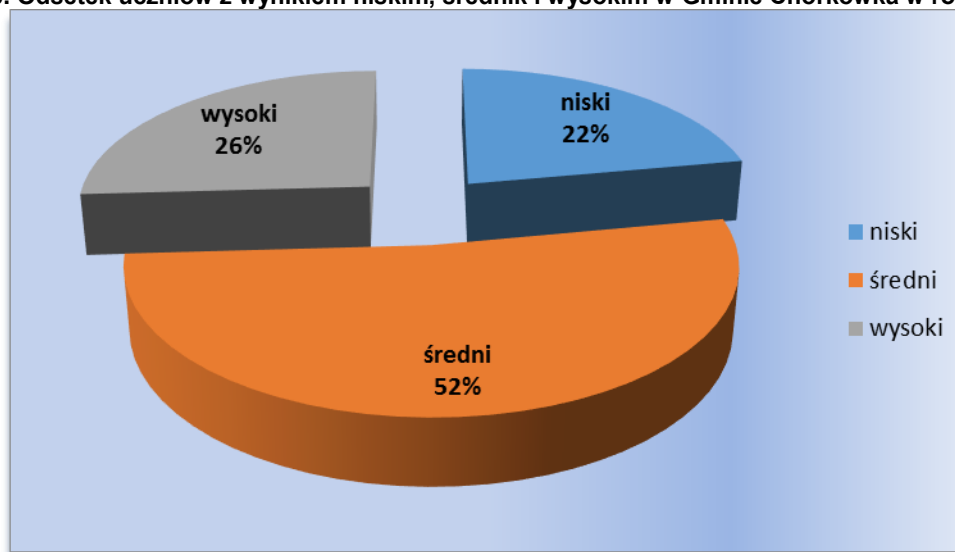
Średnia dla Gminy Chorkówka	15,1	23,01	62,1%	69,1%	54,7%	71,8%	44,5%	57,4%	22,1%	52,0%	24,0%	2012
	15,7	23,91	77,3%	56,1%	60,0%	58,0%	40,0%	59,8%	24,9%	52,2%	20,6%	2011
	16,1	22,79	70,1%	46,8%	61,0%	53,0%	45,3%	56,9%	29,5%	54,4%	16,1%	2010
	17,1	20,99	72,8%	40,4%	44,7%	56,8%	48,1%	52,6%	31,2%	51,1%	18,5%	2009

Źródło: <http://www.oke.krakow.pl/inf/>

W Gminie Chorkówka do sprawdzianu w 2012 roku przystąpiło 151 uczniów klas szóstych. Statystyczny uczeń rozwiązujący arkusz standardowy w gminie uzyskał na sprawdzianie 23,01 punktu, czyli o minus 0,90 punktu mniej niż w roku 2011.

Wykres poniżej przedstawia procent uczniów rozwiązujących na sprawdzianie zadania w arkuszu standardowym S-1-132 którzy uzyskali na sprawdzianie określoną liczbę punktów stopnia skali staninowej. Odsetek ten w Gminie Chorkówka pozostaje niezmienny od czterech lat, najwięcej uczniów uzyskuje wynik średni, czyli od 4 do 6 stopni skali staninowej.

Wykres 10. Odsetek uczniów z wynikiem niskim, średnim i wysokim w Gminie Chorkówka w roku 2012

Źródło: opracowanie własne

Egzamin gimnazjalny przeprowadza się w ostatnim roku nauki w gimnazjum na mocy art. 9 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Egzamin gimnazjalny obejmuje wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w trzecim i wcześniejszych etapach edukacyjnych. Egzamin ma formę pisemną. Przystąpienie do egzaminu jest warunkiem ukończenia gimnazjum, ale nie określa się minimalnego wyniku, jaki zdający powinien uzyskać, toteż egzaminu nie można nie zdać. Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części: humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i części dotyczącej języka obcego nowożytnego. Prace egzaminacyjne sprawdzają wykwalifikowani egzaminatorzy według jednolitych kryteriów.

Wynik procentowy to odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które zdający zdobył za zadania mierzące wiadomości i umiejętności z danego zakresu.

Poniższe tabele obejmują zestawienie wyników egzaminów gimnazjalnych na przestrzeni lat 2011 – 2008 przeprowadzonych w Gminie Chorkówka.

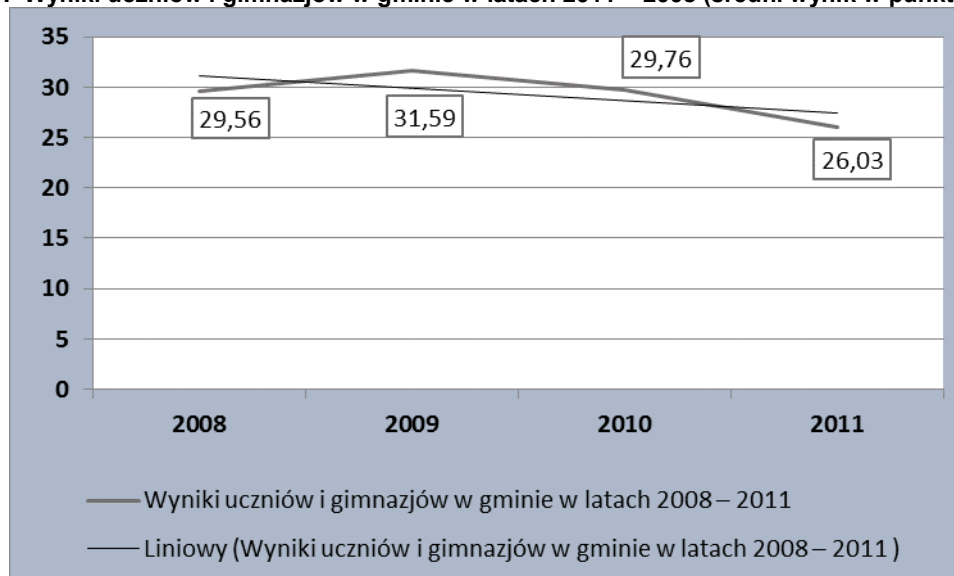
Tabela 14. Wyniki uczniów i gimnazjów w gminie w latach 2011-2008

NAZWA SZKOŁY	LICZBA UCZNIÓW*	% UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ	CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA							CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA									ROK
			Wynik średni (max:50pkt.)	Stanin	Czytanie i odbiór tekstów kultur	Tworzenie własnego tekstu	% uczniów z wynikiem			Wynik średni (max:50pkt.)	Stanin	stosowanie terminów i pojęć	Wyszukiwanie i stosowanie informacji	Wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności	Stosowanie zintegrowanej wiedzy	% uczniów z wynikiem			
							niskim	średnim	wysokim							niskim	średnim	wysokim	
Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zręcinie	85	8%	26,02	6	66%	38%	14%	61%	25%	24,26	6	54%	55%	44%	37%	12%	69%	19%	2011
	91	1%	32,03	6	74%	54%	14%	62%	24%	22,84	5	39%	71%	41%	29%	29%	52%	20%	2010
	103	3%	32,65	6	73%	58%	18%	60%	22%	24,72	5	47%	66%	49%	30%	23%	60%	17%	2009
	101	6%	33,00	6	77%	55%	12%	56%	32%	27,07	5	46%	73%	58%	33%	18%	64%	18%	2008
Gimnazjum im. Ignacego Łukasiewicza w Świerzowej Polskiej	58	9%	30,40	8	69%	52%	9%	50%	41%	26,91	7	61%	60%	49%	40%	14%	50%	36%	2011
	60	2%	30,72	6	75%	48%	25%	52%	23%	22,02	4	37%	68%	36%	36%	32%	50%	18%	2010
	66	0%	33,11	6	74%	58%	17%	55%	28%	25,97	5	50%	71%	49%	33%	26%	51%	23%	2009
	77	3%	33,58	7	78%	56%	13%	55%	32%	25,43	4	44%	72%	51%	31%	17%	69%	14%	2008
Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kopytowej	12	0%	21,67	3	57%	29%	33%	67%	0%	17,42	2	33%	47%	37%	17%	42%	58%	0%	2011
	17	0%	26,52	3	67%	39%	35%	61%	4%	22,29	4	37%	61%	44%	35%	24%	65%	12%	2010
	17	0%	29,00	3	71%	45%	24%	65%	12%	19,29	2	34%	64%	36%	15%	29%	71%	0%	2009
	31	0%	22,10	2	64%	24%	58%	35%	6%	19,65	2	33%	62%	40%	15%	32%	68%	0%	2008
Średnia wyników uczniów i gimnazjów Gminy Chorkówka w latach 2011-2008																			
Średnia dla Gminy Chorkówka	155	5,67	26,03	5,67	64	39,67	18,67	59,33	22	22,86	5	49,33	54	43,33	31,33	22,67	59	18,33	2011
	168	1	29,76	5	72	47	24,67	58,33	17	22,38	4,33	37,67	66,67	40,33	33,33	28,33	55,67	16,67	2010
	186	1	31,59	5	72,67	53,67	19,67	60	20,67	23,33	4	43,67	67	44,67	26	26,00	60,67	13,33	2009
	209	3	29,56	5	73	45,00	27,67	54,67	23,33	24,05	3,67	41	69	49,67	26,33	22,33	67	10,67	2008

Źródło: <http://www.oke.krakow.pl/inf/>

W gminie do egzaminu w 2011 roku przystąpiło 155 uczniów szkół gimnazjalnych. Statystyczny uczeń rozwiązujący arkusz standardowy w Chorkówce uzyskał na egzaminie 26,03 punktu, czyli o 3,53 punktu mniej niż w roku 2008. Najlepsze wyniki uczniowie gimnazjów uzyskali w roku 2009.

Wykres 11. Wyniki uczniów i gimnazjów w gminie w latach 2011 – 2008 (średni wynik w punktach)

Źródło: opracowanie własne

2.4. Kapitał społeczny

Kapitał społeczny obejmuje umiejętność współpracy, zaufanie, normy i powiązania. Jego produktywność objawia się w gospodarce (koordynacja działań, zwiększenie zdolności adaptacji do zmieniających się warunków), w sferze publicznej (wzorce, siła napędowa społeczeństwa

obywatelskiego) i w rozwiązywaniu problemów społecznych (*możliwość uzupełniania niedoborów innych kapitałów i konwersji na kapitał ludzki – wiedzę i umiejętności*). Podobnie jak dla kapitału ludzkiego, są to cechy jakościowe. Jako miernik ilustrujący pewien aspekt kapitału społecznego można zastosować wskaźniki liczb stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz fundacji na 10 000 ludności. Wartości przedmiotowych wskaźników w Gminie Chorkówka w przypadku stowarzyszeń są niższe od jednostek porównywalnych, zaś w przypadku fundacji porównywalne w odniesieniu do kraju i województwa.

Tabela 15. Stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje w 2010 r.

Wyniki 2012	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	Fundacje	Stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 ludności (%)	Fundacje na 10 000 ludności (%)
Gmina Chorkówka	23	1	16,73	0,7
Woj. Podkarpackie	4,5 tys.	0,1 tys.	21,2	0,7
POLSKA	67,9 tys.	7,1 tys.	17,6	1,8

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i dane Urzędu Gminy w Chorkówce

3. ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW

3.1. Zdrowie

Opieka zdrowotna to ogół środków mających na celu zapobieganie i leczenie chorób populacji. Realizowana jest za pomocą systemu opieki zdrowotnej. System opieki zdrowotnej na analizowanym obszarze świadczy usługi z zakresu ambulatoryjnej i stacjonarnej opieki zdrowotnej.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna

Świadczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Chorkówka realizowane są przez:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) „Przychodnia VENA”, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 18;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) „Zdrowie-Chorkówka”, 38-458 Chorkówka 130;
- Artmed - Klinika medyczna, 38-457 Świerzowa Polska, ul. Składowa 2H.

Placówka **NZOZ „Przychodnia VENA”**, wykonuje świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym:

- świadczenia lekarza POZ,
- świadczenia pielęgniarki POZ,
- świadczenia pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej,
- świadczenia położnej środowiskowo-rodzinnej,
- świadczenia pielęgniarki w miejscu nauczania i wychowania,
- profilaktyka chorób układu krążenia.

Wszystkie wymienione świadczenia wykonywane są w ramach kontraktu z NFZ.

Dodatkowo NZOZ „Przychodnia VENA”, wykonuje świadczenia w zakresie orzecznictwa lekarskiego oraz szczepień zalecanych.

NZOZ „Przychodnia VENA”, działająca pod spółką „VENA” powstała w 2000 roku. Swoją działalność rozpoczęła 01.01.2001 r. Obecnie przychodnia zatrudnia 9 pracowników, w tym 7 na umowach o pracę i 2 na umowach-zlecenie. W skład personelu wchodzi 3 lekarzy oraz 5 pielęgniarek.

Przychodnia funkcjonuje w pomieszczeniach dzierżawionych od Gminy Chorkówka, o łącznej powierzchni 178,67 m². Wyposażona jest we wszystkie niezbędne media oraz aparaturę konieczną do świadczenia usług medycznych.

W roku 2012 NZOZ „Przychodnia VENA”, udzieliła **22 207** porad w zakresie opieki POZ, natomiast w roku 2013 **24 194** porad. Ilość pacjentów zadeklarowanych do NZOZ „Przychodnia VENA”, w roku 2012 wynosiła **5124** osób, a w roku 2013 **5138** osób.

Według danych GUS (Statystyczne Vademecum Samorządowca) w 2012 roku ilość udzielonych porad przez wszystkie placówki opieki ambulatoryjnej działające w gminie na 1 mieszkańca Gminy Chorkówka wyniosła 101,9.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie-Chorkówka” prowadzi:

- gabinet fizykoterapii;
- 4 gabinety lekarza POZ.

Artmed - Klinika medyczna oferuje konsultacje specjalistyczne z zakresu medycyny i stomatologii. Pro-zdrowotnie działa poprzez prowadzenie wielu programów, m.in. walki z otyłością i nałogiem palenia, czy prowadzenie profilaktyki stomatologicznej w szkołach. Do diagnostyki i leczenia klinika wykorzystuje najnowszą wiedzę i technologie. naszego doświadczony personel i wykorzystywane nowoczesne materiały i techniki dają możliwość zapewnienia pacjentom satysfakcji z komfortowego i bezstresowego leczenia na najwyższym światowym poziomie.

Na terenie Gminy Chorkówka obecnie funkcjonują trzy apteki w tym dwie w Zręcinie i jedna w Kobylanach oraz trzy punkty apteczne w Chorkówce, Kopytowej i Zręcinie.

Wykaz aptek:

- Apteka, 38-462 Kobyłany 313,
- Apteka im. Ignacego Łukasiewicza, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 18A,
- Punkt apteczny Avena, 38-459 Kopytowa 57,
- Punkt Apteczny, 38-458 Chorkówka,
- Punkt Apteczny, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 21,
- Apteka Centrum, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 16.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje ambulatoryjną opiekę zdrowotną i apteki w Gminie Chorkówka według stanu na koniec 2011 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ambulatoryjna opieka zdrowotna		Apteki ogólnodostępne	Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną
	zakłady opieki zdrowotnej	praktyki lekarskie		
Województwo podkarpackie	1 039	594	590	3 608
Gmina Chorkówka	3	1	3	4504

Źródło: http://www.stat.gov.pl/rzesz/69_1438_PLK_HTML.htm oraz dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Stacjonarna opieka zdrowotna

Opieka zdrowotna o charakterze stacjonarnym świadczona jest w szpitalach ogólnych oraz innych zakładach opieki zdrowotnej, takich jak: zakłady psychiatryczne, zakłady opieki długoterminowej (zakłady opiekuńczo-lecznicze, pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja) oraz zakłady lecznictwa uzdrowskiego.

Mieszkańcy Gminy Chorkówka w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej, korzystają z usług:

Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie.

Historia szpitala sięga XV wieku, kiedy to miasto Krosno posiadało trzy budynki spełniające rolę szpitala i przytułku dla ubogich. Budowę szpitala z prawdziwego zdarzenia rozpoczęto pod koniec XIX wieku, a w 1901 roku oddano do użytkowania parterowy budynek na około 50 łóżek przy ul. Suchodolskiej w Krośnie. W latach powojennych bazę szpitala stanowił budynek główny, w którym mieściły się oddziały: chirurgiczny, położniczy, RTG, elektroterapia, natomiast w 4 barakach przyszpitalnych mieściła się dalsza część oddziału chirurgii. 1 października 1972 roku został utworzony Zespół Opieki Zdrowotnej w skład, którego weszły dotychczasowe jednostki samodzielne: Szpital Powiatowy, Powiatowa Przychodnia Obwodowa i Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego. W 1975 roku powstało województwo krośnieńskie i została podjęta decyzja o budowie szpitala, który sprostaby potrzebom pacjentów z całego nowego województwa.

Aktualnie, Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie jest jednym z pięciu szpitali wojewódzkich na Podkarpaciu. W okresie swej ponad 100-letniej działalności szpital krośnieński z ok. 50-łóżkowego szpitalika, w którym zorganizowane były tylko dwa oddziały (chirurgiczny i zakaźny) z wydzielonymi łózkami dla położnic i chorych internistycznych – przekształcił się w **726-łóżkowy**, wielospecjalistyczny, z pełną diagnostyką i rehabilitacją szpital, o zasięgu wojewódzkim, z zespołem przychodni specjalistycznych.

Źródło: <http://www.krosno.med.pl/index.php?menu=historia>

Szpital mieści się przy ul. Korczyńskiej 57, posiada 21 oddziałów szpitalnych, blok operacyjny i 30 poradni specjalistycznych.

Oddziały:

- Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Urazowej,
- Chorób Wewnętrznych i Metabolicznych,
- Dermatologiczny,
- Dziecięcy,
- Dzienny Oddział Psychiatryczny,
- Gastroenterologiczny,
- Ginekologiczno – Położniczy,
- Kardiologiczny z Ośrodkiem Implantacji Stymulatorów Serca,
- Noworodkowy z Pododdziałem Intensywnej Terapii Noworodków,
- Neurologiczny z Pododdziałem Udarów Mózgu,
- Okulistyczny,
- Opieki Paliatywnej,
- Otolaryngologii i Otolaryngologii Dziecięcej,
- Pulmonologiczny,
- Rehabilitacyjny z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej,
- Reumatologiczny,
- Szpitalny Oddział Ratunkowy,
- Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- Urazowo-Ortopedyczny,
- Urologii i Urologii Onkologicznej.

W szpitalu funkcjonują następujące poradnie:

- Alergologiczna;
- Audiologiczno-Foniatryczna;
- Chirurgiczna;
- Chorób Zakaźnych;
- Dermatologiczna;
- Diabetologiczna;
- Endokrynologiczna;
- Gastroenterologiczna;
- Ginekologiczno-Położnicza;
- Hematologiczna;
- Kardiologiczna;
- Logopedyczna;
- Neurologiczna;
- Odwykowa;
- Okulistyczna;
- Leczenia Schorzeń Siatkówki;
- Leczenia Jaskry;
- Otolaryngologiczna;
- Otolaryngologiczna Dzieci;
- Patologii Noworodka;
- Preluksacyjna;
- Przeciwgruźlicza;
- Pulmonologiczna;
- Rehabilitacyjna;
- Reumatologiczna;
- Reumatologiczna dla Dzieci;
- Urazowo-Ortopedyczna;
- Urologiczna;
- Wad Postawy;
- Zdrowia Psychicznego.

Podstawowym celem działania Szpitala jest wykonywanie działalności leczniczej poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych. Celem Szpitala jest również promocja zdrowia i realizacja zadań dydaktycznych i badawczych w powiązaniu z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i promocją zdrowia, w tym wdrażanie nowych technologii medycznych oraz metod leczenia.

Do podstawowych zadań Szpitala należy udzielanie świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów, nieodpłatnie, za częściową odpłatnością lub całkowitą odpłatnością:

- udzielanie stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych w ramach posiadanych specjalności, w tym świadczeń szpitalnych,
- udzielanie świadczeń, zdrowotnych w ramach posiadanych specjalności, w tym wykonywanie badań diagnostycznych przez zakłady i pracownie diagnostyczne w celu rozpoznania stanu zdrowia i ustalenia dalszego postępowania leczniczego,
- prowadzenie działalności mającej na celu promocję zdrowia,
- uczestniczenie w kształceniu osób wykonujących zawód medyczny na zasadach określonych w odrębnych przepisach regulujących kształcenie tych osób, w tym ułatwianie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz prowadzenie działalności szkoleniowej, w szczególności staży podyplomowych i specjalizacyjnych,
- realizacja zadań obronnych, obrony cywilnej zarządzania kryzysowego ochrony mienia i informacji niejawnych.

W wykonywaniu zadań Szpital współpracuje z:

- innymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,
- stacjami sanitarno-epidemiologicznymi,
- organizacjami społecznymi,
- innymi niż wykonujące działalność leczniczą podmiotami,
- osobami fizycznymi,
- stowarzyszeniami,
- jednostkami samorządowymi.

Przy szpitalu funkcjonuje nowoczesny **Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR)**. Przy SOR znajduje się całodobowe lądowisko dla helikopterów.

W Krośnie działa także **Samodzielne Publiczne Pogotowie Ratunkowe**. Organem założycielskim Pogotowia jest Powiat Krośnieński, który sprawuje nadzór nad jego działalnością. Obszar działania Pogotowia obejmuje gminy: Chorkówka, Dukla, Iwonicz – Zdrój, Jaśliska, Jedlicze, Korczyn, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Rymanów, Wojaszówka oraz miasto Krosno.

W zakres tych świadczeń wchodzi:

- nocna i świąteczna ambulatoryjna opieka lekarska,
- nocna i świąteczna wyjazdowa opieka lekarska,
- transport sanitarny z zakresu POZ,
- ambulatorium stomatologiczne.

W celu zrealizowania tych świadczeń Pogotowie zorganizowało dla pacjentów gabinety nocnej i świątecznej pomocy ambulatoryjnej POZ:

- gabinet internistyczny,
- gabinet pediatryczny,
- gabinet zabiegowy,
- ambulatorium stomatologiczne – pomoc doraźna.

Zespoły wyjazdowe w Pogotowiu Ratunkowym w Krośnie obejmują:

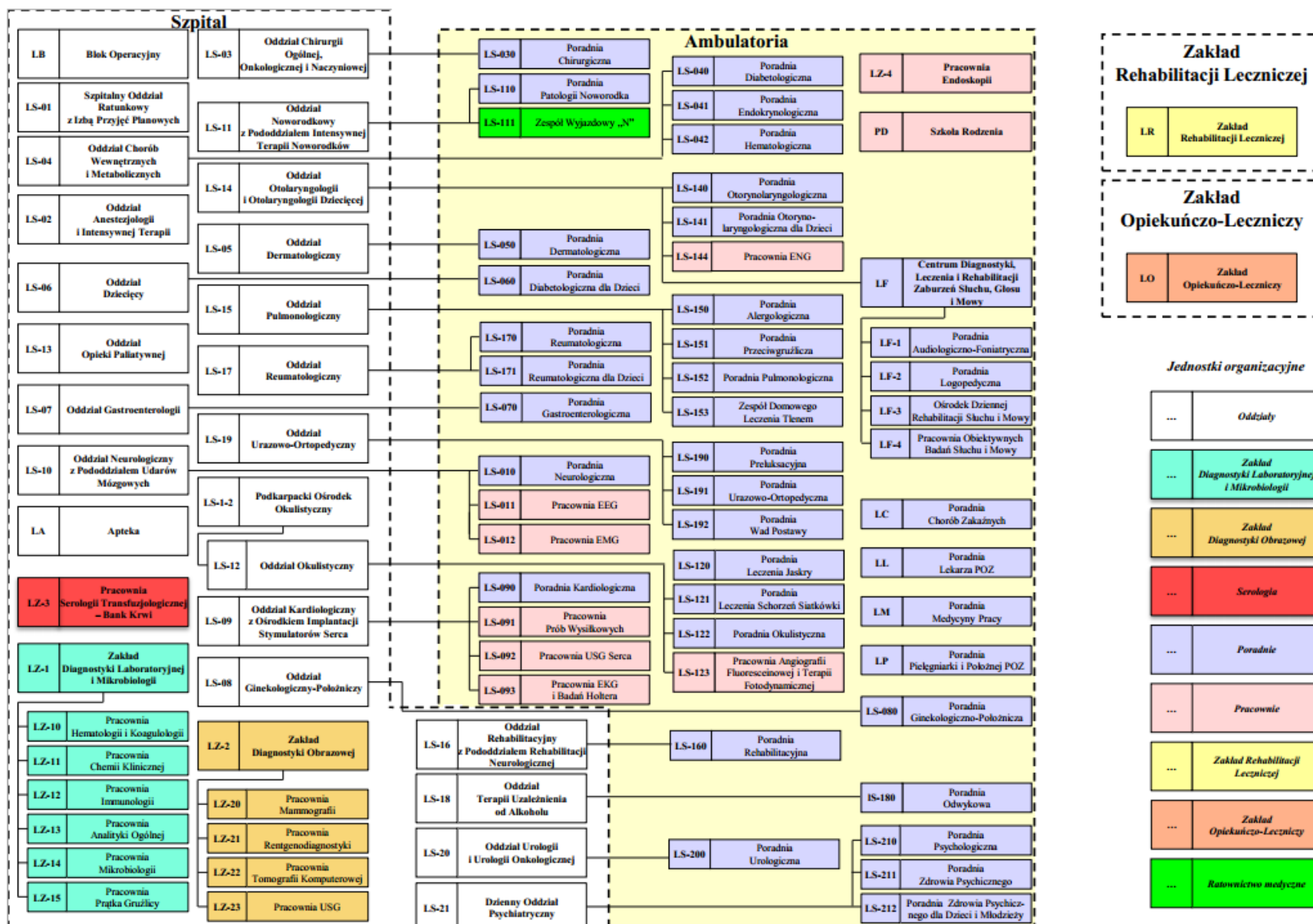
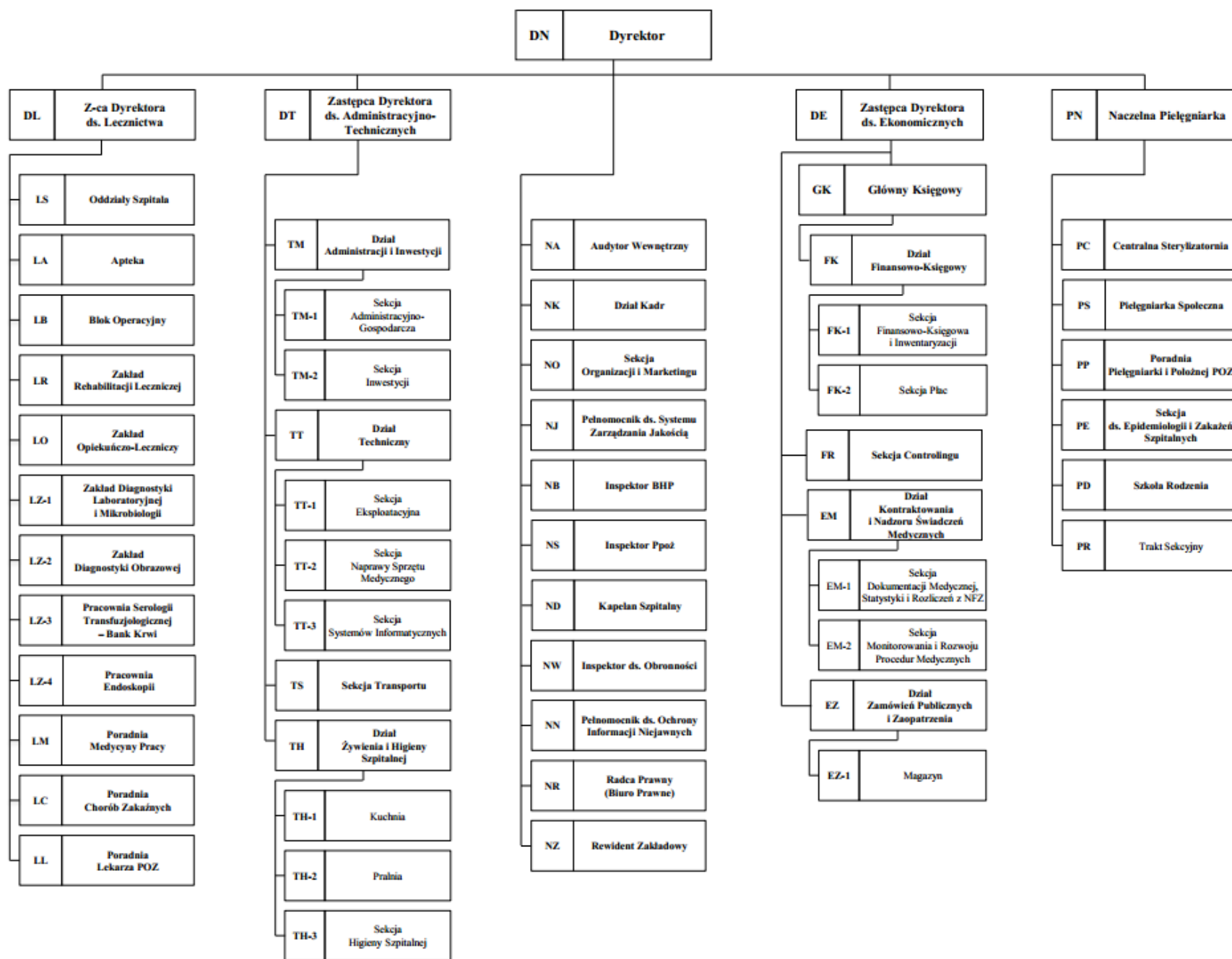
- zespoły RTM – specjalistyczne,
- zespoły RTM podstawowe,
- zespoły wizytowe POZ,
- zespoły transportu sanitarnego POZ,
- zespoły transportu medycznego.

Gospodarka finansowa Szpitala

Szpital pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania na zasadach określonych przepisami prawa -ustawa z dnia 15 kwietnia 2011r. o zdrowotnej działalności leczniczej (Dz. U. 2013r. poz. 217 ze zm.) i ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013r. poz. 885 ze zm.). Szpital prowadzi gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego ustalonego przez Dyrektora Szpitala zgodnie z obowiązującymi przepisami. Rachunkowość Szpitala prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rysunek 1. Schemat organizacyjny Szpitala

Źródło: http://www.krosno.med.pl/pobierz/statut_zalacznik3.pdf

Zatrudnienie w Wojewódzkim Szpitalu Podkarpackim w Krośnie kształtuje się obecnie na poziomie 1287 osób, (w tym 121 lekarzy medycyny, 6 lekarzy stażystów i 36 lekarzy rezydentów) uwzględniając jedynie zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Aktualnie szpital posiada 678 łóżek szpitalnych oraz 55 łóżek w ZOL i 6 łóżek w SOR oraz 7 samochodów transportu sanitarnego. Szpital zapewnia kompleksową opiekę medyczną, dobrej jakości wyposażenie medyczne oraz pobyt w komfortowych warunkach: liczba sal 1-łóżkowych – 15, 2-łóżkowych – 65, 3-łóżkowych – 109 i 4-łóżkowych – 38. Ilość leczonych w 2013 r.:

- hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych oraz w ZOL - 27 373,
- osobodni w oddziałach szpitalnych oraz w ZOL - 169 875,
- średni czas pobytu w oddziałach szpitalnych (bez ZOL i bez Dziennego Oddziału Psychiatrycznego 5,6),
- przyjętych ambulatoryjnie w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym - 25 647,
- przyjętych w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej – świadczenia lekarskie i pielęgniarskie Krosno i Dukla (od 01.03.2014 r. do 31.12.2014 r.) - 31 176,
- porad specjalistycznych ambulatoryjnych w poradniach - 152 056.

Zakłady opieki długoterminowej

Mieszkańcy Gminy Chorkówka wymagający opieki długoterminowej są kierowani do najbliższych placówek świadczących takie usługi, tj.:

- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy, ul. 700-lecia Strzyżowa 1, 38-100 Strzyżów,
- Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy Caritas Diecezji Rzeszowskiej, ul. Za Bursą 1 A, 38-200 Jasło.

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

W Gminie Chorkówka nie występują miejscowości posiadające status uzdrowiska. Najbliższe ośrodki profilaktyczne i lecznicze – zlokalizowane w województwie podkarpackim - znajdują się w:

- Iwoniczu- Zdroju w odległości 16km od miejscowości Chorkówka;
- Rymanowie Zdroju w odległości 23km od miejscowości Chorkówka;
- Polańczyku w odległości 89km od miejscowości Chorkówka;
- Horyńcu Zdroju w odległości 176km od miejscowości Chorkówka.

W zależności od rodzaju schorzenia mieszkańcy Gminy Chorkówka korzystają z ofert wszystkich sanatoriów krajowych, których lokalizację przedstawia poniżej zamieszczona mapa.

Źródło: *Walory uzdrowiskowe. Sanatoria w Polsce, Sabina Tkocz, Kraków 2006*

Profilaktyka zdrowotna, promocja zdrowia

Na terenie Gminy Chorkówka realizowane są lokalne programy działań na rzecz rozwoju i zdrowia dzieci i młodzieży. Programy realizowane są indywidualnie przez szkoły z terenu Gminy Chorkówka, a podejmowane w ramach następujących programów:

- „Owoce w szkole”,
- „Szlanka mleka”,
- Profilaktyczne badania stomatologiczne, fluoryzacja,
- Badania słuchu, wzroku i badania przesiewowe,
- Kubusiowi przyjaciele natury – zdrowe odżywianie,
- Projektu „Żyjemy zdrowo i bezpiecznie”.

Dodatkowo Urząd Gminy w Chorkówce od wielu lat współpracuje z fundacjami wykonującymi badania profilaktyczne dla kobiet (badania mammograficzne i cytologiczne). Badania te mają na celu skuteczne przebadanie mieszkanki Gminy Chorkówka, celem wczesnego wykrycia raka piersi i raka szyjki macicy. Tutejszy Urząd udziela pomocy w przebazowaniu cytomammobus, wysyła imiennych zaproszeń, nagłośnieniu informacji o badaniach, wydawaniu wyników oraz udostępnia bezpłatnie energię elektryczną. Od wielu lat Urząd współpracuje w tym zakresie z FUNDACJĄ „SOS ŻYCIE” z Mielca. Na przestrzeni ostatnich lat także inne fundacje prowadzące podobne działania współpracują z Urzędem Gminy, jest to m.in.: NZOZ Mammo MED Centrum Diagnostyki i Usług Medycznych z Gdańska. Badania te finansowane są przez NFZ.

3.2. Mieszkania

Zgodnie z normatywną definicją zamieszczoną w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002r. Nr 75 poz. 690 ze zm.) - mieszkaniem jest zespół pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych, mający odrębne wejście, wydzielony stałymi przegrodami budowlanymi, umożliwiającymi stały pobyt ludzi i prowadzenie samodzielnego gospodarstwa domowego.

Wśród form budownictwa mieszkaniowego wyróżnia się mieszkania:

- spółdzielcze (oddane do użytku przez spółdzielnię mieszkaniową dla członków tej spółdzielni),
- komunalne (budowane za pieniądze z budżetu gminy, są to mieszkania socjalne i interwencyjne),
- przeznaczone na sprzedaż i wynajem,
- społeczno-czynszowe (realizowane przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego za pieniądze Krajowego Funduszu Mieszkaniowego),
- indywidualne,
- zakładowe,

oraz budynki mieszkalne.

Na zasoby mieszkaniowe Gminy Chorkówka składa się 3 555 budynków mieszkalnych oraz 3 616 mieszkań, w tym 11 mieszkań komunalnych (o łącznej powierzchni 546,88m²), pozostałe mieszkania są własnością osób indywidualnych. Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wykaz i charakterystykę lokali mieszkalnych stanowiących zasoby komunalne Gminy Chorkówka.

Tabela 16. Wykaz i charakterystyka lokali mieszkalnych stanowiących zasoby komunalne Gminy Chorkówka

L.p.	Lokalizacja budynku Miejscowości	Ilość izb w lokalu	Powierzchnia [m ²]	Stan techniczny
1	Chorkówka lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873.	3	39,24	dobry
2	Faliszówka: lokale znajdujące się w budynku Szkoły Podstawowej posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 892.	3	55,65	dobry
3		3	50,53	dobry
4		3	57,43	zły
5	Kopytowa: lokale znajdujące się w budynku starej szkoły, posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1607/1	3	54,60	zły
6		1	58,09	pustostan nadający się do generalnego remontu
7	Leśniówka:	2	41,32	dobry

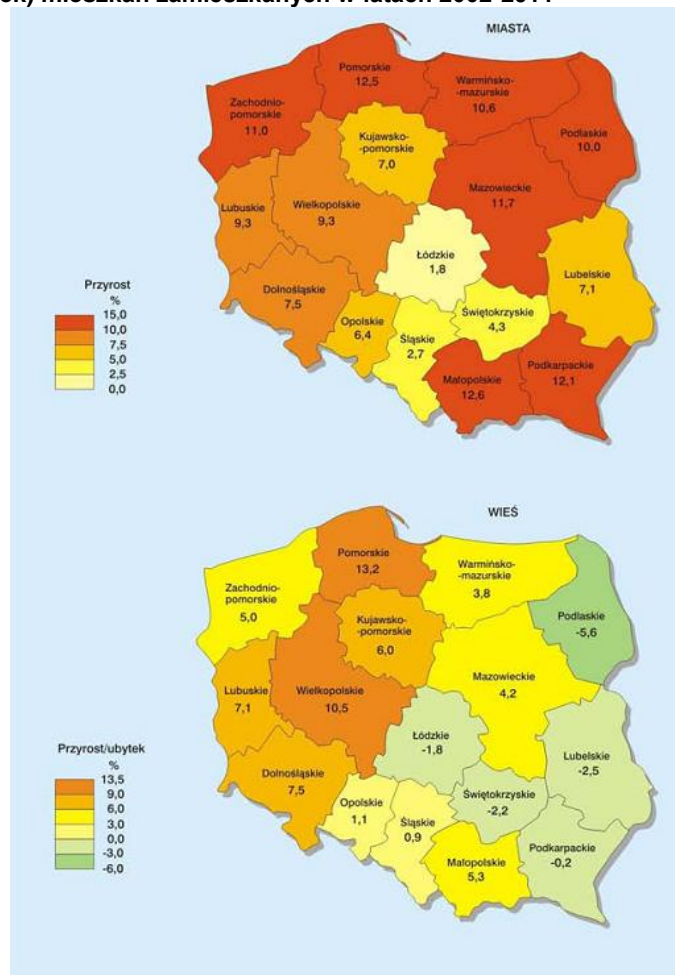
8	lokale znajdujące się w budynku Szkoły Podstawowej	3	51,19	dobry
9	Machnówka: lokal w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 471	3	47,11	dobry
10	Szczeptańcowa: lokal w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 631/1	2	33,92	dobry
11	Zręcin: lokal w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	3	57,80	dobry

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

W Gminie Chorkówka nie występują mieszkania spółdzielcze, społeczno-czynszowe, czy też zakładowe.

Według dostępnych danych statystycznych (stan na 31 grudnia 2012 r.) jak już wyżej wspomniano zasoby mieszkaniowe gminy stanowiło 3 616 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 323 113m², w których znajdowało się 16 705 izb. W porównaniu z 2000 r. zasoby mieszkaniowe gminy powiększyły się o 12,40%. W ogólnej liczbie mieszkań jedynie blisko 0,06% (2 mieszkania) stanowiły mieszkania niezamieszkałe, tzw. pustostany. Gmina Chorkówka administracyjnie zlokalizowana jest w województwie podkarpackim, w którym w latach 2002-2011 wystąpił przeszło 12 procentowy przyrost mieszkań, co dało województwu trzecie pod względem najwyższej wartości przedmiotowego wskaźnika miejsce w kraju. Poniżej zamieszczona mapa obrazuje przyrost (ubytek) mieszkań zamieszkałych w latach 2002-2011.

Mapa 3. Przyrost (ubytek) mieszkań zamieszkałych w latach 2002-2011

Źródło: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/pbs_NSP2011_mieszkania.pdf

Wskaźniki warunków mieszkaniowych: m² na osobę, osób na izbę w roku 2008, 2010 i 2012 w Gminie Chorkówka i jednostkach porównywanych przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

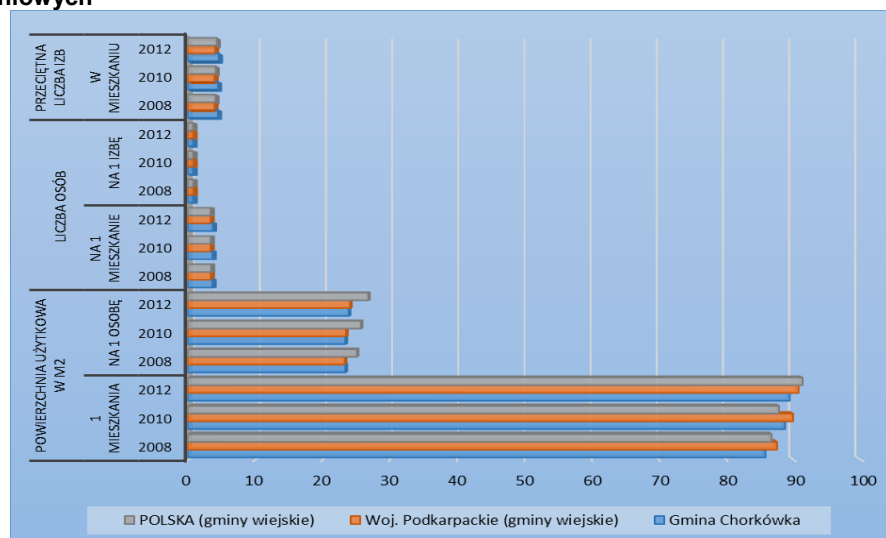
Tabela 17. Wskaźniki warunków mieszkaniowych

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytkowa w m ²						Liczba osób						Przeciętna liczba izb w mieszkaniu		
	1 mieszkania			na 1 osobę			na 1 mieszkanie			na 1 izbę			2008	2010	2012
	2008	2010	2012	2008	2010	2012	2008	2010	2012	2008	2010	2012			
Gmina Chorkówka	85,8	88,7	89,4	23,4	23,4	23,9	3,67	3,68	3,73	0,82	0,82	0,81	4,48	4,49	4,62
Woj. Podkarpackie (gminy wiejskie)	87,5	89,9	90,7	23,3	23,5	24,1	3,42	3,38	3,38	0,86	0,85	0,83	3,97	3,98	4,06
POLSKA (gminy wiejskie)	86,7	87,8	91,3	25,1	25,7	26,8	3,45	3,41	3,40	0,84	0,82	0,79	4,12	4,15	4,30

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, obliczenia własne, opracowanie: Gospodarka mieszkaniowa w 2012, 2010 i 2008 roku

Zgodnie z zamieszczoną powyżej tabelą dane charakteryzujące Gminę Chorkówka nie odbiegają znacząco od danych charakteryzujących porównywane jednostki (województwo i kraj), aczkolwiek wartości analizowanych wskaźników dotyczących powierzchni użytkowej odpowiednio 1 mieszkania i na 1 osobę w 2012 roku są niższe w Gminie Chorkówka w porównaniu z krajem i województwem podkarpackim. Z kolei liczba osób przypadających na 1 mieszkanie była wyższa w Gminie Chorkówka od analizowanego wskaźnika w województwie i kraju, co świadczy o niższym standardzie zamieszkania. Liczba osób przypadających na 1 izbę charakteryzowała wartość nieco wyższą niż w kraju, ale niższą niż w województwie podkarpackim. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zlokalizowanych w Gminie Chorkówka była wyższa niż w województwie i kraju. Wraz z pogarszającą się sytuacją makroekonomiczną oferta deweloperów jest dostosowywana do zmieniających się warunków rynkowych tj. skupienie się na inwestycjach z lokalami 2-3 pokojowymi i rezygnacja z wielkopowierzchniowych mieszkań. Prowadzi to do dalszego wyhamowania części opisanych wyżej wskaźników.

Wykres 12. Wskaźniki warunków mieszkaniowych

Źródło: opracowanie własne

Analizując wskaźniki warunków mieszkaniowych dla Gminy Chorkówka, stwierdza się że w 2012 r. przeciętne mieszkanie składało się z 4,62 izb, a jego powierzchnia użytkowa wynosiła 89,4m². Dla porównania w 2008 r. wielkość przeciętnego mieszkania wzrosła o 3,6m².

Poniżej zamieszczono zestawienie danych charakteryzujących mieszkania oddane do użytku na terenie Gminy Chorkówka w latach 2004-2012.

Tabela 18. Charakterystyka mieszkań oddanych do użytku

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań oddanych do użytku		Powierzchnia użytkowa mieszkań oddana do użytku		Liczba mieszkań oddanych do użytku			
					na 1000 ludności		1000 zawartych małżeństw	
	2004	2012	2004	2012	2004	2012	2004	2012
Gmina Chorkówka	38	28	5 131	3 704	2,9	2,07	535	373
Woj. Podkarpackie	4 571	6 526	577 513	740 381	2,2	3,1	409	550
POLSKA	108 060	68 221	11 619 777	4 187 751	2,8	4,0	564	750

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Zgodnie z obowiązującym dla Gminy Chorkówka Programem czynszowym poniżej zaprezentowano stawki czynszów komunalnych (bez opłat za świadczenia) najniższe, najwyższe, średnie.

Tabela 19. Obowiązujące stawki czynszu w zasobach komunalnych w Gminie Chorkówka w 2011 i 2012 roku (w zł na 1m² p.u. miesięcznie)

Rok	Wyszczególnienie	Stawki czynszu w zł miesięcznie na 1m ² p.u.		
		najniższa	średnia	najwyższa
2011	Gmina Chorkówka	1,24	4,00	9,88
2012		1,24	4,40	10,30

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Polityka czynszowa gminy zmierza do takiego kształtowania stawek czynszu, które przyczyniłyby się do zwiększenia samowystarczalności finansowej gospodarki mieszkaniowej. Dąży się do tego, aby wpływy z czynszów pokrywały w większej części koszty bieżącego utrzymania lokali, a także zapewniały pozyskanie środków na remonty. Stawki czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego ustala zarządzenie Wójta Gminy Chorkówka. Zasadą przy ustalaniu stawki czynszu jest zastosowanie czynników różnicujących stawki czynszu tj. podwyższających lub obniżających. Stawkę czynszu miesięcznego wylicza się jako: iloczyn ich powierzchni użytkowych, stawki bazowej czynszu oraz sumy czynników obniżających lub podwyższających wartość użytkową lokalu.

Dodatek mieszkaniowy jest powszechnym i okresowym świadczeniem pieniężnym, wynikającym z przepisów Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014r. poz. 150 j.t). Dodatek mieszkaniowy stanowi różnicę pomiędzy wydatkami mieszkaniowymi przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu mieszkalnego, a częścią wydatków ponoszonych przez osobę, której przyznany jest dodatek. Przy obliczaniu wysokości dodatku brane są pod uwagę wydatki (ponoszone przez gospodarstwo domowe) związane z czynszem, kosztami eksploatacji, jak również opłatami za energię ciepłą, wodę i odbiór nieczystości ciekłych.

Od 2004 r. wypłata dodatków mieszkaniowych stanowi – zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013r. poz 966 ze zm.) – zadanie własne gminy. Poniżej zamieszczona tabela przedstawia liczbę i kwotę dodatków mieszkaniowych wypłacanych w roku: 2009, 2010, 2011, 2012.

Tabela 20. Liczba i kwota dodatków mieszkaniowych wypłacanych w roku: 2009, 2010, 2011, 2012

Wyszczególnienie	Dodatki mieszkaniowe							
	liczba				kwota			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
	szt.				zł			
Gmina Chorkówka	18	24	24	24	2810	3814	4005	3836
Woj. Podkarpackie (gminy wiejskie)	15701	14966	13055	11864	1984219	2003605	1914090	1883471
POLSKA (gminy wiejskie)	374246	353990	333311	322461	49807261	51582801	51701812	53536494

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Poniżej zamieszczono dane dotyczące dopłat z budżetu gminy do gospodarki komunalnymi zasobami mieszkaniowymi.

Dopłaty z budżetu gminy do gospodarki komunalnymi zasobami mieszkaniowymi, w latach:	Forma dopłaty oraz kwota
--	--------------------------

2011	dodatek mieszkaniowy 2 078,52 zł
2012	dodatek mieszkaniowy 1 914,30 zł
2013	dodatek mieszkaniowy 1 967,52 zł

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia wyposażenie mieszkań w instalacje – udział % w Gminie Chorkówka i jednostkach porównywanych.

Tabela 21. Wyposażenie mieszkań w instalacje

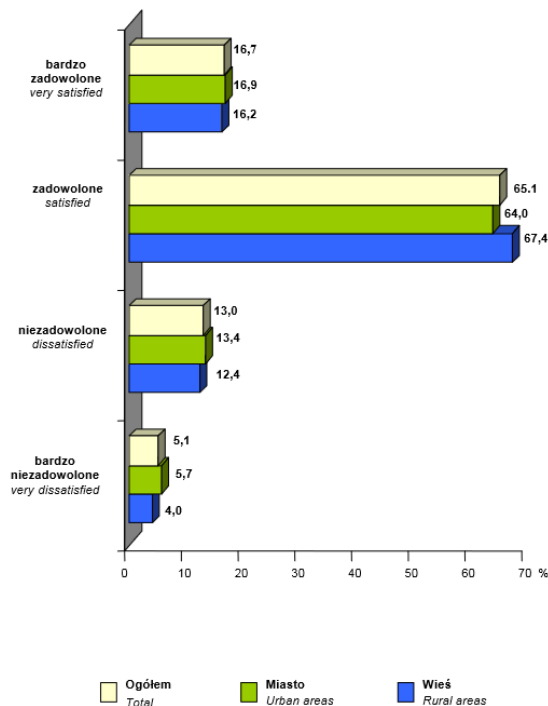
Wyszczególnienie	Wodociąg [%]	Kanalizacja [%]	Gaz [%]	Łazienka [%]	Centralne ogrzewanie [%]
Gmina Chorkówka	54,9	51,4	92,2	78,8	52,2
Woj. Podkarpackie (gminy wiejskie)	67,1	47,8	60,6	82,3	65,4
POLSKA (gminy wiejskie)	76,3	31,5	21,6	81,4	69,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na tle jednostek porównywanych Gmina Chorkówka posiada najwyższe wyniki w zakresie wyposażenia mieszkań w instalację kanalizacji sanitarnej i gazową. Niższą wartość wskaźnika w przypadku mieszkań zlokalizowanych na terenie Gminy Chorkówka dotyczy wyposażenia w instalację wodociągową, łazienkę i centralne ogrzewanie.

Według opracowania GUS: *Dochody i warunki życia ludności Polski (raport z badania EU-SILC 2012)*, najwyższy stopień zadowolenia gospodarstw domowych z użytkowanego mieszkania wystąpił wśród mieszkańców obszarów wiejskich i wyniósł 67,4%.

Rysunek 2. Stopień zadowolenia gospodarstw domowych z użytkowanego mieszkania według miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie GUS: Dochody i warunki życia ludności Polski (raport z badania EU-SILC 2012), Warszawa 2014

Ruch zamiany mieszkań/budynków mieszkalnych, handel mieszkaniami/budynkami mieszkalnymi

Poniżej zamieszczona tabela obrazuje możliwości przestrzenne budowy nowych mieszkań/budynków mieszkalnych na podstawie obowiązujących dokumentów dotyczących zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 22. Możliwości przestrzenne budowy nowych mieszkań/budynków mieszkalnych

Wyszczególnienie	Powierzchnia terenu ha	Możliwa do uzyskania powierzchnia użytkowa mieszkań tys. m ²	Szacunkowy koszt uzbrojenia (z drogami) mln zł
Na istniejących terenach zabudowy mieszkaniowej wszelkich form własności (np. poprzez rozbudowy)	20	20	1
Nowe tereny - uzbrojone	0	0	0
Nowe tereny - nieuzbrojone	8	7	1
w tym posiadające miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	8	7	1

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - dane szacunkowe - tereny prywatne

3.3. Praca

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w Gminie Chorkówka.

Tabela 23. Wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w Gminie Chorkówka

Rok	Liczba mieszkańców Gminy Chorkówka w wieku aktywności zawodowej			Liczba pracujących mieszkańców Gminy Chorkówka			Dojazdy do pracy		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	Dane dostępną na rok	Liczba osób pracujących na terenie Gminy Chorkówka spoza gminy	Liczba mieszkańców Gminy Chorkówka pracujących poza gminą
2004	9 207	4 571	4 636	539	180	359	2006	178	2521
2008	10 353	4 989	5 074	524	148	376		Saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy: -2343	
2012	10 483	5 101	5 120	569	182	387		Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy: 0,07	

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS oraz Urzędu Gminy w Chorkówce

Powyższe dane pokazują, że w grupie wiekowej 15 - 74 lat w 2012 roku, w wieku aktywności zawodowej było 10 483 osoby zamieszkałe w Gminie Chorkówka. W tej grupie pracowało 5,42% z ogółu ludności w wieku aktywności zawodowej. Pozostałe osoby pozostawały w takich grupach, jak: bezrobotni, bierni zawodowo, bądź o nieustalonym statusie na rynku pracy. Brak aktywności zawodowej skorelowany jest także z wiekiem - biernie są głównie osoby dojrzałe (po 45. roku życia). Pozostawanie nieaktywnym zawodowo ma ścisły związek m.in. z nabywaniem praw emerytalnych.

Miejsce zamieszkania (miasto/wieś) jest także skorelowane ze statusem poszczególnych osób na rynku pracy. Niższy współczynnik aktywności zawodowej oraz niższe zatrudnienie jest na obszarach wiejskich, do jakich należy analizowana Gmina Chorkówka. Oczywiście nie bez znaczenia jest też wykształcenie. Bierni zawodowo to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym.

Zdecydowana większość mieszkańców gminy pracuje poza jej obszarem. Według dostępnych danych GUS za 2006 rok w Gminie Chorkówka pracowało tylko 178 jej mieszkańców. Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy wyniosła wówczas 0,07.

Kolejnym elementem charakteryzującym rynek pracy jest **poziom bezrobocie** w danej jednostce. W okresie obejmującym lata 2010-2014 (luty), największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych wystąpiła w lutym 2014 roku i wyniosła wówczas 1 052 osoby. Najmniejsze wartości dotyczące liczby zarejestrowanych bezrobotnych ogółem oraz udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wystąpiły w 2011 roku, wynosząc odpowiednio 932 osoby oraz 11,12%.

Tabela 24. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Chorkówka

Rok	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Bezrobotne kobiety	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
2010	964	529	115,62	11,56
2011	932	541	111,30	11,12
2012	1047	586	124,96	12,49
2013	1002	544	125,72	12,57
2014 (luty)	1052	552	Brak danych	Brak danych

Źródło: PUP w Kraśnie

Wskaźnik procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wzrastał do 2011 roku, a następnie charakteryzowała go tendencja malejąca. W 2014 roku (w lutym) procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 52,47% i zmalał w stosunku do

2011 roku (kiedy osiągnął wartość maksymalną w analizowanym okresie o 5,58%). Kobiety nadal jednak stanowią większość wśród osób zarejestrowanych, jako bezrobotne.

Tabela 25. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Gminie Chorkówka i w jednostkach porównywalnych w styczniu 2014 roku

Bezrobotni zarejestrowani wg płci	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Gmina Chorkówka	1 049	508	541
Województwo podkarpackie	160 383	80 907	79 413
Polska	2 260,7 tys.	1 125,3 tys.	1 135,4 tys.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

W stosunku do roku 2010 liczba ofert pracy na krośnieńskim rynku pracy w lutym 2014 roku wzrosła o przeszło 47%.

Tabela 26. Liczba ofert pracy w powiecie krośnieńskim oraz liczby podjętych prac przez mieszkańców Gminy Chorkówka

Rok	Liczba ofert pracy
2010	152
2011	201
2012	144
2013	316
2014 (luty)	223

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie

Rynek pracy na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) w Krośnie charakteryzuje się dużym stopniem uprzemysłowienia (z dominującymi dziedzinami przemysłu chemicznego-szklarskiego, elektromaszynowego, drzewno meblarskiego, paliwowego i spożywczego) oraz stosunkowo dużą różnorodnością świadczonych działalności usługowej i handlowej (istotne znaczenie posiada handel przygraniczny prowadzony w oparciu o istniejące targowiska i giełdy).

Do charakterystycznych cech tego obszaru rynku należy zaliczyć:

- zdecydowaną przewagę małych podmiotów gospodarczych zatrudniających do 5 pracowników, które nie planują zwiększania produkcji, czy świadczonych usług, a tym samym zwiększenia zatrudnienia,
- niewielką ilość powstających nowych miejsc pracy – zgłaszane oferty w większości dotyczą wymiany pracowników oraz prac sezonowych,
- niskie i nieodpowiadające wymaganiom pracodawców kwalifikacje potencjalnych pracowników,
- oferty pracy o bardzo niskim wynagrodzeniu,
- kryzys gospodarczy, który dotknął na terenie działania PUP przede wszystkim hutnictwo szkła oraz przemysł metalowy i meblarski,
- nadmierną dominację zatrudnienia w rolnictwie (odsetek pracujących w rolnictwie jest o ponad 20% wyższy od średniej krajowej),
- duże rozdrobnienie obszarowe gospodarstw rolnych, gorsze warunki upraw, wyższe od przeciętnych w kraju koszty produkcji rolniczej.

W I półroczu 2011 roku realizowano 1 535 ofert pracy. 899 ofert pochodziło z m. Krosno a 636 z powiatu ziemskiego.

Co trzecia ze zgłoszonych ofert pracy w pierwszym półroczu dotyczyła miejsc refundowanych oraz staży. Zauważyć można więc znaczny spadek, gdyż w analogicznym okresie 2010 roku oferty refundowane stanowiły niemal 75% zgłoszonym ofert. Sytuacja ta spowodowana jest znacznym ograniczeniem środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu będących w dyspozycji urzędu pracy.³

3.4. Zabezpieczenie materialne – status materialny, źródła utrzymania, pomoc społeczna

Status materialny

Zgodnie z przeprowadzonym w 2013 roku przez Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) sondażem, zdecydowana większość badanych Polaków uważa się za osoby średnio zamożne i co za tym idzie, zalicza siebie do warstwy średniej i osób cieszących się średnim szacunkiem społecznym. To

³ RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE M. KROSNO I KROŚNIEŃSKIM W I PÓŁROCZU 2011 ROKU

przede wszystkim status materialny decyduje o przypisywaniu sobie określonej pozycji w strukturze społecznej.

Jak zauważono, w Polsce niezmiennie dominuje niska lub co najwyżej przeciętna ocena własnej pozycji społecznej. Na skali od 1 do 9 - gdzie 1 oznacza klasę niską, a 9 wysoką - 44,7% badanych umiejscowiło się poniżej środka. Dokładnie w centrum podziałki umieściło się 40,5% respondentów, zaś 12,4 % lokowało się wyżej. Średnia arytmetyczna wskazań wyniosła 4,21.

Przyjmując, że na skali wartości od 1 do 3 oznacza warstwę niską, od 4 do 6 - średnią, a od 7 do 9 - wyższą, CBOS zauważa, że 67,9 % uczestników sondażu zaliczyło się do klasy średniej. Za reprezentantów warstwy niższej uważa się 27,3 %, zaś klasy wyższej - 2,4 %.

Na pytanie, w którym miejscu skali respondenci byli 10 lat temu, połowa badanych (50,5 %) odpowiedziała, że w tym samym punkcie co teraz. Niemal jedna trzecia (29,5 %) uważała, że ich pozycja uległa pogorszeniu, zaś jedna piąta (20 %) wskazała na poprawę.

Badani najczęściej oceniali, że ich pozycja wzrosła na tle statusu ich dziadków i rodziców. 57 % ankietowanych uważało, że zajmuje wyższą pozycję niż ich dziadkowie. 18 % badanych określa swoją pozycję jako taką samą jak pozycja dziadków, a 11 % - jako niższą. Poczucie awansu w porównaniu z rodzicami ma 42 % uczestników sondażu. Niemal tyle samo (40 %) uważa, że ich status jest taki sam, a 16 % - że gorszy niż ojca i matki.

Jak wskazuje CBOS, niezmiennie przeważa poczucie awansu w stosunku do poprzednich pokoleń, przy czym o ile w odniesieniu do dziadków oceny w tym względzie są dość stabilne, to w porównaniu z rodzicami przekonanie o to jest wyrażane coraz rzadziej.

Polacy niezmiennie - jak zauważa CBOS - w większości uważają się za średnio zamożnych (tak zadeklarowało 69 % badanych). 28 % uważa się za biednych, a jeden procent - za bogatych. Jak napisano w raporcie, w ciągu ostatniej dekady wyraźnie ubyło osób zaliczających się do biednych (o 12 pkt proc.), przybyło zaś uważających się za średnio zamożnych (o 10 pkt proc.).⁴

Źródła dochodów mieszkańców Gminy Chorkówka

Źródła utrzymania gospodarstwa domowego (główne i dodatkowe) wynikają z indywidualnych źródeł dochodów uzyskiwanych przez poszczególnych członków gospodarstwa domowego.

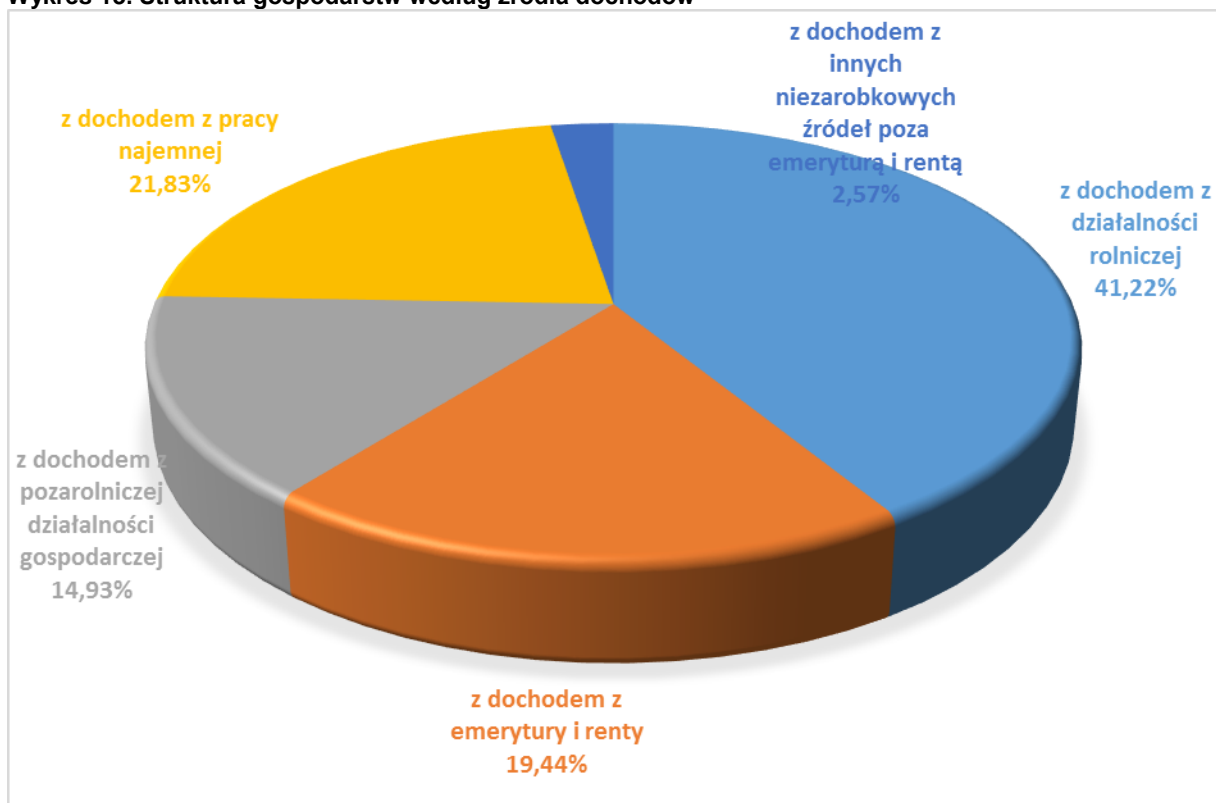
Decydujące znaczenie dla określenia źródeł utrzymania gospodarstwa domowego ma rodzaj przeważającego dochodu osiąganego łącznie przez członków danego gospodarstwa, które ustala się poprzez łączenie indywidualnych dochodów poszczególnych osób, pochodzących z tego samego źródła.

Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego jest to źródło, z którego pochodzi przeważająca część środków w budżecie domowym, przeznaczona na potrzeby wszystkich członków gospodarstwa.

Dostępne dane dotyczące źródeł utrzymania mieszkańców Gminy Chorkówka pochodzą z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku.

⁴ CBOS przygotował opracowanie w oparciu o wyniki dwóch badań przeprowadzonych w dniach 5-12 września i 3-9 października metodą wywiadów bezpośrednich na reprezentatywnych losowych próbach dorosłych mieszkańców Polski liczących odpowiednio 911 i 1066 osób.

Wykres 13. Struktura gospodarstw według źródła dochodów

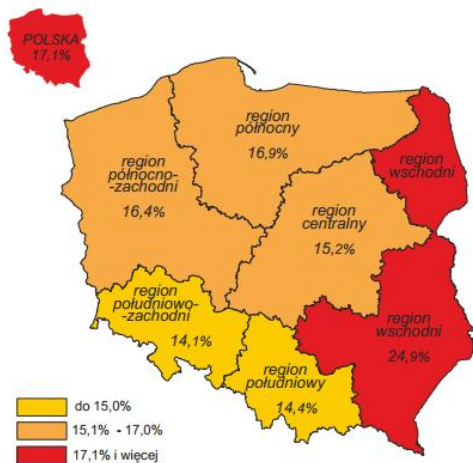

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

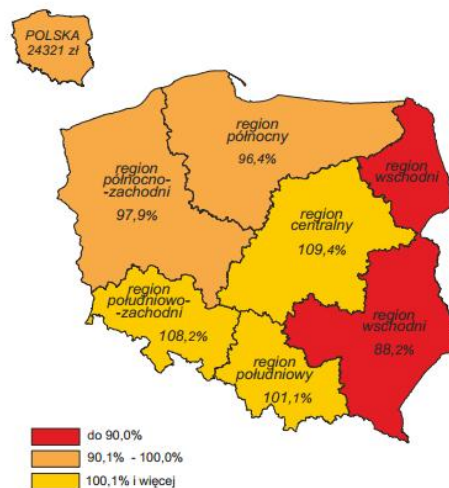
Z powyżej zamieszczonego wykresu wynika, że najczęściej gospodarstw domowych w Gminie Chorkówka utrzymuje się z działalności rolniczej (41,22%), następnie z pracy najemnej (21,83%) oraz z emerytury i renty (19,44%), z kolei najmniej gospodarstw utrzymuje się z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą (2,57%), czyli zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków pomocy społecznej itp.. Dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej deklarowało 14,93% gospodarstw domowych.

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że rolnictwo ma duże znaczenie w gospodarce Gminy Chorkówka. Dopłaty bezpośrednie do gospodarstw rolnych po akcesji do Unii Europejskiej (w zależności od powierzchni i rodzajów zasiewów) stanowią ok. 50% dochodów rolników. Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych wskazują jednak, że dochody gospodarstw rolników są niższe niż innych grup (z wyjątkiem gospodarstw domowych robotników i rencistów). **Średnie wynagrodzenie w gospodarstwach domowych w powiecie krośnieńskim**, do którego administracyjnie należy Gmina Chorkówka stanowią blisko **75%** wynagrodzenia w kraju **oraz wysoka stopa bezrobocia**, która na koniec stycznia 2014 roku wyniosła na analizowanym obszarze 19,4%, przy wartości 14,0% notowanej wówczas w kraju i 16,9% w województwie podkarpackim **spowodowały, że Gmina Chorkówka znajduje się na obszarze o najwyższym w Polsce zagrożeniu ubóstwem, a co za tym idzie najniższym wskaźnikiem dochodu do dyspozycji.**

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem

Wskaźnik dochodu do dyspozycji

Źródło: opracowanie GUS: *Dochody i warunki życia ludności Polski (raport z badania EU-SILC 2012)*, Warszawa 2014

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Doraźnie pomoc ta ma zaspokoić niezbędne potrzeby życiowe, a w szczególności doprowadzić do życiowego usamodzielnienia rodzin i osób oraz do ich integracji ze środowiskiem. Powinna ona zapewnić opiekę i pomoc odpowiadającą indywidualnej sytuacji i właściwościom osób i rodzin zainteresowanych. Rodzaj, forma i zakres udzielonej pomocy powinny być dostosowane do okoliczności, właściwości i w miarę możliwości oczekiwań osoby lub rodziny ubiegającej się o udzielenie określonego świadczenia. Powinny również uwzględniać konieczność podtrzymywania i utrwalania więzi rodzinnych.

Pomoc społeczna jest nierozzerwalnie związana z innymi dziedzinami życia, jakiegokolwiek zakłócenia w ich funkcjonowaniu znajdują swe odbicie w zwiększających się zadaniach pomocy społecznej. Problemy socjalne są wynikiem sytuacji na rynku pracy, w oświacie, poziomie zdrowia mieszkańców.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W zakresie zabezpieczenia społecznego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Chorkówce w 2013 roku realizował działania w ramach 4 głównych grup świadczeń: pomoc społeczna, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i dodatki mieszkaniowe.

W 2013 roku najwięcej wniosków o pomoc napłynęło od grupy osób o niskich dochodach - z powodu ubóstwa, skutkowało to przyznaniem ok. 833.343 zł – 273 rodzinom. Ok. 234 osoby uzyskały pomoc po złożeniu wniosku o pomoc z powodu bezrobocia, co stanowiło drugą co do wielkości grupę osób, której przyznano pomoc. Najmniej wniosków zostało złożonych z powodu sytuacji kryzysowej i bezdomności, a najmniej środków z zakresu pomocy społecznej przeznaczono na pomoc z powodu sytuacji kryzysowej.

Głównymi powodami przyznania świadczeń z pomocy społecznej w 2013 roku były:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała choroba,
- ochrona macierzyństwa,
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- alkoholizm i narkomania.

Powody przyznania pomocy przeważnie występują w sprzężeniu tzn. w jednej rodzinie mamy do czynienia z kilkoma sytuacjami uprawniającymi do korzystania ze świadczeń finansowych i rzeczowych.

Tabela 27. Pomoc społeczna wg powodów udzielenia w 2013 r.

Powody pomocy	Wnioski o pomoc		Pomoc przyznana			Udział %	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota (w złotych)	w ogólnej liczbie rodzin	w ogólnej liczbie osób
Bezrobocie	228	868	228	868	565.269	64,41	73,50
Alkoholizm i narkomania	25	52	25	52	99.662	7,06	4,40
Niepełnosprawność	157	485	157	485	655.931	44,35	41,07
Długotrwała choroba	113	349	113	349	446.413	31,92	29,55
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	39	177	39	177	105.091	11,02	14,99
Ochrona macierzyństwa	49	305	49	305	189.385	13,84	25,83
Ubóstwo	273	924	273	924	833.343	77,12	78,24

Źródło: Dane GOPS w Chorkówce

Poniżej zamieszczony wykaz przedstawia dane dotyczące wydatków na pomoc społeczną, w tym w ramach zadań własnych oraz w ramach zadań zleconych w latach 2010-2013:

Wydatki na pomoc społeczną

- 2010 rok – 924.973,09 zł w tym:
 - zadania własne – 924.973,09 zł.
 - zadania zlecone – 0,00 zł.
- 2011 rok – 861.338,41 zł w tym:
 - zadania własne – 861.338,41 zł
 - zadania zlecone – 0,00 zł.
- 2012 rok – 954.195,26 zł w tym:
 - zadania własne – 947.535,26 zł
 - zadania zlecone – 6.660,00 zł.
- 2013 rok – 1.140.732,85 zł, w tym:

zadania własne – 1.126.092,85 zł

zadania zlecone – 14.640,00 zł.

Tabela 28. Pomoc społeczna wg rodzajów świadczeń

Jednostka	Świadczenia pieniężne				Świadczenia niepieniężne	Liczba osób objętych pomocą społeczną
	Ogółem	w tym zasiłek				
		stały	okresowy	celowy		
GOPS	331	56	135	272	308	627

Źródło: Dane GOPS w Chorkówce

W 2013 roku udzielono 331 świadczeń pieniężnych, w tym 272 świadczenia stanowił zasiłek celowy, 135 świadczeń zasiłek okresowy, a 56 świadczeń zasiłek stały. W 2013 r. pomocą społeczną objętych zostało 627 osób.

Tabela 29. Pomoc społeczna w latach 2010-2013

Rok	Korzystający z pomocy społecznej		Udział % w ogólnej liczbie	
	osoby	rodziny	osób	rodzin
2010	674	369	4,97	brak danych
2011	601	332	4,42	brak danych
2012	585	329	4,30	brak danych
2013	627	354	4,62	brak danych

Źródło: Dane GOPS w Chorkówce

W okresie obejmującym lata 2010-2013 najwięcej osób (a zarazem rodzin) skorzystało z pomocy społecznej w 2010 roku, a najmniej w 2012. Udział procentowy osób korzystających z pomocy społecznej do ogólnej liczby osób wskazuje tendencję spadkową. 4,62% ludności Gminy Chorkówka pozostaje trwale w złej sytuacji materialnej.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorkówce w 2013 roku ogółem.

Tabela 30. Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorkówce w 2013 r

PRACOWNICY	OPS
Merytoryczni	9
Administracyjni	3
Obsługi	0
Razem:	12

Źródło: Dane GOPS w Chorkówce

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorkówce zatrudnionych jest 12 osób. Największą część pracowników to osoby związane merytorycznie z tematem, pozostałą grupę stanowią pracownicy administracyjni.

3.5. Opieka nad dziećmi (w tym żłobki), osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Opieka nad dziećmi

Gmina Chorkówka nie prowadzi żłobków. Opieka nad dziećmi prowadzona jest w 3 przedszkolach samorządowych oraz 1 Niepublicznym Przedszkolu MISIOWO w Chorkówce, które prowadzone jest przez wielobranżową Spółdzielnię Socjalną „MAKS”, dotowane z budżetu gminy.

Opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Na terenie Gminy Chorkówka nie ma instytucji, czy podmiotów które świadczą usługi z zakresu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Mieszkańcy wymagający takiej opieki (w chwili obecnej brak takich osób), są kierowani do najbliższej zlokalizowanych instytucji/podmiotów w województwie podkarpackim świadczących usługi w tym zakresie, tj. w Rzeszowie.

3.6. Edukacja

Na terenie Gminy Chorkówka funkcjonuje 17 placówek oświatowych, w tym: 3 przedszkola samorządowe, 11 szkół podstawowych i 3 gimnazja - prowadzone przez Gminę Chorkówka, które zabezpieczają potrzeby wychowawcze i edukacyjne dzieci i młodzieży w zakresie opieki przedszkolnej, wczesnoszkolnej, podstawowej i gimnazjalnej. Ponadto w Gminie Chorkówka funkcjonują: Niepubliczne Przedszkole MISIOWO w Chorkówce oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Sulistrowej (która kształci dzieci w zakresie rocznego przygotowania przedszkolnego oraz I etapu edukacyjnego tj. klas I-III) dotowane z budżetu Gminy Chorkówka.

Tabela 31. Liczba wychowanków przedszkoli, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów – w latach szkolnych - 2011/12 i 2012/13.

Placówki oświatowe	lata szkolne	2011/12	2012/13
Przedszkola, w tym: niepubliczne		175	226
szkoły podstawowe		1115	1051
gimnazja		516	504
ogółem		1806	1781

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 32. Zatrudnienie nauczycieli wg stopni awansu zawodowego w placówkach Gminy Chorkówka – w latach szkolnych - 2011/12 i 2012/13. (w przeliczeniu na etaty)

nauczyciele wg stopni awansu zawodowego	lata szkolne	2011/12	2012/13
bez stopnia		0	0
stażysta		5,29	5,23
kontraktowy		28,88	17,89
mianowany		44,58	55,48
dyplomowany		129,92	128,72
ogółem		208,67	207,32

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 33. Finansowanie systemu edukacji i wychowania Gminy Chorkówka – w latach szkolnych - 2011/12 i 2012/13

Wyszczególnienie:	lata	2012	2013
		w zł	w zł
Subwencja oświatowa:		12.316.480,00	12.411.747,00
środki własne:		6.376.039,00	5.921.391,00
ogółem wydatki subwencjonowane:		15.557.161,00	15.478.217,00
inna działalność niesubwencjonowana		3.135.358,00	2.854.921,00
Razem oświata i wychowanie		18.599.315,00	18.232.318,00
Edukacyjna opieka wychowawcza		93.204,00	100.820,00

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

3.6.1. Przedszkola (publiczne i prywatne)

Jak już wcześniej wspomniano na terenie Gminy Chorkówka funkcjonują 3 przedszkola samorządowe oraz 1 Niepubliczne Przedszkole MISIOWO w Chorkówce prowadzone przez wielobranżową Spółdzielnię Socjalną „MAKS”, dotowane z budżetu gminy. Gmina nie prowadzi placówek specjalnych. Na rok szkolny 2012/13 w tutejszych przedszkolach zorganizowano ogółem **9 oddziałów** i **przyjęto 199 dzieci**, w tym **3 niepełnosprawne**. Przedszkola w Gminie Chorkówka ukończyły w 2013 r. **34 dzieci 6-letnich**, **59 dzieci 5-letnich**, **77 dzieci 4-letnich** i **29 dzieci 3-letnich**.

W chwili obecnej wszystkie przedszkola mogą przyjąć 245 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat. Prowadzenie i finansowanie przedszkoli samorządowych należy do zadań własnych gminy i w związku z tym finansowanie tych placówek w 100% oparte jest o budżet gminy. Od września 2013 r. na ten cel gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na każde dziecko realizujące wychowanie przedszkolne. Datacja ta w roku 2013 pokryła około 17% rocznego kosztu utrzymania jednego dziecka w przedszkolu.

Niepubliczne Przedszkole MISIOWO otrzymuje comiesięcznie dotację z budżetu gminy na każde dziecko w wysokości równej 75% ustalonych w budżecie gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych.

Przedszkola, dla których organem prowadzącym jest Gmina Chorkówka są czynne od poniedziałku do piątku przez 9 godzin dziennie. W ramach swojej statutowej działalności prowadzą one zajęcia opiekuńczo - wychowawcze i dydaktyczne m. in. takie jak:

- gry i zabawy edukacyjne wspomagające rozwój psychofizyczny, emocjonalny i społeczny dziecka;
- zabawy aktywizujące oraz badawcze rozwijające zainteresowania otaczającym światem;
- zabawy plastyczne, muzyczne, teatralne, twórcze i inne rozwijające zdolności dzieci oraz zaspokajające ich potrzebę aktywności i zainteresowania;
- gry i zabawy ruchowe wspomagające rozwój fizyczny dziecka;
- przygotowanie dzieci do udziału w imprezach artystycznych;
- prowadzenie zajęć czytelniczo – literackich;
- zabawy rozwijające prawidłową wymowę dziecka oraz zajęcia z języka angielskiego.

Na działalność publicznych przedszkoli w roku 2013 r. Gmina Chorkówka przeznaczyła ogółem 1.546.924,64 zł z tego kwota 440.382,45 zł to wydatki Przedszkola w Chorkówce, kwota 428.093,23 zł dotyczy Przedszkola w Świerzowej Polskiej, a kwota 678.448,96 zł przypada na Przedszkole w Zręcinie.

Odpłatność za pobyt dziecka w przedszkolu publicznym w Gminie Chorkówka wynosi 1,00 zł za każdą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu, z wyłączeniem zajęć odbywających się w ramach podstawy programowej (5 godzin dziennie). Opłata pobierana jest na podstawie uchwały Rady Gminy Chorkówka w sprawie ustalenia opłat za świadczenia w prowadzonych przez gminę przedszkolach publicznych i w oparciu o deklarację czasu pobytu dziecka w przedszkolu, która składana jest w formie umowy pomiędzy dyrektorem przedszkola a rodzicem dziecka. Jednocześnie przedszkola publiczne pobierają odpłatność za wyżywienie dzieci (tzw. „wkład do kotła”) w wysokości 4 zł za 1 dzień wyżywienia. W roku 2013 wysokość wpływów do budżetu gminy z tytułu opłaty za świadczenia w prowadzonych przez gminę przedszkolach wynosiła prawie 94 tys. zł.

Odpłatności za pobyt dziecka w Niepublicznym Przedszkolu MISIOWO w Chorkówce prezentują się następująco:

1. Miesięczna opłata za pobyt dziecka w przedszkolu od poniedziałku do soboty każdego tygodnia:
 - do 6 godz. dziennie 280 zł
 - do 8 godz. dziennie 300 zł
 - do 12 godz. dziennie 340 zł

W cenę wliczone są wszystkie posiłki, zajęcia dodatkowe, pomoce edukacyjne, materiały, przybory, pościel, ręczniki, fartuszki z których korzysta dziecko.

2. Opieka przedszkolna, godzinowa, abonament miesięczny na pobyt dziecka w przedszkolu od poniedziałku do soboty, do 3 godz. dziennie każdego dnia – 150 zł.
3. Opieka przedszkolna, godzinowa, bez abonamentu:
 - 1 godz. 8 zł
 - 2 godz. 15 zł
 - 3 godz. 23 zł
4. Opieka świetlicowa nad dziećmi starszymi (do 12 lat):
 - 1 godz. 5 zł
 - 2 godz. 9 zł
 - 3 godz. 12 zł
 - 4 godz. 14 zł
5. Opieka nocna

100 zł za całonocne czuwanie nad jednym dzieckiem, w przypadku większej ilości dzieci cena do uzgodnienia.

6. Zajęcia dodatkowe dla dzieci objętych opieką godzinową oraz dzieci niezapisanych do przedszkola – 10 zł za godzinę zegarową.
7. Imprezy dla dzieci (pakiet podstawowy – wynajęcie sali zabaw, udostępnienie placu zabaw, zapewnienie dzieciom opieki) – 20 zł od osoby.

Pełne wyżywienie to śniadanie, drugie śniadanie, zupa, drugie danie, podwieczorek i kolacja. Ilość posiłków jakie spożywa dziecko uzależniona jest od długości jego pobytu w przedszkolu. Zniżki dla rodzeństw (20% na drugie dziecko i 50% na każde następne).⁵

Tabela 34. Charakterystyka obiektów opieki służących opiece nad dziećmi

Obiekty opieki służące opiece nad dziećmi	Powierzchnia obiektów opieki służących opiece nad dziećmi	Liczba miejsc w obiektach		Liczba oddziałów w obiektach		Liczba zapisanych dzieci		Liczba miejsc na 100 dzieci w wieku 0-2 lat		Liczba dzieci, które nie zostały przyjęte z braku miejsc	
		[szt.]	[m ²]	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Samorządowe Przedszkole w Chorkówce	116	3	3	2	2	50	48	0	0	0	0
Samorządowe Przedszkole w Świerzowej Polskiej	140	50	75	2	3	50	75	0	0	22	0
Samorządowe Przedszkole w Zręcinie	279	75	75	3	3	75	75	0	0	13	12
Niepubliczne Przedszkole MI-SIOWO w Chorkówce	180,91	0	45	0	2	0	28	0	0	0	0

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Aktualnie można stwierdzić, że przy obecnej liczbie oddziałów przedszkolnych, potrzeby w zakresie wychowania przedszkolnego na terenie Gminy Chorkówka zostały zaspokojone. Wprawdzie w wyniku rekrutacji na rok szkolny 2014/2015 do Samorządowego Przedszkola w Zręcinie nie zostało przyjętych 8 dzieci, ale zarówno przedszkole w Chorkówce, jak i w Świerzowej Polskiej dysponuje wolnymi miejscami (30 wolnych miejsc). Ze względu na właściwości lokalowe istnieje jednak potrzeba budowy przedszkola w dosłownym tego słowa znaczeniu. Aktualnie żadne z przedszkoli nie ma właściwych warunków lokalowych. Przedszkole w Chorkówce mieści się w budynku wymagającym gruntownego i kompleksowego remontu, zaś przedszkole w Świerzowej Polskiej oraz w Zręcinie mieszczą się w budynkach szkół podstawowych. Dzieci nie mają miejsca wypoczynku tzw. sypialni, typowych jadalni, oddzielnych toalet (korzystają z toalet wspólnie z dziećmi ze szkoły podstawowej), a pomieszczenia szatni są ciasne i niewygodne. W związku z tym budowa przedszkola w jednej z miejscowości takich jak Zręciny czy Świerzowa Polska, byłoby wygodnym rozwiązaniem dla rodziców, a jednocześnie w spełniałoby normy wynikające z przepisów prawa w tym bezpieczeństwa dzieci.

W Polsce nie ma obecnie ogólnokrajowych przepisów określających maksymalną liczbę uczniów w klasie. W rozporządzeniu (z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół), określono maksymalną liczebność klas, ograniczając ją do 26 osób, jednak odnosi się ono wyłącznie do edukacji wczesnoszkolnej

(tj. klas I-III szkół podstawowych) i nie jest rygorystycznie przestrzegane. W Gminie Chorkówka liczba dzieci na oddział nie odbiegała znacznie od średniej dla jednostek porównywalnych i tak w roku 2012 wynosiła 16 (średnia dla gmin wiejskich województwa podkarpackiego wyniosła wówczas 17, a dla gmin wiejskich dla kraju 18).

Tabela 35. Liczba dzieci na oddział

Liczba dzieci na oddział	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Chorkówka	12	12	13	15	16

⁵ <http://misiowo.maks.net.pl/oferta/oplaty/>

Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	14	15	16	17	17
POLSKA (gminy wiejskie)	15	16	16	18	18

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Wykres 14. Liczba dzieci na oddział

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank danych lokalnych

Żłobki i przedszkola mają duże znaczenie nie tylko dla rozwoju dziecka, ale i dla organizacji życia pracujących rodziców. W Gminie Chorkówka nie brakuje miejsc w przedszkolach w 2013 roku na jedno wolne miejsce przypadało jedno dziecko. Jednakże, należy wziąć pod uwagę, że nie wszyscy rodzice planują pozostawienie dzieci w przedszkolach. W badanym okresie nie wystąpił niedobór wolnych miejsc w przedszkolach zlokalizowanych na terenie Gminy Chorkówka, wręcz przeciwnie od 2008 do 2011 roku przygotowanych było więcej miejsc niż przyjęto dzieci.

Tabela 36. Liczba dzieci na 1 miejsce w przedszkolu

Liczba dzieci na miejsce	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Chorkówka	1,11	1,11	1,02	1,14	1,00
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	1,03	1,01	1,04	1,03	1,03
POLSKA (gminy wiejskie)	1,02	1,02	1,03	1,03	1,03

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Wykres 15. Liczba dzieci na 1 miejsce w przedszkolu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.6.2. Szkoły podstawowe publiczne

W roku szkolnym 2012/13 Gmina Chorkówka prowadziła 11 szkół podstawowych. Ponadto na terenie Gminy Chorkówka funkcjonuje Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Sulistrowej. Ogółem w 66 oddziałach naukę pobierało 1031 uczniów, spośród których na 1 oddział przypadało średnio ok. 16. Najmniej uczniów na oddział w liczbie 8 przypada w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Sulistrowej a najwięcej w liczbie 21,4 w Szkole Podstawowej im. św. Jana Kantego w Zręcinie. Kształcenie w zakresie szkoły podstawowej w Gminie Chorkówka w roku szkolnym 2012/13 prowadziło 168 nauczycieli.

Tabela 37. Szkoły podstawowe w Gminie Chorkówka

Nazwa szkoły	Liczba				uczniów na 1 pomieszczenie do nauczania	Liczba nauczycieli		
	uczniów	oddziałów	uczniów na 1 oddział	pomieszczeń do nauczania		Osób	Etatów	Etatów /ucznia
Szkoła Podstawowa im. I. Łukasiewicza w Bóbrce	53	4	13,3	10	5,30	13	8,8	0,17
Szkoła Podstawowa im. I. Łukasiewicza w Chorkówce	71	5	14,2	10	7,10	13	11,12	0,16
Szkoła Podstawowa w Draganowej	55	4	13,8	9	6,10	14	8,22	0,15
Szkoła Podstawowa w Faliszówce	76	5	15,2	10	7,60	15	9,93	0,13
Szkoła Podstawowa w Kobylanach	94	7	13,4	9	10,44	18	12,54	0,13
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kopytowej	140	8	17,5	14	10,00	17	13,6	0,10
Szkoła Podstawowa w Leśniówce	22	2	11,0	4	5,50	6	4,61	0,21
Szkoła Podstawowa w Szczepańcowej	80	6	13,3	10	8,00	14	9,45	0,12
Szkoła Podstawowa w Świerzowej Polskiej	150	8	18,6	11	13,64	21	16,22	0,11
Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Zręcinie	193	9	21,4	11	17,55	20	16,31	0,08
Szkoła Podstawowa im. Karola Kłobassy-Zrenckiego w Żeglcach	73	5	14,6	8	9,13	12	8,32	0,11
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Sulistrowej	24	3	8,0	brak danych	brak danych	5	3,58	0,15
Razem / średnio	1031	66	15,6	XXXX	9,12	168	122,7	0,14

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

W szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Chorkówka nie występują klasy sportowe, oddziały integracyjne i specjalne.

Szkoły podstawowe w Gminie Chorkówka w 2012 roku były w 100% wyposażone w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu. Na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 roku przypadało w gminie 4,53 uczniów, podczas gdy na obszarach wiejskich województwa podkarpackiego 7,05, a w kraju 6,01. Liczba komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów przypadająca na 1000 uczniów w Gminie Chorkówka w analizowanym 2012 roku wyniosła 233,48 i osiągnęła wartość niższą niż na obszarach wiejskich województwa i wyższą niż na obszarach wiejskich w kraju. Liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów na koniec 2012 roku w Gminie Chorkówka wyniosła 15,41 i była wyższa od wartości notowanej w jednostkach porównywalnych.

Tabela 38. Komputeryzacja szkół podstawowych w Gminie Chorkówka i jednostkach porównywalnych

Jednostka terytorialna	udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu		uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu		liczba komputerów z dostępem do Internetu na 1000 uczniów	liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów
	szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych					
	2011	2012	2011	2012	2012	2012
Gmina Chorkówka	92,31	100,00	4,80	4,53	233,48	15,41
Polska- gminy wiejskie	93,27	94,40	7,45	7,05	210,76	9,57

Podkarpackie-gminy wiejskie	93,02	94,65	6,31	6,01	244,82	12,31
-----------------------------	-------	-------	------	------	--------	-------

Źródło: Bank danych lokalnych GUS i obliczenia własne

Większość szkół podstawowych z terenu Gminy Chorkówka może pochwalić się realizacją zadań w zakresie zmodyfikowanych przez nauczycieli programów nauczania, przykładów innowacyjności czy działalności pozalekcyjnej. Zmodyfikowane programy nauczania m. in. takie jak „Chcę żyć zdrowo i bezpiecznie”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Program poprawy efektywności kształcenia”, „Internetowy Teatr Telewizji”, „Moja miejscowość, moja Polska, moja Europa”, plan zajęć Szkolnego Klubu Sportowego, program do edukacji czytelniczej, plan zajęć artystycznych, plan zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, program do zajęć rozwijających uzdolnienia matematyczne, plan pracy kółka matematycznego, program pracy szkolnego koła ekologicznego, program pracy koła bibliotecznego, program koła muzycznego i plastycznego, program kółka historycznego, program koła Biblijnego, program koła zainteresowań z języka angielskiego, i wiele wiele innych, które mają na celu przede wszystkim poszerzenie wiedzy, umiejętności i zainteresowań uczniów. Wspomagają one również uczniów mających trudności w nauce.

Szkoły oferują swoim podopiecznym szeroki wachlarz zajęć pozalekcyjnych poszerzających wiedzę uczniów oraz wspomagających uczniów, u których występują trudności w uczeniu się. Obok tradycyjnych zajęć takich jak: zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności z języka polskiego, angielskiego, zajęcia rozwijające umiejętności matematyczne, sportowe, artystyczne, logopedyczne czy przyrodnicze można również skorzystać z ciekawych i wyszukanych propozycji. Oto niektóre z nich: zajęcia kulinarne, zajęcia przygotowujące do sprawdzianu zewnętrznego, wokalne, biblijne, origami, taneczne, kółko ortograficzne, dziennikarskie, kółko wiedzy o ruchu drogowym, szkolne koła PCK oraz LOP, koło wędkarskie, szachowe, zajęcia z kaligrafii dla klasy I, zajęcia o tematyce przeciwpożarowej.

Szkoły Podstawowe na terenie Gminy Chorkówka w większości są przygotowane i dostosowane do potrzeb obecnych i przyszłych uczniów, w tym do przyjęcia 6-latków do kl. I i prowadzenia oddziałów dla 5-latków. Większość szkół dysponuje właściwym zasobem lokalowym, posiada pomoce dydaktyczne potrzebne do realizacji podstawy programowej i zajęć dodatkowych. Część pomocy została zakupiona w ramach projektu „Podniesienie jakości indywidualizacji pracy z uczniem poprzez doposażenie szkół podstawowych Gminy Chorkówka” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Wyposażenie szkół podstawowych można ocenić na poziomie plus dobrym. Największe potrzeby, zgłaszane przez dyrektorów dotyczą remontów sal lekcyjnych (w tym parkietów mających w niektórych przypadkach po kilkadziesiąt lat), remonty sanitariatów i dostosowanie ich do potrzeb małego dziecka, brak sal do prowadzenia opieki świetlicowej. Największym marzeniem większości dyrektorów jest posiadanie sali gimnastycznej. Poza Szkołą Podstawową w Kopytowej, Szczepańcowej i Świerzowej Polskiej, szkoły korzystają z tzw. sal gimnastycznych zastępczych. Są to sale o małych gabarytach, w których nawet bardzo dobre wyposażenie w sprzęt sportowy nie pozwala w pełni realizować zadań w zakresie zajęć ruchowych i wychowania fizycznego. Przy szkołach brak jest również placów zabaw. Zabawki, które znajdują się na zewnątrz są przestarzałe i mało atrakcyjne. W tej kwestii istnieje jednak szansa na zmianę, w związku z realizowanym projektem mającym na celu zwiększenie miejsc rekreacji dla dzieci. Zdarza się również, że pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego są zbyt ciasne i nie pozwalają na wygospodarowanie przestrzeni do nauki i zabawy. Również szatnie dla dzieci w wieku 5-6 lat nie we wszystkich placówkach są dostosowane do potrzeb dzieci w tym wieku. W niektórych szkołach kłopot stanowi również brak miejsca na oddzielną szatnię, lub niewłaściwe jej wyposażenie. Problem to także „szybko starzejący” się sprzęt komputerowy. W związku z ciągłym rozwojem informatyzacji należałoby sukcesywnie i na bieżąco dokonywać wymiany komputerów, z których korzystają uczniowie. Nie jest to jednak w pełni możliwe ze względu na brak środków finansowych na ten cel.

Należy jednak podkreślić, że w szkołach prowadzonych przez Gminę Chorkówka stale dokonywane są remonty i na bieżąco inwestuje się w sprzęt i wyposażenie pomoce dydaktyczne. Niestety nie jest możliwe spełnienie wszystkich oczekiwań dyrektorów w przedmiotowym zakresie jednocześnie. Wydatkując środki finansowe na te cele bierze się w pierwszej kolejności pod uwagę te sprawy, które mają największy wpływ na bezpieczeństwo dzieci i ich komfort pracy.

3.6.3. Gimnazja publiczne

W roku szkolnym 2012/13 do gimnazjów zlokalizowanych w Gminie Chorkówka uczęszczało 470 uczniów do 470 oddziałów. Średnio na jeden oddział przypadało 22 uczniów. Najwięcej uczniów uczęszczało do Gimnazjum w Zręcinie, gdzie jednocześnie współczynnik uczniów przypadających na 1 oddział był najwyższy i wynosił on 24.

Tabela 39. Szkoły gimnazjalne w Gminie Chorkówka

Nazwa szkoły	Liczba				uczniów na 1 pomieszczenie do nauczania	Liczba nauczycieli		
	uczniów w	oddziałów	uczniów na 1 oddział	pomieszczeń do nauczania		Osób	Etatów	Etatów /ucznia
Gimnazjum m. Jana Pawła I w Kopytowej	54	3	18,0	gimnazjum wchodzi w skład zespołu szkół w związku z tym korzysta z tych samych pomieszczeń co szkoła podstawowa	18,00	10	7,45	0,14
Gimnazjum im. I. Łukasiewicza w Świerzowej Polskiej	196	9	21,8	11	17,82	27	22,06	0,11
Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zręcinie	220	9	24,4	14	15,71	27	23,43	0,11
Razem / średnio	470	21	22,4		17,18	64	52,94	0,12

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce i obliczenia własne

Stopień skomputeryzowania szkół gimnazjalnych zlokalizowanych w Gminie Chorkówka jest niższy w porównaniu do obszarów wiejskich kraju i nieco wyższy niż w województwie podkarpackim. Udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu w Gminie Chorkówka, w roku 2012 wynosił 66,67% i w ciągu roku nie uległ zmianie. Na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 roku przypadało 6,46 uczniów. Liczba komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów przypadająca na 1000 uczniów w Gminie Chorkówka wyniosła wówczas 184,52. Była to wartość wyższa od notowanej na obszarach wiejskich województwa podkarpackiego i niższa od notowanej w kraju. Liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów na analizowanym obszarze w roku 2012 wyniosła 5,81 i była to wartość najniższa wśród analizowanych jednostek.

Tabela 40. Komputeryzacja szkół gimnazjalnych w Gminie Chorkówka

Jednostka terytorialna	udział % gimnazjów wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu		uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu		liczba komputerów z dostępem do Internetu na 1000 uczniów	liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów
	szkoły gimnazjalne dla dzieci i młodzieży bez specjalnych					
	2011	2012	2011	2012	2012	2012
Gmina Chorkówka	66,67	66,67	5,86	6,46	184,52	5,81
Polska- gminy wiejskie	80,42	80,07	9,20	8,49	173,48	6,76
Podkarpackie- gminy wiejskie	77,48	64,00	8,01	0,05	192,17	8,95

Źródło: Bank danych lokalnych GUS i obliczenia własne

3.6.4. Szkoły inne niż gminne kształcące w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum

W Gminie Chorkówka nie funkcjonują ogólnokształcące szkoły podstawowe i gimnazja, dla których organem prowadzącym są inne podmioty i instytucje certyfikowane do prowadzenia edukacji dzieci i młodzieży.

3.6.5. Stan techniczny szkół poszczególnych poziomów należących do gminy

Szkoły podstawowe i gimnazja funkcjonujące na terenie Gminy Chorkówka posiadają dość dobrą bazę lokalową, która nie wymaga remontów kapitalnych. Prowadzone w latach 2010-2013 remonty bieżące i prace adaptacyjne utrzymywały bazę w dotychczasowym standardzie, podnosząc jej estetykę i funkcjonalność.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia stan techniczny szkół funkcjonujących w Gminie Chorkówka i zakres bieżących potrzeb inwestycyjno – remontowych.

Tabela 41. Stan techniczny szkół funkcjonujących w Gminie Chorkówka i zakres bieżących potrzeb inwestycyjno – remontowych

Szkoła	Powierzchnia użytkowa obiektu	Poziom wyposażenia dydaktycznego	Stan techniczny obiektu	Wykonane dotychczas prace remontowe i modernizacyjne w obiekcie	Zakres potrzeb inwestycyjno - remontowych na najbliższe lata	Szacunkowy koszt potrzeb inwestycyjno - remontowych na najbliższe lata [PLN]
Zespół Szkół i Placówek w Bóbrce	1075 m ²	dobry	dobry	Wymiana oświetlenia, wymiana pieca c.o., remont ogrodzenia wokół szkoły.	Wymiana części parkietu w salach lekcyjnych, odnowienie elewacji zewnętrznej, remont placu wybiegowego dla uczniów, ułożenie kostki brukowej.	40.000,00 zł
Zespół Szkół w Chorkówce	1310 m ²	dobry	dobry	Zakończona modernizacja budynku w 2009 r.	-wjazd do szkoły, -zmiana ogrodzenia	ok. 40.000,00 zł
Szkoła Podstawowa w Draganowej	1138,59 m ²	wymaga doposażenia	dobry	Malowanie klas i korytarzy, wymiana 14 okien w starszej części budynku, remont ogrodzenia, malowanie i czyszczenie dachu, gruntowny remont i adaptacja pomieszczenia na salę zabaw dla dzieci klas 0	- wykonanie chodnika wokół budynku szkoły, - wymiana płytek na schodach wejściowych, -wymiana pozostałych okien, - czyszczenie elewacji zewnętrznej	ok. 80.000,00 zł
Szkoła Podstawowa w Faliszówce	930 m ²	wyposażenie w tradycyjne w pomoce naukowe dobre, brak sprzętu nowoczesnej generacji (tablice interaktywne, projektory)	dobry	Przebudowa stropodachu, wymiana stolarki okiennej , docieplenie budynku i wykonanie elewacji zewnętrznej, wymiana oświetlenia, remont 3 sal lekcyjnych na piętrze szkoły, remont suterenu	Remont sali komputerowej, salki dla oddz. Przedszkolnego (ewentualnie adaptacja mieszkań służbowych pod potrzeby szkoły), wymiana parkietu w salce gimnastycznej na wykładzinę antypoślizgową, remont korytarza i pomieszczeń na parterze szkoły.	200.000,00 zł
Szkoła Podstawowa w Kobylanach	900 m ²	wymaga doposażenia	dobry	Remont szatni, remont i modernizacja sanitariatów	Remont jadalni, wymiana lamp oświetleniowych w salach lekcyjnych, wymiana podłóg w salach lekcyjnych, remont szkolnych korytarzy, wymiana 13 okien, remont ogrodzenia	150.000,00 zł
Zespół Szkół Publicznych w Kopytowej	924 m ²	dostateczny	dostateczny	Remont posadzek na korytarzach, malowanie sal lekcyjnych, naprawa podbicia dachu szkoły, remont części ogrodzenia, wymiana części inst. elektr. i montaż lamp w pomieszczeniu oddziału przedszkolnego oraz w szatni dzieci przedszkolnych, częściowe wykona-	Wykonanie odwodnienia wokół hali sportowej i części budynku szkoły, wymiana stolarki okiennej (zalecenie Sanepid-u), budowa boiska szkolnego i placu zabaw, remont schodów zewnętrznych, dokończenie remontu ogrodzenia szkoły, wymiana przepustów i położenie nowego asfaltu na drodze do	200.000,00 zł

				nie chodnika do szkoły, poprawa stanu stolarki okiennej (malowanie i uszczelnienie), instalacja 2 dodatkowych kamer zewnętrznych monitoringu wizyjnego, remont pomieszczenia z przeznaczeniem na siłownię, remont i wyposażenie pomieszczenia z przeznaczeniem na świetlicę młodzieżową, kompleksowa wymiana instalacji elektr. w suterrenach budynku oraz przewodu siłowego do zasilania kotłowni, remont pomieszczenia szatni szkolnej, remont pomieszczenia z przeznaczeniem na Salę Pamięci Jana Pawła II, odmalowanie ścian i sufitu na klatce schodowej.	szkoły.	
Szkoła Podstawowa w Leśniówce	222 m ²	dobry	dobry	Malowanie dachu Wymiana drzwi wejściowych Zamontowanie daszku nad drzwiami wejściowymi	Wymiana pieca gazowego C.O., wymiana drzwi ewakuacyjnych, hydro-izolacja balkonu, malowanie pomieszczeń szkolnych i klatki schodowej w pomieszczeniach mieszkalnych.	25.000,00 zł
Szkoła Podstawowa w Szczepańcowej	780 m ²	dobry	dobry	Remont ogrodzenia szkolnego, budowa placu zabaw, wykonanie chodnika przy szkole, malowanie sal, remont parkietu w klasach, systematyczna wymiana mebli.	Remont sali na potrzeby świetlicy, generalny remont sanitariatów, remont korytarzy szkolnych (wymiana drzwi i podłóg), remont szatni, wymiana ławek i krzeseł w klasach.	30 000,00 zł
Zespół Szkół w Świerzowej Polskiej	1708 m ²	dobry	dobry	Wymiana części okien, odnowienie elewacji, przedłużenie dachu, remont sali gimnastycznej, odnowienie korytarzy(malowanie ścian, tynk mozaikowy), odnowienie sanitariatów, odmalowanie lamperii w klasach, remont parkietów w 2 salach lekcyjnych.	Wymiana pozostałych okien, wymiana ogrodzenia, położenie kostki przy budynku szkoły, cyklinowanie parkietów w 4 salach, doposażenie placu zabaw.	70.000,00 zł
Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Zręcinie	1400 m ²	dobry	dobry	Wymiana podłóg na korytarzach i w klasach, remont toalet szkolnych, montaż kamer monitoringu.	Wymiana okien, dokończenie wymiany podłóg w salach lekcyjnych.	100.000,00 zł
Szkoła Podstawowa im. Karola Kłobasy-Zrenckiego w Żeglcach	787 m ²	bardzo dobry	bardzo dobry	Wymiana stolarki okiennej, termoizolacja budynku, budowa parkingu, wymiana części ogrodzenia, gruntowny remont boiska sportowego i jego ogrodzenia,	Zakup nowych pieców CO, remont pozostałej części ogrodzenia, remont łazienek i sanitariatów, poprawa stanu drogi prowadzącej do boiska szkolnego	ok. 70.000,00 zł

				drobne remonty wewnątrz budynku		
Gimnazjum im. I. Łukasiewicza w Świerzowej Polskiej	1800 m ²	bardzo dobry	bardzo dobry	Remont i malowanie dachu; malowanie wszystkich sal lekcyjnych; wymiana płytek na schodach zewnętrznych.	Remont parkingu; budowa boiska do piłki nożnej i bieżni.	80.000,00 zł
Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zręcinie	2522 m ²	dobry	dobry	Malowanie klas lekcyjnych, korytarzy, sali gimnastycznej, kuchni, doposażenie kuchni w sprzęt gastronomiczny, remont instalacji grzewczej.	Wymiana płytek na parterze korytarza szkolnego, izolacja fundamentów, wysuszenie piwnic, wymiana zewnętrznych parapetów okiennych.	30.000,00 zł

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

3.6.6. Dowozy do szkół podstawowych i gimnazjów

Z dowozu do szkół w Gminie Chorkówka korzystają uczniowie:

- Gimnazjum im. I. Łukasiewicza w Świerzowej Polskiej,
- Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zręcinie,
- Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Zręcinie,
- Szkoły Podstawowej w Faliszówce
- Zespołu Szkół w Chorkówce.

Dowóz uczniów do szkół zorganizowany jest w dwojaki sposób. Po pierwsze gmina dysponuje autobusem marki Autosan tzw. GIMBUS, który w obecnym roku szkolnym dziennie dowozi 109 uczniów i pokonuje trasę około 67 km. Drugim środkiem transportu dla uczniów dowożonych są autobusy stanowiące własność prywatnych przewoźników wyłonionych w drodze przetargów. Przewoźnicy dziennie dowożą do szkół 193 dzieci. Dzieci z terenu Gminy Chorkówka w ramach dowożenia do szkoły nie korzystają z transportu publicznego.

Na rok szkolny 2013/2014 zaplanowano na cel dowożenia uczniów do szkół w budżecie gminy kwotę 133.487,00 zł jako zapłatę za usługi świadczone przez prywatnych przewoźników oraz na dowożenie GIMBUSEM kwotę 153.565 zł. Średni miesięczny koszt przewozu 1 ucznia w obecnym roku szkolnym wynosi około 86,50 zł, a miesięczny koszt przewozu przypadający na 1 dziecko uczące się w szkołach podstawowych i gimnazjach naszej gminy to kwota około 17,50 zł.

3.6.7. Administracja szkół

Jednostką odpowiedzialną za obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną samorządowych placówek oświatowych w Gminie Chorkówka jest Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Chorkówce.

Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Chorkówce (ZEAS) działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.);
- Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.);
- Statutu (Załącznik do Uchwały Nr XVIII/95/12 Rady Gminy Chorkówka z dnia 24 lutego 2012 r.).

ZEAS jest jednostką budżetową, a obszarem działania jednostki jest obszar Gminy Chorkówka. Do podstawowych zadań ZEAS należy obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna prowadzonych przez gminę szkół i przedszkola. ZEAS prowadzi gospodarkę finansową na zasadach i w oparciu o przepisy przewidziane dla jednostek budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan finansowy. ZEAS prowadzi sprawozdawczość i rachunkowość zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zadania ZEAS obejmują w szczególności:

- prowadzenie rachunkowości i wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi dla szkół i przedszkola,
- prowadzenie całości spraw z zakresu księgowości syntetycznej i analitycznej szkół i przedszkola dotyczących działalności podstawowej i Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,

- dbanie o prawidłową realizację planów finansowych szkół i przedszkola,
- ewidencję zaangażowania środków,
- obsługę kasową i bankową,
- sporządzanie sprawozdawczości budżetowej i kadrowej,
- sporządzanie i organizowanie wypłat wynagrodzeń i innych wypłat dla pracowników szkół, przedszkola i ZEAS,
- prowadzenie ewidencji ilościowo-wartościowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- rozliczanie inwentaryzacji,
- opracowywanie, na podstawie wniosków sporządzonych przez dyrektorów szkół i przedszkola, zbiorczych projektów planów, analiz ekonomiczno-finansowych, informacji budżetowych,
- przestrzeganie dyscypliny finansów publicznych przez dyrektorów szkół i przedszkola,
- prowadzenie ewidencji danych o zatrudnieniu i wynagrodzeniu osób zatrudnionych w podległych szkołach i przedszkolu oraz w ZEAS,
- prowadzenie spraw administracyjnych.

W strukturze organizacyjnej ZEAS wyodrębnia się następujące stanowiska.

L.p.	Stanowisko	Zakres zadań	Liczba zatrudnionych osób	Liczba etatów
1.	Dyrektor	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie pracy ZEAS, – Kontrola i nadzór nad realizacją zadań ZEAS, – Ustalenie zakresów czynności dla pracowników ZEAS, – Organizowanie zastępstw za nieobecnych pracowników, – Organizowanie i kompletowanie danych do projektów uchwał, planów społeczno-gospodarczych, itp. dotyczących spraw oświatowych, – Nadzór nad szkołami i placówkami oświatowymi, w ramach i zakresie przewidzianym dla organu prowadzącego, – Koordynacja spraw związanych z działalnością szkół i placówek oświatowych w zakresie bieżącej działalności, – Zatwierdzanie dokumentów do wypłaty. 	1	1
2.	Główny księgowy	<ul style="list-style-type: none"> – Sporządzanie planów budżetowych dla jednostek podległych oraz ZEAS, – Wstępna kontrola dokumentów księgowych, – Zatwierdzanie dokumentów do wypłaty, – Prowadzenie obsługi finansowo – księgowej szkół i placówek oświatowych oraz ZEAS w zakresie sprawdzenia dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym i zatwierdzanie dowodów do wpłaty, – Nadzór nad prowadzeniem rachunkowości budżetowej i pozabudżetowej oraz wszelkich urzędzeń księgowych, – Potwierdzanie sald, – Sporządzanie sprawozdań miesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych w zakresie gospodarki budżetowej i pozabudżetowej oraz sporządzanie rocznych bilansów, – Opracowywanie na podstawie potrzeb zgłoszonych przez dyrektorów szkół i placówek projektów planów finansowych w zakresie gospodarki budżetowej i pozabudżetowej, – Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem dyscypliny budżetowej i finansowej w jednostkach oświatowych, analiza budżetu, – Ewidencjonowanie środków trwałych, sporządzanie sprawozdawczości w tym zakresie, – Kontrola kasy, – Naliczanie odpisu na ZFŚS oraz dokonywanie jego korekty, – Refundacja do Biura Pracy. 	1	1
3.	Specjalista ds. kadr	<ul style="list-style-type: none"> – Ewidencja i prowadzenie dokumentacji w 	1	1

		<ul style="list-style-type: none"> teczkach akt osobowych pracowników ZEAS oraz dyrektorów szkół i placówek podległych, - Wprowadzanie informacji i obsługa systemu kadrowego, - Ewidencja zwolnień chorobowych pracowników szkół i placówek podległych oraz ZEAS, - Przygotowywanie i opracowywanie dokumentów na potrzeby dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dotyczących zatrudniania i zwalniania nauczycieli i pracowników obsługi, - Sporządzanie i przekazywanie sprawozdawczości w zakresie spraw kadrowych, - Przygotowywanie dokumentacji dla ZUS dotyczącej emerytur i rent, - Prowadzenie rejestru delegacji służbowych pracowników ZEAS oraz dyrektorów szkół i placówek oświatowych, ewidencja czasu pracy pracowników ZEAS, - Udział w pracach Komisji Socjalnej ZEAS, - Uzgadnianie inwentaryzacji w jednostkach. 		
4.	Specjalista ds. płac	<ul style="list-style-type: none"> - Sporządzanie list płac nauczycieli i pracowników obsługiwanych placówek oświatowych oraz ZEAS, a także sporządzanie list płac wynagrodzeń dodatkowych oraz wszelkiego rodzaju świadczeń i potrąceń z wynagrodzeń w/w pracowników, - Sporządzanie list płac dotyczących ZFŚS dla nauczycieli i pracowników szkół i placówek oświatowych oraz pracowników ZEAS, - Prowadzenie pełnej dokumentacji w zakresie rozliczeń podatku dochodowego od osób fizycznych wraz z rozliczeniem rocznym dla w.w pracowników, - Kompletowanie i prowadzenie dokumentacji w zakresie zasiłków z ZUS w.w pracowników, - Przygotowywanie zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu m.in. dla celów emerytalnych i rentowych, - Sporządzanie rocznej informacji do ZUS o osiągniętych przychodach zatrudnionych rencistów i emerytów, - Sporządzanie sprawozdawczości w zakresie płac, - Ewidencja dodatków wiejskich i mieszkaniowych dotyczących dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek oświatowych, - Uzgadniania inwentaryzacji w jednostkach. 	1	1
5.	Starszy specjalista ds. księgowości	<ul style="list-style-type: none"> - Księgowanie obrotów finansowo-księgowych w jednostkach budżetowych, fundusz socjalny szkół i placówek podległych oraz ZEAS, - Dekretacja dokumentów księgowych, - Uzgadnianie stanów księgowych zapasów magazynowych, - Potwierdzanie sald, - Kompletowanie dokumentów do sprawozdania finansowego oraz do bilansu rocznego, - Sporządzanie miesięcznych zestawień obrotów i sald, dziennika obrotów oraz dokonywanie wydruków dla podległych jednostek, - Inwentaryzacja w drodze weryfikacji należności i zobowiązań wobec pracowników i byłych pracowników, - Udział w komisjach przetargowych jako członek, - Uzgadnianie inwentaryzacji w jednostkach, - Udział w Komisji Socjalnej ZEAS. 	1	1
6.	Starszy referent ds. księgowości	<ul style="list-style-type: none"> - Księgowanie obrotów finansowo-księgowych w jednostkach budżetowych, - Dekretacja dokumentów księgowych, - Księgowanie zaangażowania środków, - Kompletowanie dokumentów do bilansu 	1	1

		<ul style="list-style-type: none"> – rocznego, – Księgowanie różnic inwentaryzacyjnych, – Potwierdzanie sald, – Sporządzanie miesięcznych wydruków: zestawienie obrotów i sald, dziennika obrotów, realizacji wydatków miesięcznych dla wszystkich jednostek, – Sporządzanie miesięcznych sprawozdań, – Uzgadnianie inwentaryzacji w jednostkach. 		
7.	Specjalista ds. kasy	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie kasy i dokumentacji kasowej oraz przestrzeganie zasad operacji kasowych, sporządzanie raportów kasowych, – Dekretacja rachunków gotówkowych i bezgotówkowych, – Prowadzenie dokumentacji mieszkań, weryfikacja umów najmu oraz ich aneksów, – Sporządzanie przelewów dotyczących Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, ewidencja analityczna dochodów, – Sporządzanie not obciążeniowych za ogrzewanie pomieszczeń, – Sporządzanie list do wypłaty z ZFSS dla nauczycieli, pracowników i emerytów szkół i placówek oświatowych oraz pracowników ZEAS, – Udział w pracach Komisji Socjalnej ZEAS Chorkówka, – Uzgadnianie inwentaryzacji w jednostkach. 	1	1
8.	Specjalista (m.in. ds. ZUS)	<ul style="list-style-type: none"> – Sprawdzanie rozliczeń zużytych produktów żywnościowych w przedszkolach i stołówkach szkolnych, – Sprawdzanie dokumentacji dotyczącej żywienia uczniów przez GOPS, – Ewidencja rozliczeń opłaty za świadczenie usług w prowadzonych przez gminę przedszkolach, – Uzgadnianie inwentaryzacji w jednostkach, – Kompleksowa obsługa programu PŁATNIK, w tym sporządzanie przelewów związanych z programem PŁATNIK, – Weryfikacja dokumentacji ZUS powiązanej z programem PŁATNIK, – Sporządzanie wszystkich przelewów bezgotówkowych, – Ustalanie zaangażowania środków w zakresie składek ZUS, – Prowadzenie ewidencji pieczętek i pieczęci. 	1	1
9.	Samodzielny referent (m.in. ds. SIO, pomocy materialnej)	<ul style="list-style-type: none"> – Realizacja zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty oraz o pomocy społecznej w zakresie pomocy materialnej o charakterze socjalnym, – Sporządzanie przelewów dotyczących pomocy materialnej o charakterze socjalnym, – Archiwizacja dokumentacji ZEAS oraz prowadzenia składnicy akt, – Zbieranie danych i obsługa Systemu Informacji Oświatowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, – Sprawdzanie rozliczeń zużycia paliwa w autobusie szkolnym, – Przygotowanie i opracowanie dokumentacji przetargowej dla podległych szkół i placówek oświatowych w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych (dowożenie uczniów do szkół), – Udział w komisjach przetargowych jako członek. – Uzgadnianie i przeprowadzanie inwentaryzacji ZEAS, – Ewidencja pism przychodzących, – Ewidencja szkoleń z zakresu BHP pracowni- 	1	1

		ków ZEAS oraz podległych szkół i placówek oświatowych, – Wykonywanie zadań z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz ochrony przeciwpożarowej, – Uzgadnianie inwentaryzacji w jednostkach.		
10.	Sprzątaczką	-	1	1
RAZEM			10	10

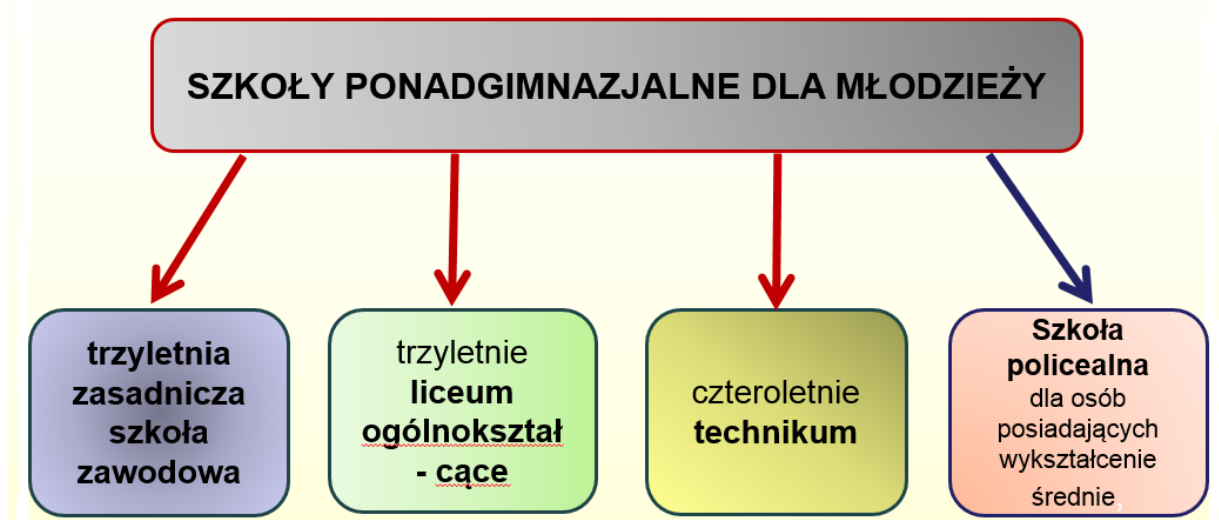
Od stycznia 2011 r. siedziba Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Chorkówce mieści się w budynku o numerze 143. Powierzchnia zajmowana pod potrzeby ZEAS zgodnie z umową użyczenia wynosi 133,71 m². Na powierzchnię użytkową składają się pomieszczenia biurowe, socjalne, zaplecze kuchenne i sanitarne.

3.6.8. Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym młodzieży (różnorodność, dostępność czasoprzestrzenna)

Młodzież z Gminy Chorkówka uczęszcza do szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych przede wszystkim w Krośnie.

Różnorodność kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym

Strukturę szkół ponadgimnazjalnych przedstawia poniżej zamieszczony schemat.

Źródło: zasoby internetowe

Ukończenie 3-letniej Zasadniczej Szkoły Zawodowej umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie. Ukończenie 3-letniego liceum ogólnokształcącego umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. Ukończenie 4-letniego technikum umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie. Szkoła policealna dla osób posiadających wykształcenie średnie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie.

Szkoły ponadgimnazjalne w Krośnie kształcą młodzież na różnorodnych kierunkach. Młodzież tutejszych szkół ponadgimnazjalnych może rozwijać swoje talenty na zajęciach: ścisłych, sportowych, językowych, humanistycznych, itp.

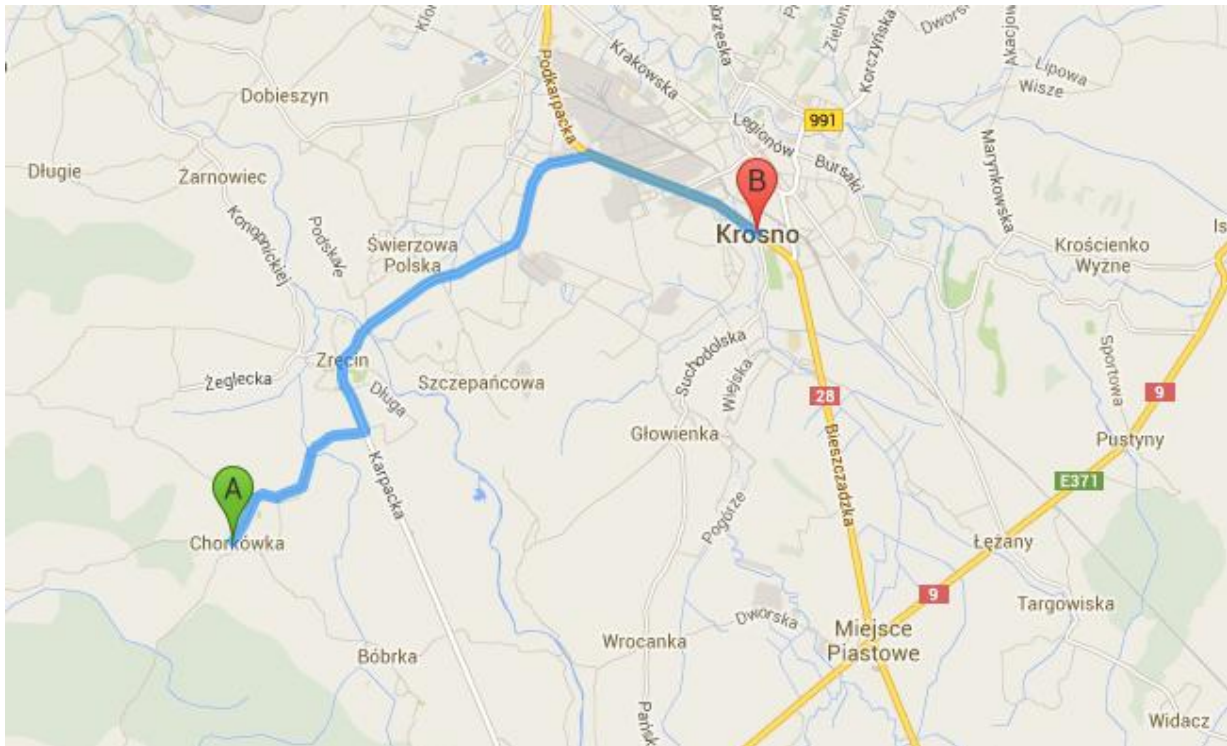
Poniżej przedstawiono wykaz szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży zlokalizowanych w Krośnie:

- III Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego,
- II Liceum Ogólnokształcące im. Konstytucji 3 Maja,
- I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika,

- Szkoła Przystosowująca do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Grzegorzewskiej,
- Technikum nr 1 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. J. Szczepanika,
- Technikum nr 2 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. S. Szpetnara,
- Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Technikum nr 4 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- Technikum nr 6 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6,
- Technikum Uzupełniające na Podbudowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego,
- VI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- V Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. J. Szczepanika,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. S. Szpetnara,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Grzegorzewskiej,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. J. Szczepanika,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. ks. Stanisława Szpetnara,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6.

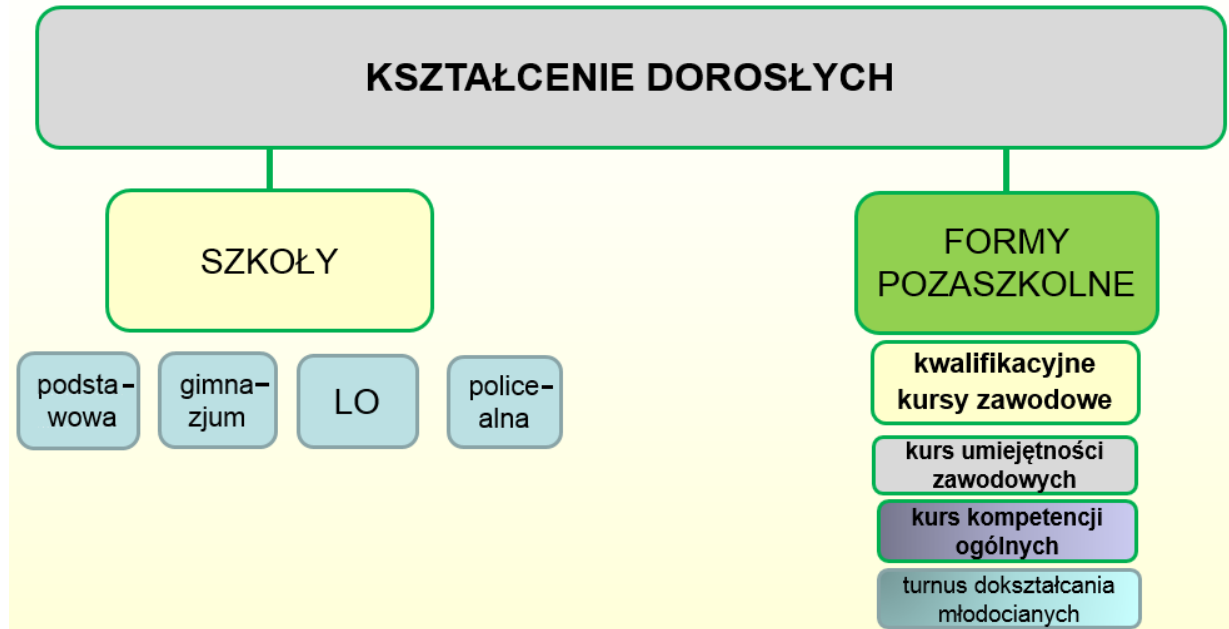
Dostępność czasoprzestrzenna

Miejscowość Chorkówka jest oddalona od Krosna o 10km. Miejscowość posiada dobre połączenie autobusowe z Krosnem. Od poniedziałku do piątku w kierunku Krosna odbywa się dziennie ponad 20 połączeń od godziny 5:08 do 21:17 (średnio 2 na godzinę), co zapewnia dobrą dostępność czasoprzestrzenną Gminy Chorkówka z Krosnem, gdzie są zlokalizowane szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży.

Źródło: <http://www.dojazd.org/wyznaczanie-trasy>

3.6.9. Kształcenie dorosłych (ustawiczne) w Gminie Chorkówka i otoczeniu – różnorodność form, dostępność

Źródło: zasoby internetowe

Szkoła dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 9 ust.1 pkt 1,2 i 3 lit. b i d Ustawy o systemie oświaty, (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum ogólnokształcące, szkoła policealna) w których stosuje się odrębną organizację kształcenia i do których są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły.

Kształcenie ustawiczne – należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzszywanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny.

Gmina Chorkówka nie prowadzi instytucji kształcenia dorosłych. Placówki realizujące edukację dorosłych, w tym kształcenie ustawiczne prowadzone są przez Miasto Krosno i Województwo Podkarpackie jako organy prowadzące m.in.:

– **Podkarpackie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krośnie – Oddział Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie**

Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie jest wojewódzką, publiczną placówką przekształconą z Podkarpackiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Rzeszowie, zgodnie z Uchwałą Nr XVII/184/03 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 15 grudnia 2003 r. Struktura i zakres zadań placówki został określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie warunków i trybu tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizacji i sposobu działania placówek doskonalenia nauczycieli (...) oraz w Statucie Podkarpackiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli z dnia 15 grudnia 2003 r.

W skład PCEN w Rzeszowie wchodzi trzy Oddziały:

- oddział w Krośnie,
- oddział w Przemyślu,
- oddział w Tarnobrzegu.

Obszary aktywności funkcjonowania PCEN obejmują przede wszystkim:

- diagnozowanie potrzeb edukacyjnych dyrektorów, pracowników nadzoru pedagogicznego oraz jednostek samorządu terytorialnego w zakresie zarządzania oświatą;
- doskonalenie i dokształcanie oświatowej kadry kierowniczej, nauczycieli i pracowników szkół i placówek;
- realizację zadań edukacyjnych zleconych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty;
- współpracę ze szkołami wyższymi, stowarzyszeniami, organizacjami itp. w celu wymiany doświadczeń i realizacji wspólnych projektów;
- współpracę z centrami edukacyjnymi w Polsce;
- tworzenie podstaw współpracy ze strukturami Unii Europejskiej, zwłaszcza przy realizacji programów pomocowych i edukacyjnych wspierających rozwój regionalny;
- tworzenie płaszczyzn współpracy ze środowiskami polonijnymi regionów ościennych w zakresie wdrażania reformy oświaty i nowoczesnych metod nauczania.

Zakładane priorytety:

- przygotowanie kadry kierowniczej szkół ponadgimnazjalnych do wprowadzenia zmian strukturalnych kształcenia ogólnego i zawodowego;
- doskonalenie kadry kierowniczej szkół i placówek w zakresach wynikających z diagnozy i bieżących potrzeb;
- doskonalenie JST i KO;
- doskonalenie doradców metodycznych - pomoc w realizacji zadań wynikających ze zmiany statusu i zakresu obowiązków;
- kursy kwalifikacyjne;
- ocenianie zewnętrzne i wewnętrzne;
- techniki informatyczne w dydaktyce;

- edukacja niestacjonarna - poprzez Internet (pilotażowo).⁶
- **Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej i Nowoczesnych Technologii w Krośnie**

W 2012 powstało Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej i Nowoczesnych Technologii przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Krośnie. Na powierzchni 3,8 tys. m² powstało siedemnaście nowych, wyposażonych w nowoczesny sprzęt pracowni i laboratoriów oraz trzy pracownie lotnicze. Centrum kształci przyszłych pracowników, przede wszystkim dla branży lotniczej. W pracowniach praktyczne umiejętności zdobywają nie tylko uczniowie, ale również studenci krośnieńskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz bezrobotni w ramach współpracy z urzędem pracy.⁷

- **Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie**

Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie jest placówką oświatową, która od roku 1975 – roku powstania – do chwili obecnej, prowadzi działalność edukacyjną w systemie szkolnym i pozaszkolnym oraz realizuje różnorodne formy i metody edukacji ustawicznej. Realizując swoje zadania statutowe, ZSKU w Krośnie upowszechniało i nadal to czyni nowatorskie rozwiązania edukacyjne, takie jak kształcenie modułowe, umożliwiając w ten sposób doskonalenie zawodowe oraz przekwalifikowywanie się osób dorosłych.

Ewidentnym dowodem wprowadzania nowych i nowoczesnych form nauczania było utworzenie Regionalnego Ośrodka Kształcenia na Odległość (ROKNO), który jest dotąd, jedynym Ośrodkiem na terenie Podkarpacia, wykorzystującym e-learning w procesie kształcenia młodzieży i osób dorosłych, w tym także, co jest istotne, osób niepełnosprawnych. Zatem, Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie jest placówką, która daje szerokie możliwości kształcenia się, bez wyjątku, wszystkim – młodzieży, dorosłym, sprawnym i niepełnosprawnym, a także mieszkającym w najbardziej oddalonych od Krosna zakątkach powiatu, województwa, wreszcie kraju.

Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych dla dorosłych:

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

3 - letnie na podbudowie gimnazjum, 8 - letniej szkoły podstawowej lub szkoły zawodowej.⁸

oraz przez różne podmioty gospodarcze posiadające odpowiednią certyfikację Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

3.6.10. Inne placówki edukacji i wychowania

Gmina Chorkówka nie prowadzi placówek kształcenia i wychowania specjalnego. Organem prowadzącym ten typ placówek jest Powiat Krośnieński i Miasto Krosno.

3.6.11. Kształcenie na poziomie wyższym

Kształcenie na poziomie wyższym dla mieszkańców Gminy Chorkówka zapewniają uczelnie wyższe zlokalizowane w regionie (Krosno, Jasło, Rzeszów, Sanok, Jarosław, Przemyśl, Stalowa Wola) i ponadregionalne uczelnie wyższe.

3.7. Bezpieczeństwo

Ochrona bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego

W sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz w postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego, do którego administracyjnie należy Gmina Chorkówka organem właściwym jest Komendant Miejski Policji w Krośnie.

⁶ <http://www.pcen.pl/o-pcen-ie.html>

⁷ <http://www.naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,391567,w-krosnie-utworzono-centrum-nowoczesnych-technologii.html>

⁸ <http://www.krosno.pl/pl/dla-mieszkanow/oswiata/szkoly-ponadgimnazjalne/zs-ksztalcenia-ustawicznego/>

Informacja o Komendzie Miejskiej Policji w Krośnie

Status prawny Komendy Miejskiej Policji w Krośnie określają:

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287 poz. 1687 ze zm.)
- Zarządzenie Nr 204 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 lutego 2007r. w sprawie nadania statutu Komendzie Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie,
- Zarządzenie nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji,
- Zarządzenie nr 1031 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 października 2008 r. zmieniające zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji,
- Regulamin Komendy Miejskiej Policji w Krośnie.

W skład Komendy Miejskiej Policji w Krośnie wchodzi:

1) kierownictwo:

- Komendant Miejski Policji,
- I Zastępca Komendanta Miejskiego Policji,
- Zastępca Komendanta Miejskiego Policji;

2) komórki organizacyjne w służbie kryminalnej:

- Wydział Kryminalny,
- Wydział Dochodzeniowo-Śledczy,
- Wydział do Walki z Przemocą Gospodarczą;

3) komórki organizacyjne w służbie prewencyjnej:

- Wydział Prewencji,
- Wydział Ruchu Drogowego;

4) komórki organizacyjne służby wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym:

- Wydział Wspomagający,
- Zespół Kadr i Szkolenia,
- Zespół do Spraw Ochrony Informacji Niejawnych i Kancelaria Tajna,
- Jednoosobowe Stanowisko do Spraw Komunikacji Społecznej,
- Jednoosobowe Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwożarowej.

Do głównych priorytetów realizowanych przez służby prewencyjne na terenie powiatu krośnieńskiego, do którego administracyjnie należy Gmina Chorkówka, zalicza się: zwiększenie ilości policjantów kierowanych do służby patrolowej i obchodowej, poprawę bezpieczeństwa na drogach, rozpoznawanie i zwalczanie chuligaństwa na stadionach oraz utrzymywanie wysokiej społecznej oceny pracy Policji i poziomu poczucia bezpieczeństwa obywateli. Jak wynika z informacji w roku ubiegłym (2013) na terenie powiatu krośnieńskiego Policja przeprowadziła 3237 interwencji domowych. W 1026 przypadkach stwierdzono zjawisko przemocy w rodzinie i wdrożono procedurę „Niebieska Karta”. Wśród 1190 ofiar przemocy było 915 kobiet, 181 mężczyzn i 94 dzieci. Zabezpieczono 31 imprez masowych w tym 23 o charakterze sportowym. W przypadku stanu bezpieczeństwa na drogach, w porównaniu do roku 2012, liczba wypadków spadła o 2 osoby, liczba rannych wzrosła o 20, a zabitych zmalała o 4 osoby. Ogółem odnotowano 82 wypadki drogowe i 1341 kolizji. Nietrzeźwi kierowcy spowodowali 7 wypadków, nietrzeźwi piesi byli sprawcami 3 wypadków.

W ramach codziennej służby ujawniono 9708 wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach. Policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego poddali badaniu 24 033 kierujących, w tym ujawniono 280 będących pod wpływem alkoholu. Liczba stwierdzonych przestępstw kryminalnych wyniosła 1574. Wykrywalność wyniosła 57%. W minionym roku wzrosła również przestępczość narkotykowa. Ogółem stwierdzono 128 przestępstw, to jest najwięcej w ciągu ostatnich pięciu lat. Na terenie powiatu policjanci

ujawnili 338 przestępstw o charakterze gospodarczym. Wykrywalność tych czynów wyniosła 91,5%. Zadania z zakresu utrzymania wysokiej społecznej oceny pracy i poziomu poczucia bezpieczeństwa obywateli policja realizuje między innymi poprzez udział w spotkaniach środowiskowych, pełnienie stałych dyżurów w Punktach Przyjęć Dzielnicowych oraz zwiększenie liczby i widoczności patroli policyjnych w miejscach publicznych. KMP realizuje także programy prewencyjne jak „Pseudokibic”, „Stop patologiom – Razem bezpieczniej”, „Ostrożnie pies”.⁹

Ochrona ludności, ochrona przeciwpożarowa oraz ratownictwo

Ochronę ludności, ochronę przeciwpożarową oraz ratownictwo na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego, do którego administracyjnie należy Gmina Chorkówka zapewnia Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie.

Informacja o Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie

Do podstawowych zadań Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie należy:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń;
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze;
- kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych;
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności;
- współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych;
- współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- realizacja innych zadań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Rejon działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie

Komenda Miejska PSP w Krośnie

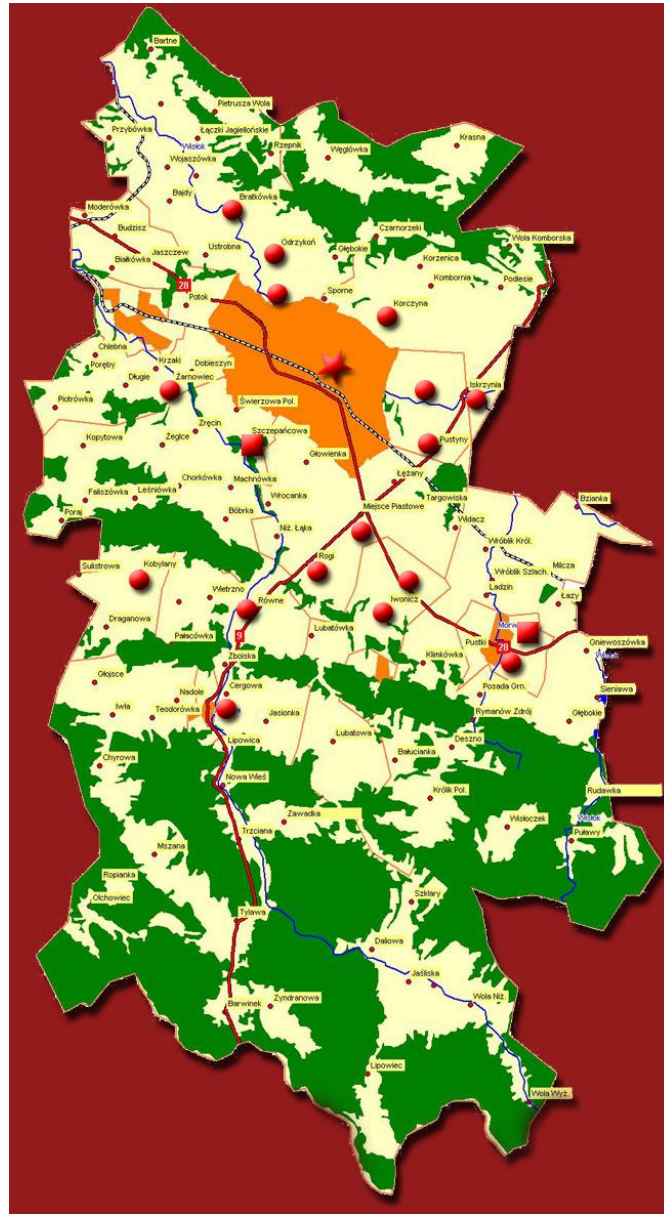

Jednostka OSP włączona do KSRG (5 min)

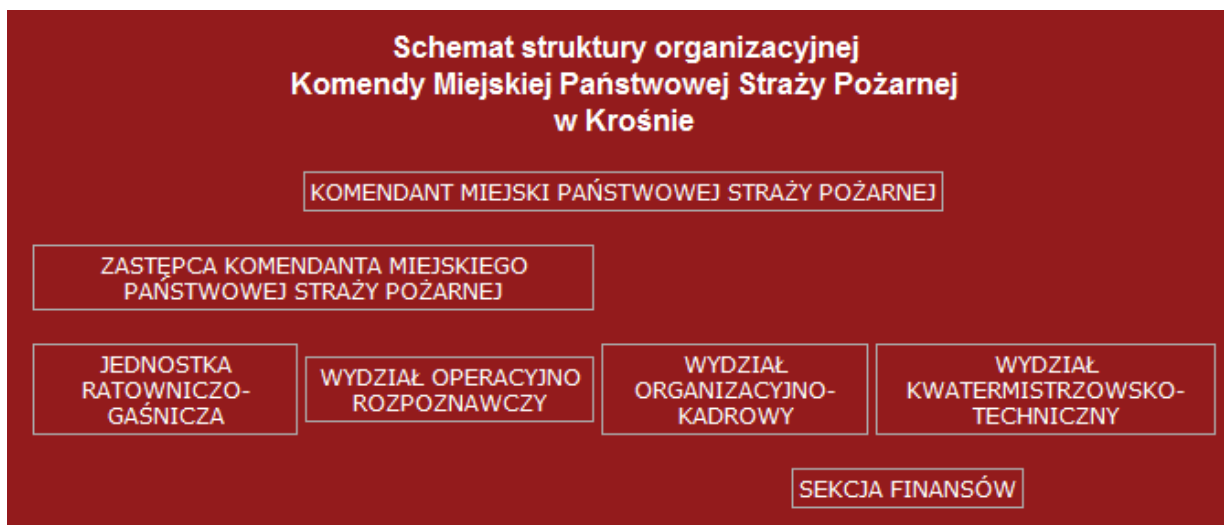
Jednostka OSP włączona do KSRG

⁹ <http://www.powiat.krosno.pl/aktualnoci-14/796-informacja-na-temat-porzadku-i-bezpieczenstwa-publicznego-w-powiecie-krosnienskim>

Źródło: <http://www.kmkrosno.itl.pl/index.php?go=site&id=7&sw=1>

Schemat organizacyjny Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie

Źródło: <http://www.kmkrosno.itl.pl/index.php?go=site&id=7&sw=1>

Zgodnie ze sprawozdaniem Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie w roku ubiegłym (2013) na terenie powiatu krośnieńskiego zaistniało ogółem 1149 zdarzeń w tym: 466 pożarów; 645 miejscowych zagrożeń, 34 fałszywych alarmów. W działaniach brało udział łącznie 4613 strażaków z KM PSP Krosno i 2350 strażaków z OSP w KSRG oraz 1836 strażaków z OSP. W wyniku zdarzeń powstały straty, które oszacowano na kwotę 3 195 300 zł, z czego 34,2% przypada na mienie zniszczone w czasie pożarów. W przypadku zdarzeń powstałych w komunikacji drogowej statystyki pożarnicze odnotowały 231 przypadków. Podczas usuwania skutków takich zdarzeń, realizowane są zadania z zakresu ratownictwa technicznego, chemiczno – ekologicznego i ratownictwa medycznego. Najwięcej interwencji miało miejsce w gminach: Rymanów – 126 oraz Chorkówka – 121 zdarzeń. Najmniej interwencji odnotowano w Jaśliskach – 6, Krościenku Wyżnym – 44 i Korczyni – 47. Do najbardziej pracowitych miesięcy pod względem ilości interwencji należał kwiecień – 205 zdarzeń i sierpień – 148 zdarzeń. Z kolei do miesięcy, w których odnotowano najmniejszą liczbę zdarzeń należał styczeń – 53 oraz luty - 60 i listopad – 62. Najwięcej fałszywych alarmów strażacy odebrali w lipcu – 8. Do najpracowitszych dni tygodnia w ubiegłym roku należał piątek – 183 zdarzenia i czwartek – 179 zdarzeń. W piątek odnotowano najwięcej pożarów – 108 i miejscowych zagrożeń – 74. Natomiast w poniedziałek odebrano najwięcej fałszywych alarmów – 9.¹⁰

Rodzaj zagrożeń występujących w Gminie Chorkówka

Do potencjalnych zagrożeń Gminy Chorkówka mogących spowodować sytuacje kryzysowe, masowe zagrożenia życia i zdrowia ludności lub degradację środowiska naturalnego należy zaliczyć:

Katastrofy naturalne:

Zagrożenia spowodowane siłami natury

- niekorzystne zjawiska atmosferyczne:
 - powódzie i zatopienia,
 - zjawiska lodowe na rzekach i zbiornikach wodnych,
 - gradobicia,
 - silne wiatry – huragany,
 - zawieje i zamiecie śnieżne,
 - susze,
 - zagrożenia geologiczne (osuwiska ziemi).
- pożary - przestrzenne kompleksów leśnych oraz zwartej zabudowy,
- zagrożenia epidemiologiczne ludzi i epidemii,
- masowe występowanie szkodników i chorób roślin,

¹⁰ <http://www.powiat.krosno.pl/aktualnoci-14/796-informacja-na-temat-porzadku-i-bezpieczenstwa-publicznego-w-powiecie-krosnienskim>

– zagrożenia epizootyczne zwierząt.

Awarie techniczne związane z rozwojem cywilizacyjnym:

- zagrożenie substancjami niebezpiecznymi,
- katastrofy drogowe i lotnicze,
- katastrofy budowlane,
- zagrożenie radiacyjne.

Sytuacje kryzysowe wywołane źródłami społecznymi:

- naruszenia porządku publicznego i działania terroru/bioterroru,
- masowe protesty społeczne.

Lp.	CHARAKTERYSTYKA ZAGROZEŃ	OCENA ICH WYSTĘPOWANIA
ZAGROŻENIA SPOWODOWANE SIŁAMI NATURY – NIEKORZYSTNYMI ZJAWISKAMI ATMOSFERYCZNYMI		
POWODZIE I ZATOPLENIA		
<p>Przez teren Gminy Chorkówka przepływa rzeka Jasiołka, Chlebianka oraz Potok Boberka. Ukształtowanie terenu Gminy Chorkówka powoduje, że jej obszar charakteryzuje się częstym występowaniem powodzi w wyniku:</p> <ul style="list-style-type: none"> – letnich wezbrań wód, wywołanymi intensywnymi bądź długotrwałymi opadami deszczu; – wiosennych spływów wód roztopowych i kry lodowej, spowodowanych gwałtownym topnieniem śniegu i lodu. <p>Na terenie Gminy Chorkówka jest niewiele, bo ok. 200ha terenów zagrożonych zalewem lub podtopieniem przez wody z roztopów wiosennych lub letnich opadów atmosferycznych. Obszary zalewowe zlokalizowane są głównie w dolinach rzek Jasiołki, Boberki i Chlebianki oraz ich dopływów. Duże lokalne zagrożenie zwłaszcza w okresach roztopowych stwarzają potoki przepływające przez miejscowości położone w górzyszej części gminy.</p>		<p>Duże prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia mogącego doprowadzić do sytuacji kryzysowych. Występują one najczęściej w miesiącach kwiecień – maj, lipiec – sierpień oraz listopad, zagrażają terenom położonym wzdłuż rzek: Jasiołka, Chlebianka, Potok Boberka.</p>
ZAGROŻENIE LODOWE		
<p>Na obszarze Gminy Chorkówka występują wezbrania zatorowo-lodowe i śryżowe powstające w wyniku spiętrzenia wody przez zator lodowy lub śryżowy, co ma miejsce głównie na rzece Jasiołka w rejonach Jazu w Szczepańcowej i w okolicach mostu w m. Świerzowa Polska. Charakteryzują się one wybitną śryżogennością, zmiennością charakteru koryta oraz jego zabudowy hydrotechnicznej. Prowadzi to do znacznego zróżnicowania struktury zlodzenia rzeki (czasu trwania faz zlodzenia) wzdłuż biegu rzeki. Przy zmiennych warunkach pogodowych panujących podczas jednej zimy często może dochodzić do występowania więcej niż jednego cyklu zlodzenia i nakładania się fazy formowania pokrywy lodowej na fazę rozpadu pokrywy lodowej (pochód kry).</p>		<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia.</p>
GRADOBICIA czyli intensywne opady gradu najczęściej w połączeniu z burzami, występują sporadycznie, powodując skutki klęski żywiołowej na obszarach do 1 km ² . Zjawiska te w ostatnich latach nasilają się w okresie letnim.		
SUSZE		
<p>Cały teren kraju ulega stopniowemu przesuszaniu poprzez zmniejszanie naturalnej retencyjności zlewni oraz obniżaniu się poziomu zwierciadeł wód podziemnych oraz zmian klimatu.</p>		<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia.</p>
SILNE WIATRY - HURAGANY		
<p>Określane są jako wiatry wiejące z prędkością powyżej 35 m/s (12 w skali Beauforta), występują w Gminie Chorkówka sporadycznie. Odmianą huraganów w Polsce są występujące sporadycznie trąby powietrzne o zasięgu oddziaływania kilkudziesięciu metrów i na długości do kilku kilometrów. Huragany według wieloletnich obserwacji stacji synoptycznych mogą występować w całym obszarze gminy. Szczególną formą huraganu są wiatry halne wiejące z południa.</p>		<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia.</p>
ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNE LUDZI I EPIDEMII		
<p>W Gminie Chorkówka może wystąpić:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zagrożenie epidemiologiczne ludzi powstałe w wyniku katastrof naturalnych lub związanych z rozprzestrzenianiem się w atmosferze drobnoustrojów i bakterii chorobotwórczych, – zbiorowe zatrucie bakteryjne lub substancjami chemicznymi, które znalazły się przypadkowo lub zostały dodane świadomie do produktów żywnościowych i wody pitnej np. wodociągów. Miejsce i zasięg występowania wymienionych zagrożeń są trudne do przewidzenia. Najczęściej mają one miejsce: w miastach, w dużych skupiskach ludzkich, podczas długotrwałych imprez masowych, zjazdów, w ośrodkach wypoczynkowych, – pogorszenie warunków higieniczno – sanitarnych na terenach, przy utrudnionym dostępie do urządzeń sanitarnych i punktów wody pitnej, szczególnie po przekroczeniu stanów alarmowych wód rzek co w konsekwencji może doprowadzić do zagrożenia epidemiologicznego, – zawleczenia chorób z krajów sąsiednich, a zwłaszcza z za wschodniej granicy, (obecnie nie stanowią problemu epidemiologicznego), takich jak: błonica, dur brzuszny i parady, poliomyelitis, wirusowe zapalenie wątroby typu A oraz cholera, – prawdopodobieństwo zawlekania chorób wysokozakaźnych, o bardzo ciężkim przebiegu i wysokim odsetku śmiertelności, takich jak: gorączka krwotoczna, w tym wywołane wirusami Marburg i Ebola, w przypadku coraz częstszych powrotów osób z krajów o odmiennym klimacie, w tym przebywających stosunkowo długo poza rejonami zurbanizowanymi. 		<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia, wymagające podjęcia nadzwyczajnych działań, może wiązać się z sytuacją kryzysową lub możliwością ogłoszenia stanu klęski żywiołowej.</p>
MASOWE WYSTĘPOWANIE SZKODNIKÓW I CHOROÓB ROŚLIN		

<p>Epidemie chorób grzybowych i inwazje szkodników mogą powodować:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w roślinach uprawnych, drzewach i krzewach owocowych: <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaczne zmniejszenie plonów owoców, warzyw, zbóż i roślin okopowych lub nawet zupełne zniszczenie upraw (plonów), ▪ zmniejszenie podaży owoców i warzyw na rynku lokalnym, a tym samym wzrost cen, ▪ ograniczenie produkcji zwierzęcej (drobiu, trzody chlewnej) oraz produkcji mleka, ▪ utratę przydatności spożywczej dla ludzi, porażonych chorobami lub zaatakowanych przez szkodniki roślin uprawnych i konieczności przeznaczenia ich na paszę, ▪ wzrost strat w przechowalnictwie, ▪ zmniejszenie plonów w roku następnym. 2) w krzewach nieowocowych, roślinach ozdobnych oraz lasach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ osłabienie kondycji drzew, krzewów i roślin, do zamierania włącznie, ▪ częściową lub całkowitą utratę liści przed okresem jesiennym, ▪ znaczne ograniczenie (w stosunku do normalnych) przyrostów pędów, ▪ przebarwienie i odkształcenie liści, spowodowane chorobami grzybowymi lub żerowaniem szkodników o aparacie gębowym ssącym. 	<p>Małe prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia.</p>
---	--

ZAGROŻENIA EPIZOOTYCZNE ZWIERZĄT

<p>Zachorowania (epidemie) mogą wystąpić także wśród zwierząt i w skrajnych przypadkach powodować masowe ich padanie. Sytuacja taka, oprócz znacznych strat materialnych stwarza także niebezpieczeństwo przeniesienia się niektórych chorób na ludzi.</p> <p>Możliwość pojawienia się masowych zachorowań zwierząt związane jest z następującymi czynnikami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specyficznym przygranicznym położeniem województwa, którego granica wschodnia i południowa stanowi jednocześnie granicę państwa z Ukrainą i Słowacją co stwarza możliwość przeniesienia chorób z zagranicy, - funkcjonowaniem przejść granicznych w Barwinku, Medyce i Korczowej, przez które importowane są do kraju zwierzęta, artykuły i surowce pochodzenia zwierzęcego, - występowaniem w dużych kompleksach leśnych dzikich, wolno żyjących zwierząt mogących rozprzestrzeniać groźne, także dla człowieka, choroby zakaźne, np. wściekliznę, gruźlicę, itp., - koncentracją na niektórych terenach chowu określonych gatunków zwierząt gospodarskich, sprzyjającą szybkiemu przenoszeniu się chorób zakaźnych na zwierzęta zdrowe, np. duże fermy drobiu w powiatach mieleckim i jarosławskim mogą sprzyjać masowemu występowaniu takich chorób, jak: pomór drobiu czy choroba Newcastle. <p>Zagrożenie mogące objąć cały obszar województwa ze szczególnym uwzględnieniem rejonów przyległych do rzek, potoków ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków. Zjawisko może dotyczyć zarówno ptaków dziko żyjących jak hodowlanych.</p>	<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia</p> <p>Możliwość wystąpienia zwłaszcza w okresach wiosennych w czasie migracji ptaków, może lokalnie stwarzać sytuacje kryzysowe.</p>
---	--

ZAGROŻENIA POŻAROWE - PRZESTRZENNE

<p>Zagrożenie pożarowe Gminy Chorkówka wynika z występowania na jego terenie wielu kompleksów leśnych, a także z charakteru zabudowy niektórych miejscowości, jej zwartości oraz konstrukcji zawierającej wiele łatwopalnych elementów.</p> <p>Pożarami przestrzennymi mogą być objęte tereny leśne w rejonie Muzeum Skansen Przemysłu Naftowego w Bóbrce oraz w okolicach nieczynnej kopalni ropy na terenie lasów w m. Chorkówka.</p> <p>Pożary (zagrożenia miejscowościach)</p> <p>Prawdopodobieństwo wystąpienia pożarów przestrzennych związanych ze zwartą zabudową dotyczy głównie starego (drewnianego) budownictwa w miejscowościach takich jak Draganowa, Faliszówka, Kobylany czy Bóbrka.</p>	<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia.</p>
--	--

ZAGROŻENIA CHEMICZNO-EKOLOGICZNE ZWIĄZANE Z AWARIAMI URZĄDZEŃ NSCH

<p>Za niebezpieczne substancje chemiczne (NSCh) uznaje się jedną lub więcej substancji albo mieszaniny substancji, które ze względu na swoje właściwości chemiczne mogą, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia, zdrowia ludzi lub środowiska (substancją niebezpieczną może być surowiec, produkt, półprodukt, odpad, a także substancja powstała w wyniku awarii).</p> <p>Zasadnicze zagrożenie tego typu związane jest nieodłączne z występowaniem źródeł emisji NSCh. Źródła te możemy podzielić na stałe - związane z funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych, które w procesach technologicznych wykorzystują NSCh w produkcji lub je magazynują. Na terenie gminy znajduje się jeden zakład (Zakład Uzdatniania Wody w Szczepańcowej), na terenie którego znajduje się Chlor w ilości ok.0.5 t.</p>	
---	--

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM ZDARZEŃ RADIACYJNYCH

<p>Potencjalne źródła zagrożenia radiacyjnego kraju stanowią obiekty i instalacje znajdujące się na terenie kraju oraz elektrownie jądrowe krajów sąsiednich zlokalizowane w pobliżu granic Polski, obiekty związane z przetwarzaniem i składowaniem odpadów promieniotwórczych oraz obiekty posiadające źródła promieniowania jonizującego.</p> <p>Na terenie kraju do obiektów i instalacji stanowiących najważniejsze potencjalne źródła zagrożenia radiacyjnego należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaktor badawczy MARIA w Instytucie Energii Atomowej, - przechowalniki wypalonego paliwa jądrowego w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych, - instalacje wytwarzające otwarte i zamknięte źródła promieniotwórcze w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Izotopów POLATOM. <p>Wszystkie te obiekty zlokalizowane są na terenie ośrodka jądrowego w Świerku k/Otwocka i na terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych w Róźnie k/Ostrołęki.</p> <p>Polska nie posiada elektrowni jądrowej, ma zaś w odległości do ok. 310 km od swych granic 10 czynnych elektrowni jądrowych (26 bloków - reaktorów energetycznych o łącznej elektrycznej mocy zainstalowanej brutto 18 tys. MW). Są to:</p>	<p>Bardzo mało prawdopodobieństwo wystąpienia, ryzyko ogranicza się do niewielkich uwolnień substancji, niepowodujących większych zagrożeń.</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - elektrownia Równe (Ukraina) - 140 km od granicy - 2 bloki WWER-440, 2 bloki WWER-1000, - elektrownia Chmielnicki (Ukraina) - 175 km od granicy - 2 bloki WWER-1000, - elektrownia Mochovce (Słowacja) - 125 km od granicy - 2 bloki WWER-440, - elektrownia Bohunice (Słowacja) - 138 km od granicy - 3 bloki WWER-440 (w tym 1 blok typu WWER-440/230), - elektrownia Paks (Węgry) - 307 km od granicy - 4 bloki WWER-440, - elektrownia Dukovany (Czechy) - 122 km od granicy - 4 bloki WWER-440, - elektrownia Temelin (Czechy) - 202 km od granicy - 2 bloki WWER-1000, - elektrownia Krummel (Niemcy) - 258 km od granicy - 1 blok BWR o mocy 1316 MWe, - elektrownia Oskarshamn (Szwecja) - 205 km od granicy - 3 bloki BWR o mocach 487, 627 i 1194 MWe, - elektrownia Ignalino (Litwa) - 250 km od granicy - 1 blok RBMK o mocy 1300 MWe. <p>Do występujących na terenie kraju, a możliwych do wystąpienia na terenie województwa, przypadków zdarzeń radiacyjnych należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kradzież, zagubienie lub celowe uszkodzenie źródeł promieniotwórczych (w tym czujek dymu), - znalezienie źródeł promieniotwórczych w miejscach ogólnodostępnych, - podejrzenie o ukrycie odpadów promieniotwórczych, - próba wwozu skażonych materiałów bez wymaganych dokumentów, - przekroczenia poziomów interwencyjnych dawek, zakłóceń pracy, awarii urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze, - innych przyczyn (np. pożary w obiektach ze źródłami promieniotwórczymi i z czujkami dymu, uszkodzenia opakowania z towarem promieniotwórczym, rozszczelnienie źródła promieniotwórczego). 	<p>Średnie prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia. Szlaki tranzytowe Medyka - Korczowa</p>
KATASTROFA BUDOWLANA	
<p>Z analizy katastrof budowlanych wynika, że najczęstszą przyczyną powstania katastrofy są zdarzenia losowe (uderzenie pioruna, zalegający śnieg itp.), zły stan techniczny obiektu oraz brak nadzoru. W większości przypadków katastrofy występują w budynkach użytkowanych, a nie budowanych.</p> <p>Największe zagrożenie dla budynków, a tym samym dla ich użytkowników, stanowi nadmiar śniegu zalegający na dachach, a także wichury, które często występują w terenach górzystych.</p> <p>Z powyższej analizy wynika, że zagrożenie katastrofami budowlanymi na terenie Gminy Chorkówka jest niewielkie.</p>	<p>Niskie prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia.</p>
Działania zgodnie z ustawą - Prawo budowlane pt. „Katastrofa budowlana”.	
NARUSZENIE PORZĄDKU PUBLICZNEGO - AKTY TERRORU/BIOTERRORU	
<p>W realiach współczesnego świata terroryzm daje się postrzegać w dwóch zasadniczych płaszczyznach. W jednej (ideologicznej) stał się metodą walki wielu ugrupowań próbujących rozwiązywać różnorakie problemy społeczno-polityczne, narodowościowe i religijne, a co zatem idzie zjawiskiem masowym o olbrzymiej wprost skali. W drugiej kryminalnym (sensu stricte) działaniem, mającym za cel osiągnięcie wielkich korzyści materialnych lub dokonywanie „rozrachunków przestępczych”. Bez względu jednak na podłoże terroryzmu, należy zwrócić uwagę na cztery zasadnicze elementy tego zjawiska, które występują w każdym przypadku jego zaistnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - są to realizowane przez pojedyncze osoby lub grupy osób czyny (bądź groźby ich popełnienia) charakteryzujące się dużą brutalnością i stosunkową „prostotą” metod wykonania, - skierowane są bądź to w dużą ilość osób przypadkowych osób, bądź w osoby i obiekty o dużym znaczeniu symbolicznym, - są zdarzeniami spektakularnymi, budzącymi duże zainteresowanie medialne, a tym samym docierającymi masowo do społeczności na całym świecie, - wywołują stan powszechnego zagrożenia. <p>Odrębnymi, bardzo istotnymi i wymagającymi szczególnej uwagi aspektami zjawiska terroryzmu są: jego ciągła ewolucja, charakteryzująca się trudnymi do przewidzenia kierunkami zmian oraz wyraźna w ostatnich latach eskalacja brutalności i skali zamachów.</p> <p>Na świecie przypadki działań terrorystycznych dokonywane były poprzez różne ugrupowania. Metodami działania powyższych ugrupowań były dotychczas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zabójstwa i zamachy na życie znanych osobistości sfer gospodarczych, politycznych, religijnych i kulturalnych, - podłożenia ładunków wybuchowych (ataki bombowe), - uprowadzenia środków komunikacji (np. samolotów pasażerskich, statków) wraz z pasażerami, - porwania samolotów do zaatakowania nimi obiektów o znaczeniu symbolicznym dla zachodniej cywilizacji (zamachy z dnia 11-09-2001 r.), - samobójcze zamachy bombowe, - zajęcie obiektów i wzięcie zakładników, podpalenia, - porwania osób (kidnapping), - wysyłanie przesyłek z czynnym materiałem biologicznym (bioterror) lub materiałem wybuchowym, - skażenie terenu (obiektu) materiałem radioaktywnym, bojowymi gazami trującymi, czynnym materiałem biologicznym (broń biologiczna), - stosowanie gróźb użycia broni masowego rażenia: nuklearnej (brudna bomba), chemicznej, biologicznej. <p>Natomiast bezpośrednimi celami zamachów mogą być:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obiekty i rezydencje dyplomatyczne, 	<p>Zagrożenie realne o niskim poziomie prawdopodobieństwa wystąpienia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - siedziby firm należących do państw zaangażowanych w konflikty zbrojne będące efektem międzynarodowej walki z terroryzmem, - porty lotnicze, lotniska lotnictwa cywilnego, dworce, linie metra, - obiekty administracji publicznej, placówki oświatowe, obiekty kultury religijnej, - obiekty gromadzące dużą liczbę osób (centra handlowe, restauracje, multikina, teatry, itp.), - ważne dla funkcjonowania społeczności obiekty i urządzenia infrastruktury krytycznej, - zakłady produkujące materiały niebezpieczne lub firmy je dystrybuujące, - obiekty sportowe w trakcie trwania imprez masowych. <p>Przedstawiona powyżej ogólna charakterystyka zjawiska terroryzmu pozwoliła określić generalne zagrożenia, które powoduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagrożenie życia i zdrowia ludzi na terenie objętym atakiem terrorystycznym. - Poważne lub masowe straty materialne. - Dezorganizację działania instytucji ważnych dla funkcjonowania państwa i społeczności poprzez porwania i zabójstwa osób objętych szczególną ochroną. - Wymuszanie określonego działania sprzecznego z prawem np. wypuszczenie więzionych terrorystów/przestępców, wypłacenie okupu, itp. - Gwałtowny wzrost ilości zgonów i zachorowań spowodowanych atakiem terrorystycznym. - Zmniejszenie skuteczności służb medyczno - ratowniczych z uwagi na wzrost liczby ofiar (brak personelu medycznego, miejsc w szpitalach, środków, leków). - Możliwy wzrost zachorowań i zgonów wśród funkcjonariuszy Policji i innych osób biorących udział w działaniach ratowniczych. Powstanie katastrofy ekologicznej. - Zakłócenie infrastruktury w sieciach: rtv, energetycznych, teleinformatycznych, itp. - Wprowadzenie do sprzedaży skażonych produktów i żywności. - Możliwość eskalacji zagrożenia poprzez powstawanie katastrof: budowlanych, ekologicznych, lotniczych, w żegludze, transporcie drogowym i kolejowym, jako zjawisk nie spowodowanych bezpośrednio zamachem terrorystycznym. - Dewastacja i grabież mienia prywatnego i publicznego pozostawionego na czas ewakuacji ludności z terenu potencjalnie zagrożonego. - Duże (powodujące utrudnienia w prowadzeniu działań) zainteresowanie zdarzeniem osób postronnych i środków masowego przekazu. - Wystąpienie zakłóceń na ciągach komunikacyjnych - trasach przewidzianej ewakuacji ludności i dojazdów służb policyjnych i ratowniczych - przez gromadzących się tzw. gapiów i pozostawiane przez nich środki lokomocji. - Nielegalne przekroczenia granic państwowych z pogwałceniem międzynarodowych przepisów prawnych. - Uzyskanie od osoby (osób) uprowadzonych informacji, które mogą służyć do popełnienia innych przestępstw. <p>Szczegóły w Planie działań jednostek Policji woj. podkarpackiego w warunkach katastrof naturalnych i awarii technicznych.</p>	
ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z WYSTĄPIENIEM INNYCH SYTUACJI KRYZYSOWYCH	
Sytuacje kryzysowe, o których mowa w ustawie o zarządzaniu kryzysowym mogące spowodować straty w ludziach, mieniu i środowisku, a ich wymiary nie kwalifikują się do wprowadzenia jedyne go ze stanów nadzwyczajnych.	Nieprzewidywalne prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia.
ZAGROŻENIA BĘDĄCE POWODEM WPROWADZENIA STANU KLĘSKI ŻYWIŁOWEJ.	
Zagrożenia o dużej skali określone w ustawie o stanie klęski żywiołowej powodujące konieczność wprowadzenia ograniczeń praw wolności i obywatela - może wywołać duże straty w ludności, środowisku i infrastrukturze.	Bardzo małe prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia.
ZAGROŻENIA BĘDĄCE POWODEM WPROWADZENIA STANU WYJĄTKOWEGO	
Zagrożenie bezpieczeństwa publicznego mogące być wynikiem długotrwałej sytuacji kryzysowej lub destabilizacji polityczno- militarnej w regionie.	Bardzo małe prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia.
ZAGROŻENIA BĘDĄCE POWODEM WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO.	
Czynniki warunkujące zewnętrzne zagrożenie państwa.	Małe prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia.

Zródło: Gminny Plan Reagowania Kryzysowego

Gmina Chorkówka posiada opracowany w 2009 roku Gminny Plan Reagowania Kryzysowego. Prowadzony jest monitoring stanu zagrożenia.

Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) w Gminie Chorkówka

W Gminie Chorkówka funkcjonuje 15 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: w miejscowościach: Bóbrka, Chorkówka, Draganowa, Faliszówka, Kobylany, Kobylany-Myszkowskie, Kopytowa, Leśniówka, Machnówka, Poraj, Sulistrowa, Szczepańcowa, Świerzowa, Zręcin i Żeglce. W zakresie działań dotyczących ochrony przeciwpożarowej w jednostkach OSP prowadzona jest popularyzacja ochrony przeciwpożarowej wśród młodzieży poprzez organizowane pogadanki na temat przyczyn powstawania pożarów i innych zagrożeń i zdarzeń oraz ich zapobiegania w placówkach szkolno-oświatowych na terenie gminy.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje udział jednostek OSP z Gminy Chorkówka w działaniach ratowniczych w latach 2008-2013.

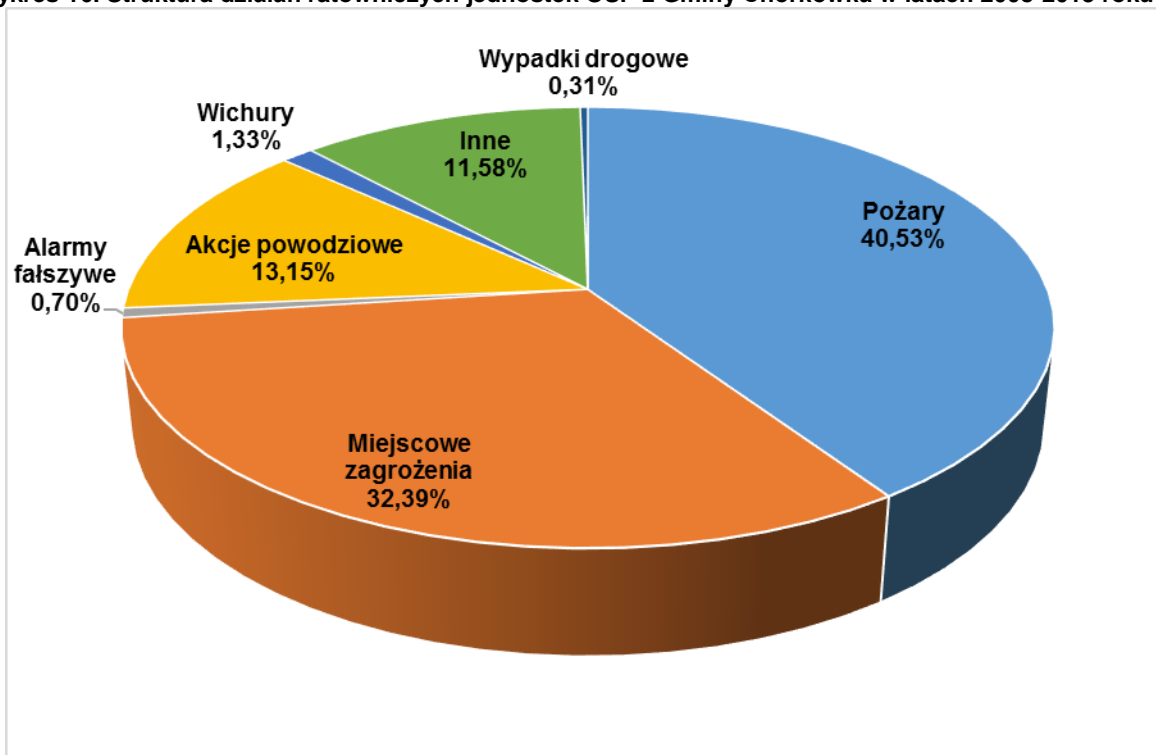
Tabela 42. Udział w działaniach ratowniczych jednostek OSP z Gminy Chorkówka w latach 2008 – 2013

Rok	Liczba zdarzeń									Ogółem
	Pożary		Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe	Akcje powodziowe	Wichury	Inne	Wypadki drogowe	
	Na terenie gminy	Poza terenem gminy	Na terenie gminy	Poza terenem gminy						
2008	85	9	82	4	1	1	0	7	0	189
2009	28	1	63	2	1	31	1	23	0	150
2010	40	0	70	2	1	27	8	23	0	171
2011	74	4	128	17	1	103	4	38	0	369
2012	135		36		4	5	1	28	2	211
2013	156		35		1	1	3	29	2	227
Razem:	518		414		9	168	17	148	4	1317

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

W strukturze działań ratowniczych strażacy zrzeszeni w OSP z terenu Gminy Chorkówka najczęściej wyjeżdżali do pożarów (40,53% wszystkich działań ratowniczych) oraz miejscowych zagrożeń (32,39% wszystkich działań ratowniczych). Najrzadziej uczestniczyli w wypadkach drogowych i przy usuwaniu skutków wichury. 0,70% wszystkich działań ratowniczych stanowiły alarmy fałszywe.

Wykres 16. Struktura działań ratowniczych jednostek OSP z Gminy Chorkówka w latach 2008-2013 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 43. Charakterystyka jednostek OSP z Gminy Chorkówka

Wyszczególnienie	Przynależność do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego	Zasoby sprzętowe jednostki	Zasoby ludzkie jednostki	Zakres prowadzonych przez jednostkę działań
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Chorkówka</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Renault Master - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - agregat wysokociśnieniowy Honda - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądowórczy Geko - ubrania specjalne (7szt) - ubrania koszarowe (9szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - sprzęt burzący (łopaty, chuligan, siekiera) - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - wyciągarka samochodowa - lizak do kierowania ruchem (4szt) - tłumice (7szt) - apteczka pierwszej pomocy - sprzęt zabezpieczający miejsce zdarzenia (pachołki, taśma ostrzegawcza) - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (2szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - miotły drogowe (2szt) - węże tłoczne W-52, W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 32 członków czynnych, 3 członów honorowych, 1 członek wspierający Drużyna MDP – 20 członków</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Bóbrka</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Bóbrce znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średni samochód ratowniczo-gaśniczy Star 244 GBM 2,5/8 - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - pompa pływająca Niagara - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądowórczy Geko - ubrania specjalne (6 szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - sprzęt burzący (łopaty, chuligan, siekiera) - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - lizak do kierowania ruchem (4szt) - tłumice (7szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (2szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52, W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 42 członków czynnych, 3 członów honorowych, 2 członków wspierających</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania z zakresu ratownictwa medycznego, działania zabezpieczające</p>
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Draganowa</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Draganowej znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Żuk - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - ubrania specjalne (6 szt) 	<p>Jednostkę tworzy: 30 członków czynnych, 2 członów honorowych.</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - ubrania koszarowe (10szt) - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - tłumice (4szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) 		
Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Faliszówka	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Faliszówce znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Ford - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacja nasobna (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	Jednostkę tworzy: 27 członków czynnych, 3 członów honorowych , Drużyna MDP – 22 członków	Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych
Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Kobylany	tak	<p>Na wyposażeniu OSP w Kobylanach znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Renault - Średni samochód ratowniczo-gaśniczy Star 244 - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - pompa pływająca Niagara - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądotwórczy Geko - ubrania specjalne (14szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl (2szt) - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - wyciągarka samochodowa - lizak do kierowania ruchem (2szt) - tłumice (12szt) - torba PSP R1 z deską ortopedyczną - apteczka pierwszej pomocy - sprzęt zabezpieczający miejsce zdarzenia (pachołki, taśma ostrzegawcza) - radiostacja samochodowa Motorola (2szt) - radiostacje nasobne (2szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (5szt) - kominiarki strażackie (14szt) - miotły drogowe (1szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (14szt) - dresy dla MDP. 	Jednostkę tworzy: 49 członków czynnych, 3 członków honorowych, 2 członków wspierających	Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, klęsk żywiołowych miejscowych zagrożeń, działania z zakresu ratownictwa technicznego oraz medycznego , działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych

Źródło: www.chorkowka.pl

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024
Tom I: Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chorkówka

<p align="center">Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Kopytowa</p>	<p align="center">nie</p>	<p>Na wyposażeniu OSP w Kopytowej znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średni samochód ratowniczo-gaśniczy Jelcz - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - pompa pływająca Niagara - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądowórczy Geko - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 36 członków czynnych</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające</p>
<p align="center">Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Leśniówka</p>	<p align="center">nie</p>	<p>Na wyposażeniu OSP w Leśniówce znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średni samochód ratowniczo-gaśniczy Star 244GBA 2,516 - Zintegrowany system powiadamiania stacja obiektowa DSP -52L wraz z terminalem sms - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (1szt) - pompa pływająca Niagara - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 3x500W - latarki kontowe PELI 3660 w obudowie Ex - agregat prądowórczy Geko - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - sprzęt zabezpieczający miejsce zdarzenia (pachołki, taśma ostrzegawcza) - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (2szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 45 członków czynnych, 4 członków honorowych , 2 członków wspierających</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania z zakresu ratownictwa medycznego, działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>
<p align="center">Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Machnówka</p>	<p align="center">nie</p>	<p>Na wyposażeniu OSP w Machnówce znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Żuk - pompa szlamowa Honda WT30x - motopompa PO-5 (2szt) - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) 	<p>Jednostkę tworzy: 23 członków czynnych, 3 członków honorowych, 1 członek wspierający</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>

 <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>		<ul style="list-style-type: none"> - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - miotły drogowe (2szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) 		
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Poraj</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Poraju znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Żuk - motopompa PO-5 (1szt) - pompa pływająca Niagara - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) 	Jednostkę tworzy: 19 członków czynnych, 2 członków honorowych	Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Szczepańcowa</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	tak	<p>Na wyposażeniu OSP w Szczepańcowej znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Peugeot - średni samochód ratowniczo-gaśniczy Man - system powiadamiania Krokus - pompa pływająca Niagara (2 szt) - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (4szt) - agregat wysokociśnieniowy Honda - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądowórczy Geko - ubrania specjalne (12szt) - ubrania koszarowe (20szt) - piła motorowa Stihl - piła do betonu i stali Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - sprzęt burzący (łopaty, chuligan, siekiera) - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - wyciągarka samochodowa - lizak do kierowania ruchem (4szt) - tłumice (8szt) - apteczka pierwszej pomocy - sprzęt zabezpieczający miejsce zdarzenia (pachołki, taśma ostrzegawcza) - radiostacja samochodowa Motorola (3szt) - radiostacje nasobne (4szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - miotły drogowe (2szt) 	Jednostkę tworzy: 47członków czynnych, 3 członków honorowych, 2 członków wspierających, drużyna MDP-12 członków	Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, klęsk żywiołowych, miejscowych zagrożeń, działania z zakresu ratownictwa technicznego oraz medycznego, działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych

		<ul style="list-style-type: none"> - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 		
<p style="text-align: center;">Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Świerzowa Polska</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Świerzowej Polskiej znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Peugeot Boxer - pompa szlamowa Honda WT30x - motopompa PO-5 (2szt) - agregat wysokociśnieniowy Honda - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądowórczy Geko - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - wyciągarka samochodowa - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 32 członków czynnych, 2 członów honorowych , Drużyna MDP – 12 członków</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>
<p style="text-align: center;">Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Zręcin</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Zręcinie znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Żuk - pompa szlamowa Honda WT30x - motopompa PO-5 (2szt) - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - lizak do kierowania ruchem (2szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 32 członków czynnych, 1członek honorowy, Drużyna MDP – 5 członków</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, działania zabezpieczające, prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>

<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Sulistrowa</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Sulistrowa znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średni samochód ratowniczo-gaśniczy Star - pompa szlamowa Honda WT30x - motopompa PO-5 (2szt) - pompa pływająca Niagara - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - sprzęt burzący (łopaty, chuligan, siekiera) - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 28 członków czynnych, 4 członków honorowych , 9 członków wspierających</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, Działania z zakresu ratownictwa medycznego działania zabezpieczające prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Kobylany-Myszkowskie</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Kobylanach – Myszkowskie znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekki samochód ratowniczo-gaśniczy Żuk - motopompa PO-5 (1szt) - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) 	<p>Jednostkę tworzy: 18 członków czynnych, 1członek honorowy</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, Działania z zakresu ratownictwa medycznego działania zabezpieczające prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>
<p>Ochotnicza Straż Pożarna w miejscowości Żeglce</p> <p>Źródło: www.chorkowka.pl</p>	nie	<p>Na wyposażeniu OSP w Żeglcach znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - średni samochód ratowniczo-gaśniczy Star 266 - pompa szlamowa Honda WT30X - motopompa PO-5 (2szt) - maszt oświetleniowy wraz z najaśnicą halogenową 2x1000W - agregat prądotwórczy Geko - ubrania specjalne (6szt) - ubrania koszarowe (10szt) - piła motorowa Stihl - węże ssawne do pompy szlamowej - armatura wodna (rozdzielacz, prądownice) - wyciągarka samochodowa - lizak do kierowania ruchem (1szt) - tłumice (6szt) - apteczka pierwszej pomocy - radiostacja samochodowa Motorola (1szt) - radiostacje nasobne (2szt) - węże ssawne do motopompy PO-5 (2szt) - gaśnica samochodowa (1szt) - kominiarki strażackie (6szt) - węże tłoczne W-52 , W-75 - hełmy strażackie (6szt) - dresy dla MDP. 	<p>Jednostkę tworzy: 48 członków czynnych, 1członek honorowych</p>	<p>Działania ratowniczo gaśnicze podczas pożarów, miejscowych zagrożeń, Działania z zakresu ratownictwa medycznego, działania zabezpieczające prowadzenie młodzieżowych drużyn pożarniczych</p>

3.8. Sport i rekreacja

W Gminie Chorkówka zlokalizowane są następujące obiekty o charakterze sportowym i rekreacyjnym w których odbywa się wiele imprez i przedstawień przeznaczonych dla mieszkańców.

Tabela 44. Wykaz i specyfikacja obiektów o charakterze sportowym i rekreacyjnym zlokalizowanych w Gminie Chorkówka

Obiekt	Rok powstania obiektu	Powierzchnia obiektu	Rodzaj nawierzchni/ Technologia wykonania budynku	Układ funkcjonalny obiektu	Rodzaj wyposażenia	Maksymalna liczba użytkowników
Zespół Szkół i Placówek w Bóbrce boisko szkolne	1961/1999	1661 m ²	trawiasta	-boisko do piłki nożnej, -boisko do koszykówki, -boisko do siatkówki, -skocznia	bramki, kosze, uchwyty	60
Zespół Szkół w Chorkówce boisko sportowe	2002	11000 m ² 420 m ²	trawiaste asfaltowe	-boisko do piłki nożnej, -boisko do siatkówki, -boisko do koszykówki	bramki słupki, siatka kosze	80
sala gimnastyczna	1987	90 m ²	---	zastępcza sala gimnastyczna	podstawowy sprzęt do zajęć w-f	50
plac zabaw	1999	980 m ²	trawiaste	---	huśtawki zjeżdżalnia piaskownica karuzela tarczowa bujaki	50
Szkoła Podstawowa w Draganowej boisko sportowe	1997	390 m ²	powierzchnia asfaltowa	boisko służy do gier zespołowych	bramki do piłki nożnej, kosz	30
Zespół Szkół Publicznych w Kopytowej hala sportowa	2011	587 m ²	budynek murowany	-sala gimnastyczna -2 x szatnia z WC -2 x WC -2 x pomieszc. magazynowe -2 x pomieszc. socjalne -1 x pomieszc. gospodarcze 1 x archiwum -2 x klatka schodowa -2 x korytarz	bramki, słupki do siatkówki, kosze do koszykówki; ławeczki, przyrządy gimnastyczne, piłki, materace, wiązaki szatniowe	70
siłownia	2013	50 m ²	pomieszczenie murowane	-sala do ćwiczeń -1 x szatnia -1 x WC	wyposażenie stanowi zestaw przyrządów do ćwiczeń siłowych	5
Szkoła Podstawowa w Leśniówce boisko szkolne	1997	400 m ²	nawierzchnia bitumiczna	do gry w piłkę siatkową i koszykową	siatka, kosze do gry	24

Szkoła Podstawowa w Szczerpańcowej boisko sportowe	----	1500 m ²	nawierzchnia trawiasta i betonowa	boisko do gry w piłkę nożną i ręczną; boisko do gry w siatkówkę i koszykówkę	bramki stalowe, kosze; słupki do siatkówki	40
sala gimnastyczna	2008	366 m ²	budynek murowany	sala gimnastyczna; przebieralnia dla dziewcząt i chłopców; natryski, WC balkon magazyny na sprzętu sportowy	kompleksowe wyposażenie sali sportowej w tym m. in.: bramki, słupki do siatkówki, kosze do koszykówki; ławeczki, przyrządy gimnastyczne, piłki, materace, wiązaki szatniowe	70
Zespół Szkół w Świerzowej Polskiej sala gimnastyczna	1967	465 m ²	budynek murowany	sala gimnastyczna, szatnie, sanitariaty,	sprzęt sportowy	70
2 boiska sportowe	1987	240 m ² i 792m ²	trawiaste i asfaltowe,	boisko do piłki nożnej, boisko do piłki koszykowej	---	100
plac zabaw dla dzieci	2010	216 m ²	trawa	---	zjeżdżalnia, karuzela, 2 bujaczki, 2 koniki	30
Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Zręcinie plac zabaw	1995	1100 m ²	trawa	użytkowane wspólnie z przedszkolem	huśtawki, piaskownica, zjeżdżalnia, karuzela, bujaki, koniki zabawki ogrodowe	50
boisko trawiaste do piłki nożnej	1999	1800 m ²	trawa	użytkowanie wspólne z gimnazjum	---	150
boisko do siatkówki	1999	162 m ²	trawa	użytkowanie wspólne z gimnazjum	---	30
Szkoła Podstawowa im. Karola Klobassy-Zrenckiego w Żeglach boisko do piłki ręcznej	1972	800 m ²	powierzchnia asfaltowa	w obrębie szkolnego ogrodu	bramki	30
Gimnazjum im. I. Łukasiewicza w Świerzowej Polskiej boisko	2003	375 m ²	asfalt	piłka siatkowa, koszykowa, ręczna, tenis ziemny	kosze do koszykówki; bramki; siatki;	15
Samorządowe Przedszkole w Zręcinie plac zabaw	---	107,50m ²	trawiasta	---	Huśtawki, piaskownica, zabawki ogrodowe	50

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Liczbę wydarzeń/imprez organizowanych rocznie w wyżej wskazanych obiektach prezentuje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 45. Wykaz imprez w obiektach o charakterze sportowym i rekreacyjnym zlokalizowanych w Gminie Chorkówka

Obiekt	Liczba organizowanych imprez/wydarzeń w obiekcie (średniorocznie)
Hala Sportowa przy Zespole Szkół Publicznych w Kopytowej	16
Stadion sportowy	1
Sala Gminnego Ośrodka Kultury w Chorkówce	2
Hala sportowa	1
Skansen Muzeum Przemysłu Naftowego Bóbrka	1

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Poza obiektami sportowymi w Gminie Chorkówka znajdują się także obiekty rekreacyjne tj.:

- ogólnodostępny plac zabaw w Kobylanach,
- ogólnodostępny plac zabaw w Poraju,
- ogólnodostępny plac zabaw w Szczepańcowej,
- ogólnodostępny plac zabaw w Świerzowej Polskiej
- ogólnodostępny plac zabaw w Zręcinie.

W Gminie Chorkówka działają następujące kluby sportowe.

Tabela 46. Wykaz i charakterystyka klubów sportowych działających na terenie Gminy Chorkówka

Klub sportowy	Liczba zrzeszonych osób	Sukcesy i osiągnięcia
Ludowe kluby sportowe		
LKS „Nafciarz” Bóbrka	25 osób	Brak
LKS „Nafta” Chorkówka	50 osób	II miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2011r., I miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2013r.
LKS „Sparta” Draganowa	37 osób	III miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2013r.
LKS „Orzeł” Faliśzówka	50 osób	I miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2012r., II miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Starosty Powiatu Krośnieńskiego 2012r. II miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2013r.
LKS „Victoria” Kobylany	80 osób	Brak
LKS „Polonia” Kopytowa	50 osób	I miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2011r. II miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Starosty Powiatu Krośnieńskiego 2011r. II miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2012r.
LKS „Błyskawica” Leśniówka	19 osób	Brak
LKS „Jasiołka” Świerzowa Polska	57 osób	III miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2011r.
LKS „Tęcza” Zręcin	58 osób	III miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2012r.
LKS „Błękitni” Żeglce	28 osób	IV miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka 2013r.
KS Szczepańcowa	20 osób	I miejsce w Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Lata i Wicestarosty Powiatu Krośnieńskiego
Uczniowskie kluby sportowe		
UKS „Błyskawica” Leśniówka	20 osób	Brak
UKS „Gimnazjon” Kopytowa	45 osób	II miejsce – Igrzyska Młodzieży Szkolnej (zawody rejonowe) IV miejsce – półfinały wojewódzkie w Mini Piłce Ręcznej chłopców
UKS „Jasiolecza” Świerzowa Polska	50 osób	I miejsce – Piłkarska Kadra Czeka (zawody powiatowe) I miejsce – Powiatowa Amatorska Liga Piłki Siatkowej
UKS „Orlik” Zręcin	30 osób	Zawodnicy sekcji lekkoatletycznej startowali w zawodach regionalnych i wojewódzkich, zdobywając srebrny i brązowy medal w mistrzostwach województwa podkarpackiego w kategorii juniora młodszego
UKS „Legia” Zręcin	35 osób	brak
SKF „Stabilizator” Chorkówka	20 osób	III miejsca – Powiatowa Liga Siatkówki w 2013r. i 2014r.
SKM Kopytowa (GOK Chorkówka)	25 osób	SKM Kopytowa – drużyna męska <i>Rok 2011</i> I miejsce – Powiatowy Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Powiatu Krośnieńskiego I miejsce – Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Chorkówka <i>Rok 2012</i> I miejsce – Otwarty Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Gminy Jedlicze II miejsce – Powiatowy Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Powiatu Krośnieńskiego

		<p>II miejsce – Powiatowa Amatorska Liga Siatkówki Zrzeszenie LZS w Krośnie sezon I miejsce – Turniej Piłki Siatkowej z okazji Dnia Niepodległości o Puchar dyr. MOSIR Dukla</p> <p>II miejsce – Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Chorkówka <i>Rok 2013</i></p> <p>I miejsce – Międzypowiatowy Turniej Piłki Siatkowej Krosno – Brzozów</p> <p>II miejsce – Powiatowy Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Powiatu Krośnieńskiego</p> <p>I miejsce - Otwarty Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Gminy Jedlicze</p> <p>II miejsce – Powiatowa Amatorska Liga Siatkówki Zrzeszenie LZS w Krośnie sezon I miejsce – Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Chorkówka <i>Rok 2014</i></p> <p>III miejsce – Powiatowy Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Wójta Gminy Tarnowiec I miejsce – Otwarty Turniej Piłki Siatkowej o Puchar dyr. GOSIR Jedlicze SKM Kopytowa – drużyna dziewczyn <i>Rok 2012</i></p> <p>I miejsce – Noworoczny Turniej Piłki Siatkowej o Puchar dyr. GOSIR Jedlicze <i>Rok 2013</i></p> <p>I miejsce – Wielkanocny Turniej Piłki Siatkowej o Puchar dyr. GOSIR Jedlicze I miejsce – Finał Grand Prix w Siatkówce Piłkowej Jedlicze <i>Rok 2014</i></p> <p>I miejsce po rundzie zasadniczej w Amatorskiej Lidze Siatkówki Dziewcząt kat. Juniorki sezon 2013-2014</p>
Klub Modelarski Zręcin	15 osób	<p>2 tytuły Mistrza Polski oraz 2 Puchary Polski, o wysokim poziomie zręcińskich modelarzy świadczy fakt, że z każdego zawodów przywieźli nagrody, w 2014r. koło modelarskie może poszczycić się zdobyciem dwóch najważniejszych trofeów modelarskich w kraju – tytułu Mistrza Polski w klasie szybowców halowych oraz Pucharu Polski w tej samej klasie, laury te zdobyli równocześnie jeden z uczniów oraz opiekun koła, przez dwa ostatnie sezony Puchar Polski w klasie modeli swobodnie latających zdobył zawodnik ze Zręcina, ten sam uczeń 2 lata temu wygrał Mistrzostwa Polski w Gliwicach, gdzie zdobył tytuł Mistrza i Wicemistrza Polski.</p>
Klub Sportowy „JAN – KESI”	16 osób	Brak

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

W Gminie Chorkówka w ciągu roku odbywa się wiele imprez przeznaczonych dla mieszkańców.

Tabela 47. Wykaz imprez przeznaczonych dla mieszkańców Gminy Chorkówka (cyklicznych)

Miejscowość	Impreza cykliczna na stałe wpisana w kalendarz imprez w gminie
Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Gminny Przegląd Kolęd i Pastoralek
GOK Chorkówka	Gminny Konkurs Kolęd i Pastoralek
GOK Chorkówka	Bał Karnawałowo – Mikołajkowy dla dzieci
Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Karpacka Wielkanoc
GOK Chorkówka	Gminny Konkurs Wielkanocny
GOK Chorkówka	Festiwal Piosenki Obcojęzycznej o zasięgu powiatowym
Chorkówka	Gminny Dzień Dziecka, Piknik rodzinny
Skansen Muzeum Przemysłu Naftowego Bóbrka	Sobótki Ropiorzy
Chorkówka	Przegląd Zespołów Śpiewających i Kapel Ludowych
Chorkówka	Biesiada Karpacka
Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Dożynki Gminne
Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Biesiada Kół Gospodyń Wiejskich
Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Gminne Święto Niepodległości
GOK Chorkówka	Spotkanie z Mikołajem
GOK Chorkówka	Mikołajkowy Festiwal Piosenki „Droga do gwiazd”
GOK Chorkówka	Spotkanie Wigilijne w Gminie Chorkówka
GOK Chorkówka	Gminny Konkurs szopek bożonarodzeniowych i ozdób świątecznych
Skansen Muzeum Przemysłu Naftowego Bóbrka	Biegi Szlakiem Ignacego Łukasiewicza
Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Chorkówka

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024
Tom I: Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chorkówka

Teren Gminy Chorkówka – corocznie do ustalenia	Otwarte Mistrzostwa Gminy w Tenisie Stołowym
Teren Gminy Chorkówka – hale sportowe	Turniej Piłki Siatkowej Drużyn Amatorskich
Teren Gminy Chorkówka – hale sportowe	Towarzyski Turniej Piłki Siatkowej Nauczycieli
Teren Gminy Chorkówka – obiekty sportowe	Cykl imprez i zawodów sportowych w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej
Teren Gminy Chorkówka – obiekty sportowe	Cykl imprez i zawodów sportowych w ramach Gimnazjady

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

4. POTENCJAŁ PRZYRODNICZY

4.1. Przyroda

Geograficznie Gmina Chorkówka położona jest w dorzeczu Jasiołki i Iwelki. Środkowa i południowa część gminy położona jest na Pogórzu Środkowo - Beskidzkim, subregionie Pogórza Jasielskiego. Północna część gminy leży w Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej. Na zachód od doliny Jasiołki ciągną się wzgórza Paskowyżu Kobylan, a na wschód od Jasiołki Garby Iwonicko-Rymanowskie. Stanowią one północną zewnętrzną, brzeźną strefę Beskidu Niskiego. Najwyższymi wzniesieniami Paskowyżu Kobylan jest Dzwonicka (407 m n.p.m.), Dział (413 m n.p.m.), Grodzisko (426 m n.p.m.) i najwyższy szczyt – Wzgórze Franków (535 m n.p.m.).

Flora

Obszar Gminy Chorkówka podobnie jak cały Beskid Niski pokryty był lasami mieszanymi. Rabunkowa polityka doprowadziła do zniszczenia starego drzewostanu. Pomimo to, obecnie 20 % terenu Gminy Chorkówka nadal pokryte jest lasem mieszanym. W lasach położonych na terenie Gminy Chorkówka przeważają: buk, jodła, sosna i świerk. Poza tym spotyka się brzozę, lipę, grab, jesion, jawor, dąb i olchę. Te ostatnie porastają brzegi płynących przez gminę cieków wodnych. Podszycie lasu stanowią: leszczyna pospolita, bzy (czarny i koralowy), maliny, jeżyny, czarne jagody zwane tu borówkami oraz poziomki. Rosną również różne gatunki paproci, mchów i wrzosów.

Z roślin kwiatowych najwcześniej zakwitają przebiśniegi, sasanki, zawilce, pierwiosnki, kaczeńce, przylaszczki i fiołki. Na wylesionych pagórkach spotyka się krzaki jałowca, głogu, tarniny, dzikiej róży, a nawet cisa. W licznych wąwozach, miedzach i potokach zakwitają w maju dzikie czereśnie zwane przez mieszkańców jagodami.

Na miedzach i łąkach spotyka się również lecznicze zioła: żywokost lekarski, świetlik łąkowy, pięciornik gęsi, dziurawiec zwyczajny, rumianek, rutę i bylicę piołun. W miejscach wilgotnych występuje podbiał pospolity i skrzyp polny.

Bardzo ciekawą szatą roślinną charakteryzuje się dolina rzeki Jasiołki, na której zostały zachowane cenne fragmenty łągów wierzbowo-topolowych oraz grądu subkontynentalnego, objęte programem Natura 2000. Są one jednak w znacznym stopniu zniekształcone przez człowieka. W dolinie rzeki Jasiołka zidentyfikowano występowanie dwóch gatunków grzybów chronionych: czarka sp. *Sarcoscypha*, i Gwiazdosza sp. *Geastrum* oraz sześć gatunków roślin chronionych grzybów:

- Obrazki alpejskie odm. *Wschodnia Arum*,
- Czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*,
- Pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*,
- Kruszyna pospolita *Frangula alnus*
- Gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*.

Inne zinwentaryzowane rośliny na tym obszarze to: wierzba biała, topola osika, olcha czarna, czeremcha zwyczajna, bez czarna, cebulica dwulistna, gajowiec żółty, zawilec gajowy, pokrzywa zwyczajna, lepiężnik różowy, ziarnopłon wiosenny, podgrycznik pospolity, jaskier kosmaty, miódunka ćma, dereń świdwa, kolczurka klapowana, oset kędzierzawy, bluszcz kurdybanek, przytulia czepna, nawłoc późna, mózga trzciniowata, chmiel zwyczajny, kielisznik zaroślowy, wrotycz pospolity, żywiec gruczołowaty, glistnik jaskółcze ziele, podbiał pospolity, bylica pospolita, śleziennica skrętołista.

Na terenie Gminy Chorkówka występującymi formami ochrony przyrody są pomniki przyrody, którymi zostały objęte pojedyncze drzewa jak również jedno zgrupowanie drzew, tj:

1. jako pojedyncze drzewa:

- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), rosnący w miejscowości Draganowa (dz. nr ewid. 2235),
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), rosnący w miejscowości Kopytowa (dz. nr ewid. 1455/5 i dz. nr ewid. 1455/4),
- Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) rosnącą w parku podworskim w Kobylanach (dz. nr ewid. 3441),
- Lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos* L.) rosnącą w miejscowości Zręcin, (na granicy działek o nr ewid. 814 i 780/2).

- Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) położona w miejscowości Bóbrka, (dz nr ewid. 88/1).

2) jako zgrupowania drzew:

- Zespół 8 sztuk dębów szypułkowych (*Quercus robur*) rosnących w parku podworskim w Kobylanach (dz. nr ewid. 1882).

Fauna

Lasy stanowią główne siedlisko dla zwierząt dzikich, drapieżnych i szkodników. Należy wymienić tu przede wszystkim: wilki, dziki i lisy. Występują również kuny domowe i leśne oraz tchórze, gronostaje, norki i wydry. W lasach i na polach żyją jelenie, zające i wiewiórki. Na polach żyją pospolite gryzonie: myszy, szczury i nornice.

Z owadożernych występują natomiast: kret, jeż, gacek. Z ptaków szponiastych pospolite są tu jastrząb gołębiarz i myszołów, a z sów: puszczyk i puchacz, z łażących: kukułka, dudek, dzięcioły, z wróblowych: wróbel domowy, zięba, szczygieł, trznadź, gil, czyż, skowronek, wrona, gawron, sroka, sójka, szpak, jaskółka, pliszka, drozd, słowik, sikory, wilga, gołębie, turkawka, kuropatwa, bocian biały, czajka oraz kaczki. Z gadów żyją tu: żmija, zaskroniec, jaszczurka zwinka i padalec, a z płazów żaba, salamandra i traszka. Spotykamy tu także małże.

Świat owadów reprezentują: mszyce, pszczoły, trzmiele, osy, szerszenie, mrówki, chrząszcze i biedronki, chrabąszcze majowe. Występują tu również: muchy, bąki, komary, mole, bielinki, świerszcze, koniki polne i pająki.

Bogata awifauną charakteryzuje się obszar doliny rzeki Jasiołki, na którym stwierdzono występowanie: dzięcioła zielonego, kowalika, rudzika, strzyżyka, piecuszka, kapturka, śpiewaka, kosa, szpaka, bogatki, trznadla. Natomiast sama rzeka jest bogatym siedliskiem ichtiofauny, której skład stanowi 20 gatunków ryb: 10 gatunków z rodziny karpiowatych: brzana, brzanka, jelec, kiełb krótkowąsy, kleń, piekielnica, płoć, strzelba potokowa, świnka, ukleja oraz okoń, pstrąg potokowy, łosoś, troć wędrowna, koza, lipień, głowacz biały pletwy, głowacz przegopletwy, śliz i minóg strumieniowy.

W dolinie rzeki Jasiołki, na obszarze lasu łęgowego stwierdzono ślady występowania jelenia szlachetnego, dzika oraz wilka. Zadrzewiona dolina rzeki Jasiołki stanowi korytarz migracji dla tych gatunków.

W ostatnich latach bardzo znacząco wzrosła na terenie Gminy Chorkówka populacja bobra *Castor fiber*. Zwierzęta te zasiedlają tereny w pobliżu cieków wodnych oraz obszary podmokłe. Stanowiska tych ssaków zostały stwierdzone w Machnówce, Żeglach, Zręcinie, Poraju, Faliszówce i Kopytowej. Obszary zasiedlone przez bobry to kompleksy tam, żeremi i głębokich rozlewisk.¹¹

Jak już wcześniej wspomniano podstawowymi składnikami systemu ochrony przyrody na terenie Gminy Chorkówka są:

- **obszary objęte programem Natura 2000**

„Jasiołka”

Powierzchnia: 686.7 ha

Kod obszaru: PLH180011

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Status obszaru: obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej

Opis: Ostoja obejmuje odcinek rzeki Jasiołki wraz z jej doliną. Rzeka Jasiołka jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Wisłoki na 103 km jej biegu. Źródłiska tej rzeki znajdują się na zachodnich stokach góry

¹¹ Część informacji zasięgnięto z „Karty informacyjnej przedsięwzięcia” sporządzonej dla przedsięwzięcia pn.: Wykonaniu zadania nr 2 pod nazwą „Opracowanie projektów udroźnienia pozostałych barier migracyjnych dla organizmów wodnych na rzece Wisłoce, Ropie, i Jasiołce” w ramach projektu POIS-05.02.00-00-182/09-00 „Przywrócenie drożności korytarza ekologicznego rzeki Wisłoki i jej dopływów” - Obiekt numer 6, km 27+960 rzeki Jasiołki, m. Szczepańcowa, gm. Chorkówka,, WTU Sp zo.o. ul. Karkonoska 10, 53-015 Wrocław.

Kanasiówka leżącej w Beskidzie Niskim. Długość badanej rzeki wynosi 76 km a powierzchnia dorzecza 513km². Jasiołka płynie w większości po utworach fliszowych o warstwach biegnących pod kątem 100-280 stopni w niezbyt głębokiej, ale szerokiej dolinie zagospodarowanej rolniczo. Dno rzeki, skalno-kamieniste, budują utwory fliszowe. Dużą powierzchnię zajmują w korycie kamienie będące wynikiem erozji fliszu o średnich rozmiarach oscylujących w granicach 100-150mm. Rzeka charakteryzuje się dynamizmem procesów transportowych, w wyniku, których powstają łachy żwirowe. Jasiołka płynie w szerokim korycie skalnym, które poprzecinane jest licznymi uskokami, kaskadami oraz miejscami spokojnego nurtu. "Meandrowanie" ogranicza się do przerzucania nurtu w obrębie szerokiego koryta skalnego, dzięki czemu następuje zróżnicowanie prędkości wody w korycie, co jest istotnym warunkiem dla występowania skójki gruboskorupowej. Płynie głęboko wciętą, malowniczą doliną. W górnym biegu dno Jasiołki jest kamienisto żwirowe, z niewielką liczbą naturalnych progów skalnych. Brzegi koryta potoku są zakrzaczone i zalesione, przez co woda nie nagrzewa się. Porost roślinności wodnej jest słaby i ograniczony zasadniczo do glonów nitkowatych i krzaczkowatych oraz niewielkiej ilości mchu. Zachowana naturalna dolina rzeczna, z typowymi zbiorowiskami nadrzecznymi. Stwierdzono występowanie 6 siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich niewielkie, lecz cenne fragmenty lasów łęgowych. Obszar ważny dla zachowania kilku gatunków zwierząt z zał. II tej Dyrektywy - skójki gruboskorupowej, brzanki i kumaka górskiego. Zbiorniki wodne pozostałe po żwirowniach są miejscem rozrodu także innych gatunków płazów.

Ostoja na terenie Gminy Chorkówka zajmuje **135,43 ha**.

„Wisłoka z dopływami”

Powierzchnia: 1767.6 ha

Kod obszaru: PLH18_46

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Status obszaru: obszar proponowany przez Rząd RP

Opis: Obszar leżący na wysokości 199 – 360m n.p.m. obejmuje Wisłokę od północnej granicy Ostoi Magurskiej do mostu drogowego na trasie Pilzno-Kamienica i jej dopływy: Iwielkę - od mostu w miejscowości Draganowa do ujścia do Wisłoki, Kamienicę - od mostu na trasie Brzostek - Smarżowa w miejscowości Siedliska - Bogusz do ujścia do Wisłoki, Ropę - od zapory zbiornika Klimkówka do ujścia do Wisłoki, wraz z dopływami: Sękówką od mostu na drodze Ropica - Małastów, Olszynkę od mostu na trasie Nagórze - Wielka Strona (przy ujściu Czermianki) oraz Libuszankę od mostu na trasie Rozdziele – Bednarka. Dno rzek budują odcinkami płyty skalne (z piaskowca i łupków) oraz odcinkami osady kamienisto – piaszczyste (piasek i żwir). Miejscami tworzą się piaszczysto - ilaste łachy. W dolinach dominują użytki zielone i grunty orne. Lasów jest stosunkowo niewiele. Lasy występują w rejonie Beskidu Niskiego, a poniżej Gorlic teren zlewni pokryty jest polami uprawnymi, łąkami oraz lasami iglastymi i mieszanymi. W rejonie Biecza i Krygu eksploatuje się złoża ropy naftowej, którą w Gorlicach przetwarza się. Wisłoka płynie często zmieniając kierunek i tworząc liczne zakola i meandry. Rzeka ma dno kamieniste a przeciętną szerokość 40 m i średnią głębokość 0,7 -1,0 m. Poniżej ujścia Jasiołki koryto rozszerza się nawet do 90 m, a głębokość wzrasta średnio do 1-2 m. W okolicach Jasła brzegi są uregulowane. Ropa do ujścia Libuszanki płynie korytem naturalnym, o dnie żwirowo-kamienistym z nielicznymi wychodniami warstw piaskowców magurskich w korycie (tzw. berda), które są siedliskiem ryb łososiowatych. Poniżej Ropa płynie w szerokiej dolinie, która do miejscowości Ropa ma strome brzegi, a od Gorlic jej stoki łagodnieją. Koryto jest częściowo uregulowane. Średnia szerokość rzeki wynosi tu ok. 40 m, natomiast głębokość 1,5-2,0 m. Brzegi są silnie zarośnięte i woda nie nagrzewa się. Roślinności wodnej nie jest dużo. Jest to ważna ostoja wielu gatunków cennych ryb. Od ujścia Olszanki dno doliny rozszerza się do 1,5 km i wypełniają je mady i piaski rzeczne. W Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej wymieniono występujące tu cenne siedliska: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, zarośla wierzbowo-wrześniowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków, górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (dotyczy płątów stosunkowo bogatych florystycznie), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe. Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej stwierdzono tu występowanie wielu gatunków ryb, takich jak: łosoś atlantycki, głowacz białopłetwy. Jest to miejsce występowania także innych, ważnych gatunków: ryby - piekielnica, brzana, brzana peloponeska, świnka, głowacz przegopłetwy, miętus, lipień, certa, rośliny - goryczka wąskolistna, mieczyk dachówkowaty, pierwiosnek wyniosły. W omawianych rzekach przed wybudowaniem zbiornika Mokrzec bytowało o wiele więcej gatunków ryb niż dziś.

Obszar na terenie Gminy Chorkówka zajmuje ok. 35 ha

– **pomniki przyrody:**

Pomnik przyrody	Miejscowość
Dąb szypułkowy	Draganowa
Dąb szypułkowy (8 sztuk)	Kobylany
Lipa drobnolistna	Kobylany
Dąb szypułkowy	Kopytowa
Czeremcha Zwyczajna (z dawnego parku hrabiów Klobassów-Zrenckich ze Zrencina herbu własnego) - najstarsza i największa w Polsce	Zręcin
Dąb szypułkowy	Zręcin
Grab pospolity (z dawnego parku hrabiów Klobassów-Zrenckich) 2 sztuki	Zręcin
Lipa szerokolistna	Zręcin

Na terenie Gminy Chorkówka nie ma zlokalizowanych rezerwatów przyrody, kompleksów leśnych i łąkowych, w tym objętych siecią Econet, czy użytków ekologicznych.

Na terenie gminy zostały utworzone następujące parki i zieleńce:

Park podworski w Kobylanach – Park wpisany jest do Wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr A-24/2000. Jest on pozostałością dawnego, rozległego założenia dworskiego. Przedstawia obecnie trapezoidalny wielokąt o wymiarach ok. 140 x 130 m i powierzchni 1,4 ha. Na terenie parku występuje duże zgrupowanie pojedynczych drzew, w tym 2 pomniki przyrody. Na pierwszym miejscu należy wymienić zgrupowanie 8 dębów szypułkowych (*Quercus robur*) w wieku od 250-500 lat, wysokość od 16 do 26 m, obwód pnia od 275 – 750 cm. Zgrupowanie to liczyło pierwotnie 11 drzew, 3 dęby utraciły żywotność i przeznaczone są do wycinki sekcyjnej. Skupisko to zostało objęte prawną formą ochrony przyrody – zgrupowanie to zostało ustanowione pomnikiem przyrody. Dominującym elementem zgrupowania dębów jak również całego parku jest dąb szypułkowy rosnący w centralnej jego części. W parku tym znajduje się też lipa drobnolistna o wysokości 29 m, obwodzie pnia równym 490 cm, która jest również pomnikiem przyrody. W parku występują liczne drzewa owocowe w szczególności jabłonie i śliwy.

W parku tym w roku 2007 została przeprowadzona jego rewitalizacja. W ramach rewitalizacji zostały wykonane ścieżki spacerowe okrawężnikowane, wysypane przepuszczalnym tłucznem. Na terenie parku ustawiono ławki i kosze na śmieci. Utworzono również plac zabaw dla dzieci oraz wybudowano drewnianą altanę, sadowioną na punktowych fundamentach.

W zakresie zieleni zostały wykonane nowe nasadzenia o zróżnicowanej wysokościowo i gatunkowo roślinności drzewiastej, stanowiące tzw. wnętrza parkowe. Również na obrzeżach parku zostały wprowadzone nowe wielopiętrowe rośliny ozdobne, tworzące tzw. kwatery brzeżne. W ramach tych nasadzeń wykorzystano w szczególności: berberysy, różne odmiany dereni i irg, jałowce, jarzębinę, jarzabę, perukowce podolskie, jaśminowce, leszczyny, kalinę, pęcherznicę, pigwowce, porzeczkę alpejską, różne odmiany klonu, jabłoni, jałowców i świerków. Do nasadzeń użyto również: żywotnika zachodniego, różne odmiany tawuł, oraz sosnę czarną, robinie akacjową, cisa, czeremchę, daglezie, azalię japońską, buka czerwonolistnego, graba pospolitego, krzewuszkę, pigwowca oraz różę pomarszczoną. Łącznie w ramach rewitalizacji posadzono 439 sztuk roślin, w układzie podkreślającym swobodny, krajobrazowy charakter parku.

Park podworski w Żeglcach zlokalizowany obok Szkoły Podstawowej im. Karola Klobassy Zrenckiego w Żeglcach - wpisany do Wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr A-57/85, datowany na lata 1800-1825. W parku tym znajdują się pozostałości zadrzewień z XIX wieku, które występują w kilku zgrupowaniach. Jedno z głównych zgrupowań tworzy otulinę wokół boiska szkolnego, w skład której wchodzi takie gatunki drzew jak: lipy drobnolistne, akacje robinie, klony polne i czereśnie ptasie. Kolejnym mniejszym zgrupowaniem drzew są dwa jesiony, rosnące w bezpośrednim sąsiedztwie budynku dworu w Żeglcach, od strony południowej, które uległy nadpaleniu w związku z pożarem dworu, który miał miejsce 1 maja 2013 roku. Najstarsze i najlepiej zachowane drzewa rosną wzdłuż granicy działki szkol-

nej oznaczonej w rejestrze gruntu nr 342 z działką oznaczoną nr 340. Na wyróżnienie zasługują tutaj okazałe dęby szypułkowe i kasztanowiec oraz lipy drobnolistne, graby i akacja robinia.

Park w Sulistrowej, wpisany do rejestru Zabytków gminnych, o pow. 1,5 ha, datowany na lata 1800-1825. Park zlokalizowany na działce nr 742/3 obok Domu Strażaka w Sulistrowej. Ze starego drzewostanu zachowały się w szczególności dęby, jesiony wyniosłe, lipy drobnolistne oraz drzewa owocowe jabłonie i śliwy. Integralną częścią parku był staw, po którym zostało tylko zagłębienie w terenie. W parku występuje wiele młodych drzew – samosiejek, różnych gatunków. W parku od wielu lat nie były wykonywane żadne prace oraz zabiegi konserwatorskie i pielęgnacyjne drzew. Park wymaga przeprowadzenia generalnej rewitalizacji.

Park podworski w Zręcinie – wpisany do rejestru Zabytków gminnych, o pow. 2 ha, datowany na lata 1800-1850, stanowi własność prywatną spadkobierców Karola Klobassy Zrenckiego.

Park podworski w Kopytowej, wpisany do Wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr A-368/97, o łącznej powierzchni ok 2,5 ha. W latach 1830-1854 nastąpiła modernizacja pocysterskich ogrodów folwarcznych o charakterze użytkowym i przekształcenie części zieleni wokół dworu w park krajobrazowy. Niestety po roku 1965 park w Kopytowej uległ stopniowej dewastacji. Kilkadziesiąt zabytkowych drzew parkowych zostało wyciętych. Park w Kopytowej jest urządzonej w typie krajobrazowo – angielskim. Z zabytkowych drzew zachowało się kilka dębów, robinii akacji oraz zabytkowa dereń o średnicy 30-tu kilku cm, licząca powyżej 100 lat. Częściowo zachowane zostały szpalery akacjowo-grabowe. Częścią integralną parku jest staw, który liczy ok. 200 lat oraz alejka do gazonu i gazon, który został odtworzony w pierwotnych granicach.

Struktura środowiska przyrodniczego w gminie i otoczeniu

Według danych z 31 grudnia 2013 r. powierzchnia Gminy Chorkówka wynosi 7 731ha. Użytki rolne zajmują tu 72,3% powierzchni, z czego najwięcej przypada na grunty orne stanowiące 50,2% powierzchni gminy. Najmniejszą powierzchnię w gminie 0,1% zajmują zurbanizowane tereny niezabudowane.

Tabela 48. Struktura przestrzenna gminy

Użytkowanie terenu	Powierzchnia w ha	% powierzchni gminy
Użytki rolne	5585	72,3
w tym:		
Grunty orne	3876	50,2
Sady	77	1,0
Łąki trwałe	703	9,1
Pastwiska trwałe	594	7,7
Grunty rolne zabudowane	301	3,9
Rowy	34	0,4
Grunty leśne	1617	20,9
w tym:		
Lasy	1617	20,9
Grunty zadrzewione i zakrzewione	94	1,2
Tereny zabudowy mieszkaniowej	63	0,8
Tereny zabudowy przemysłowej	15	0,2
Tereny zabudowy inne	27	0,3
Zurbanizowane tereny niezabudowane	7	0,1
Tereny rekreacji i wypoczynku	13	0,2
Drogi	235	3,0
Tereny komunikacji innej	0	0,0
Wody płynące	55	0,7
Stawy	1	0,0
Nieużytki	19	0,3
Tereny różne	0	0,0
ogółem	7731	100

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

4.2. Stan środowiska

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników Państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego, ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu.

Stan ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Klasyfikowany jest poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym I klasa oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, II klasa – dobry stan ekologiczny, zaś klasy III, IV i V odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód do klasy jakości decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Ocenę jednolitej części wód należy obniżyć do stanu „złego”, niezależnie od wyników stanu ekologicznego i stanu chemicznego, jeśli nie są spełnione określone dla niej dodatkowe wymagania jakościowe związane z występowaniem w jej obrębie obszarów chronionych lub ze względu na sposób jej wykorzystywania (rekreacja, ujęcia wody pitnej).

Program monitoringu wód powierzchniowych jest realizowany w okresie objętym planami gospodarowania wodami, w ciągu dwóch trzyletnich cykli monitoringowych. W tym okresie wykonywane są badania we wszystkich JCWP przewidzianych do monitorowania. Wspólną regułą dla wszystkich rodzajów i programów monitoringu jest to, że ich wyniki są ważne do momentu, gdy badanie zostanie powtórzone, maksymalnie 3 lata w przypadku monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych.

WIOŚ w Rzeszowie w ramach Państwowego monitoringu środowiska prowadzi badania i pomiary w jednolitej części wód powierzchniowych *Jasiołka od Panny do Chlebianki* o kodzie PLRW20001422184599, która położona jest między innymi na obszarze gminy Chorkówka. Próbkę wody do badań pobierane są w 2 punktach pomiarowo-kontrolnych:

- ppk Jasiołka - Szczepańcowa kod PL01S1601_2221,
- ppk Jasiołka – Jedlicze kod PL01S1601_1894.

W cyklu wodnym obejmującym lata 2010-2015 badania stanu wód JCWP *Jasiołka od Panny do Chlebianki* wykonane zostały w 2010 r. i w 2013 r. Ocena stanu ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych objętych monitoringiem w województwie podkarpackim w 2013 r. jest w trakcie opracowania. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257, poz.1545) termin zakończenia prac został ustalony na 30 czerwca 2014 r.

W cyklu monitoringowym 2010-2012 badania JCWP *Jasiołka od Panny do Chlebianki* zostały wykonane w ramach monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych. Omawiana część wód została uznana za obszar chroniony ze względu na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (program MOPI), położenie na obszarze ochrony siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie (program MORY) oraz stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (program MOEU).

Wyniki oceny stanu wód w *Jasiołka od Panny do Chlebianki* przedstawiają się następująco:

Klasa elementów biologicznych (fitobentos - wskaźnik okrzemkowy IO)	III
Klasa elementów hydromorfologicznych	I
Klasa elementów fizykochemicznych	II
STAN EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY
STAN CHEMICZNY	PONIŻEJ STANU DOBREGO
Ocena spełniania wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych [MOPI, MORY, MOEU]	Nie spełnia
STAN	ZŁY
<i>Źródło danych: Państwowy monitoring środowiska</i>	

Podstawa prawna oceny:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 257, poz.1545).

O umiarkowanym stanie ekologicznego JCWP *Jasiołka od Panny do Chlebianki* zdecydował badany element biologiczny – fitobentos. O stanie chemicznym „poniżej dobrego” zdecydowała zawartość w wodzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), przekraczająca środowiskowe normy jakości, ustalone w rozporządzeniu w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych. Wymagania dodatkowe określone dla obszarów chronionych nie zostały spełnione w zakresie określonym dla wód wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

W ppk Jasiołka – Szczepańcowa prowadzony jest monitoring obszarów chronionych ze względu na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Badania wykonane w 2012 r. wykazały, że woda odpowiadała kategorii A3 ze względu na zanieczyszczenia bakteriologiczne. Wymagania dodatkowe określone dla obszaru chronionego ze względu na zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia zostały spełnione

Innym ważnym problemem jest zanieczyszczenie powietrza i jego wpływ na zdrowie człowieka.

Stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego dla Gminy Chorkówka, określony został na podstawie wyników modelowania jakości powietrza w województwie podkarpackim dla 2013 r. na potrzeby oceny jakości powietrza, wykonanego przez „EKOMETRIA” Sp. z o.o. na zlecenie WIOŚ w Rzeszowie i przedstawia się następująco:

Zanieczyszczenie	Poziom stężenia	% wartości dopuszczalnej
Dwutlenek siarki ^{1/}	4,7 – 8,9 µg/m ³	23,5 – 44,5
Dwutlenek azotu	1,8 – 7,2 µg/m ³	4,5 – 18,0
Pył zawieszony PM10	16,8 – 31,6 µg/m ³	42,0 – 79,0
Pył zawieszony PM2.5	12,8 – 23,3 µg/m ³	51,2 – 93,2
Benzen	0,2 – 0,3 µg/m ³	4,0 – 6,0
Ołów w pyłe PM10	0,002 – 0,007 µg/m ³	0,4 – 1,4
Arsen w pyłe PM10	0,3 - 1,1 ng/m ³	5,0 – 18,3
Kadm w pyłe PM10	0,1 - 0,4 ng/m ³	2,0 - 8,0
Nikiel w pyłe PM10	0,7 - 2,1 ng/m ³	3,5 – 10,5
Benzo(a)piren w pyłe PM10	0,8 – 2,3 ng/m ³	80,0 – 230,0

^{1/} Dwutlenek siarki - dopuszczalne stężenie średnioroczne normowane jedynie ze względu na ochronę roślin.

Źródło: dane Państwowego monitoringu środowiska

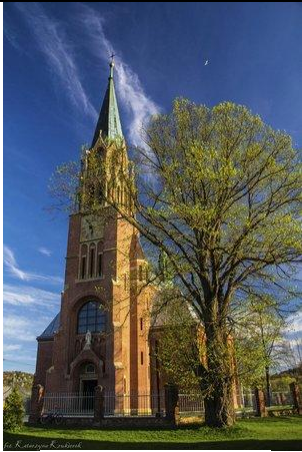

Wartości dopuszczalne przyjęto według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

5. POTENCJAŁ KULTUROWY

Zachowane dziedzictwo materialne, duchowe i społeczne (intelektualne) Gminy Chorkówka stanowi jej potencjał kulturowy, który znacząco wpływa na rozwój społeczny i gospodarczy lokalnego środowiska. Poniżej zamieszczony opis identyfikuje analizowany potencjał gminy w poszczególnych sferach.

Dziedzictwo materialne

W dziedzinie materialnej potencjał kulturowy Gminy Chorkówka obejmuje:

Obiekt	Miejscowość	Datowanie	Krótką charakterystyka obiektu	Zdjęcie obiektu
Kościół pw. Najświętszego Serca Jezusa	Bóbrka	1905 rok	Neogotycki kościół wybudowany według planów architekta Teodora Talowskiego. W świątyni umieszczone są witraże wykonane w latach 1907-1908 według projektów Stefana Matejki i Józefa Ostrowskiego. Wnętrze kościoła zdobi polichromia namalowana przez Juliana Krupskiego w 1915 roku.	 <p style="text-align: center;">http://www.chorkowka.pl</p>
Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazownictwa im. Ignacego Łukasiewicza	Bóbrka	1854 rok	Muzeum Przemysłu naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza jest obiektem unikalnym w skali światowej. Powstało na miejscu najstarszej kopalni ropy naftowej, założonej w 1854 roku przez Ignacego Łukasiewicza – ojca polskiego i światowego przemysłu naftowego. Celem założenia Muzeum była idea zachowania i ocalenia przed zniszczeniem autentycznych budynków, maszyn, urządzeń, narzędzi, dokumentów o polskim przemyśle naftowym. Na teren Muzeum przeniesiono z innych starych kopalń Podkarpacia szereg zabytkowych urządzeń, które rozmieszczono w trzech sektorach: Górnictwa naftowego, Przemysłu rafineryjnego i Gazownictwa.	 <p style="text-align: center;">tzw. Dom Łukasiewicza Kuźnia kopalniana</p>

				 <p align="center">Wiertnica ręczna Kopanka Franek</p>
Obelisk w hołdzie żołnierzom I Armijnego Korpusu Czesosłowackiego poległym w 1944 roku	Bóbrka	1971 rok	Pomnik w formie prostopadłościanu z przesunięciem części górnej obok usytuowana jest płyta betonowa pokryta kamieniem elewacyjnym sztucznym na której widnieje tabliczka z napisem	
Cmentarz rzymskokatolicki z połowy XIX w. z kapliczką z 4 ćw. XIX w.	Bóbrka	1845 rok	Cmentarz rzymskokatolicki z połowy XIX w. z kaplicą cmentarną	 <p align="center">Źródło: www.chorkowka.pl</p>
Stanowisko archeologiczne nr 11 Azp 112-73/65	Bóbrka	wczesne średniowiecze IX-XI wiek	Wzgórze „Grodzisko” (Wietrzno, Bóbrka)	
Pozostałości parku	Chorkówka	XIX wiek		

Dworek Sulimirskich	Kobylany	1875-1899	Dwór Sulimirskich, którego historia sięga kilku stuleci, związany jest ze znanymi rodami. Park z 300-letnimi dębami będącymi pozostałością dawnego założenia dworsko-parkowego jest potwierdzeniem tego faktu. W 1935r. Sulimirscy przystąpili do budowy drewnianego wschodniego skrzydła dworu. Parterowy dwór na planie prostokąta stanął na miejscu wcześniejszego budynku. Dostawiony został od pn.-zach. do istniejącego murowanego, piętrowego budynku, który powstał najprawdopodobniej na początku XX wieku. Od tej strony w narożu dworu włączono najstarszą część z poddaszem mieszkalnym bliżej nieokreślonego obiektu. Z tej części schody w holu prowadziły na poddasze, i stąd do wyższych kondygnacji murowanego skrzydła. Powstał więc budynek tworzący plan litery „L” – z tarasem na styku skrzydła wschodniego i skrzydła północnego. Park przy dworze jest zagospodarowany.	 <p style="text-align: center;">http://naszekobylany.blogspot.com/</p>
Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Panny Marii, cmentarz kościelny	Kobylany	1775 rok	Murowany kościół wybudowano w 1775 roku w miejsce starego. Posiada on cechy barokowe, z bogatym wnętrzem. Otoczony jest wysokim murem	 <p style="text-align: center;">http://kraina-nafty.home.pl</p>
Pomnik "Cześć Poległym" – ku czci poległych w I wojnie z bolszewicką Rosją w 1920 roku	Kobylany	Brak danych	Pomnik z betonu na szczycie orzeł w koronie pośrodku tablica z wizerunkiem Witolda Sulimirskiego z napisem „podp.VI pułku Ułanów Kaniowskich ,syn ziemi tutejszej 3.11.1899-kawaler Orderu Wirtuti Militarii zginął w zwycięskiej szarży przeciw bolszewikom w bitwie pod Zasławiem na Wołyniu po prawej 2 tablice Polegli za wolność Polski z Kobylan (imiona i nazwiska poległych)	 <p style="text-align: center;">http://naszekobylany.blogspot.com/</p>
Stanowisko archeologiczne nr 4 Azp 112-73/10	Kobylany	okres rzymski, wczesne średniowiecze	Osada z okresu rzymskiego i punkt osadniczy z okresu wczesnego średniowiecza (stanowisko archeologiczne Nr 4) położone w miejscowości Kobylany, gm. Chorkówka w granicach działek Nr ewid.375,376,379	
Stanowisko archeologiczne nr 14 Azp 112-73/20	Kobylany	wczesne średniowiecze IX-X wiek	Osada z okresu wczesnego średniowiecza (stanowisko archeologiczne Nr 17) położone w miejscowości Kobylany, gm. Chorkówka w granicach działek Nr ewid.590,1343,1352,1354/1,1354/2,1354/3	

Stanowisko archeologiczne nr 17 Azp 112-73/23	Kobylany	epoka brązu, wczesna epoka żelaza	Osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (stanowisko archeologiczne Nr 17) położone w miejscowości Kobylany, gm. Chorkówka w granicach działek Nr ewid.3479/1,3479/2,3479/3,3479/4	
Stanowisko archeologiczne nr 24 Azp 112-73/30	Kobylany	epoka brązu, wczesna epoka żelaza	Osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (stanowisko archeologiczne Nr 24) położone w miejscowości Kobylany, gm. Chorkówka w granicach działek Nr ewid.1034,1035,1036,1037	
Stanowisko archeologiczne nr 29 Azp 112-73/35	Kobylany	wczesne średniowiecze	Osada z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (stanowisko archeologiczne Nr 29) położone w miejscowości Kobylany, gm. Chorkówka w granicach działek Nr ewid. 2692,2714,2693,2713	
Nagrobek powstańca i grobowiec w kształcie kurhanu z kryptą podziemną Pieszzyńskich i Sulimirskich	Kobylany	13 maja 1906r.	Franciszek Jachimowicz weteran z 1863 r. urodzony na Litwie w 1844	 <i>Źródło: www.chorkowka.pl</i>
Muzeum Kultury Szlacheckiej – Dwór Polski	Kopytowa	z przełomu XVIII i XIX wieku	Obecny kształt zespołu dworskiego w Kopytowej jest efektem ponad 10-letniej pracy nad rewitalizacją dworu i parku. Prace konserwatorskie pozwoliły odtworzyć wygląd siedliska dworskiego w otoczeniu parkowym z zachowaniem przeszło 80% autentycznej substancji zabytkowej. Zarówno forma dachu, jak i kolumnowy portyk wglębny zostały zrekonstruowane w oparciu o zachowane relikty. Dwutraktowy dom szlachecki z amfiladowym układem wewnątrz posiada oryginalne stropy belkowe z tragarzami, parkiety taflowe, a w centralnej części XVIII-wieczny komin nogawicowy. ¹² Wyposażenie dworu obejmuje okres od końca XVIII wieku do lat 60-tych XIX wieku. Ekspozycje stanowią pamiątki z powstań narodowych, meble, malarstwo polskie i obce,	 <i>Źródło: http://kopytowamuseum.eu/galeria/</i>

¹² <http://kopytowamuseum.eu/historia/>

			<p>kobierce, bibeloty. Podział wnętrz został urządzony według typowych kanonów obowiązujących w epoce. Dla zwiedzających udostępniono następujące pomieszczenia: sień ze zbiorami trofeów myśliwskich oraz broni, kuchnia z oryginalnym wyposażeniem (zabytkowe naczynia i przybory kuchenne), pokój kredensowy, jadalnia, alkierz, salon z kolekcją portretów szlacheckich oraz gabinet właścicieli z oryginalnym kantorem dworskim i biblioteczką. Ponadto zwiedzający mogą zapoznać się z historią dworu, obyczajów szlacheckich i przedmiotów w nim znajdujących się.¹³</p>	
Park przy dworze	Kopytowa	XIX wiek		
Stajnia dworska	Kopytowa	XIX wiek		 <p style="text-align: center;"><i>Źródło: www.chorkowka.pl</i></p>
Park	Sulistrowa	XIX wiek		 <p style="text-align: center;"><i>Źródło: www.chorkowka.pl</i></p>

¹³ Skarby Gminy Chorkówka, praca zbiorowa. Krosno: Armagraf, 2013

Kaplica grobowa I	Zręcin	1880 rok		 <p style="text-align: center;">Źródło: www.chorkowka.pl</p>
Kaplica grobowa II	Zręcin	1 ćw. XX w.		
Młyn	Zręcin	XIX/XX w.		 <p style="text-align: center;">Źródło: www.chorkowka.pl</p>
„Rządcówka Klobassów”, na ul. Klobassy- Zrenckiego	Zręcin	2 poł XIX w.		 <p style="text-align: center;">Źródło: www.chorkowka.pl</p>
Zespół folwarczny z 1, ul. Łukasiewicza nr 20 i 22	Zręcin	poł. XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> - Brama przejazdowa; - Budynek gospodarczo-inwentarski; stajnie oraz budynek gospodarczo-inwentarski; 	<p style="text-align: center;">W skład zespołu wchodzi:</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Budynek gospodarczy I; - Owczarnia, ob. budynek inwentarski; - Budynek gospodarczy II; - Dom mieszkalny w zespole folwarcznym; - Spichlerz w zespole folwarcznym; - Park w zespole folwarcznym. 	
Kościół parafialny pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika	Zręcin	1878 rok	<p>Jest to budowla murowana o cechach neogotyckich. Wewnątrz znajdują się pomniki z popiersiami oraz epitafia inskrypcyjne fundatorów, Karola Klobassy-Zrenckiego i Ignacego Łukasiewicza.</p>	 <p align="right"><i>Źródło: www.chorkowka.pl</i></p>
Plebania	Zręcin	2 ćw. XX w	 <p align="right"><i>Źródło: www.chorkowka.pl</i></p>	
Park	Żeglce	XIX wiek	 <p align="right"><i>Źródło: www.chorkowka.pl</i></p>	

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024
Tom I: Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chorkówka

Pozostałości zabytkowego dworu zbudowanego: dwór i spichrz	Żeglce	połowa XIX wieku	
--	--------	------------------	--

Źródło: dane z Urzędu Gminy w Chorkówce oraz na podstawie zasobów internetowych

Ponadto w miejscowościach: Bóbrka, Chorkówka, Draganowa, Faliszówka, Kobyłany, Kopytowa, Machnówka, Sulistrowa, Szczepańcowa, Świerzowa Polska, Zręcin i Żeglce zlokalizowane są przydrożne i przydomowe zabytkowe znaki wiary (figury i kapliczki).

Poniżej został zamieszczony wykaz zabytków zlokalizowanych w Gminie Chorkówka wpisanych do Rejestru Zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Tabela 49. Zabytki zlokalizowane w Gminie Chorkówka wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Obiekt	Miejscowość	Numer w wojewódzkim rej. zabytków	Datowanie
Szyb Franek	Bóbrka-Skansen	A-258/91	1860
Kierat do pompowania	Bóbrka-Skansen	A-258/91	
Koźłownia	Bóbrka-Skansen	A-258/91	
Wiertnice ręczne	Bóbrka-Skansen	A-258/91	
Dom Łukasiewicza	Bóbrka-Skansen	A-258/91	1850-1870
Szyb Janina	Bóbrka-Skansen	A-258/91	
Kuźnia	Bóbrka-Skansen	A-258/91	1854
Dom-warsztat mechaniczny	Bóbrka-Skansen	A-258/91	1864
Szyb kopanka nr 15	Bóbrka-Skansen	A-258/91	1860-1870
Kościół Parafialny	Bóbrka	A-200/90	1905
Kościół Parafialny	Kobylany	A-8/48	1775
Dwór	Kobylany	A-24/2000	
Dwór	Kopytowa	A-368/97	
Stajnia dworska	Kopytowa	A-368/97	
Folwark	Zręcin	A-135/89	1840
Spichlerz dworski	Zręcin	A-135/89	1840
Stajnia dworska	Zręcin	A-135/89	1840
Kościół Parafialny	Zręcin		1878
Dwór	Żeglce	A-57/85	1800-1850

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Dziedzictwo duchowe

Dla zrozumienia lokalnej tradycji konieczna jest znajomość tworzących ją wyznań, religii i związanych z nimi duchowości. Dlatego poniżej w syntetycznej formie zaprezentowano religie i wyznania, które zakorzeniły się w krajobrazie duchowym Gminy Chorkówka.

Wyznanie rzymsko-katolickie, było religią przeważającą większości mieszkańców analizowanego obszaru. Wzmianki o pierwszych kościołach rzymskokatolickich w Gminie Chorkówka pochodzą już z XIII wieku.

Ogółem w Gminie Chorkówka zlokalizowanych jest 7 kościołów należących do parafii rzymskokatolickich i 7 cmentarzy rzymskokatolickich. Dziedzictwo duchowe to jednak nie tylko świątynie czy cmentarze, ale również nie mniej istotna tradycja mówiona, ogromne bogactwo treści niosą też pieśni śpiewane w tutejszych kościołach. Do dziedzictwa duchowego należy zaliczyć także zwyczaje i obyczaje lokalne, należące ściśle do „małych ojczyzn”.

Do dnia dzisiejszego w Gminie Chorkówka kultywowane są stare zwyczaje i obrzędy. Jak dawniej, tak i teraz, w czasie pomiędzy Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem, mieszkańców w ich domach odwiedzają liczne grupy kolędników. W Niedzielę Palmową święci się palmy. W Poniedziałek Wielkanocny mieszkańcy, zaopatrzeni w sikawki oblewają wszystkich przechodniów.

W ramach dożynek przeprowadzane są konkursy wieńców dożynkowych i potraw regionalnych, a w czasie kościelnych odpustów organizowane są barwne procesje w strojach ludowych.

Dziedzictwo duchowe tworzy się także obecnie. W Gminie Chorkówka funkcjonuje 7 parafii rzymskokatolickich. Przy w parafiach tych działają wspólnoty, organizacje i instytucje zasłużone dla kształtowania nowych wymiarów duchowości, religijności i kultury lokalnej.

Ponadto w Gminie Chorkówka mieszkają Świadkowie Jehowy.

Dziedzictwo społeczne (intelektualne)

Gmina Chorkówka ma swój wkład w dorobek krajowej, a nawet światowej nauki i lokalnej kultury. Świadczyć mogą o tym tak wybitne postacie w swych dziedzinach jak np.:

Imię i nazwisko	Działalność
Sztuka	
Antoni KUREK	Poeta, twórca ludowy z Bóbrki
Nauka	

Ignacy Łukasiewicz	Twórca przemysłu naftowego, założył pierwszą na świecie kopalnię ropy naftowej w Bóbrce
--------------------	---

Zródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Instytucje kultury

Życie kulturalne mieszkańców Gminy Chorkówka organizują lokalne instytucje kultury, tj.:

- Gminny Ośrodek Kultury (GOK) w Chorkówce;
- Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa;
- Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce;
- Biblioteka Gminna w Chorkówce wraz z Filiami w Bóbrce, Draganowej, Faliszówce, Kobyłanach, Kopytowej, Szczepańcowej, Zręcinie, Żeglach.

Ponadto działalność w zakresie kultury prowadzą:

- Stowarzyszenie Forum Inicjatyw Społecznych w Zręcinie;
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Bóbrka;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Szczepańcowa;
- Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Kulturalnych i Gospodarczych „Kobyłany” w Kobyłanach.

Gminny Ośrodek Kultury w Chorkówce

Na mocy Uchwały Nr XV/94/08 Rady Gminy Chorkówka z dnia 29 stycznia 2008 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Kultury w Chorkówce z dniem 1 maja 2008 roku został powołany Gminny Ośrodek Kultury, którego siedzibą jest budynek Domu Kultury w Chorkówce. Zgodnie z przyjętym statutem działalność GOK-u opiera się na realizacji zadań w dziedzinie edukacji kulturalnej, wychowania, upowszechniania kultury i sztuki, sportu, przeciwdziałania alkoholizmowi. Wynikają one z potrzeb sygnalizowanych przez poszczególne środowiska lokalne gminy. Gminny Ośrodek Kultury realizuje swoje zadania współpracując z organizacjami społecznymi, sportowymi, młodzieżowymi, stowarzyszeniami kulturalnymi i innymi jednostkami organizacyjnymi.

Gminny Ośrodek Kultury w Chorkówce korzysta z pomieszczeń wynajmowanych od Urzędu Gminy w Chorkówce na podstawie umowy użyczenia i wynajmu, tj. sala widowiskowa, pokój dyrektora, pokój księgowy, pokój instruktorów, pomieszczenie socjalne, magazyn sprzętu. Udostępniane są również wydzielone pomieszczenia w Domach Ludowych i Domach Strażaka na potrzeby działalności Klubów Młodzieżowych. Całością działań Gminnego Ośrodka Kultury kieruje Dyrektor, zatrudniona jest główna księgowa, instruktorzy oraz pracownik gospodarczy.

Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa

Muzeum Kultury Szlacheckiej – Dwór w Kopytowej (2 ćw. XIX w.). Obecny kształt zespołu dworskiego w Kopytowej jest efektem ponad 10-letniej pracy nad rewitalizacją dworu i parku. Prace konserwatorskie pozwoliły odtworzyć wygląd siedliska dworskiego w otoczeniu parkowym z zachowaniem przeszło 80% autentycznej substancji zabytkowej. Zarówno forma dachu, jak i kolumnowy portyk wgłębny zostały zrekonstruowane w oparciu o zachowane relikty. Dwutraktowy dom szlachecki z amfiladowym układem wewnątrz posiada oryginalne stropy belkowe z tragarzami, parkiety taflowe, a w centralnej części XVIII-wieczny komin nogawicowy.¹⁴

Wyposażenie dworu obejmuje okres od końca XVIII wieku do lat 60-tych XIX wieku. Ekspozycje stanowią pamiątki z powstań narodowych, meble, malarstwo polskie i obce, kobierce, bibeloty. Podział wewnątrz został urządzony według typowych kanonów obowiązujących w epoce. Dla zwiedzających udostępniono następujące pomieszczenia: sień ze zbiorami trofeów myśliwskich oraz broni, kuchnia z oryginalnym wyposażeniem (zabytkowe naczynia i przybory kuchenne), pokój kredensowy, jadalnia, alkierz, salon z kolekcją portretów szlacheckich oraz gabinet właścicieli z oryginalnym kantorem dworskim i biblioteczką. Ponadto zwiedzający mogą zapoznać się z historią dworu, obyczajów szlacheckich i przedmiotów w nim znajdujących się.¹⁵

¹⁴ <http://kopytowamuseum.eu/historia/>

¹⁵ Skarby Gminy Chorkówka, praca zbiorowa. Krosno: Armagraf, 2013

Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce

Idea utrwalenia początków rozwoju przemysłu naftowego w Polsce przyświecała już Ignacemu Łukasiewiczowi. W okresie międzywojennym powstała myśl utworzenia Muzeum Przemysłu Naftowego. Na przełomie 1960 i 61 roku w środowisku Kopalnictwa Naftowego w Krośnie zrodziła się inicjatywa utworzenia Działu Naftowego przy Muzeum w Krośnie oraz skansenu w Bóbrce jako jego filii.

W 1961 roku Zarząd Główny Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego powołał Muzeum Naftowe a 23 maja 1961 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Muzealnej do spraw historii eksploatacji złóż ropy naftowej.

Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce posiada bardzo zróżnicowany zbiór obiektów, dokumentów i kolekcji reprezentujących liczne specjalności naukowo-techniczne:

- geologię i górnictwo naftowe,
- przemysł rafineryjny i petrochemiczny,
- użytkowanie i dystrybucję produktów naftowych,
- gazownictwo ziemne,
- kolekcjonerstwo naftowe.

Do najcenniejszych zabytków muzealnych należą obiekty, pochodzące z czasów Ignacego Łukasiewicza:

- obelisk ufundowany w 1872 r. przez Ignacego Łukasiewicza w miejscu zwanym Wrzanka. Na obelisku widnieje napis: „DLA UTRWALENIA PAMIĘCI ZAŁOŻONEY KOPALNI OLEYU SKALNEGO W BÓBRCE WR 1854 IGNACY ŁUKASIEWICZ 4-11-72”;
- kopanka Franek, wykonana ręcznie około 1860 roku do głębokości 50 m, a następnie w latach późniejszych pogłębiona za pomocą wiertnicy ręcznej do głębokości 150 m. Znajdujące się nad nią napowierzchniowe urządzenie eksploatacyjne zostało zrekonstruowane według posiadanych dokumentacji;
- kopanka Janina; ręcznie wykopana do głębokości 132 m, a następnie pogłębiona wiertnicą ręczną do głębokości 250 m; do dziś jest eksploatowana przy użyciu pompy wgłębnej. Obecnie uzyskuje się z niej jeszcze od 50 do 100 kg ropy na dobę;
- warsztat mechaniczny z 1864 roku, o konstrukcji drewnianej, który służył do obsługi wierceń metodą udarową. Znajdują się w nim najprostsze maszyny obróbcze, między innymi tokarka i wiertarka napędzana ręcznie za pośrednictwem pasów transmisyjnych. W późniejszym okresie zainstalowana została napędzająca go mechanicznie maszyna parowa;
- tzw. Dom Łukasiewicza z 1865 roku, w którym zgromadzono pamiątki po Ignacym Łukasiewicz. Prezentowana jest tam również kolekcja lamp naftowych, fotografii oraz ekspozycja geologiczna. Na szczególną uwagę zasługuje plan kopalni w Bóbrce z 1879 roku, wykonany przez współpracownika Ignacego Łukasiewicza, Adolfa Jabłońskiego;
- drewniana kuźnia kopalniana z 1856 roku; we wnętrzu znajdują się dwa paleniska zbudowane z cegły, podsycane za pomocą skórzanego miecha z lat 1890-95; wyposażona jest w stare narzędzia kowalskie;
- zrekonstruowana wiertnica ręczna z 1862 roku, służąca do wiercenia metodą udarową płytkich otworów.¹⁶

Od 1991 roku Muzeum wydaje własne zeszyty naukowo-historyczne „Wiek Nafty”.

Uchwałą Zarządu Głównego SITPNiG w 1995 roku ustanowiony został Medal Muzeum Przemysłu Naftowego w Bóbrce. Przyznawany jest osobom zasłużonym dla Muzeum w dowód uznania za aktywną pracę społeczną, filantropię lub mecenat na rzecz rozwoju i wzbogacenia zbiorów.

12 maja 2000 roku, po dwóch latach budowy, uroczystie przekazano do użytku Pawilon Wystawowy, w którym mieszczą się trzy sale ekspozycyjne, sala konferencyjna, część administracyjna, archiwum

¹⁶ http://www.bobrka.pl/pl/o_muzeum/

oraz biblioteka. W salach ekspozycyjnych są prezentowane wystawy związane z górnictwem naftowym, gazowniczym oraz przemysłem rafineryjnym.

24 sierpnia 2004 roku powołano do życia Fundację Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce, której podstawowym celem jest prowadzenie Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza.¹⁷

Biblioteka Gminna w Chorkówce wraz z filiami

	2012
Biblioteki i filie.....	9
Czytelnicy w bibliotekach publicznych.....	1170
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach.....	20,3

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Ofertę biblioteczną w Gminie Chorkówka stanowi Biblioteka Gminna z Oddziałem dla Dzieci oraz 8 filii w następujących miejscowościach: Bóbrka, Draganowa, Faliszówka, Kobylany, Kopytowa, Szczepańcowa, Zręcin i Żeglce.

Biblioteki gromadzą, opracowują, przechowują materiały biblioteczne oraz obsługują użytkowników a przede wszystkim udostępniają zbiory i prowadzą działalność informacyjną.

Biblioteka Gminna korzysta z pomieszczeń wynajmowanych od Urzędu Gminy w Chorkówce oraz Szkoły Podstawowej w Faliszówce. Większość lokali jest odnowiona. Gruntowego remontu wymaga lokal Biblioteki Gminnej w Chorkówce.

Biblioteki w ramach Programu Rozwoju Bibliotek zostały wyposażone w komputery i urządzenia peryferyjne oraz dostęp do Internetu. Placówki oferują atrakcyjne zbiory książkowe /68171 wol.stan na koniec 2013 r./ gromadzone na bieżąco zgodnie z oczekiwaniem czytelników oraz czasopisma /12 tytułów/. W ostatnich latach biblioteki poszerzyły swoją ofertę o usługi kserograficzne i bezpłatny dostęp do Internetu.

Organizacje pozarządowe

Na terenie Gminy Chorkówka działa kilkanaście Kół Gospodyń Wiejskich. Ich członkinie aktywnie włączają się w organizację imprez kulturalnych, przygotowując potrawy według tradycyjnych przepisów i receptur stosowanych przez ich babcię i prababcię. Czynią to na różnego rodzaju przeglądach i biesiadach, częstując uczestników wspaniałymi przysmakami kuchni regionalnej. Są to:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Bóbrce;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Chorkówce;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Draganowej;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Faliszówce;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kobylanach;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kopytowej;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Kopytowej - Stanowiska;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Leśniówce;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Machnówce;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Poraju;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sulistrowej;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Szczepańcowej;

¹⁷ http://www.bobrka.pl/pl/o_muzeum/

- Koło Gospodyń Wiejskich w Świerzowej Polskiej;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Zręcinie;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Żeglcach.

Zespoły artystyczne

Amatorskie zespoły artystyczne działające na terenie Gminy Chorkówka wykonują pieśni, przyśpiewki i skecze, w których zawarte są elementy lokalnego folkloru. Istnieją również dwa zespoły taneczne, które prezentują taniec nowoczesny i sceniczny oraz zespół wokalny i chór. Wykaz zespołów artystycznych przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 50. Wykaz zespołów artystycznych działających w Gminie Chorkówka

Nazwa	Miejscowość
Zespół Śpiewaczy „Bobrzanie”	Bóbrka
Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Bobrzanie”	Bóbrka
Kapela Ludowa „Bobrzanie”	Bóbrka
Dziecięcy Zespół Taneczny „Stokrotki”	Chorkówka
Zespół Taneczny „Day Stars”	Chorkówka
Młodzieżowy Zespół Taneczny „Omega”	Chorkówka
Zespół Śpiewaczy „Chorkowianie”	Chorkówka
Zespół Śpiewaczy „Jutrzenka”	Kopytowa
Zespół Śpiewaczy „Seniorzy”	Świerzowa Polska
Chór „Szczepańcowa”	Szczepańcowa
Zespół Wokalny „Vanilla Sky”	Szczepańcowa
Kapela Podwórkowa „Stara Wiara”	Zręcin
Zespół Śpiewaczy „Nadzieja”	Zręcin
Kapela „50 Plus”	Chorkówka

Źródło: Skarby Gminy Chorkówka, praca zbiorowa. Krosno: Armagrad, 2013

Zespół Śpiewaczy „Bobrzanie”

Zespół powstał w sierpniu 2007 r. z inicjatywy członkiń Koła Gospodyń Wiejskich w Bóbrce. Jest kontynuatorem tradycji Teatru i Chóru Ludowego „Włociańskiego” powstałego w Bóbrce w 1921r. Od stycznia 2010 r. działa przy Stowarzyszeniu Rozwoju wsi Bóbrka. Nazwa zespołu została przyjęta od Zespołu Pieśni i Tańca „Bobrzanie”, gdyż zespoły te niejednokrotnie występują wspólnie, prezentując wspólny program artystyczny. Zespół koncertował wielokrotnie na imprezach artystycznych organizowanych przez GOK w Chorkówce i Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie: jak Dożynki, Biesiada Karpacka, Przeglądy Kolęd i Pastorałek. Występował za granicą na Słowacji w Górkach k/Brzozowa, Krośnie na „Karpackich Klimatach”. W 2013 roku uczestniczył w Koncercie zorganizowanym przez Akcję Katolicką i Caritas w Krośnie na rzecz Budowy Hospicjum. Uświetniał imprezy artystyczne w Zręcinie, Świerzowej Polskiej, Łękach Dukielskich, Wietrznie, Draganowej, Leśniówce, Chorkówce i wielokrotnie w Bóbrce na uroczystościach wiejskich jak: „Dożynki”, Dzień Matki itp. W swoim repertuarze posiada bogatą paletę pieśni regionalnych, patriotycznych, pieśni wielkopostnych, kolęd i pastorałek. W czerwcu 2009r. Zespół Śpiewaczy „Bobrzanie”- brał udział w IX Podkarpackim Festiwalu „Seniorzy wciąż młodzi twórczo” w Boguchwale k/Rzeszowa. Za opracowaną prezentację przepięknych „bobrzeckich” przyśpiewek ludowych – otrzymał wyróżnienie.

Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Bobrzanie”

Historia powstania Zespołu sięga lat 70-tych XX wieku, kiedy to w roku 1976, poeta, działacz społeczny i animator kultury - Antoni Kurek założył Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Bobrzanie” w Bóbrce. Zespół stał się spadkobiercą „Teatru Amatorskiego”, działającego w Bóbrce od 1921r. i naturalnym kontynuatorem wieloletnich tradycji kulturalnych wsi. Okres świetności i największe sukcesy zespołu przypadły na przełom lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ub. wieku. Na bogaty repertuar zespołu składają się pięknie opracowane tańce narodowe: polonez, oberek z kujawiakiem oraz krakowiak, jak również suity tańców regionalnych, pieśni i przyśpiewki regionalne i obrzędowe.

Kapela Ludowa „Bobrzanie”

Kapela towarzyszy występom Ludowego Zespołu Pieśni i Tańca „Bobrzanie” reaktywowanego w 2007r. W swoim repertuarze posiada piosenki i melodie ludowe często już zapomniane. Pozyskuje repertuar z istniejących zapisków, bądź rozmów z najstarszymi mieszkańcami regionu. Owocem współpracy z Zespołem Tanecznym były koncerty nie tylko w kraju, ale także za granicą: w Koszycach na Słowacji, w

Budapeszcie na Węgrzech, w Wiedniu, w Austrii. Samodzielny debiut kapeli to Przegląd Zespołów Śpiewaczych i Kapel Ludowych w lipcu 2011r. w Chorkówce.

Dziecięcy Zespół Taneczny „Stokrotki”

Zespół powstał w 2010 roku, działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Chorkówce i bierze udział w różnych imprezach okolicznościowych na terenie gminy, powiatu, a także województwa. Zespół występuje podczas pikników, festynów, wziął udział w IV Ogólnopolskim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych w Jedliczu, Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Tanecznych „Pierwsze kroki” w Głogowie Małopolskim.

Młodzieżowy Zespół Taneczny „Omega”

Zespół powstał we wrześniu 2005 roku, działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Chorkówce, skupia młodzież ze szkoły podstawowej, gimnazjum a także szkół średnich. Zamierzeniem zespołu jest aktywne spędzanie wolnego czasu, poznanie różnych technik tanecznych opierając się na nowoczesnych formach. Zespół taneczny „Omega” bierze udział w imprezach, Przeglądach organizowanych na terenie Gminy Chorkówka, a także w powiecie krośnieńskim i województwie podkarpackim.

Zespół „Chorkowianie”

Zespół powstał w 1999 roku przy Kole Gospodyń Wiejskich w Chorkówce. Na repertuar zespołu składają się pieśni biesiadne, dożynkowe, kolędy i pastorałki. Zespół bierze udział na różnego rodzaju Przeglądach, Festiwalach o charakterze ludowym, dożynkach.

Zespół Śpiewaczy „Jutrzenka”

Zespół śpiewaczy „Jutrzenka” działa przy Kole Gospodyń Wiejskich w Kopytowej. Jest najmłodszym zespołem w Gminie. Powstał on dopiero w roku 2007. Zespół bierze udział w imprezach organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Chorkówce, takich jak: Biesiada Karpacka, Dożynki, Biesiada Kół Gospodyń Wiejskich i inne. W swoim repertuarze posiada pieśni biesiadne, kolędy, pastorałki oraz piosenki ludowe dostosowane do poszczególnych okazji.

Zespół „Seniorzy”

Zespół powstał przy Kole Polskiego Związku Emerytów i Rencistów w Świerzowej Polskiej w 1977 roku. W 1994 roku Zespół przyjął nazwę „Seniorzy”. Zespół „Seniorzy” wykonuje piosenki ludowe, biesiadne, kabaretowe, mało znane kolędy i pastorałki, piosenki dożynkowe, jak również ma w swoim repertuarze skecze i krótkie scenki obyczajowe. Występuje na wszystkich Przeglądach i imprezach gminnych, wiejskich takich jak: Dożynki, Jubileusze Koła Gospodyń Wiejskich. Ponadto Zespół bierze udział w imprezach organizowanych na terenie powiatu i województwa.

Chór „Szczepańcowa”

Chór działający przy Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Wsi Szczepańcowa powstał w 2011r., a jego powstanie wiązało się ściśle z obchodami 10-lecia działalności Stowarzyszenia. Początkowo chór działał jedynie jako chór kościelny ale z czasem występował również na imprezach świeckich takich jak pikniki czy festyny. Aktualnie chór składa się z 20 osób. Działa głównie reprezentując Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Szczepańcowa na uroczystościach organizowanych przez stowarzyszenie, a także na ważniejszych uroczystościach kościelnych w rodzinnej parafii.

Zespół Wokalny „Vanilla Sky”

Zespół wokalny „Vanilla Sky” wykonuje głównie muzykę rozrywkową, taneczną. Zespół działa przy Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Wsi Szczepańcowa i wydatnej współpracy GOK w Chorkówce. Zespół występuje podczas licznych koncertów, imprez organizowanych na terenie Gminy Chorkówka, a także w powiecie krośnieńskim.

Kapela Podwórkowa „Stara Wiara”

Kapela powstała jesienią 2008 roku przy Stowarzyszeniu Społeczno – Kulturalnym „Nadzieja” w Zręcinie. Kapela uświetnia imprezy organizowane na terenie Gminy Chorkówka, powiatu krośnieńskiego. Działa pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Chorkówce.

Zespół Śpiewaczy „Nadzieja”

Zespół Śpiewaczy „Nadzieja” ze Zręcina powstał w 2000 roku. Działa przy Stowarzyszeniu Społeczno – Kulturalnym „Nadzieja” w Zręcinie. Na repertuar zespołu składają się pieśni folklorystyczne, biesiadne, kabaretowe, dożynkowe. Zespół wykonuje również kolędy, pastorałki a także pieśni kościelne i wielkopostne, reprezentuje Gminę Chorkówka na różnego rodzaju przeglądach, festiwalach i imprezach o charakterze ludowym, które organizowane są w Gminie, powiecie krośnieńskim i województwie podkarpackim.

Kapela „50 Plus”

Kapela powstała wiosną 2013r. Inicjatorami powstania zespołu są trzech wieloletni przyjaciele, którzy z muzyką związani są – rzecz można - od zawsze, a którzy chodzili do jednej klasy w krośnieńskim ogólniaku i tam też grali w szkolnej orkiestrze. Po latach, gdy znów mają więcej wolnego czasu, ponownie rozgorzała w nich miłość do wspólnego muzykowania i tak to się zaczęło. Nazwa „Kapela 50 Plus” wynika z wyznawanej maksymy, że aktywnym powinno się być zawsze, nawet po upływie określonego wieku i że każdy powinien robić to, co potrafi najlepiej.

6. POTENCJAŁ TURYSTYCZNY

Zróżnicowane zasoby środowiska naturalnego oraz bogate dziedzictwo kulturowe stanowią podstawę dla rozwoju turystyki w Gminie Chorkówka. Walorem, zwłaszcza tej części podkarpacia, są specyficzne właściwości klimatu oraz występowanie licznych źródeł wód mineralnych (w powiecie krośnieńskim – do którego administracyjnie należy Gmina Chorkówka - zlokalizowane są miejscowości uzdrowiskowe, takie jak: Iwonicz-Zdrój i Rymanów-Zdrój). Obszar gminy o wyjątkowych w skali powiatu walorach środowiska przyrodniczego objęty jest programem Natura 2000.

Dziedzictwo historyczne i kulturowe gminy stanowi drugi, podstawowy czynnik kształtujący jej atrakcyjność turystyczną i jednocześnie podstawę kreowania wielu produktów turystycznych. Potencjał kulturowy tworzą: historyczne zespoły zabytków architektury, pojedyncze obiekty zabytkowe i historyczne, zbiory muzealne, różnorodne imprezy, wyroby sztuki ludowej i rzemiosła, zespoły folklorystyczne.

Poniżej przedstawiono walory przyrodnicze i antropogeniczne Gminy Chorkówka, które decydują o potencjale turystycznym tego obszaru.

Walory przyrodnicze Gminy Chorkówka

Gmina Chorkówka położona jest w dorzeczu Jasiołki i Iwelki. Środkowa i południowa część gminy położona jest na Pogórzu Środkowo - Beskidzkim, subregionie Pogórza Jasielskiego. Północna część gminy leży w Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej. Na zachód od doliny Jasiołki ciągną się wzgórza Płaskowyżu Kobylan, a na wschód od Jasiołki Garby Iwoniczo-Rymanowskie. Stanowią one północną zewnętrzną, brzeżną strefę Beskidu Niskiego.

Klimat Gminy Chorkówka zalicza się wg klasyfikacji E. Romera do klimatów podgórskich i jest wyraźnie cieplejszy niż klimat obszarów położonych dalej na południe w Beskidzie Niskim. Średnie roczne temperatury powietrza wynoszą odpowiednio ok. 7,8°C. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń a najcieplejszym lipiec. Okres wegetacyjny na Pogórzu Jasielskim trwa ok. 190 dni. Roczna suma opadów rośnie wraz z wysokością n.p.m. i wynosi od 700 do 800 l/m² przy czym maksimum opadów przypada na lipiec.

Specyficzną cechą lokalnego klimatu są silne i długotrwałe wiatry wiejące głównie z kierunków: północno – zachodniego i południowego (wiatry dukielskie). Urozmaicona rzeźba terenu sprawia, iż zarówno kierunek jak i siła wiatru wykazują duże zróżnicowanie lokalne w zależności od ukształtowania powierzchni terenu.

Potencjał turystyczny obejmujący walory przyrodnicze tworzą:

Parki podworskie

- Park podworski w Kobylanach,
- Park podworski w Żeglcach,
- Park w Sulistrowej,
- Park podworski w Zręcinie,
- Park podworski w Kopytowej.

Obszary objęte programem Natura 2000

- „Jasiołka”

Ostoja na terenie Gminy Chorkówka zajmuje **135,43 ha**.

- „Wisłoka z dopływami”

Obszar na terenie Gminy Chorkówka zajmuje ok. **35 ha**.

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Chorkówka jest 19 pomników przyrody: dęby, lipy, graby oraz czeremcha zwyczajna. Są to pojedyncze twory przyrody ożywionej i ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów.

Bioróżnorodność Gminy Chorkówka

Wielowiekowy rozwój osadnictwa na terenie Gminy Chorkówka spowodował zniszczenia naturalnej szaty roślinnej na większości obszaru gminy, a także zubożenia świata zwierząt dziko żyjących. W granicach gminy nie ma obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody natomiast 19 obiektów podlega ochronie jako pomniki przyrody ożywionej.

W chwili obecnej największym bogactwem gatunkowym roślin i zwierząt dziko żyjących charakteryzują się lasy. Zachowały się one przede wszystkim na terenach nieprzydatnych dla rolnictwa czy osadnictwa, stąd ich rozmieszczenie na terenie gminy jest nierównomierne. Największe kompleksy leśne porastają pasma wzgórz w południowej części gminy pomiędzy Bóbrką i Kobylanami. Łączna powierzchnia lasów wynosi 1604 ha, co stanowi ok. 20% powierzchni gminy. Są to lasy mieszane o dobrym stanie zdrowotnym. Istotne znaczenie siedliskowe mają również zadrzewienia śródpolne – łączna powierzchnia gruntów zadrzewionych wynosi 97 ha. Szczególną rolę ekologiczną pełnią zadrzewienia, zarośla krzewiaste oraz trwałe użytki zielone w otoczeniu koryt cieków wodnych, zwłaszcza Jasiołki, której dolina pełni funkcję korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym. Ponadto parki podworskie lub ich pozostałości w Kobylanach, Zręcinie, Chorkówce, Sulistrowej i Żeglcach z licznymi dorodnymi okazami drzew oraz zadrzewienia towarzyszące zabudowie wsi również stanowią element wzbogacający bioróżnorodność gminy.

Na terenie gminy istnieją warunki do zwiększania bioróżnorodności terenów poprzez tworzenie nowych zalesień na gruntach klasy V i VI, na stokach o znacznym nachyleniu i innych gruntach o niewielkiej przydatności dla rolnictwa.

Walory antropogeniczne (kulturowe)

Celem ruchu turystycznego są również zlokalizowane w Gminie Chorkówka elementy kultury materialnej i duchowej (zabytki, folklor, obiekty kultury narodowej), tj.:

Miejscowość	Obiekt
Bóbrka	Neogotycki kościół
	Obelisk wzniesiony w hołdzie żołnierzom I Armijnego Korpusu Czesko-słowackiego
	Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. I. Łukasiewicza
	Cmentarz rzymskokatolicki z połowy XIX w. z kapliczką z 4 ćw. XIX w.
	Stanowisko archeologiczne z wczesnego średniowiecza
Chorkówka	Spichlerz 3 ćw. XIX w.
	Pozostałości parku 2 ćw. XIX w.
Kobylany	Murowany kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii
	Pomnik poległych w czasie I wojny światowej i w wojnie polsko-bolszewickiej 1919-1920
	Dwór Sulimirskich
	Nagrobek powstańca z 1863 na miejscowym cmentarzu
	Stanowisko archeologiczne z wczesnego średniowiecza okresu rzymskiego
	Stanowisko archeologiczne z wczesnego średniowiecza IX – X w.
	Stanowisko archeologiczne z epoki brązu, wczesnej epoki żelaza
	Stanowisko archeologiczne z epoki brązu, wczesnej epoki żelaza
Stanowisko archeologiczne z wczesnego średniowiecza	
Kopytowa	Muzeum Kultury Szlacheckiej – Dwór w Kopytowej
	Stajnia dworska
	Park przy dworze 1 poł. XIX w.
Sulistrowa	Park 1 ćw. XIX w.
Zręcin	Kościół parafialny pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika z 1878r.
	Kaplica grobowa I z 1880r.
	Kaplica grobowa II z 1 ćw. XX w.
	Młyn XIX/XX w.
	„Rządcówka Klobassów” z 2 poł XIX w., na ul. Klobassy-Zrenckiego
	Plebania z 2 ćw. XX w.
Zespół folwarczny z 1 poł. XIX w., ul. Łukasiewicza nr 20 i 22	

Żeglce	Dwór z 1 poł. XIX w. Park z 1 poł. XIX w.
Bóbrka, Chorkówka, Draganowa, Faliszówka, Kobylany, Kopytowa, Machnówka, Sulistrowa, Szczepańcowa, Świerzowa Polska, Zręcin, Żeglce	Przydrożne i przydomowe zabytkowe znaki wiary (figury i kapliczki).

Infrastruktura turystyczna

Obiekty oraz urządzenia turystyczne, które mają na celu służyć przyjeżdżającym do Gminy Chorkówka turystom - zaspokajaniu ich potrzeb związanych z bierną oraz aktywną turystyką, tzw. infrastrukturę turystyczną tworzą:

- **baza noclegowa:**

Na zaplecze obsługi turystyki w Gminie Chorkówka składają się Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Bóbrce oraz wymienione w poniżej zamieszczonej tabeli gospodarstwa agroturystyczne. Szkolne Schronisko Młodzieżowe dysponuje 30 miejscami noclegowymi stałymi i 18 sezonowymi. Wyposażone i położone w atrakcyjnym miejscu, nie jest w pełni wykorzystane.

Na terenie Gminy Chorkówka działa sezonowo 6 gospodarstw agroturystycznych oferujących łącznie 38 miejsc noclegowych.

Wyszczególnienie	Adres	Ilość miejsc noclegowych
Gospodarstwo agroturystyczne	Świerzowa Polska, ul. Szkolna 31	10
Gospodarstwo agroturystyczne DWÓR-KOPYTOWA	38-459 Kopytowa 1	12
Gospodarstwo agroturystyczne MALINKA	38-457 Zręcin, ul. Przylaski 13	5
Gospodarstwo agroturystyczne „RANCZO ZALAS”	38-458 Chorkówka, Leśniówka 14	8
Gospodarstwo agroturystyczne	38-457 Szczepańcowa 131	1
Gospodarstwo agroturystyczne Karpiove „Big Game” w Kobylanach	38-462 Kobylany 315	2

- **baza gastronomiczna:**

Pizzeria PRESTO, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 18b.

- **obiekty sportowe i rekreacyjne:**

Obiekt	Układ funkcjonalny obiektu	Rodzaj wyposażenia	Maksymalna liczba użytkowników
Zespół Szkół i Placówek w Bóbrce boisko szkolne	-boisko do piłki nożnej, -boisko do koszykówki, -boisko do siatkówki, -skocznia	bramki, kosze, uchwyty	60
Zespół Szkół w Chorkówce boisko sportowe	-boisko do piłki nożnej, -boisko do siatkówki, -boisko do koszykówki	bramki słupki, siatka kosze	80
sala gimnastyczna	zastępcza sala gimnastyczna	podstawowy sprzęt do zajęć w-f	50
plac zabaw	---	huśtawki zjeżdżalnia piaskownica karuzela tarczowa bujaki	50

Szkoła Podstawowa w Draganowej boisko sportowe	boisko służy do gier zespołowych	bramki do piłki nożnej, kosz	30
Zespół Szkół Publicznych w Kopytowej hala sportowa	-sala gimnastyczna -2 x szatnia z WC -2 x WC -2 x pomieszc. magazynowe -2 x pomieszc. socjalne -1 x pomieszc. gospodarcze 1 x archiwum -2 x klatka schodowa -2 x korytarz	bramki, słupki do siatkówki, kosze do koszykówki; ławeczki, przyrządy gimnastyczne, piłki, materace, wieszaki szatniowe	70
siłownia	-sala do ćwiczeń -1 x szatnia -1 x WC	wyposażenie stanowi zestaw przyrządów do ćwiczeń siłowych	5
Szkoła Podstawowa w Leśniówce boisko szkolne	do gry w piłkę siatkową i koszykową	siatka, kosze do gry	24
Szkoła Podstawowa w Szczepańcowej boisko sportowe	boisko do gry w piłkę nożną i ręczną; boisko do gry w siatkówkę i koszykówkę	bramki stalowe, kosze; słupki do siatkówki	40
sala gimnastyczna	sala gimnastyczna; przebieralnia dla dziewcząt i chłopców; natryski, WC balkon magazyny na sprzętu sportowy	kompleksowe wyposażenie sali sportowej w tym m. in.: bramki, słupki do siatkówki, kosze do koszykówki; ławeczki, przyrządy gimnastyczne, piłki, materace, wieszaki szatniowe	70
Zespół Szkół w Świerzowej Polskiej sala gimnastyczna	sala gimnastyczna, szatnie, sanitariaty,	sprzęt sportowy	70
2 boiska sportowe	boisko do piłki nożnej, boisko do piłki koszykowej		100
plac zabaw dla dzieci	---	zjeżdżalnia, karuzela, 2 bujaczki, 2 koniki	30
Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Zręcinie plac zabaw	użytkowane wspólnie z przedszkolem	huśtawki, piaskownica, zjeżdżalnia, karuzela, bujaki, koniki zabawki ogrodowe	50
boisko trawiaste do piłki nożnej	użytkowanie wspólne z gimnazjum		150
boisko do siatkówki	użytkowanie wspólne z gimnazjum		30
Szkoła Podstawowa im. Karola Kłobassy-Zrenckiego w Żeglachach boisko do piłki ręcznej	w obrębie szkolnego ogrodu	bramki	30
Gimnazjum im. I. Łukasiewicza w Świerzowej Polskiej boisko	piłka siatkowa, koszykowa, ręczna, tenis ziemny	kosze do koszykówki; bramki; siatki;	15
Samorządowe Przedszkole w Zręcinie plac zabaw	---	Huśtawki, piaskownica, zabawki ogrodowe	50

• **obiekty kultury:**

Zlokalizowane na terenie Gminy Chorkówka muzea są magnesem przyciągającym turystów do gminy i regionu. Poniżej zamieszczona tabela prezentuje frekwencję w Muzeum Przemysłu Naftowego i Ga-

zowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce i Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa w latach 2008 - 2013

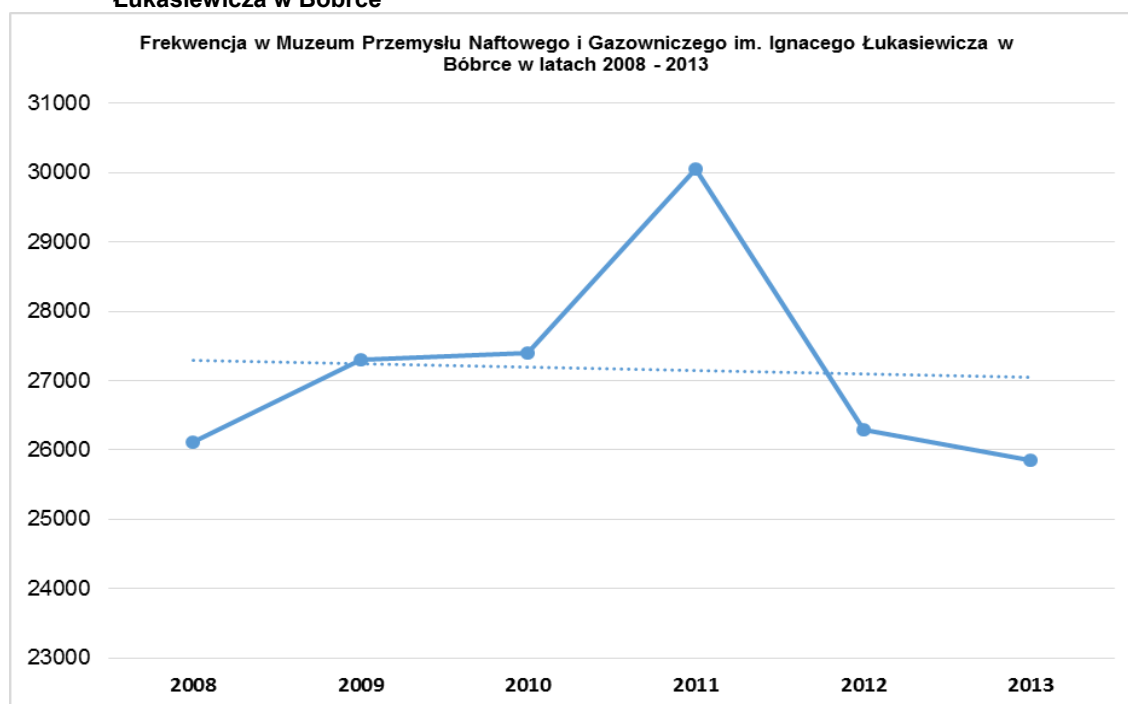
Tabela 51. Frekwencja w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce i Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa w latach 2008 - 2013

Rok	Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce	Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa
2008	26118	brak danych
2009	27305	brak danych
2010	27408	brak danych
2011	30054	brak danych
2012	26292	500 – 1000
2013	25858	500 – 1000

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Liczbę odnotowanych wizyt w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce w analizowanym okresie obejmującym lata 2008-2013 charakteryzowała tendencja malejąca, ale o małej dynamice. Z kolei według szacunków liczba odwiedzających Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa w latach 2008 – 2013 mieściła się w przedziale od 500 do 1000 osób.

Wykres 17. Dynamika frekwencji w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce

Źródło:

- szlaki turystyczne:

Szlaki rowerowe

Przez Gminę Chorkówka przebiega transgraniczny szlak rowerowy Beskidzkie Muzea. Jego trasa wiedzie przez urokliwe tereny Beskidu Niskiego i Pogórza. Szlak został wytyczony przez powiat krośnieński we współpracy z partnerami, Lokalną Organizacją Turystyczną „Beskid Niski” w Krośnie, gminami: Chorkówka, Dukla, Iwonicz-Zdrój, Korczyzna, Krosno, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Rymanów, Wojaszówka oraz Urzędami Obwodowymi Okresów: Svidnik, Stropkov i Humenne. Szlak wytyczony został na terenach, których głównymi atutami są wyjątkowe walory przyrodnicze, czyste środowisko naturalne oraz istniejące placówki muzealne. Unikatowe eksponaty i zbiory stanowią podłoże merytoryczne szlaku, tworzącego pętlę opartą o 21 obiektów muzealnych. Wybór turystyki rowerowej, łączącej elementy rekreacji z elementami kulturowymi i poznawczymi, dodatkowo uatrakcyjnił nowy produkt

turystyczny. Przemierzającym szlak rowerzystom oferuje się możliwość obcowania z cenną przyrodą Beskidu Niskiego i Pogórza. Trasa liczy około 350km długości, przy czym po stronie polskiej ok. 250km, a po stronie słowackiej 100km. Szlak rozpoczyna się w Krośnie, wiedzie przez Odrzykoń, Żarnowiec, Kopytowa, Bóbrkę, Duklę, Olchowiec i Zyndranową. Po przekroczeniu granicy w Barwinku odwiedza Świdnik i Medzilaborce. Z terenów słowackich szlak powraca na stronę polską turystycznym przejściem granicznym Jaśliska-Czeremcha do Rymanowa. Dalej wiedzie przez Miejsce Piastowe, Krościenko Wyżne, aby swoje zakończenie znaleźć ponownie w Krośnie.

Cały szlak składa się z 13 tras: Krosno-Kamieniec-Odrzykoń, Odrzykoń - Żarnowiec, Żarnowiec - Kopytowa, Kopytowa - Bóbrka, Bóbrka - Dukla, Dukla - Olchowiec, Olchowiec - Zyndranowa, Zyndranowa - Barwinek - Svidnik, Svidnik - Medzilaborce, Medzilaborce - Rymanów, Rymanów - Miejsce Piastowe, Miejsce Piastowe - Krościenko Wyżne, Krościenko Wyżne - Krosno. Trzy z wymienionych tras biegną przez Gminę Chorkówka.

1. Szlak turystyczny prowadzący z Kopytowej przez Zręcin, Szczepańcówą, Wrocankę do Bóbrki

Długość odcinka – 22km
Drogi asfaltowe – 16km
Drogi szutrowe – 4km
Drogi polne – 2km

Atrakcje turystyczne:

Kopytowa – Muzeum Kultury Szlacheckiej – Dwór w Kopytowej.

Zręcin – zabudowania folwarczne, na cmentarzu groby twórcy przemysłu naftowego Ignacego Łukasiewicza i jego żony, zabytkowy kościół z 1878r.

Wrocanka – zabytkowy kościół drewniany z dzwonnica, cmentarz choleryczny, pomnik mieszkańców wsi poległych w latach 1914-1921.

Bóbrka – Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza.

2. Szlak turystyczny prowadzący z Bóbrki przez Chorkówkę, Kobylany, Wietrzno do Dukli

Długość odcinka – 22km
Drogi asfaltowe – 22km

Atrakcje turystyczne:

Bóbrka – Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza, zabytkowy kościół.

Kobylany – zabytkowy kościół z 1775r., dworek Sulimirskich i park z 300-letnimi dębami oraz pomnik upamiętniający mieszkańców poległych w czasie I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej „Cześć Poległym”.

Wietrzno – wczesnośredniowieczne grodzisko z poczwórnym pierścieniem wałów i fos z X-XII w., zabytkowy kościół drewniany z poł. XVIII w. pw. św. Michała Archaniola z cennym, w większości późnobarokowym wyposażeniem wnętrza.

Dukla – późnobarokowy pałac Mniszchów, w którym mieści się Muzeum Historyczne – Pałac, park z unikatowymi drzewami, kościół parafialny z XVIII w. z cennym rokokowym wyposażeniem i niezwykłym nagrobkiem Amalii z Brühlów Mniszchowej, Klasztor o.o. Bernardynów i kościół św. Jana z Dukli, w którym znajdują się relikwie świętego, stojący u podnóża zespołu bernardynów pomnik upamiętniający pielgrzymkę Jana Pawła II w 1997r., XVIII-wieczne kamieniczki w rynku i ratusz z XVII w., kirkuty oraz cmentarze wojskowe z I i II wojny światowej.

3. Szlak turystyczny prowadzący z Kopytowej przez Długie do Żarnowca

Długość odcinka – 10km
Drogi asfaltowe – 8km
Drogi szutrowe – 2km

Atrakcje turystyczne:

Kopytowa – Muzeum Kultury Szlacheckiej – Dwór w Kopytowej.

Długie – dworek Bobrowskich budowany w latach 1850-1899, obecnie siedziba Domu Dziecka.

Żarnowiec – Muzeum Marii Konopnickiej – siedzibą muzeum jest dworek z XVIII w., przebudowany z końcem XIX w. oraz zabytkowy park o powierzchni 3,5ha, które przekazane zostały Marii Konopnickiej w 1903r. w darze narodowym z okazji jubileuszu 25-lecia pracy pisarskiej. Po śmierci Konopnickiej dworek pozostawał do 1956r. w posiadaniu jej rodziny i zamieszkiwany był przez córki poetki – Laurę Pytlińską i Zofię Mickiewiczową. Muzeum w Żarnowcu powołane zostało do życia przez Ministerstwo Kultury i Sztuki w 1957r. na podstawie aktu darowizny Mickiewiczowej i spadkobierców pisarki. W 1991 r. oddano do użytku budynek „Lamusa”, w którym mieszczą się ekspozycje, bogata w zbiory biblioteka, administracja Muzeum oraz pracownie i magazyny zbiorów.

Szlaki piesze

Trasa piesza Krosno – Żarnowiec – Zręczin – Bóbrka (Wietrzno – Dukla) – znaki zielone, 25km – 7h.

Szlak zaczyna się od głównej stacji kolejowej w Krośnie. Znaki prowadzą w kierunku zachodnim ulicą Naftową oraz Baczyńskiego, a dalej drogą lokalną przez Polankę do Dobieszyna. W pobliżu budynku GOK w Dobieszynie szlak skręca w lewo między domy i pola, a następnie przez olszynę i zwirowiska zmierza do mostu na Jasiołce. Następnie przekracza rzekę i dociera do skrzyżowania dróg w centrum wsi Żarnowiec. Od Krosna 7km – 2h. Przy skrzyżowaniu znajduje się przystanek MKS i PKS. W pobliżu usytuowany jest park z dworkiem – muzeum Marii Konopnickiej. Z Żarnowca szlak wiedzie drogą na południowy wschód. Przebiegając cały czas przez teren zabudowany, w końcu dociera do Zręcina, w centrum którego jest kościół i cmentarz z grobem Ignacego Łukasiewicza. Od Żarnowca 3km – 1h. Następnie w tym samym kierunku trasa prowadzi do Dukli. Droga prowadzi skrajem Kotliny Krośnieńskiej wśród pól i zabudowań, osiągając skrzyżowanie z drogą do Bóbrki. Przy skrzyżowaniu znajduje się pomnik wzniesiony w 1974 roku dla upamiętnienia walk żołnierzy Czechosłowackiego Korpusu Armijnego, który w czasie II wojny światowej stąd rozpoczął swój szlak bojowy. Jak głosi napis na nim, wydarzenie to miało miejsce 9 września 1944 roku. Mijając pomnik, szlak prowadzi w prawo do Bóbrki i wiedzie przez całą wieś, aż do jej górnego krańca. Kolejnym etapem jest wędrowka lasem i starą kopalnianą drogą. Podchodzi w górę, do położonej na zboczu wzniesienia kopalni – muzeum przemysłu naftowego, założonej przez Ignacego Łukasiewicza. Od Zręcina 7km – 2h.

Dla wytrwałych turystów znaki prowadzą jeszcze dalej wzdłuż muzealnej ekspozycji, na przeciwległy kraniec kopalni (parking) i zbiegają do drogi Zręczin – Dukla. Droga biegnie lewą stroną doliny Jasiołki, u podnóża pierwszych wzniesień Beskidu Niskiego. Teren w znacznej części jest tu zabudowany. Szlak, minąwszy wieś Wietrzno, w której znajduje się interesujący drewniany kościółek (XVIII w.) i Zboiska, wkracza do Dukli. Od Bóbrki do Dukli stanowi dystans 9km – 2h.¹⁸

Wydarzenia wpływające na wzrost ruchu turystycznego w gminie

Do najważniejszych tradycyjnych imprez organizowanych w Gminie Chorkówka należą m.in.:

- Imprezy plenerowe w poszczególnych miejscowościach gminy; festyny, pikniki
- Przegląd Zespołów Śpiewaczych i Kapel Ludowych;
- Biesiada Karpacka;
- Dożynki Gminne;
- Sobótki Ropiorzy;
- Biesiada Kół Gospodyń Wiejskich.

Działania istotne dla rozwoju turystyki

- utrzymanie, modernizacja i rozbudowa obiektów i urządzeń sportowych i turystycznych na terenie gminy,
- tworzenie korzystnych warunków podejmowania działalności gospodarczej w sferze turystyki na terenie gminy,
- realizacja zadań z zakresu kultury fizycznej i turystyki w ramach zajęć szkolnych (w tym także „zielone szkoły”),
- działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

¹⁸ Skarby Gminy Chorkówka, praca zbiorowa. Krosno: Armagraf, 2013

Charakterystyka ruchu turystycznego w gminie

Ruch turystyczny to „zjawisko społeczne polegające na dobrowolnym, przestrzennym przemieszczaniu się ludzi na obszary i do miejscowości turystycznych”.¹⁹ Poniżej rozpatrywano ruch turystyczny przyjazdowy, obejmujący osoby przyjeżdżające do Gminy Chorkówka.

Tabela 52. Ruch turystyczny w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012

Ruch turystyczny	Polacy korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania ²⁰				
	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Chorkówka	241	763	2000	454	532
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	161689	158725	145978	140110	143291
Polska (gminy wiejskie)	1782881	1714269	1645734	1614057	1791106

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy Chorkówka

Liczba Polaków korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w poszczególnych latach analizowanego okresu miała zróżnicowane wartości. Najwięcej osób skorzystało z noclegów w 2010 roku, najmniej w 2008. Ogólna linia trendu wskazuje niewielki wzrost analizowanej cechy w badanym okresie czasu.

Wykres 18. Dynamika liczby Polaków korzystających z turystycznych obiektów zakwaterowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chorkówka

Tabela 53. Ruch turystyczny w mieście w latach 2008 – 2012

Ruch turystyczny	Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania				
	2008	2009	2010	2011	2012
Gmina Chorkówka	3	3	34	0	0
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	9324	6934	6211	5691	5342
Polska (gminy wiejskie)	348986	331336	288070	289019	337071

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy Chorkówka

¹⁹ A. Kornak, *Ekonomia turystyki*, PWN, Warszawa 1985, s. 47.

²⁰ Korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania to osoby, które korzystają z usług noclegowych w takich obiektach jak: hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego oraz świątecznego, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, pokoje gościnne, kwatery agroturystyczne oraz pozostałe obiekty niesklasyfikowane.

Rok 2010 to też rok, w którym turyści zagraniczni najliczniej skorzystali z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania zlokalizowanych w Gminie Chorkówka (34 osoby). W roku 2008 i 2009 tylko 3 turystów skorzystało z oferty noclegów w gminie, a w latach 2011 i 2012 żaden.

7. POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY

7.1. Władze i administracja oraz ich zasoby

Liczba pracowników Urzędu Gminy w Chorkówce na dzień 31.12.2013 r. wynosiła **49 osób**. Struktura wykształcenia pracowników Urzędu jest następująca:

- z wykształceniem wyższym 20 osób;
- z wykształceniem średnim 19 osób;
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym 7 osób;
- z wykształceniem podstawowym 3 osoby.

Pracownicy Urzędu Gminy są zobowiązani do podnoszenia swoich kwalifikacji między innymi poprzez udział w specjalistycznych kursach i szkoleniach. Pracownicy uczestniczą w obowiązkowych szkoleniach dotyczących m.in. zakresu KPA, instrukcji kancelaryjnej, archiwizacji dokumentów, bhp oraz etyki. Dodatkowo wielu z nich indywidualnie podejmuje studia zarówno licencjackie, magisterskie jak i podyplomowe.

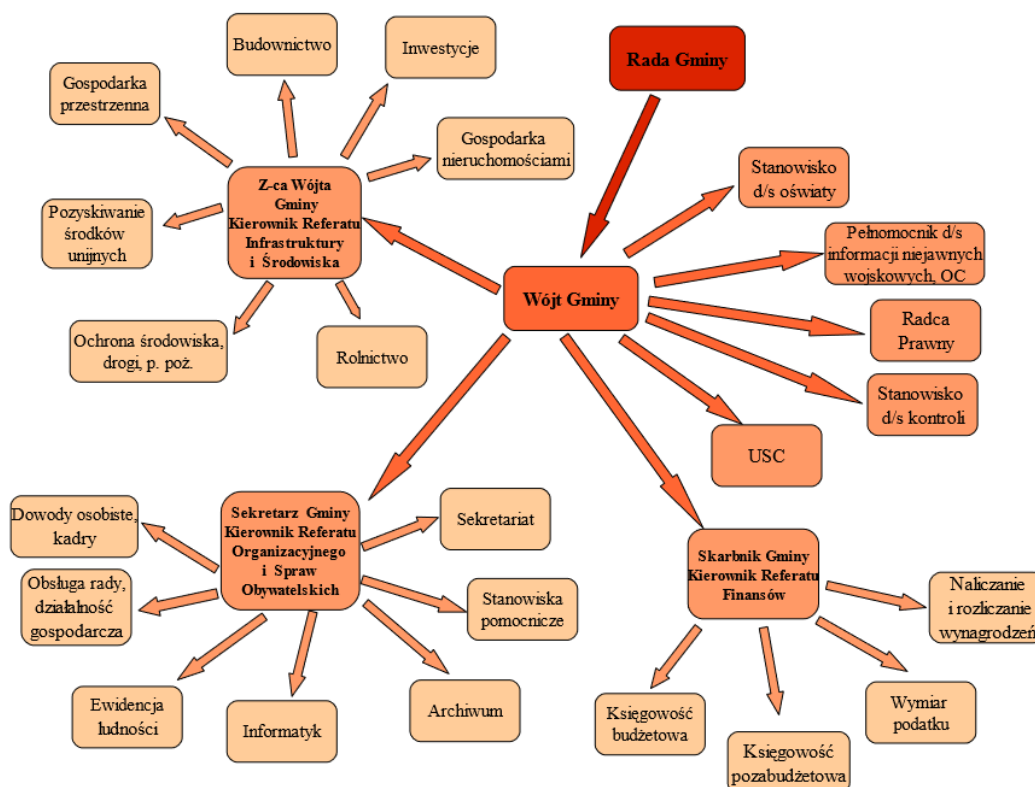
Budynek Urzędu Gminy w Chorkówce o powierzchni użytkowej 869,67 m² (powierzchnia netto budynku) jest odpowiedniej wielkości do potrzeb, funkcjonalnie i właściwie wyposażony.

Budynek jest usytuowany na poziomie gruntu - nie ma bariery architektonicznej w postaci schodów. W ten sposób każdy mieszkaniec może swobodnie dostać się do budynku urzędu.

Urząd Gminy w Chorkówce posiada certyfikaty:

- akcji społecznej „Przejrzysta Polska
- Wspólnej Metody Oceny CAF (ang. The Common Assessment Framework).

Schemat 1. Schemat organizacyjny Urzędu Gminy w Chorkówce

Źródło: <http://bip.chorkowka.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-8>

W Urzędzie funkcjonują:

Urząd Stanu Cywilnego

Do zadań realizowanych przez Urząd Stanu Cywilnego należą w szczególności:

- prowadzenie spraw związanych ze sporządzaniem aktów,
- przyjmowanie oświadczeń o uznaniu dziecka,
- przyjmowanie oświadczeń o nadaniu dziecku nazwiska męża matki,
- przyjmowanie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński,
- wydawanie zaświadczeń upoważniających do zawarcia małżeństwa konkordatowego,
- wydawanie odpisów z ksiąg stanu cywilnego,
- wprowadzanie wzmianek dodatkowych i przypisków do aktów stanu cywilnego,
- powiadamianie innych urzędów o sporządzonych aktach,
- prowadzenie akt zbiorowych i skorowidzów dla ksiąg stanu cywilnego,
- przygotowywanie i wydawanie decyzji z zakresu prawa o aktach stanu cywilnego,
- przygotowywanie wniosków o nadanie medalu za długoletnie pożycie małżeńskie,
- prowadzenie korespondencji konsularnej,
- przyjmowanie oświadczeń ostatniej woli spadkodawcy,
- wydawanie decyzji zmian nazwisk i imion,
- prowadzenie spraw z zakresu bhp,
- prowadzenie archiwum zakładowego,
- załatwianie spraw związanych ze zbiórkami publicznymi i zgromadzeniami oraz sprawowanie nadzoru nad ich przebiegiem.

Stanowisko do spraw obronnych, obrony cywilnej, tajnej kancelarii, informacji niejawnych

Do zadań inspektora do spraw informacji niejawnej należy w szczególności:

- prowadzenie spraw z zakresu informacji niejawnych,
- prowadzenie kancelarii tajnej,
- realizacja zadań z zakresu obrony cywilnej,
- kierowanie oraz koordynowanie akcjami ratunkowymi,
- realizacja zadań związanych z organizacją i funkcjonowaniem Gminnego Zespołu Reagowania Kryzysowego,
- zapewnienie sprawności działania systemów monitorowania zagrożeń oraz ostrzegania o klęskach żywiołowych,
- prowadzenie rejestracji i ewidencji przedpoborowych oraz współudział w prowadzeniu poboru do wojska.

Stanowisko do spraw obsługi prawnej

Do zadań radcy prawnego należy w szczególności:

- opiniowanie pod względem prawnym i redakcyjnym projektów uchwał i zarządzeń,
- zastępstwo procesowe Gminy i Urzędu przed sądami powszechnymi, NSA oraz innymi organami orzekającymi,
- opiniowanie pod względem prawnym projektów umów i porozumień,
- wydawanie opinii prawnych na wniosek Wójta, Zastępcy Wójta, Sekretarza, Skarbnika i kierowników komórek organizacyjnych,
- współpraca w zakresie prawnym w przygotowaniu i organizacji postępowań o udzielenie zamówienia oraz opiniowanie spraw dotyczących zamówień publicznych,
- udział w komisjach przetargowych,
- wydawanie opinii prawnych na wniosek Przewodniczącego Rady, Przewodniczącego Komisji Rady oraz uczestnictwo w sesjach Rady i posiedzeniach Komisji Rady w uzasadnionych przypadkach.

Stanowisko do spraw kontroli wewnętrznej

Do zadań inspektora do spraw kontroli należy w szczególności:

- prowadzenie kontroli finansowej w urzędzie i jednostkach organizacyjnych z zakresu :
a - procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz dysponowaniem mieniem,

- b - przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciąganych zobowiązań finansowych i dokonywanych wydatków,
 - c - badania i porównywania stanu faktycznego z prowadzoną dokumentacją,
 - d - pobierania i gromadzenia wydatków ze środków publicznych , zaciąganie zobowiązań finansowych,
 - e - dokonywanych wydatków ze środków publicznych,
 - f - udzielania zamówień publicznych, prowadzenia gospodarki finansowej.
- Prowadzenie ewidencji środków trwałych.

Skarbnik Gminy - Kierownik Referatu Finansowego

Do zadań realizowanych przez Referat Finansowy należy w szczególności:

- prowadzenie rachunkowości budżetowej i pozabudżetowej,
- sprawozdawczość budżetowa i pozabudżetowa i jej analiza,
- sporządzanie rocznych bilansów finansowych,
- ewidencja składników majątkowych gminy,
- prowadzenie gospodarki finansowej w zakresie wykorzystania środków przez jednostki pozabudżetowe,
- opracowywanie projektów budżetu gminy,
- aktualizowanie planów budżetowych,
- prowadzenie naliczeń i rozliczeń z tytułu wynagrodzeń pracowniczych, diet, z tytułu umów cywilno – prawnych,
- prowadzenie ewidencji zakupu i sprzedaży towarów i usług dla potrzeb podatku VAT,
- sporządzanie miesięcznych deklaracji w zakresie podatku VAT, PIT,
- ubezpieczeń społecznych i dokonywanie przelewów w terminach ustalonych przepisami,
- nadzór pod względem formalno-rachunkowym nad sprawozdaniami finansowymi jednostek przy współpracy osób merytorycznie odpowiedzialnych,
- współpraca z Regionalną Izbą Obrachunkową, Najwyższą Izbą Kontroli, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, Urzędem Wojewódzkim, komornikiem, bankami i innymi instytucjami, dokonywanie wymiaru podatków i opłat lokalnych,
- wydawanie decyzji ustalających wysokość zobowiązań podatkowych,
- prowadzenie spraw wszczętych w sprawach zastosowania ulg, umorzeń, darowizn, rozkładania na raty w zakresie podatków i opłat,
- ewidencja księgowa dochodów podatkowych,
- windykacja należności podatkowych,
- opracowywanie projektów uchwał w zakresie ustalania stawek podatków i opłat lokalnych,
- rozpatrywanie wniosków dotyczących pomocy publicznej,
- wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych w związku z zaległościami podatkowymi,
- wydawanie zaświadczeń w sprawach podatkowych,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej zwrotu podatku akcyzowego,
- przygotowywanie spisu wyborców do Izb Rolniczych,
- redagowanie BIP,
- prowadzenie kasy.

Referat Infrastruktury i Środowiska

Do zadań realizowanych przez Referat Infrastruktury i Środowiska należy w szczególności:

- opracowywanie planów rocznych i wieloletnich w zakresie remontów budynków stanowiących mienie komunalne,
- przygotowywanie i nadzór nad wykonywaniem inwestycji i remontów oraz współpraca z gminnymi jednostkami organizacyjnymi w tym zakresie,
- zlecanie opracowań dokumentacji technicznej oraz wykonawstwa robót budowlano – montażowych,
- prowadzenie inwestycji, nadzór i kontrola wykonania inwestycji , ich odbiór i przekazywanie w użytkowanie i na majątek,
- prowadzenie spraw z zakresu planowania przestrzennego,

- wydawanie decyzji administracyjnych o warunkach zabudowy, zmiany sposobu użytkowania nieruchomości,
- wydawanie postanowień ustalających warunki podziału nieruchomości,
- wydawanie zaświadczeń urbanistycznych w oparciu o mpzp lub w oparciu o przepisy odrębne na terenach, na których plany przestrzenne utraciły ważność,
- sporządzanie i wydawanie wypisów z obowiązujących pzp,
- prowadzenie ewidencji nazewnictwa ulic i placów oraz numeracji porządkowej nieruchomości,
- współpraca z Rejonem Energetycznym przy modernizacji i inwestycjach sieci energetycznej gminy,
- inicjowanie współpracy z lokalnymi organizacjami społecznymi w zakresie pozyskiwania środków pomocowych,
- przygotowywanie i koordynowanie projektów pozyskania środków pomocowych na dofinansowanie inwestycji gminnych oraz działania związane z aktywizacją lokalnej społeczności,
- analiza możliwości pozyskiwania przez gminę środków z funduszy Unii Europejskiej,
- przygotowywanie i przeprowadzanie postępowań zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych,
- realizacja zadań wynikających z ustaw szczególnych z zakresu gospodarki komunalnej, ochrony środowiska i innych ustaw,
- wykonywanie zadań wynikających z ustawy o ochronie przyrody, a w szczególności przygotowywanie decyzji zezwalających na usunięcie drzew oraz prowadzenie spraw związanych z pomnikami przyrody,
- współpraca w przygotowaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w zakresie przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- koordynowanie działań w zakresie opracowywania gminnego programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami,
- prowadzenie i aktualizacja ewidencji zabytków znajdujących się na terenie gminy,
- remonty i modernizacja dróg gminnych,
- prowadzenie spraw zarządu ulic, dróg, placów, parkingów i mostów, w tym remontów bieżących,
- przygotowanie, prowadzenie i nadzór w zakresie modernizacji i inwestycji oświetlenia ulicznego,
- wykonywanie zadań wynikających z ustawy prawo wodne, a w szczególności rozpatrywanie spraw spornych o uregulowanie stosunków wodnych na gruncie,
- realizacja zadań z zakresu ochrony p. poż, w tym nadzór nad działalnością Ochotniczych Straży Pożarnych,
- przygotowywanie materiałów do publikacji w BIP i na stronie internetowej urzędu w zakresie prowadzonych spraw,
- prowadzenie spraw związanych z gospodarowaniem nieruchomościami stanowiącymi własność gminy w zakresie uregulowanym ustawą o gospodarce nieruchomościami,
- prowadzenie spraw związanych z komunalizacją mienia,
- regulowanie stanu prawnego w księgach wieczystych dla nieruchomości niezbędnych do wykupu lub wywłaszczenia oraz regulowanie stanu prawnego nieruchomości gminnych,
- prowadzenie rejestru nieruchomości stanowiących własność gminy,
- aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów,
- prowadzenie spraw z zakresu rozgraniczeń,
- prowadzenie spraw z zakresu rolnictwa i leśnictwa.

Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich - RSO

Do zadań realizowanych przez Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich należy w szczególności:

- obsługa kancelaryjna i organizacyjna Rady Gminy,
- organizacyjno – techniczne przygotowanie posiedzeń Rady Gminy i jej komisji,
- przygotowanie i terminowe wysyłanie materiałów i zaproszeń na posiedzenia Rady Gminy,
- sporządzanie protokołów z posiedzeń Rady Gminy i jej komisji,
- prowadzenie rejestrów uchwał Rady Gminy, wniosków i interpelacji radnych,

- przekazywanie uchwał Rady Gminy do legalizacji oraz publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego oraz przekazywanie ich do realizacji poszczególnym komórkom organizacyjnym urzędu,
- prowadzenie ewidencji działalności gospodarczej,
- współpraca z sołectwami w zakresie spraw administracyjnych,
- wydawanie i cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- obsługa kancelaryjna i administracyjno – techniczna sekretariatu,
- umieszczanie na tablicach informacyjnych ogłoszeń, uchwał i zarządzeń,
- zaopatrzenie urzędu w materiały kancelaryjno - biurowe,
- prowadzenie ewidencji używanych i wycofywanych pieczęci urzędowych,
- prowadzenie rejestru korespondencji wpływających do urzędu oraz korespondencji wychodzącej,
- prowadzenie biblioteki gminnej,
- prowadzenie spraw z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych,
- udzielanie informacji adresowej organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości,
- prowadzenie sprawozdawczości statystycznej dotyczącej ruchu ludności,
- prowadzenie spraw kadrowych pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych,
- przyjmowanie oświadczeń i zeznań świadków oraz wydawanie zaświadczeń związanych z pracą w rolnictwie,
- koordynowanie zakupów sprzętu komputerowego,
- nadzór nad redagowaniem strony internetowej urzędu,
- nadzór i rozbudowa sieci komputerowej,
- administracja serwera i sieci,
- obsługa gospodarcza urzędu.

Obecne potrzeby w zakresie elektronicznych form kontaktu z urzędami są prawdopodobnie wynikiem przyzwyczajania się i stopniowej akceptacji elektronicznego kontaktu w sprawach urzędowych. Wraz z wchodzeniem w dorosłość nowych pokoleń, dla których Internet jest naturalnym środowiskiem komunikowania się, proces ten będzie przyspieszał. Istnieje oczywiście możliwość wpływania na tempo procesu akceptacji poprzez odpowiednie kampanie informacyjne i promocyjne.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje zakres spraw urzędowych możliwych do załatwienia przez Internet na stronach Urzędu Gminy w Chorkówce.

Tabela 54. Zakres spraw urzędowych możliwych do załatwienia przez Internet

Zakres spraw urzędowych możliwych do załatwienia przez Internet w Gminie Chorkówka	
1.	Wszystkie sprawy zawarte w kartach usług na stronie Urzędu Gminy z wyłączeniem spraw z zakresu: dowodów osobistych, USC, działalności gospodarczej, pod warunkiem uwierzytelnienia dokumentu podpisem kwalifikowanym lub profilem zaufanym.

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Urząd Gminy czerpie informacje na temat oceny sprawności i kompetencji obsługi interesantów głównie z wyników ankiet, które są przeprowadzane wśród mieszkańców. Również podziękowania i oczekiwania interesantów kierowane bezpośrednio do pracowników, kierowników referatów czy wójta mogą stanowić źródło informacji na temat funkcjonowania Urzędu. Ponadto sam Urząd wykonuje liczne analizy pod kątem ilości załatwionych spraw i przyjmowanych wniosków, co pozwala na stworzenie statystyk i wprowadzenie ewentualnych zmian w zakresie funkcjonowania Urzędu w celu poprawy wyników statystycznych. Każda uwaga, spostrzeżenie, jest analizowana i o ile to możliwe Urząd stara się uwzględnić to w pracy.

Tabela 55. Ocena sprawności i kompetencji obsługi interesantów

Sposoby oceny sprawności i kompetencji obsługi interesantów:	Częstotliwość samooceny i wpływania skarg
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców ✓ Podziękowania i oczekiwania kierowane bezpośrednio do pracowników, kierowników referatów, czy wójta 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Raz w roku ✓ Sukcesywnie

✓ W biurze są wykonywane analizy pod kątem ilości załatwionych spraw i przyjmowanych wniosków	✓ Raz w roku
---	--------------

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Ocena strony internetowej gminy dokonywana jest wg następujących kryteriów: 1) szybkość działania i czas ładowania; 2) nawigacja: liczba kliknięć do podstawowych podstron, mapa strony, menu, obecność wyszukiwarki, sposób nawigowania po stronie oraz rozmieszczenie elementów aktywnych (linków), dostęp do informacji kontaktowych; 3) pozycjonowanie: pozycja strony w wyszukiwarkach na różne słowa, meta-tag; 4) dostępność: działanie pod różnymi przeglądarkami, wielkość czcionki, kontrast między tłem a tekstem, dostosowanie do różnych rozdzielczości; 5) treść: zakres merytoryczny, aktualność – daty ostatnich aktualizacji, umiejscowienie poszczególnych treści; 6) szata graficzna: wartość estetyczna, sposób przygotowania plików graficznych (typ pliku, rozmiar, kompresja) na potrzeby prezentacji w Internecie.

W chwili obecnej została opracowana nowa wersja strony internetowej, w której unowocześniono sposób prezentacji i rozmieszczenia danych, sposobu nawigacji, szaty graficznej.

7.2. Inne podmioty instytucjonalne działające w gminie

Stowarzyszenia, fundacje i inne organizacje społeczne

Poniższa tabela zawiera zaktualizowaną na dzień 31.12.2013 roku listę stowarzyszeń obecnie działających na terenie Gminy Chorkówka. Lista nie zawiera stowarzyszeń z gmin powiatu krośnieńskiego oraz stowarzyszeń, które zostały zlikwidowane, są w trakcie likwidacji lub nie prowadzą aktywnej działalności pomimo braku formalnego rozwiązania/likwidacji.

NAZWA STOWARZYSZENIA	ADRES SIEDZIBY	ZADANIA STATUTOWE
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Bóbrka	Bóbrka 137	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój i promocja wsi Bóbrka – rozwój kultury i podtrzymywanie tradycji regionalnych – promocja i informacja na temat historii gminy Chorkówka – podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców – prawidłowy rozwój i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży – zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych – obrona praw kobiet – działania na rzecz zwiększenia udziału kobiet w życiu publicznym
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych, Kulturalnych i Gospodarczych	Kobyłany	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju kulturalnego i fizycznego dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Kobyłan – rozwój i unowocześnienie bazy kulturalnej i sportowej – podejmowanie ważnych i różnorodnych działań służących rozwojowi i integracji społeczności lokalnej – upowszechnienie i ochrona dziedzictwa kulturowego regionu – rozwój świadomości ekologicznej i popularyzowanie wiedzy z zakresu ochrony środowiska – promowanie integracji z unią europejską – podejmowanie inicjatyw gospodarczych i tworzenie dodatkowych źródeł dochodu na realizację powyższych celów – współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i stowarzyszeniami lokalnymi, krajowymi i zagranicznymi – niesienie pomocy na rzecz osób chorych i samotnych, rodzin wielodzietnych bezrobotnych i rodzin patologicznych – działania na rzecz osób niepełnosprawnych i osób chorych

<p>Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Szczepańcowa</p>	<p>Szczepańcowa ul. Strażacka 11</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie wszelkich inicjatyw mieszkańców - wspieranie inicjatyw oświatowych - inicjowanie działań kulturalno – oświatowych - współpraca z samorządem, parafią, innymi organizacjami i stowarzyszeniami - tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego - promocja, upowszechnianie i ochrona wartości kultury ludowej i rękodzieła artystycznego - rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki oraz działań proekologicznych - poznawanie i kultywowanie tradycji i folkloru regionu - dokumentowanie historii miejscowości i okolic - propagowanie nowych form rekreacji i działań integracyjnych - współpraca transgraniczna - kształtowanie nawyków estetycznych - promocja zdrowego stylu życia - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców - upowszechnianie kultury fizycznej i sportu - zapobieganie bezrobociu, pomoc bezrobotnym i ubogim
<p>Stowarzyszenie Forum Inicjatyw Społecznych</p>	<p>Zręcin ul. Łukasiewicza 38</p>	<ul style="list-style-type: none"> - animacja kulturalno – oświatowa , edukacja kulturalna i ekonomiczna środowiska - rozbudzanie i zaspakajanie nowych potrzeb i zainteresowań kulturalnych - tworzenie warunków rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego - promocja, upowszechnianie i ochrona wartości kultury ludowej i rękodzieła artystycznego - rozwój turystyki wiejskiej - zwiększenie atrakcyjności gminy pod względem wizualnym, turystycznym i rekreacyjnym - poznanie tradycyjnego polskiego folkloru tanecznego i muzycznego oraz kultywowanie tradycji polskiego tańca i muzyki ludowej - dokumentowanie historii gminy - propagowanie wiedzy o unii europejskiej - propagowanie nowych form rekreacji i działań integracyjnych - kształtowanie nowych nawyków estetycznych i tolerancji dla różnych przejawów i form twórczości - współpraca transgraniczna - zapobieganie patologiom społecznym, przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym uzależnieniom - działanie na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej - zwiększenie aktywności życiowej i fizycznej osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach, samotnych i starszych - rozwój i wspieranie różnych metod rehabilitacji - obrona interesów osób niepełnosprawnych - zapobieganie bezrobociu, a także pomoc bezrobotnym i ubogim - pomoc kobietom w zdobywaniu niezależności
<p>Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Nadzieja”</p>	<p>Zręcin ul. Kościelna 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie i ochrona tradycji związanych z kulturą ludową (folklor, pieśni kościelne, biesiadne i kabaretowe)

Źródło: Skarby Gminy Chorkówka, praca zbiorowa. Krosno: Armagraf, 2013, dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Jednostki budżetowe

Jednostkami budżetowymi działającymi w Gminie Chorkówka są:

- gimnazja,
- szkoły podstawowe,
- przedszkola,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół,

- Gminna Biblioteka z Filiami.

7.3. Inne działania prorozwojowe i ich skuteczność

Dokumenty strategiczne tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego definiują wizję przyszłości, pozwalają określić cele na nadchodzące lata oraz zaplanować działania podejmowane dla ich osiągnięcia. Posiadanie dobrze opracowanej strategii oraz towarzyszących jej planów rozwoju staje się niezbędnym warunkiem ubiegania się o środki dostępne w ramach funduszy europejskich. Wnikliwie opracowana i konsekwentnie wdrażana strategia rozwoju stanowi jeden z elementów przyciągających inwestorów, dla których stabilna wizja rozwoju miejsca w którym działają lub zamierzają działać jest bardzo istotnym czynnikiem w planowaniu inwestycji.

Dokument „**Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2015**”, został przyjęty na posiedzeniu sesji Rady Gminy w dniu 29 stycznia 2008 roku.

„Strategia” była priorytetowym dokumentem wyznaczającym kierunki pracy wójta Gminy w latach 2008-2014. Dokument powstał dzięki zaangażowaniu mieszkańców, przedstawicieli grup społecznych, Radnych, kadry Urzędu i jednostek organizacyjnych. Ten wspólny wysiłek oparty na wiedzy, umiejętnościach analizowania danych i przewidywania przyszłego rozwoju związanego z perspektywą finansową Unii Europejskiej zaowocował dokumentem realnym, uwzględniającym wszystkie uwarunkowania gminy, bowiem tworzyli go ludzie, którym w największym stopniu zależało na ukierunkowaniu swojej aktywności zawodowej i społecznej dla jej dobra.

W przyjętym w 2008 dokumencie określone zostały cele strategiczne, których określenie poprzedziła hierarchizacja potrzeb społecznych. Hierarchia potrzeb została ustalona na podstawie przeprowadzonej w ramach konsultacji społecznej ankiety.

W ramach każdej z potrzeb określono cele strategiczne i dalej zadania realizacyjne.

Najistotniejsze z punktu widzenia mieszkańców okazały się:

Potrzeba zabezpieczenia materialnego

- Zwiększony i stabilny poziom dochodów szczególnie osób najuboższych
- Wzrost przedsiębiorczości mieszkańców

Potrzeba wyżywienia

- Zapewniony dostęp do wody pitnej wysokiej jakości
- Potrzeba bezpieczeństwa
- Ograniczony problem używania alkoholu wśród dzieci i młodzieży
- Ograniczone zagrożenia związane z ruchem drogowym i pieszym

Potrzeba zdrowia i życia

- Poprawiony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej i rehabilitacji
- Poprawa stanu technicznego infrastruktury obiektów służby zdrowia
- Zorganizowane gabinety medyczne i systematyczny nadzór medyczny w obiektach placówek oświatowych
- Wzrost umiejętności mieszkańców w zakresie udzielania pierwszej pomocy
- Poprawa poziomu profilaktyki zdrowotnej

Potrzeba opieki

- Rozwinięta opieka nad ludźmi samotnymi, chorymi i w podeszłym wieku
- Zapewniona opieka nad dziećmi z rodzin patologicznych

Potrzeba rozwoju ludzi

- Poprawa możliwości szkół w zakresie prowadzenia zajęć sportowych

- Nowocześnie wyposażona baza oświatowa
- Wzrost znajomości języków obcych i informatyki
- Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców – poprawa dostępu do infrastruktury sportowej

Potrzeba rekreacji, wygody, przyjemności

- Rozwinięta nowoczesna baza sportowa oraz rekreacyjno – wypoczynkowa

Potrzeba kultury

- Funkcjonujący Gminny Ośrodek Kultury – zapewniona szeroka oferta imprez i wydarzeń kulturalnych

Potrzeba swobody i łatwości kontaktów przestrzennych

- Dobry stan techniczny dróg
- Pełny dostęp do Internetu szerokopasmowego

Cele strategiczne w zakresie potencjałów:

Potencjał ludzki

- Zmniejszony poziom bezrobocia zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych
- Poprawa kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Potencjał techniczny

- Dysponowanie pełnowymiarowymi salami gimnastycznymi przy szkołach
- Poprawa stanu i standardu technicznego dróg i mostów – rozwinięta infrastruktura towarzysząca
- Rozwinięty system odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych we wszystkich miejscowościach gminy
- Wysoka jakość zimowego utrzymania dróg
- Rozbudowana infrastruktura turystyczna, rekreacyjna, sportowa
- Rozwinięty system zaopatrzenia w wodę we wszystkich miejscowościach gminy
- Poprawa stanu technicznego Domów Strażaka i Domów Ludowych
- Dostępne uzbrojone tereny pod budownictwo mieszkaniowe
- Dobry stan techniczny budynków służby zdrowia
- Wyeliminowane bariery architektoniczne w miejscach użyteczności publicznej
- Zapewniona siedziba Gminnego Ośrodka Kultury
- Poprawa stanu technicznego zabytków
- Rozwinięta sieć telefoniczna – powszechny dostęp do Internetu szerokopasmowego

Potencjał ekologiczny

- Zapewniony dostęp do wody pitnej oraz zachowane w czystości jej zasoby
- Ograniczone zagrożenie powodziowe
- Wzrost ekoświadomości społeczeństwa
- Wysoki poziom odzyskania surowców wtórnych
- Wzrost poziomu wykorzystania energii odnawialnej
- Poprawa stanu środowiska przyrodniczego

Najważniejsze cele strategiczne w sferze gospodarki:

- Uregulowany stan prawny własności gruntów
- Gmina przygotowana na przyjęcie inwestorów – opracowana i wdrożona polityka gospodarcza gminy
- Wykorzystane walory rzeki Jasiołka do celów rekreacyjnych
- Rozwinięta baza i infrastruktura turystyczno – rekreacyjna
- Wzrost dochodów gospodarstw rolnych z pozarolniczej działalności gospodarczej, w tym z agroturystyki
- Rozwinięta, skuteczna promocja walorów turystycznych gminy
- Poprawa rentowności produkcji w gospodarstwach rolnych – popularyzacja nowych rozwiązań organizacji produkcji, towarowości, urynkwienia produktów rolniczych

Cele strategiczne w latach 2008-2014 osiągnęto poprzez realizowane zadania. I tak w ramach:

- *potrzeby zabezpieczenia materialnego*
- umożliwianie rolnikom i ich domownikom podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych
- prowadzenie prac interwencyjnych i robót publicznych

- wspieranie przedsięwzięć tworzących nowe miejsca pracy
- współpraca z organizacjami i instytucjami w zakresie rozwijania przedsiębiorczości w Gminie
- organizowanie wsparcia dla osób, rodzin żyjących w ubóstwie.
- *Potrzeby dostępu do wody pitnej wysokiej jakości*
- rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę
- *Potrzeby bezpieczeństwa*
- edukacja osób zagrożonych uzależnieniami oraz osób uzależnionych i ich rodzin,
- wspieranie działań i programów profilaktycznych prowadzonych przez policję i organizacje społeczne,
- organizowanie imprez masowych z pełnym zabezpieczeniem porządku publicznego
- systematyczne rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury drogowej
- wyposażanie jednostek OSP będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w nowoczesny sprzęt techniczny oraz szkolenie strażaków,
- tworzenie infrastruktury potrzebnej do prawidłowego działania jednostek straży pożarnej
- *Potrzeby zdrowia i życia*
- prowadzenie stałej działalności profilaktycznej w szkołach i w rodzinach
- tworzenie bazy sportowej
- organizacja akcji, badań profilaktycznych
- wspieranie działań instytucji zajmujących się promocją zdrowia i profilaktyką patologii
- zwiększanie możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu dla młodzieży
- *Potrzeby opieki*
- zwiększanie dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych
- realizowanie projektów socjalnych skierowanych do osób szczególnego ryzyka i zagrożonych wykluczeniem społecznym
- *Potrzeby rozwoju ludzi*
- wspieranie działalności klubów sportowych działających w Gminie
- systematyczne doposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt dydaktyczny
- modernizacja obiektów oświatowych
- intensyfikowanie programu zajęć pozalekcyjnych
- intensyfikowanie programu zajęć uzupełniających dla dzieci z problemami edukacyjnymi
- realizacja przez gminę projektów infrastrukturalnych w zakresie rozwoju bazy sportowo-rekreacyjnej szkół i poza nimi,
- realizacja projektów z zakresu podnoszenia jakości oferty edukacyjnej
- *Potrzeba rekreacji, wygody, przyjemności*
- zagospodarowywanie miejsc atrakcyjnych dla rekreacji i wypoczynku (np. centra miejscowości, itp.)
- *Potrzeba kultury*
- pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych na działania kulturalne,
- systematyczne poszerzanie oferty kulturalnej
- ciągłe wzbogacanie kalendarza imprez kulturalnych
- *Potrzeba swobody i łatwości kontaktów przestrzennych*
- podnoszenie standardu dróg na terenie Gminy
- umożliwianie działalności różnym firmom telekomunikacyjnym oraz podmiotom świadczącym usługi w zakresie dostępu do Internetu
- realizacja projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego na terenie Gminy
- przystosowywanie Urzędu Gminy do świadczenia e-usług
- *Potencjału ludzkiego*
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania warsztatów rozwojowych dla osób poszukujących pracy
- *Potencjału technicznego*
- systematyczna poprawa stanu technicznego i standardu dróg gminnych
- budowanie chodników dla pieszych wzdłuż ciągów komunikacyjnych
- systematyczne powiększanie liczby miejsc parkingowych w Gminie
- podnoszenie standardu technicznego obiektów szkolnych
- wyposażanie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt techniczny
- systematyczne rozwijanie nowoczesnej bazy sportowo-rekreacyjnej

- promowanie możliwości inwestowania na terenie Gminy
- promowanie możliwości inwestowania na terenie Gminy
- realizacja projektów z zakresu społeczeństwa informacyjnego celem upowszechnienia dostępu do sieci szerokopasmowej
- rozbudowywanie sieci wodociągowej
- pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na wdrażanie nowoczesnych systemów grzewczych w budynkach komunalnych
- *Potencjału ekologicznego*
- doskonalenie systemu zagospodarowania odpadów stałych
- stosowanie energooszczędnych technologii ogrzewania budynków – modernizowanie istniejących kotłowni
- pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na dofinansowanie inwestycji proekologicznych
- promowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych zmierzających do wykorzystania energii odnawialnej
- wykorzystywanie technologii energii odnawialnej w obiektach komunalnych
- pomoc przy utylizacji pokryć dachowych zawierających azbest.
- *Sfery gospodarczej*
- wprowadzenie ulg podatkowych dla nowych inwestycji tworzących miejsca pracy
- ułatwianie dostępu do informacji i usług publicznych drogą elektroniczną
- regulowanie stanu prawnego własności gruntów
- uzbrojenie terenów inwestycyjnych (powstanie strefy inwestycyjnej na terenie gminy)
- poprawa jakości dróg dojazdowych do lasów
- korzystne warunki rozwoju działalności usługowej.

O pomyślności w realizacji strategii rozwoju społeczno-gospodarczego w szerokim ujęciu świadczy porównanie stanu wyjściowego ze stanem rozwoju gminy w końcowym okresie jej realizacji. W strategii przyjętej w 2008 roku szeroko opisano stan wyjściowy, co było konieczne do identyfikacji najważniejszych potrzeb gminy i jej mieszkańców, charakteryzacji głównych problemów. W końcowym okresie realizacji strategii Gmina Chorkówka z pewnością jest gminą o zdecydowanie wyższym poziomie rozwoju.

Promocja gminy w chwili obecnej polega głównie na wydawaniu opracowań książkowych, folderów, kalendarzy, w zależności od potrzeby i dostępnych środków finansowych. Przydzielane corocznie w budżecie środki na działania promocyjne są niewielkie.

Ostatnie działania promocyjne to:

- wydanie kalendarza ściennego w latach 2013 i 2014,
- publikacja albumu w wersji książkowej, mającego na celu promocję walorów turystycznych gminy,
- w latach 2012-2013 zakup drobnych materiałów z logo gminy typu: filiżanki, kalkulatory, długopisy, teczki, torby papierowe itp.,
- budowa nowej strony internetowej Urzędu Gminy zawierającej informacje o wszelkich atrakcjach turystycznych: zabytkach, interesujących miejscach, szlakach rowerowych itp.

Gmina nie uczestniczy w targach, konferencjach, misjach gospodarczych. Część tego typu zadań podlega właściwości Gminnego Ośrodka Kultury, który działa na wymienionym polu.

Raz na jakiś czas gmina bierze udział w obcych działaniach promocyjnych typu:

- udział (przekazanie wszelkich potrzebnych materiałów i informacji) w tworzeniu strategii rozwoju Krainy Łemków i Pogórzan – Organizacja Beskid Niski Gorlice,
- udział (przekazanie wszelkich potrzebnych materiałów i informacji) w wydaniu albumu promocyjnego powiatu krośnieńskiego,
- udział jw. w wydaniu mapy woj. podkarpackiego z informacjami o wszystkich gminach wchodzących w jego skład.

7.4. Współpraca regionalna i międzynarodowa

W dniu 19.07.2003 r. podpisano porozumienie o współpracy wzajemnej pomiędzy samorządami słowackiej Gminy Brezovica nad Torysą i Gminy Chorkówka. Przyjacielskie kontakty są utrzymywane już od 2000 r., a współpraca transgraniczna dotyczy różnorodnych obszarów aktywności. Co roku w lipcu delegacja gminy wyjeżdża na Jarmark Berzovicki, a Słowacy przyjeżdżają w sierpniu na Biesiadę Karpacką.

8. POTENCJAŁ GOSPODARCZY I STRUKTURA GOSPODARKI

9.1. Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki

W Gminie Chorkówka działalność prowadzi 715 podmiotów gospodarczych (dane GUS według stanu na koniec 2012 roku), z czego blisko 96% swoją działalność prowadzi w sektorze prywatnym. W końcu 2012 w Gminie Chorkówka było o 180 podmiotów gospodarczych więcej niż w r. 2000 i o 453 niż w r. 1995. Były to nie tylko podmioty gospodarcze, ale wszystkie zarejestrowane w REGON-ie. Ich zbiorowość ilościowo charakteryzuje poniższa tabela.

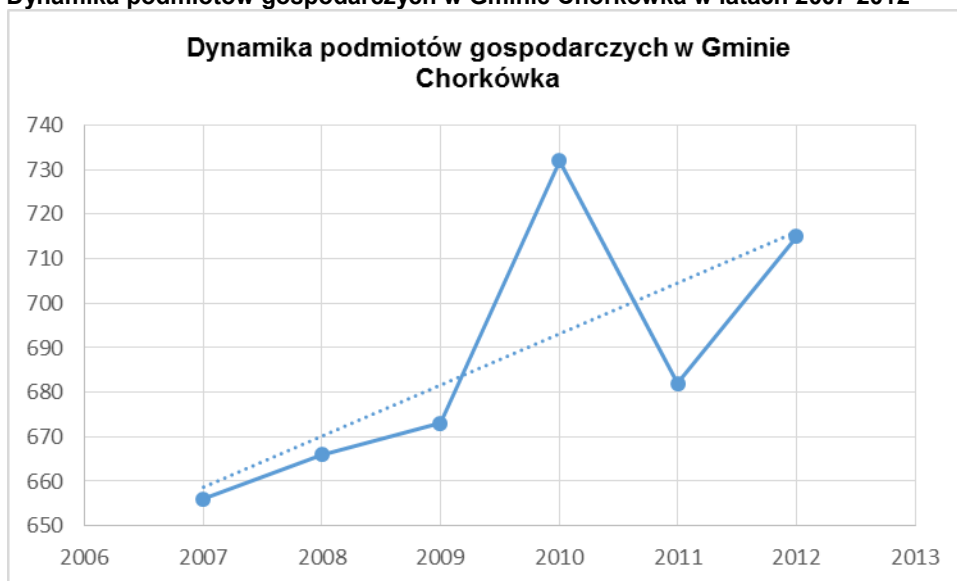
Tabela 56. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności i rodzajów

Jednostka terytorialna	Sektor własności	Rodzaje	Rok	wartość
Gmina Chorkówka	Sektor publiczny	Ogółem	2012	29
		Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego		26
		Przedsiębiorstwo państwowe		0
		Spółki handlowe ogółem, w tym:		0
		Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego		0
		Spółdzielnie		0
	Sektor prywatny	Ogółem		686
		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		576
		Spółki handlowe		13
		Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego		1
		Spółdzielnie		1
		Fundacje		2
		Stowarzyszenia i organizacje społeczne		48

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

W okresie obejmującym lata 2007-2012 liczbę podmiotów gospodarczych w Gminie Chorkówka charakteryzowała ogólna tendencja wzrostowa, co obrazuje poniżej zamieszczony wykres.

Wykres 19. Dynamika podmiotów gospodarczych w Gminie Chorkówka w latach 2007-2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank danych lokalnych

W strukturze podmiotów gospodarczych według rodzaju prowadzonej działalności przeważają podmioty prowadzące pozostałą działalność (504). 199 podmiotów działa w zakresie przemysłu i budownictwa, a 12 w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

Wskaźnik liczebności firm (dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Chorkówka jest porównywalny z wartością notowaną w województwie podkarpackim i niższy od notowanej w kraju (dla gmin wiejskich). Z kolei liczba jednostek nowo zarejestrowanych na 10000 ludności w Gminie Chorkówka jest niższy niż w jednostkach porównywalnych.

Tabela 57. Podmioty gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności. (stan na koniec 2012 r.)

Jednostka terytorialna	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności.
Gmina Chorkówka	6,9	46
Woj. Podkarpackie – (gminy wiejskie)	6,9	52
Polska – (gminy wiejskie)	8,8	69

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

Tabela 58. Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości (stan na koniec 2012 r.)

Jednostka terytorialna	Według klas wielkości - o liczbie pracujących					
	Ogółem	0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej
Gmina Chorkówka	715	694	20	1	0	694

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

W strukturze podmiotów gospodarczych według klas wielkości w Gminie Chorkówka dominują mikroprzedsiębiorstwa i stanowią one 97%, następnie przedsiębiorstwa małe 2,7% i średnie 0,3%.

W miejscowości Szczepańcowa, w Gminie Chorkówka funkcjonuje Strefa Inwestycyjna Innowacyjnych Technologii Szczepańcowa, której opis przedstawiono poniżej.

Strefa Inwestycyjna Innowacyjnych Technologii Szczepańcowa - Lotnisko (SIIT) to propozycja skierowana przede wszystkim do dynamicznych przedsiębiorstw w celu wsparcia ich rozwoju. Podstawowym celem jest stworzenie korzystnych warunków funkcjonowania w ramach Strefy i pozyskanie do współpracy wszystkich tych, którzy stawiają na Nowoczesność.

SIIT powstała w 2012r. dzięki dofinansowaniu inwestycji przez Unię Europejską z Regionalnego Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Pozyskanie środków z działania 1.3 Wspieranie Innowacji umożliwiło stworzenie kompleksowego obszaru dla inwestorów.

Powierzchnia Parku to: 20 ha - terenu pod aktywizację gospodarczą: działalność handlową, usługową, produkcyjną i magazynową bez prawa zabudowy mieszkaniowej.

Misją SIIT jest stworzenie nowoczesnej i zgodnej ze standardami Unii Europejskiej oferty pozwalającej przedsiębiorcom na strategiczne, długofalowe i korzystne społecznie prowadzenie i rozwijanie działalności gospodarczej.

SIIT ma umożliwić powstawanie sieci elastycznych, uniwersalnych powiązań pomiędzy zlokalizowanymi na terenie Parku firmami, oraz do przełamywania barier współpracy przedsiębiorców z placówkami naukowo - badawczymi. W długiej perspektywie SIIT ma przyczyniać się do pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości, ożywienia aktywności gospodarczej regionu oraz wzrostu efektywności współpracy międzyregionalnej.²¹

9.2. Struktura rodzajowa gospodarki

Do najczęściej stosowanych mierników struktury rodzajowej gospodarki należy struktura zatrudnienia, która według dostępnych danych GUS w województwie podkarpackim, do którego administracyjnie należy Gmina Chorkówka w latach 2007-2011 prezentowała się następująco.

Tabela 59. Pracujący według sekcji PKD w latach 2007-2011 na Podkarpaciu

Sekcja wg PKD	ROK				
	2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem (tyś osób)	844	896	880	837	832
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo (tyś osób)	210	206	204	189	174
Przemysł i budownictwo (tyś osób)	240	249	243	239	252
Usługi (tyś osób)	395	440	433	409	407

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

Tabela 60. Pracujący według sektorów ekonomicznych

Sektor przemysłowy	ROK				
	2007	2008	2009	2010	2011
Ogółem w tyś osób	825	873	887	835	824

²¹ <http://www.strefa-szczepancowa.pl/>

Sektor rolniczy w tys osób	210	199	200	187	179
Sektor przemysłowy w tys osób	229	250	250	238	251
Sektor usługowy w tys osób	386	424	437	409	394

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

Specyfiką Gminy Chorkówka jest duża liczba podmiotów zatrudniających do 9 osób (mikroprzedsiębiorstw), 20 podmiotów zatrudnia od 10 do 49 osób, a tylko jedno przedsiębiorstwo od 50 do 245 osób.

Poniżej zaprezentowane dane przedstawiają dynamikę podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Chorkówka w latach 2007-2011 według sekcji PKD 2004 i PKD 2007 oraz w roku 2012 (na tle jednostek porównywalnych).

Tabela 61. Podmioty wg sekcji PKD 2004 i PKD 2007

Sekcje PKD	PKD 2004			Sekcje PKD	PKD 2007		
	ROK				ROK		
	2007	2008	2009		2009	2010	2011
A	16	17	19	A	18	16	12
B	0	0	0	B	1	2	2
C	1	1	1	C	81	88	86
D	84	81	85	D	0	0	0
E	1	1	1	E	2	2	2
F	98	97	94	F	96	113	98
G	209	214	216	G	212	225	209
H	14	18	18	H	49	52	45
I	46	47	48	I	18	23	21
J	26	27	22	J	13	15	13
K	39	37	44	K	22	20	19
L	17	17	17	L	0	2	3
M	26	26	28	M	30	35	32
N	17	20	22	N	5	6	4
O	62	63	58	O	17	17	17
P	0	0	0	P	28	28	28
Q	0	0	0	Q	21	24	29
ogółem	656	666	673	R	20	20	19
				SiT	40	44	43
				U	0	0	0
				ogółem	673	732	682

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024
Tom I: Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chorkówka

Tabela 62. Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji w 2012 roku

Podmioty gospodarcze według sekcji	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U
Gmina Chorkówka	12	3	88	0	3	105	222	46	21	14	20	4	31	4	17	29	28	22	46	0
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	2184	111	5920	44	195	8110	12866	3894	1457	704	1087	335	2323	733	1074	2174	1632	1241	3341	0
Polska (gminy wiejskie)	46315	1318	83792	1073	3634	121227	201624	52345	25303	10908	17597	12999	40596	15928	13644	26784	27313	14447	44329	1

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Ważniejsze podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy Chorkówka.

Lp.	Nazwa	NIP	Adres	PKD wiodące
1	ANATOL KLATKA USŁUGOWY ZAKŁAD TRANSPORTOWY nazwa skrócona: USŁUGOWY ZAKŁAD TRANSPORTOWY	6841046541	Świerzowa Polska, ul. Szkolna 47	4941Z - Transport drogowy towarów
2	Szymbara Danuta SKLEP SPOŻYWCZO-PRZEMYSŁOWY	6840003328	Faliszówka 89	4711Z - Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
3	SOLIŃSKI MARIUSZ HANDEL USŁUGI PRODUKCJA TRANSPORT SKLEP WIELOBRANŻOWY	6840012215	Kobylany 100	4711Z - Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
4	KORAB KAZIMIERZ nazwa skrócona: BIURO TURYSTYCZNE KORAB KAZIMIERZ	6841049775	Zręcin, ul. Długa 14	4941Z - 4941Z - Transport drogowy towarów
5	Firlej Adam „LOGOFON”	6840004960	Zręcin, ul. Karpacka 102	2229Z - Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych
6	Stanisław Syrek	6840016325	Kopytowa	1071Z - Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek
7	Ulanowski Witold, Fafuła Joanna 1. PPH ANVIT S.C. 2. Delikatesy Centrum, Piekarnia	---	Chorkówka	1071Z - Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek, 4711Z - Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
8	Przedsiębiorstwo Usług Drogowych „CHABAJ”; „MCH plus” s.c. Maria Łączak, Stanisław Chabaj	6841004494	Szczepańcowa, ul. Przemysłowa 24	2363 - Produkcja masy betonowej prefabrykowanej
9	Jansowski Franciszek Firma Handlowo-Produkcyjna „JAFRA”	6841008279	Szczepańcowa, ul. Przemysłowa 1	2361Z - Produkcja wyrobów budowlanych z betonu
10	Centrum Medyczne Bożena Krochmal	6841095367	Zręcin, ul. Łukasiewicza 18	8621Z - Praktyka lekarska ogólna
11	Skalski Artur Firma Usługowo-Handlowa „SKAŁA”	6841781654	Żeglce 27	4311Z - Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych
12	Głowacki Stanisław „AUTOKRAM”	6841134972	Szczepańcowa, ul. Przemysłowa 28	3831Z - Demontaż wyrobów zużytych

ResPublic

Res Management S.C.

Strategia Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2024
Tom I: Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Chorkówka

13	Stanisław Cichoń Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe	6851377179	Chorkówka 161	4673Z - Sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego
14	Gonet Edyta Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo Usługowe „DELTA”	6841111557	Zręcin, ul. Karpacka 45B	1072Z - Produkcja sucharów i herbatników; produkcja konserwowanych wyrobów ciastkarskich i ciastek
15	Jaracz Dariusz Usługi Wod-Kan C. O. i usługi spawalnicze	6841714959	Świerzowa Polska, ul. Składowa 3	4322Z - Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych
16	Sajdak Wiesława działająca w ramach spółki cywilnej „PIEKARNIA		Zręcin, ul. Karpacka 80	1071Z - Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek
17	PPH „DORADO” S. C. Wira Jankowska, Biezan Słowik		Machnówka 106	2229Z - Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych
18	Siwiec Artur NZOZ „ARTMED	6842190398	Świerzowa Polska, ul. Składowa 2H	8623Z - Praktyka lekarska dentystyczna
19	WRW S.C. Jucha, Blicharczyk, Urbanek (delikatesy centrum)		Zręcin, ul. 18b	4711Z - Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
20	Kurcoń Wojciech Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „UNIWI-MŁYN”	6841410567	Kopytowa 47	1061Z - Wytwarzanie produktów przemiału zbóż
21	REM-BUD Jan Bal	6841492861	Draganowa 158	4120Z - Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
22	Cukiernia „ANIA” Wypiek i sprzedaż ciast Anna Kijek	6842164946	Chorkówka 191	1071Z - Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek
23	Wrona Mirosław Firma Handlowo-Usługowa „ZALAS”	6841108331	Leśniówka 70	4311Z - Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych
24	Ciupa Bartłomiej DELTA	6842512850	Zręcin, ul. Łukasiewicza 21A	4120Z - Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych
25	Rogala Marek EUROTYNK	6841053280	Kobylany 93	4311Z - Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych
26	Mączka Ieślaw Firma Handlowo Usługowa EL-GRANIT	6841463167	Zręcin, ul. Karpacka 84	2370Z - Cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia
27	Fabryka 4x4 Serwis Samochodów Terenowych Paweł Majka	6841963154	Kobylany 157	4520Z - Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli
28	MAŁOLEPSZY JERZY Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo Usługowe Małolepszy Jerzy	6841001248	Bóbrka BN, działka ewid. nr 370/2	3311Z - Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych
29	IMPULS Agnieszka Solińska, Mariusz Soliński	---	Zręcin, ul. Łukasiewicza 29A	4711Z - Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
30	BLACHARSTWO BUDOWLANE MARIUSZ PŁOUCZA	6841719193	Szczepańcowa, ul. Podgórze 11	4391Z - Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych

9.3. Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki

9.3.1. Działalność produkcyjna

W sekcji C: Przetwórstwo przemysłowe w Gminie Chorkówka według danych GUS na koniec 2012 roku działa 88 podmiotów gospodarczych.

9.3.2. Działalność budowlana

W sekcji F: Budownictwo w Gminie Chorkówka według danych GUS na koniec 2012 roku działa 105 podmiotów gospodarczych.

9.3.3. Turystyka i gastronomia

Turystkę postrzega się głównie jako dziedzinę gospodarki stwarzającą nowe miejsca pracy i przenoszącą popyt z regionów bogatszych do uboższych. Rozwój turystyki zajmuje czołową pozycję w programach aktywizacji społeczności lokalnych. W krajach o wysokim poziomie życia społecznego turystyka jest uważana za czwarty, po pracy, mieszkaniu i samochodzie miernik jakości życia. Zmiany stylu życia i charakteru konsumpcji społeczeństwa wpływają na obecny kształt i funkcjonowanie rynku turystycznego. Będą one nadawać ton i kierunek zmian w przyszłości. Turystyka stanowi dziedzinę aktywności bardzo mocno powiązaną z wszelkimi tendencjami w zakresie potrzeb, motywacji i uzgodnień. Znaczącą rolę w rozwoju turystyki odgrywają lokalne społeczności, które stanowią pierwsze ogniwo procesu kształtowania rzeczywistości ekonomicznej i społecznej. Inicjatywa wynikająca z chęci poprawy warunków życia i oczekiwane bodźce ekonomiczne sprawiają, że turystyka w Gminie Chorkówka może stanowić czynnik mobilizujący i aktywizujący dla mieszkańców w sferze zawodowej.

Tereny wiejskie to doskonałe miejsce do rozwoju oferty wypoczynku, opartego na walorach środowiska i aktywności rekreacyjnej, o której atrakcyjności decyduje możliwość poznania walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych miejsca/regionu oraz interaktywne metody prezentacji lokalnych zwyczajów, sposobów gospodarowania, tradycyjnej wytwórczości, itp.

Wśród wielu czynników mających wpływ na wybór wypoczynku na wsi znajdują się:

- gościnność;
- cisza i spokój;
- zadowalający komfort mieszkania;
- bliski kontakt z przyrodą;
- relatywnie niższe niż w ośrodkach miejskich i centrach turystycznych ceny;
- malowniczy, najczęściej niezepsuty zabudową krajobraz;
- możliwość skorzystania z wycieczek pieszych i rowerowych.

Obecnie w turystyce obserwuje się ogólne trendy, które można zawrzeć w stwierdzeniu, że turyści poszukują aktywnych form wypoczynku, które umożliwiają wyciszenie się, a jednocześnie wymagają wysiłku fizycznego.

Turystyka wiejska to nie tylko wypoczynek, ale również wartości edukacyjne i poznawcze. Czynnik ekonomiczny sprawia, iż jest ona niezwykle atrakcyjna dla społeczności lokalnych, dając możliwość zwiększenia dochodów gospodarstw rolniczych oraz tworzenie nowych miejsc pracy w oparciu o rozwój usług około turystycznych. Turystom można organizować wypoczynek pobytowy oraz objazdowy, co zwiększa liczbę potencjalnych gości mających możliwość wyboru formy urlopu, ale także ilość osób potrzebnych do ich obsłużenia.

Gmina Chorkówka posiada ciekawe położenie pod względem turystycznym i rekreacyjnym. Bliskość dużych ośrodków miejskich – miejsca zamieszkania potencjalnych klientów, interesujące i unikalne zabytki oraz walory przyrodnicze są mocnymi stronami gminy. Zróżnicowana budowa geologiczna sprawia iż rzeźba terenu gminy jest również urozmaicona. Północna część gminy jest zdecydowanie równinna i znacznie niższa niż część środkowa i południowa gdzie dominującymi formami rzeźby są połogie garby pogórza, oraz płaskie dna dolin Jasiołki i jej dopływów. Pasma wzgórz na południowych krańcach Gminy są wyraźnie wyższe i bardziej strome. Rozpiętość wysokości bezwzględnych w gra-

nicach administracyjnych Gminy wynosi od ok. 270 m n.p.m. w dolinie Jasiołki w Świerzowej Polskiej do ok. 5105 m n.p.m. na wzgórzu nad Draganową.

Na terenie Gminy Chorkówka jest 19 pomników przyrody.

Do największych zabytków na terenie gminy zaliczyć należy unikalny Skansen - Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce. Muzeum położone jest wśród lasów, w malowniczym terenie, w odległości ok. 12km od Krosna, 6km od Dukli i 15km od przejścia granicznego w Barwinku. Gmina leży na szlaku turystycznym, wiodącym przez:

- Dukla (Muzeum Historyczne),
- Dolina Śmierci - ok. 5km od Dukli,
- Żarnowiec (Muzeum Marii Konopnickiej),
- Krosno (Muzeum Podkarpackie - największa w Europie kolekcja lamp naftowych),
- Czarnorzeki - skalny rezerwat przyrody "Przędki",
- Czarnorzecko - Strzyżowski Park Krajobrazowy.

Oprócz tych niewątpliwych walorów na atrakcyjność turystyczną wpływa poziom rozwoju infrastruktury turystycznej.

Przez miejscowości Kopytowa – Zręcin - Bóbrka- Chorkówka – Kobyłany przebiega Transgraniczny Szlak Rowerowy „Beskidzkie Muzea”. Przejeżdżając przez Kopytową zwiedzić można Muzeum Kultury Szlacheckiej – Dwór Polski z przełomu XVIII i XIX wieku. W Zręcinie: zabudowania folwarczne, cmentarz z grobami twórcy Przemysłu Naftowego Ignacego Łukasiewicza i jego żony, zabytkowy kościół z 1878r. W Kobyłanach – zabytkowy kościół z 1775r. dworek Sulimirskich i park z ponad 300 letnimi dębami.

Na zaplecze obsługi turystyki w Gminie Chorkówka składają się Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Bóbrce oraz wymienione w poniżej zamieszczonej tabeli gospodarstwa agroturystyczne. Szkolne Schronisko Młodzieżowe dysponuje 30 miejscami noclegowymi stałymi i 18 sezonowymi. Wyposażone i położone w atrakcyjnym miejscu, nie jest w pełni wykorzystane.

9.3.4. Pozostałe usługi

W Gminie Chorkówka znajdują się takie markety jak:

- Delikatesy „Centrum” w Chorkówce;
- HITPOL w Chorkówce;
- Delikatesy „Centrum” w Kopytowej;
- SPAR – sieć sklepów w Kopytowej;
- Delikatesy „Centrum” w Świerzowej Polskiej;
- Delikatesy „Centrum” w Zręcinie;
- SPAR – sieć sklepów w Zręcinie.

SZPITALE

Na terenie Gminy Chorkówka nie ma zlokalizowanych szpitali. Tutejsi mieszkańcy w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej, korzystają z usług Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie.

PRZYCHODNIE

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) „Przychodnia VENA”, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 18;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) „Zdrowie-Chorkówka”, 38-458 Chorkówka 130;
- Artmed - Klinika medyczna, 38-457 Świerzowa Polska, ul. Składowa 2H.

APTEKI

- Apteka, 38-462 Kobyłany 313,
- Apteka im. Ignacego Łukasiewicza, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 18A,

- Punkt apteczny Avena, 38-459 Kopytowa 57,
- Punkt Apteczny, 38-458 Chorkówka,
- Punkt Apteczny, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 21,
- Apteka Centrum, 38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 16.

9.3.5. Usługi otoczenia biznesu

W gminie znajdują się następujące placówki bankowe:

- Bank Spółdzielczy w Rymanowie - oddział w Chorkówce
- Bank Spółdzielczy w Rymanowie – punkt kasowy w Zręcinie.

Historia Banku Spółdzielczego w Rymanowie sięga roku 1875. Na przestrzeni 125 lat istnienia bank kilkakrotnie zmieniał swoją nazwę. Początkowo występował jako Towarzystwo Zaliczkowe, później Rymanowska Kasa Katolicka dla Rzemieślników i Rolników, następnie Gminna Kasa Spółdzielcza, a od 1961 roku nazywa się Bank Spółdzielczy w Rymanowie. W dniu 01.10.2000 r. Bank Spółdzielczy w Rymanowie połączył się z Bankami Spółdzielczymi w: Chorkówce, Jedliczu i Nowym Żmigrodzie.

Na terenie Gminy Chorkówka brak jest usług otoczenia biznesu. Szereg instytucji wspierających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw działa na terenie Krosna, są to:

- Krośnieński Inkubator Technologiczny „KRINTECH” Sp. z o.o.,
- Podkarpacka Izba Gospodarcza,
- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. wraz z Centrum Obsługi Inwestora,
- Fundusz Pożyczkowy,
- Cech Rzemiosł Różnych,
- Unia Przedsiębiorców i Właścicieli Nieruchomości.

9.3.6. Sponsorowanie przez podmioty gospodarcze sportu, kultury, ochrony zdrowia i innych sfer w gminie

Nie dotyczy.

10. POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY GMINY

10.1. Majątek komunalny

10.1.1. Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty / urządzenia

Ustawową definicję mienia komunalnego zawiera art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe, należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. W skład mienia komunalnego wchodzi zatem wyłącznie prawa majątkowe, nie wchodzi natomiast prawa niemajątkowe, w stosunku zarówno do dóbr materialnych, jak i niematerialnych. Oprócz własności gminie i innym gminnym osobom prawnym mogą przysługiwać inne prawa majątkowe, np. użytkowanie wieczyste, ograniczone prawa rzeczowe, wierzytelności itp. Mienie komunalne to także środki finansowe, które mogą pochodzić z różnych źródeł. Generalnie można stwierdzić, że mienie komunalne obejmuje aktywa. W skład mienia komunalnego Gminy Chorkówka wchodzi:

- grunty,
- budynki,
- budowle,
- sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem (tj. wartości niematerialne i prawne),
- środki transportu,
- narzędzia, przyrządy i wyposażenie.

Wykaz mienia komunalnego Gminy Chorkówka według stanu na dzień 31.12.2013r. prezentuje się następująco.

Składnik mienia komunalnego	Wartość [w zł]
Grunty	3 948 286,04
Budynki	24 818 891,02
Budowle	30 458 770,72
Sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem	339 623,37
Środki transportu	766 195,20
Narzędzia, przyrządy i wyposażenie	898 310, 62
Ogółem:	61 230 076, 97

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Poniżej zamieszczono wykaz komunalnych lokali użytkowych Gminy Chorkówka według stanu na dzień 31.12.2013r.

Tabela 63. Wykaz komunalnych lokali użytkowych Gminy Chorkówka

Lp.	Położenie lokalu	Powierzchnia (m ²)	Stan techniczny	Przeznaczenie
1	Chorkówka - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 871	59,82	dobry	wynajem
2	Chorkówka - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 871	23,50	dobry	wynajem
3	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	12,21	dobry	wynajem
4	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	32,00	dobry	wynajem
5	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	82,89	dobry	wynajem
6	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	9,98	dobry	wynajem
7	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	178,67	dobry	wynajem

8	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	21,30	dobry	wynajem
9	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	30,91	dobry	wynajem
10	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	125,26	dobry	wynajem
11	Machnowka- lokal znajdujący się w budynku Domu Ludowego, posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 336	28,84	dobry	Przeznaczony do wynajmu
12	Kobylany- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 3471	65,60	dobry	wynajem
13	Kobylany- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 3471	228,00	dobry	wynajem
14	Kobylany - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 3471	58,90	dobry	wynajem
15	Kopytowa - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1165/1	30,00	dobry	wynajem
16	Kopytowa - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1165/1	137,00	dobry	wynajem
17	Kopytowa - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1165/1	30,00	dobry	wynajem
18	Chorkówka – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873.	60,00	dobry	wynajem
19	Chorkówka – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873.	112,00	dobry	wynajem
20	Chorkówka – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873.	45,00	dobry	wynajem
21	Machówka – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 471	211,60	zły	wynajem
22	Draganowa – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1546.	22,60	zły	wynajem
23	Chorkówka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 879/1	68,00	bardzo dobry	wynajem
24	Chorkówka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 879/1	133,71	bardzo dobry	użyczenie
25	Chorkówka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działkach o nr ewidencyjnym 867/7,867/3	61,86	dobry	użyczenie
26	Chorkówka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działkach o nr ewidencyjnym 866/2.	376,35	dobry	wynajem
27	Zręcin- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działkach o nr ewidencyjnym 800	202,84	dobry	-----
28	Kopytowa- lokal znajdujący w budynku posadowionym na działkach o nr ewidencyjnym 1529/1, 1529/2	72,08	dobry	użyczenie
29	Kopytowa- lokal znajdujący w budynku posadowionym na działkach o nr ewidencyjnym 1165/1	28,62	dobry	użyczenie
30	Bóbrka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1/1	74,27	dobry	użyczenie
31	Leśniówka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 356.	49,35	dobry	użyczenie
32	Kobylany- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1861/1	59,69	dobry	użyczenie
33	Kopytowa- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1165/1	72,08	dobry	użyczenie
34	Zręcin- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 893	54,00	dobry	użyczenie

35	Żeglce- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 341/6	110,00	dobry	użyczenie
36	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	73,00	dobry	użyczenie
37	Bóbrka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 370/3	24,28	bardzo dobry	użyczenie
38	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	67,43	bardzo dobry	użyczenie
39	Kopytowa- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1165/1	47,71	bardzo dobry	wynajem
40	Chorkówka - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 871	93	dobry	wynajem
41	Draganowa – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr 1530	74,14	dobry	wynajem
42	Kobylany - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 3423	56,68	bardzo dobry	wynajem
43	Szczepańcowa- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce 644	40,00	dobry	wynajem
44	Żeglce- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 341/6	34,00	dobry	wynajem
45	Bóbrka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 370/3	46,60	dobry	Użyczenie
46	Draganowa – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1530	37,06	dobry	Użyczenie
47	Kobylany - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 3471	20,00	dobry	Użyczenie
48	Żeglce- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 341/6	92,00	dobry	Użyczenie
49	Chorkówka -lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 865/3	94,00	dobry	Użyczenie
50	Bóbrka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1/1	36,00	dobry	Użyczenie
51	Chorkówka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działkach o nr ewidencyjnym 866/2	30,00	dobry	Użyczenie
52	Zręcin - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 873/10	20,00	dobry	Użyczenie
53	Świerzowa Polska – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1152	55,00	dobry	Użyczenie
54	Poraj – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 176	70,00	dobry	Użyczenie
55	Bóbrka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 370/3	47,50	dobry	Użyczenie
56	Sulistrowa -lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 257	175	dobry	Użyczenie
57	Faliszówka – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1529/1, 1529/2	17,00	dobry	Użyczenie
58	Sulistrowa- lokal posadowiony na działce o nr ewidencyjnym 743/2	54,00	dobry	Użyczenie
59	Szczepańcowa- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce 644	202,00	dobry	Użyczenie
60	Kobylany- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce 366 i 367	61,00	dobry	Użyczenie
61	Faliszówka – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1529/1, 1529/2	47,00	dobry	Użyczenie

62	Draganowa – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr 1530	72,00	dobry	Użyczenie
63	Leśniówka - lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 356.	100,00	dobry	Użyczenie
64	Machnowka- lokal znajdujący się w budynku posadowionym na 354	12,00	dobry	Użyczenie
65	Kobylany – lokal znajdujący się w budynku posadowionym na działce o nr ewidencyjnym 1900	212,00	dobry	Użyczenie

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Budynki w których znajdują się lokale wchodzące w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Chorkówka wybudowane zostały w 60-tych, 70-tych oraz 90-tych latach XX wieku. W wyniku długotrwałego użytkowania ulegają naturalnemu procesowi zużycia technicznego. Zużycie to powiększa się z uwagi na brak wystarczających środków na sukcesywne usuwanie wszystkich stwierdzonych usterek i wad oraz brak wystarczających środków finansowych na modernizację budynków stanowiących substancję mieszkaniową.

Potrzeby remontowe oraz prace modernizacyjne poszczególnych lokali są ściśle związane ze stanem technicznym budynków w których mieszczą się lokale wykazane w powyżej zamieszczonej tabeli. Do zasadniczych prac modernizacyjno – remontowych należy zaliczyć:

1. remonty pokryć dachowych,
2. remonty elewacji,
3. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
4. modernizacja oraz remonty instalacji elektrycznych, gazowych.

Dokonując analizy wpływów uzyskiwanych z czynszów oraz wydatków inwestycyjnych należy zauważyć, iż wpływy z czynszów stanowią niewielki procent służący pokryciu kosztów utrzymania zasobu. Celowym jest zatem dokonywanie podwyżki czynszów dla najemców lokali wchodzących w skład gminnego zasobu mieszkaniowego przy jednoczesnym dokonaniu analizy skutków jakie będzie za sobą niosła w szczególności dla rodzin o najniższych dochodach. Wójt Gminy Chorkówka okresowo dokonuje oceny stanu technicznego budynków i lokali mieszkalnych. Na jej podstawie dokonywana jest analiza potrzeb w zakresie remontów i modernizacji lokali mieszkalnych.

Wpływy z wynajmu lokali komunalnych:

- w 2009 r. wynosiły 96 792,20 zł
- w 2010 r. wynosiły 94 366,96 zł
- w 2011 r. wynosiły 81 763,12 zł
- w 2012 r. wynosiły 86 744,26 zł
- w 2013 r. wpływy 93 220,30 zł

Wpływy wskazane powyżej obejmują także wpływy z wynajmów sal w domach ludowych.

W latach 2012-2013 Gmina Chorkówka nie sprzedała mieszkań komunalnych w drodze bezprzetargowej. Ostatnia sprzedaż lokalu mieszkaniowego miała miejsce w 2001r.

10.1.2. Grunty komunalne

Zasób nieruchomości Gminy Chorkówka na dzień 31.12.2013r. obejmuje zarówno nieruchomości zabudowane (głównie budynkami użyteczności publicznej) jak i niezabudowane. Wśród nich znajdują się nieruchomości, które zgodnie ze wskazaniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chorkówka położone są w terenach rolnych:

- „RP” - tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- „RO” - tereny otwarte w użytkowaniu rolniczym,
- „RW” - tereny cieków wodnych i ich bezpośredniego otoczenia, jak i nieruchomości położone w systemie zabudowy, na który składają się poszczególne tereny przeznaczone do zainwestowania z określonymi dla nich podstawowymi i dopuszczalnymi rodzajami zagospodarowania.

Obejmuje on m.in.:

- „MC” - tereny kształtowania centrów wybranych miejscowości,
- „MU” - tereny zabudowy mieszkalnej i mieszkalno - usługowej o niskiej intensywności,

- „UP” - tereny usług i inwestycji publicznych,
- „UC” - tereny rozwoju aktywności gospodarczej,
- „UT” - tereny rozwoju usług związanych z turystyką, rekreacją i sportem.

Tabela 64. Zestawienie danych na dzień 31.12.2013r., struktura zasobu nieruchomości

Ogólne zestawienie powierzchni gruntów stanowiących własność/ a także będące w posiadaniu/ Gminy Chorkówka na dzień 31 grudnia 2013r.		
Łączna powierzchnia gruntów	294, 5812 ha	
Oddanych w Użytkowanie Wieczyste	Oddanych do dzierżawy:	
	do użytkowania rolniczego	Do użytkowania pozarolniczego
11,3193 ha	16,3931 ha	0,0727 ha

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Wpływy z dzierżaw nieruchomości oddanych do użytkowania rolniczego, na podstawie zawartych umów dzierżaw w latach 2009-2013 prezentowały się następująco:

- 2009r. - 1 288,15 zł
- 2010r. - 1 707,36 zł
- 2011r. - 2 118,46 zł
- 2012r. - 2 343, 86zł
- 2013r. - 2 640,11zł

Szczegółowy wykaz nieruchomości będących we własności /posiadaniu/ Gminy Chorkówka, według właściwości miejscowej prezentuje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 65. Wykaz nieruchomości będących we własności /posiadaniu/ Gminy Chorkówka

Miejscowość	Powierzchnia	WARTOŚĆ na dzień 31 grudnia 2013r.
Bóbrka	23,8200	204 099,00
Chorkówka	20,2733	597 129,20
Draganowa	18,3130	116 443,80
Faliszówka	16,2837	166 307,14
Kobylany	33,1853	334 995,00
Kopytowa	31,1810	429 198,90
Leśniówka	4,4540	86 698,80
Machnówka	12,3900	175 970,00
Poraj	10,7790	52 211,64
Sulistrowa	13,9368	137 051,96
Szczepańcowa	37,6035	349 341,54
Świerzowa Polska	27,6533	752 442, 26
Zręcin	24,8774	257 408,28
Żeglice	19,8309	288 988,52
Łącznie:	294,5812	3 948 286,04

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 66. Podział nieruchomości z uwzględnieniem użytków gruntowych (stan na 31.12.2013r.)

Gmina Chorkówka podział nieruchomości z uwzględnieniem użytków gruntowych (stan na 31.12.2013r.)								
Miejscowość	Użytki rolne	Grunty pod lasami i zerdzewieniami	Grunty pod wodami	Grunty pod drogami	Tereny osiedlowe (zabudowane i niezabudowane)	Tereny różne	Nieużytki	Powierzchnia Łączna użytków
Bóbrka	4,1300	-	3,0400	15,6100	1,0200	0,0200	-	23,8200
Chorkówka	7,4912	0,2200	5,0229	5,7413	1,7979	-	-	20,2733
Draganowa	3,3500	0,0200	-	14,4230	0,5200	-	-	18,3130

Faliszówka	2,2770	0,1363	0,1292	11,9100	1,7700	-	0,0612	16,2837
Kobylany	4,1146	3,30259	1,2800	22,2525	2,2353	-	-	33,1853
Kopytowa	4,9162	8,2600	1,9548	14,3500	1,7000	-	-	31,1810
Leśniówka	1,4259	-	0,1400	2,0500	0,8381	-	-	4,4540
Machnówka	3,5500	0,7700	0,3000	5,1900	1,1000	-	1,4800	12,3900
Poraj	1,5966	4,0300	0,0400	4,6400	0,4724	-	-	10,7790
Sulistrowa	5,8366	1,5657	0,7236	5,2700	0,5090	-	0,0319	13,9368
Szczeptańcowa	4,2973	7,5600	4,3425	11,9046	9,2791	-	0,2200	37,6035
Świerzowa Polska	9,2006	0,3200	4,3100	11,7727	2,0500	-	-	27,6533
Zręcin	1,8505	-	3,5300	16,9076	2,5893	-	-	24,8774
Żeglce	6,1296	-	3,8991	9,4208	0,2614	-	0,1200	19,8309
Ogółem	60,1661	26,1849	28,7121	151,4425	26,1425	0,0200	1,9131	294,5812

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Wójt Gminy Chorkówka, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r., o gospodarce nieruchomościami (Dz.U z 2014 r. poz. 518 ze zm.) sporządza wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, wdzierżawienia lub najmu. Stawki czynszu za dzierżawę lub wynajem ustalane są przez Wójta Gminy w drodze zarządzenia. Natomiast w przypadku sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Gminy Chorkówka, każdorazowo zlecana jest wycena danej nieruchomości dokonywana przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego. Wartość rynkowa nieruchomości określana jest dla aktualnego sposobu użytkowania nieruchomości, stanowi najbardziej prawdopodobną jej cenę możliwą do uzyskania na rynku w dniu wyceny, przy zastosowaniu metody porównawczej.

10.1.3. Potencjał podmiotów z udziałem własności komunalnej

Na terenie Gminy Chorkówka nie występują podmioty z udziałem własności komunalnej.

10.1.4. Ewentualne inne składniki majątku komunalnego

Nie występują.

10.2. Transport

Poziom motoryzacji

Wskaźnik motoryzacji (liczba zarejestrowanych samochodów osobowych na 1000 mieszkańców) w Gminie Chorkówka wynosi 626.

Układ drogowo-uliczny

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje ilość i jakość dróg w Gminie Chorkówka.

Tabela 67. Drogi i ich stan

Drogi	Długość km	W tym o nawierzchni twardej				
		km	%	w tym w stanie technicznym		
				dobrym	przeciętnym	złym
Powiatowe	58.777	56.946	96	50%	20 %	30 %
Gminne	52.367	33.821	64	50%	30 %	20 %
Razem	111.144	90.767	82			
Udział %						

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Długość dróg publicznych ogółem w gminie wynosi 111,144km, w tym gminnych na 1 mieszkańca 0,004km/osobę. Sieć dróg powiatowych i gminnych jest wystarczająca, przepustowość również. Nie ma potrzeby jej zwiększania.

Główne obiekty infrastruktury drogowej

Rodzaj	Nr drogi	Km	Miejscowość	Przeszkoda	Nośność obiektu (t)	Długość obiektu (m)	Szerokość obiektu (m)	Most wys skr_drog na_ob.	Most szer. skr. drog. na_ob.	Most_Liczba przezeń	Rodzaj
most	14437 R	0 + 143	Sulistrowa	Potok Równia	15 t	4,8	5,3	Bez ograniczeń	7,00	1	beton zbrojony
most	14442 R	0 + 0,24	Draganowa	Iwelka	15 t	12,3	5,5	Bez ograniczeń	8,0	1	beton zbrojony
most	14402 R	0 + 0,90	Kopytowa	Chlebianka	15 T	11,25	5	Bez ograniczeń	7,0	1	beton zbrojony

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wartość nakładów na utrzymanie, w tym remonty dróg gminnych i obiektów mostowych w porównaniu z potrzebami.

Tabela 68. Wartość nakładów na utrzymanie, w tym remonty dróg gminnych i obiektów mostowych w porównaniu z potrzebami

Nakłady na utrzymanie:			Potrzeby związane z utrzymaniem:		
wartość ogółem [PLN]	w tym na remonty dróg gminnych [PLN]	w tym na remonty obiektów mostowych [PLN]	wartość ogółem [PLN]	w tym na remonty dróg gminnych [PLN]	w tym na remonty obiektów mostowych [PLN]
460.000,00	200.000,00	1.000,00	2 000.000,00	1 000.000,00	50.000,00

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Okolo 25% potrzebnych prac związanych z utrzymaniem dróg wykonuje się w ciągu roku.

Kolej

Na terenie Gminy Chorkówka nie ma infrastruktury kolejowej.

10.2.1. Gminny transport publiczny

Zgodnie z zapisami punktu 1.6 (Powiązania transportowe) niniejszego opracowania, połączenia komunikacji autobusowej w Gminie Chorkówka zapewnia Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Krośnie S.A, które jest od ponad 60-lat jednym z największych przewoźników w województwie podkarpackim. Głównym przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa są usługi związane z wykonywaniem regularnej komunikacji pasażerskiej. Przedsiębiorstwo świadczy też usługi w zakresie:

- organizacji przewozów szkolnych,
- transportu na terenie gminy,
- transportu okolicznościowego,
- transportu grup na cykliczne wyjazdy,
- organizacji transportu dzieci na wycieczki szkolne.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia opłaty za przejazd z centrum Gminy, tj. Chorkówki do pozostałych miejscowości w gminie.

Tabela 69. Opłata za przejazd z Chorkówki do pozostałych miejscowości w gminie

Do miejscowości	Ceny biletów- (z podatkiem VAT- 8%)	
	Jednorazowy	
	Normalny	Ulga samorządowa
Bobrka	-	-
Chorkówka	-	-
Draganowa	2,60	brak
Faliszówka	1,50	brak
Kobylany	2,20	brak
Kopytowa	2,60	brak
Leśniówka	1,50	brak

Machnówka	-	brak
Poraj	1,50	brak
Sulistrowa	2,60	brak
Świerzowa	2,60	brak
Szczepańcowa	2,60	brak
Zręcin	1,50	brak
Żeglce	1,50,	brak

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Usługi transportu na terenie Gminy Chorkówka świadczą też prywatni przewoźnicy. Są to:

- „MIŚ” Robert Wielgos Krosno ul. Bohaterów Westerplatte 17/56,
- Andzelika Mikosz „MIKO” Firma Przewozowo-Usługowo-Handlowa 38-456 Łęki Dukielskie 238,
- ”BODEK” Firma Transportowo-Usługowo-Handlowa Bogdan Wilusz 39-471 Wojaszówka 169.

Wyżej przedstawione firmy posiadają stosowne zezwolenia na regularny przewóz drogowy osób.

10.2.2. Telekomunikacja

W Gminie Chorkówka komputer z dostępem do sieci posiada ponad 60% mieszkańców. Około 81% mieszkańców korzysta z sieci bezprzewodowej, pozostała część to sieci kablowe. Przepustowość sieci bezprzewodowych kształtuje się średnio w zakresie od 256 kbps do 2048 kbps. Niskie przepustowości sieci bezprzewodowych oferowane przez operatorów lokalnych wynikają z braku dostępności do szybkich łączy dostawców usług internetowych. Jest to prędkość mniejsza, niż uważana za standardową na większości obszaru kraju. Pozwala ona głównie na przeglądanie stron internetowych, pobieranie danych czy korzystanie z multimediiów on-line sprawia już większe problemy. Wymaga to o wiele dłuższego czasu oczekiwania na buforowanie danych. W przypadku operatorów kablowych przepustowości są znacznie większe, jednak operatorzy ci nie są dostępni we wszystkich miejscowościach gminy.

W ostatnich latach prowadzone są inwestycje wpierające budowę sieci szerokopasmowej, czyli inwestycje w infrastrukturę teleinformatyczną.

10.2.3. Energetyka

Gmina Chorkówka nie posiada *Projektów założeń do planu ani Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe*. Moc dostarczana do gminy wynosi rocznie 872,50kW. Zużycie energii na oświetlenie gminy, w tym ulic i dróg w 2013 roku wyniosło 416,471 MWh (za 2013) r., co wygenerowało koszty 312 583,72 złote.

10.2.4. Gazownictwo.

Podstawowe dane charakteryzujące sieć gazową w Gminie Chorkówka na koniec 2012 roku i jej odbiorców przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 70. Podstawowe dane charakteryzujące sieć gazową w Gminie Chorkówka na koniec 2012 roku i jej odbiorców

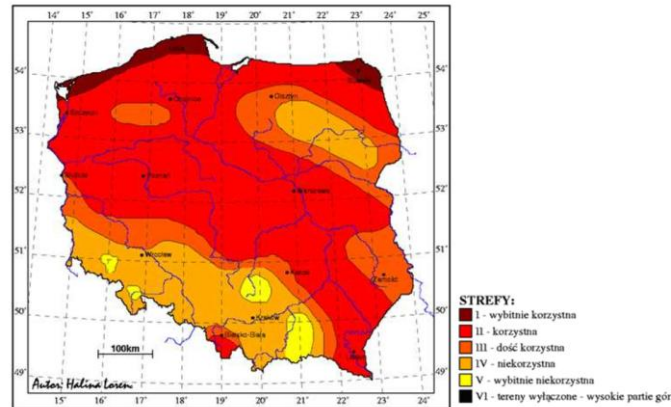
Wyszczególnienie	Długość czynnej sieci ogółem w m	Długość czynnej sieci przesyłowej w m	Długość czynnej sieci rozdzielczej w m	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	Odbiorcy gazu	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu w tys. m ³	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	Ludność korzystająca z sieci gazowej
Gmina Chorkówka	142 160	0	142 160	3093	3302	2020	1692,4	1287,1	12 443

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

10.2.5. Odnawialne zasoby energetyczne

Zgodnie z prawem energetycznym, odnawialnym źródłem energii nazywa się źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Energia wiatru

Strefy energetyczne wiatru w Polsce. Mapa opracowana przez prof. H. Lorenc na podstawie danych pomiarowych z lat 1971-2000.

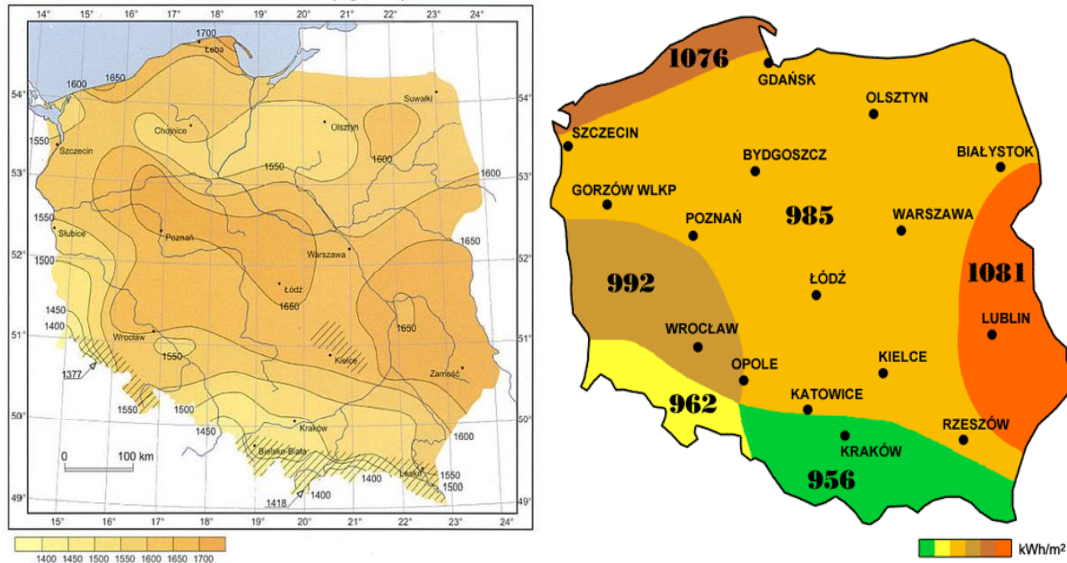
Źródło: PILOTOWY PROGRAM WYKONAWCZY DO STRATEGII ROZWOJU ENERGETYKI ODNAWIALNEJ W ZAKRESIE WZROSTU PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ENERGETYKI WIATROWEJ NA LATA 2003-2005

Na podstawie mapy wiatrów w Polsce zamieszczonej powyżej można stwierdzić, że teren powiatu krośnieńskiego, w którego granicach administracyjnych leży analizowana Gmina Chorkówka posiada dość korzystne warunki do rozwoju elektrowni wiatrowych.

Energia słoneczna

Usłonecznienie, definiowane jest jako średnia liczba godzin słonecznych w ciągu roku. Około 80% całkowitej rocznej sumy usłonecznienia przypada na sześć miesięcy sezonu wiosenno-letniego, od początku kwietnia do końca września, przy czym czas operacji słonecznej w lecie wydłuża się do 16 godz./dzień, natomiast w zimie skraca się do 8 godzin dziennie. W Polsce usłonecznienie wynosi od 1400 do 1700 godzin rocznie. Zgodnie z przedstawionymi poniżej mapami w Gminie Chorkówka usłonecznienie wynosi 1450 godzin, co pozwala na uzyskanie całkowitej energii cieplnej ze słońca na poziomie 956 kWh/m² w ciągu roku. W Polsce w ciągu roku można liczyć na całkowitą energię cieplną uzyskaną ze słońca w przedziale od 900 kWh/m² do 1200 kWh/m².

USŁONECZNIENIE – średnie roczne sumy [godziny]

Źródło: <http://ogrzewanieelektryczne.blogspot.com/2012/04/nasonecznienie-usonecznienie-staa.html>
<http://www.mae.com.pl/odnawialne-zrodla-energii-energia-sloneczna.html>

Energia geotermalna

Polska ma bardzo dobre warunki geotermalne, gdyż 80% powierzchni kraju jest pokryte przez 3 prowincje geotermalne: centralnoeuropejską, przedkarpacką i karpacką. Temperatura wody dla tych obszarów wynosi od 30-130 °C (a lokalnie nawet 200 °C), a głębokość występowania w skałach osadowych od 1 do 10 km. Gmina Chorkówka posiada zatem dobre warunki do pozyskania energii geotermalnej.

Energia fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek

Lokalizacja Gminy Chorkówka uniemożliwia pozyskanie tego rodzaju energii.

Energia pozyskiwana z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych

Z uwagi na to, że Gmina Chorkówka ma charakter rolniczy może pozyskiwać energię z biomasy.

Gmina Chorkówka nie posiada składowiska odpadów, ani zakładu utylizacji zwierząt stąd nie może pozyskiwać biogazu wysypiskowego, czy biogazu powstałego w procesach rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Gmina Chorkówka nie posiada oczyszczalni ścieków i nie może pozyskiwać biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków.

10.2.6. Gospodarka wodno-ściekowa

Obszary wiejskie wyróżniają się mniejszym niż w miastach wyposażeniem w podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej, a jednocześnie szybko wzrastającymi nakładami na ten cel. Wiele programów wdrożonych po 1990 r. mających na celu pomoc w wyposażeniu wsi w urządzenia infrastruktury technicznej, wspieranych były zarówno środkami krajowymi, budżetowymi i samorządowymi, funduszami ochrony środowiska, fundacji działających w obszarze rolnictwa i wsi, jak i środkami pochodzącymi z pomocy UE (programy Phare, SAPARD, fundusze strukturalne) oraz kredytami Banku Światowego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Sieć wodociągowa

Zgodnie z definicją układ przewodów wodociągowych znajdujących się poza budynkami odbiorców, zaopatrujących w wodę ludność lub zakłady produkcyjne stanowi sieć wodociągową. Na terenie Gminy Chorkówka czynna sieć wodociągowa według stanu na koniec 2012 roku ma długość 87,7km i korzysta z niej blisko 55% ogółu mieszkańców gminy, podczas gdy na obszarach wiejskich wojewódz-

stwa podkarpackiego 67%, a w kraju 76%. W stosunku do 2004 roku długość sieci w 2012 roku wzrosła do 41%.

Tabela 71. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)

Wyszczególnienie	2004	2012
Polska (obszar wiejski)	185353,3	219954,8
Województwo Podkarpackie (obszar wiejski)	10147,8	10842,7
Gmina Chorkówka	62,2	87,7

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Ilość wody dostarczanej gospodarstwom domowym w Gminie Chorkówka w 2012 r. wynosiła 138 dam³. Wartość ta wzrosła w stosunku do roku 2004 pomimo ponad 3 % spadku ludności w tym okresie.

Tabela 72. Woda dostarczona gospodarstwom domowym w dam³

Wyszczególnienie	2004	2012
Polska (obszar wiejski)	332000,7	395736,2
Województwo Podkarpackie (obszar wiejski)	19722,9	21021,6
Gmina Chorkówka	129,4	138,0

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z poniżej zamieszczonymi danymi zużycie wody w 2012 roku w stosunku do 2004 roku wzrosło o ponad 3%.

Tabela 73. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m³

Wyszczególnienie	2004	2012
Polska (obszar wiejski)	22,6	26,1
Województwo Podkarpackie (obszar wiejski)	15,8	16,8
Gmina Chorkówka	9,9	10,2

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik: długość sieci / 1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych prezentuje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 74. Długość sieci wodociągowej /1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych

Jednostka	Ogółem		Dynamika w latach (2004 r. = 100)
	2004	2012	2004-2012
	[km/osoba]	[km/osoba]	
Polska (obszar wiejski)	0,013	0,015	15,38%
Województwo Podkarpackie (obszar wiejski)	0,008	0,008	0,00%
Gmina Chorkówka	0,005	0,006	20,00%

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z powyżej zamieszczonymi danymi w 2012 roku, w stosunku do roku 2004 nastąpił wzrost analizowanego wskaźnika na obszarach wiejskich w kraju oraz w Gminie Chorkówka. W województwie podkarpackim analizowany wskaźnik utrzymał się na tym samym poziomie. Wzrost wartości wskaźnika: długość sieci/1 osobę korzystającą z sieci wodociągowej, najwyższą wartość miał w Gminie Chorkówka.

Ujęcia wody i infrastruktura wodociągowa

Na terenie Gminy Chorkówka znajduje się jedno ujęcie wody powierzchniowej oraz jedno ujęcie wody głębinowej. Na rzece Jasiołka w miejscowości Szczepańcowa znajduje się powierzchniowe ujęcie wody, zaopatrujące mieszkańców miasta Krosna oraz częściowo Jedlicza, Świerzowej Polskiej i Szczepańcowej.

W miejscowości Szczepańcowa znajduje się ujęcie wody głębinowe (5 studni o wydajności ok. 583 m³/d) zaopatrujące w wodę mieszkańców Bóbrki, Machnowki, Chorkówki, Leśniówki, Kobylan, Żeglec, Zręcina, Faliszówki i częściowo Kopytowej. Mieszkańcy pozostałych miejscowości zaopatrują się w wodę z prywatnych studni kopanych znajdujących się na prywatnych posesjach (ponad 45% mieszkańców gminy).

Sieć kanalizacji sanitarnej

Charakterystykę sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej w Gminie Chorkówka przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 75. Charakterystyka sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej w Gminie Chorkówka

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	146,7	146,7	146,7	146,7	147,0
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	146,7	146,7	46,1	46,1	46,1
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	46,1	46,1	46,1	46,1	46,1
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2118	2154	2180	2219	2010
ścieki odprowadzone	dam ³	200,1	201,1	163	163	167
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	7023	7104	7182	7313	6940

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS w 2012 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej w granicach gminy wyniosła 147,0km i zwiększyła się o blisko 19% w porównaniu do roku 2005. Do przedmiotowej sieci kanalizacyjnej w 2012 roku podłączonych było 2010 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z sieci kanalizacyjnej korzystało wówczas 6 940 mieszkańców, co stanowiło 51,41% ogółu ludności zamieszkującej Gminę Chorkówka. Ścieki w ilości 167 dam³ zostały odprowadzone do oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie Miasta Krosna

Wskaźnik: długość sieci / 1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych prezentuje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 76. Długość sieci kanalizacyjnej /1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych

Jednostka	Ogółem		Dynamika w latach (2004 r. = 100)
	2004	2012	2004-2012
	[km/osoba]	[km/osoba]	
Polska (obszar wiejski)	0,00245	0,00487	98,8%
Województwo Podkarpackie (obszar wiejski)	0,00539	0,00968	79,6%
Gmina Chorkówka	0,00793	0,01088	37,2%

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z powyżej zamieszczonymi danymi we wszystkich analizowanych jednostkach nastąpił wzrost wartości wskaźnika: długość sieci/1 osobę korzystającą z sieci kanalizacyjnej, aczkolwiek w Gminie Chorkówka wzrost ten charakteryzował się najniższą dynamiką w porównaniu do pozostałych jednostek porównywanych, jednak sama wartość wskaźnika jest natomiast wyższa w Gminie Chorkówka w porównaniu do gmin wiejskich w kraju i województwie.

Ścieki odprowadzone – ilość ogółem i na 1 mieszkańca korzystającego z sieci w latach 2004 i 2012, w Gminie Chorkówka i w jednostkach porównywanych przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 77. Ilość ścieków na 1 mieszkańca korzystającego z sieci w latach 2004 i 2012, w gminie i w jednostkach porównywanych

Jednostka	Ogółem		Dynamika w latach (2004 r. = 100)
	2004	2012	2004-2012
	[dam ³ /osoba]	[dam ³ /osoba]	
Polska (obszar wiejski)	0,00814	0,01247	53,2%
Województwo Podkarpackie (obszar wiejski)	0,01028	0,01639	59,4%
Gmina Chorkówka	0,008367	0,01237	47,8%

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Analizując powyższą tabelę stwierdza się wzrost ilości ścieków przypadających na 1 mieszkańca w 2012 roku we wszystkich analizowanych jednostkach w porównaniu do roku 2004. Wzrost analizowanego wskaźnika w Gminie Chorkówka charakteryzował się najniższą dynamiką spośród analizowanych jednostek.

Zarządzanie systemem wodociągowo-kanalizacyjnym

Miejscowości Świerzowa Polska i Szczepańcowa w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków są obsługiwane przez MPGK w Krośnie. Natomiast miejscowości Zręcin, Machnówka, Bóbrka przez MPGK w Krośnie obsługiwane są tylko w zakresie odbioru ścieków.

Pozostałe miejscowości takie jak: Chorkówka, Bóbrka, Machnówka, Leśniówka, Żeglce, Zręcin Kobyłany, Faliszówka i Kopytowa w zakresie zaopatrzenia w wodę są obsługiwane przez zakład budżetowy Gminy – Wodociągi Gminne. Ponadto w zakresie odbioru ścieków w/w Zakład obsługuje takie miejscowości jak: Chorkówka, Leśniówka i Żeglce (za pomocą przepompowni ścieków znajdujących się w Chorkówce i Żeglcach ścieki tłoczone są do kolektora w Zręcinie a następnie do oczyszczalni ścieków w Krośnie). Zakład budżetowy Gminy rozlicza się z MPGK w Krośnie na podstawie odczytu z przepływomierza zlokalizowanego w miejscowości Żeglce i Chorkówka. **Kanalizacja deszczowa**

Gmina Chorkówka nie posiada kanalizacji deszczowej.

10.2.7. Oczyszczanie gminy i gospodarka odpadami stałymi

Ilość odpadów komunalnych powstałych w gminie (wg rodzajów) w 2013r.

W 2013 roku z terenu Gminy Chorkówka łącznie wytworzono i odebrano następujące ilości odpadów:

- łącznie odpadów niesegregowanych – 787,9 Mg,
- opakowania z papieru i tektury - 74,8 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych - 144,2 Mg,
- opakowania ze szkła - 164,6 Mg,
- opakowania z metalu – 0,4 Mg,
- wielkogabarytowe - 14,1 Mg,
- zużyte opony – 28 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 7,5 Mg,
- leki – 0,013 Mg,
- odpady „niebezpieczne” - 2,8 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji: 2,12 Mg.

Szacowane ilości podlegające wywozowi do miejsc unieszkodliwiania i/lub zagospodarowania odpadów

Wszystkie zebrane odpady są oddawane do instalacji i tam odpowiednio zagospodarowane.

Stosowane sposoby redukcji ilości i szkodliwości odpadów oraz sposoby zagospodarowania i unieszkodliwiania - w tym: obiekty i urządzenia.

Sposoby zagospodarowania i unieszkodliwiania odpadów, którym poddano odpady zebrane z terenu Gminy Chorkówka w 2013r.:

- **R12** – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 (Dz. U. 2013 r. poz. 21 ze zm.),
- **D15** – Magazynowanie poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1-D14 (Dz. U. 2013 r. poz. 21),
- **D 5** – Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany,
- **D 10** – Przekształcanie termiczne na ladzie,
- **R 13** – Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R12 (Dz. U. 2013 r. poz. 21 ze zm.).

Stopień (% objętości odpadów) i zakres (rodzaje odpadów) podlegających segregacji.

W 2013r. w sposób segregowany zebrano **35,8%** odpadów, niesegregowany **64,2%**.

Zakres segregacji (rodzaje odpadów):

- opakowania z papieru i tektury,
- opakowania z tworzyw sztucznych,
- opakowania ze szkła,
- opakowania z metalu,
- wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- odpady „niebezpieczne” (baterie i akumulatory, przeterminowane leki, żarówki i świetlówki, opakowania po olejach silnikowych, smarach, opakowania po środkach ochrony roślin, opakowania po aerozolach),
- odpady zielone,
- popiół i odpady paleniskowe,
- odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe.

Organizacja gromadzenia i ekspedycji/zagospodarowania posegregowanych odpadów.

Odpady segregowane z nieruchomości zamieszkałych są gromadzone w workach o odpowiedniej kolorystyce. Odpady segregowane gromadzone są również w „dzwonach” - (na terenie gminy znajduje się 72 szt.) dodatkowo wybrane odpady niebezpieczne, zbierane są:

- a) w szkołach – zużyte baterie,
- b) w aptekach – przeterminowane leki.

Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Chorkówka odpowiada firma wyłoniona w przetargu.

Firmy zajmujące się problematyką odpadów – status prawny, zakres działalności, ocena efektywności.

Firma wyłoniona w przetargu odbierająca odpady komunalne z terenu Gminy Chorkówka od właścicieli nieruchomości zamieszkałych to **REMONDIS KROeko Sp. z o. o.**

Podmioty wpisane do rejestru działalności regulowanej, odbierające odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych:

1. Gospodarka Komunalna i Mieszaniowa w Dukli Sp.Z.o.o.
 2. TRANS- FORMERS KARPATIA SP.Z O.O
 3. REMONDIS KROeko Sp. Z o. o. z siedzibą w Krośnie
- osoby fiz. prowadzące działalność gospodarczą:*
4. Przedsiębiorstwo Utylizacyjno-Transportowe „MAL-EKO” Grzegorz Malinowski
 5. Produkcja Handel Usługi „EKOMAX” Jerzy Kotulak
 6. Usługowy Zakład Transportowy A. Klatka
 7. ELEKTRO Bogusław Bargieł

Powierzchnia „starych” (zlikwidowanych) i „dzikich” (aktualnych) wysypisk - sposoby postępowania z nimi.

Powierzchnia aktualnych wysypisk: 200 m²

Dzikie wysypiska zlikwidowano w 2013 r. - 0, 2012 r. - 1, 2011r.- 3, 2010 r. – 1.

Działania administracji gminnej i innych podmiotów na rzecz rozwiązania problemu odpadów i efektywniejszej gospodarki materiałowo-energetycznej w gminie (m.in. stopień przygotowania do wdrożenia Ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw).

Gmina jest na etapie przygotowań do tworzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).

10.3. Gospodarka przestrzenna i tereny inwestycyjne

10.3.1. Struktura użytkowania i struktura własności terenów

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje ogólną strukturę użytkowania i własności terenów gminy.

Tabela 78. Ogólna struktura użytkowania i własności terenów gminy

Rodzaj użytkowania	Ogółem		Tereny o własności			
			Komunalnej	Skarbu Państwa	Prywatnej osób	
					fizycznych	prawnych
	[ha]	[%]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Użytki rolne	5585	72,2	60	b. d.	b. d.	b. d.
Lasy	1617	20,9	26	b. d.	b. d.	b. d.
Inne ter. zielone, wody	75	1,0	29	b. d.	b. d.	b. d.
Tereny zabudowane	105	1,3	26	b. d.	b. d.	b. d.
Tereny komunikacyjne	235	3,0	151	b. d.	b. d.	b. d.
Inne	120	1,6	3	b. d.	b. d.	b. d.
Razem	7737	100,0	295	b. d.	b. d.	b. d.
Udział w %	100,0		3,8	b. d.	b. d.	b. d.

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

10.3.2. Struktura przestrzenna gminy

Poniżej zamieszczone dane prezentują strukturę przestrzenną gminy i zostały zaczerpnięte ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chorkówka:

- powierzchnia gminy wynosi 7747 ha,
- układ osadniczy miejscowości Zręcin, Świerzowa Polska i Szczepańcowa, przekształca się w kierunku zabudowy typowej dla terenów podmiejskich,
- brak ukształtowanego centrum gminy, w gminie występuje zabudowa zagrodowa związana z produkcją rolną i zabudowa typowo mieszkalna,
- zabudowę usługową na terenie gminy można podzielić na zabudowę spełniającą funkcję usług publicznych oraz usług o charakterze komercyjnym. Obiekty spełniające funkcje komercyjne (usługi, handel) zlokalizowane są w dużej mierze w połączeniu z zabudową mieszkaniową.

10.3.3. Dokumenty i decyzje w gospodarce przestrzennej i przewidywane w nich zmiany

Obecnie na terenie Gminy Chorkówka obowiązuje **29 planów zagospodarowania przestrzennego**, co stanowi **5,7% pow. ogólnej gminy**. Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chorkówka, zostało uchwalone uchwałą nr **III/25/02** Rady Gminy z dnia **28 grudnia 2002 r.**

W 2010 roku wydano 85 decyzji o warunkach zabudowy obejmujących obszar o powierzchni 17,2 ha. W 2011 roku wydano 121 decyzji o warunkach zabudowy obejmujących obszar o powierzchni 26,5 ha. W 2012 roku wydano 109 decyzji o warunkach zabudowy obejmujących obszar o powierzchni 21,3 ha, zaś w 2013 roku wydano 69 decyzji o warunkach zabudowy obejmujących obszar o powierzchni 14,6 ha. W analizowanym okresie obejmującym lata 2010-2013 nie poniesiono żadnych wydatków na sporządzanie dokumentów planowania przestrzennego. Nie poniesiono również żadnych wydatków

na odszkodowania i wykup gruntów – wynikających z uchwalenia planów miejscowych (art. 36 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

10.3.4. Tereny rozwojowe – oferty inwestycyjne

Tabela 79. Tereny rozwojowe – oferty inwestycyjne

Lp.	Przeznaczenie na cele	Powierzchnia	Stopień wyposażenia (uzbrojenia)	Odległość od drogi tranzytowej	Odległość od centrum	Rodzaj własności	Sytuacja planistyczna
1	zabudowa usługowa i produkcyjna	21 ha	pełne	2 km	teren położony przy granicy miasta Krośna	prywatna	Obowiązujący MPZP Szczepańcowa XXVII – Strefa inwestycyjna

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

10.4. Budżet i inwestycje gminy

10.4.1. Dochody budżetu gminy

W dużym stopniu odbiciem poziomu rozwoju gospodarczego gminy jest jej budżet – dochody własne, w tym wpływy podatkowe. Budżet Gminy Chorkówka ilustrują poniższe tabele.

Tabela 80. Dochody budżetu gminy wg rodzajów

Wyszczególnienie	w tys. zł		
	2011	2012	2013
OGÓLEM	33 712	34 511	36 801
Dochody własne	7 593	7 672	8 764
<i>w tym:</i>			
Podatek od nieruchomości	1 810	1 527	1 765
Podatek od środków transportowych	64	70	72
Podatek rolny i leśny	520	670	735
Opłata skarbową	25	23	23
Wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego	85	130	79
Wpływy z usług	270	308	413
Dochody z dzierżawy i leasingu	99	104	114
Inne dochody własne	915	941	1 318
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	3 805	3 899	4 245
od osób prawnych	3	4	5
od osób fizycznych	3 802	3 895	4 240
Dotacje celowe z budżetu państwa	6 409	5 991	6 395
Na zadania gminy: zlecone	5124	5 031	4 873
powierzone	21	4	5
własne	1 264	956	1 517
Subwencje ogólne z budżetu państwa	18 590	20 042	19 136
Dofinansowanie zadań własnych ze źródeł pozabudżetowych, UE i inne zagr.	1 120	806	2 506

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 81. Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca – porównania

Jednostka terytorialna	Ogółem		Dochody własne				Udział dochodów własnych				Dynamika wzrostu dochodów	
			ogółem		podatkowe		ogółem		podatkowe		ogółem	własnych
	2011	2013	2011	2013	2011	2013	2011	2013	2011	2013	2011 r. = 100	
	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[zł]	[%]	[%]	[%]	[zł]		
Gmina Chorkówka	2479,03	2711,31	558,41	645,73	466,60	512,95	22,52	23,82	18,82	18,92	109,37	115,64

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

O możliwościach rozwojowych danej jednostki terytorialnej w dużej mierze stanowi udział dochodów własnych w dochodach ogółem.

10.4.2. Wydatki budżetu gminy

Poniżej zamieszczone tabele prezentują wydatki budżetu Gminy Chorkówka w latach 2011 – 2013.

Tabela 82. Wydatki budżetu gminy

Wyszczególnienie	w tys. zł		
	2011	2012	2013
OGÓLEM	33 550	35 393	35 753
<i>w tym:</i>			
Dotacje	1 345	1 366	1 361
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	6 727	6 629	6 738
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	22 749	24 049	24 501
<i>w tym:</i>			
Wynagrodzenia oraz składki na ubezpiecz. społ. i f. pracy	16 929	18 208	18 367
Zakup materiałów i usług	4 140	4 302	4 529
w tym: energia	1 164	1 360	1 326
Rozliczenia z bankami	36	34	37
Wydatki majątkowe	2 693	3 315	3 116
W tym inwestycyjne	2 693	3 315	3 116
w tym: na budynki i budowlę	2 519	3 099	2 817

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 83. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów

WYSZCZEGÓLNIENIE	zł		
	2011	2012	2013
OGÓLEM	33 550 440,15	35 392 704,48	35 752 855,19
<i>w tym:</i>			
Dotacje na finansowanie zadań gospodarczych			
Rolnictwo i łowiectwo	168 666,75	1 812 798,19	1 557 900,77
Leśnictwo	-	-	-
Przetwórstwo przemysłowe	18 007,20	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	39 420,21	26 319,85	20 500,00
Transport i łączność	2 095 205,01	864 351,80	1 765 519,66
Turystyka i wypoczynek	-	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	776 484,96	584 502,31	630 631,62
Działalność usługowa	50 141,20	43 427,30	40 376,38
Informatyka	-	-	-
Administracja publiczna	2 837 850,08	3 139 636,34	3 234 339,50
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli ochrony prawa oraz sądownictwa	45 058,00	2 255,00	2 266,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	362 021,90	477 990,48	431 636,53
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	82 445,87	-	-
Obsługa długu publicznego	36 207,47	34 437,77	37 232,35
Różne rozliczenia	108 567,97	3 011,66	1 696,50
Oświata i wychowanie	17 434 277,29	18 700 263,39	18 493 401,23
Ochrona zdrowia	132 410,99	138 347,28	146 189,96
Pomoc społeczna	6 386 829,59	6 474 608,77	6 555 817,56
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	391 739,21	589 714,01	517 448,21
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	693 271,77	599 189,09	879 175,48
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 518 618,29	1 694 481,89	1 258 123,81
Kultura fizyczna	373 216,39	207 369,35	180 599,63

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Tabela 84. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów - struktura % w ogółu wydatków

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
OGÓŁEM	100,00	100,00	100,00
Rolnictwo i łowiectwo	0,50	5,12	4,36
Leśnictwo	-	-	-
Przetwórstwo przemysłowe	0,05	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0,12	0,07	0,06
Transport i łączność	6,25	2,44	4,94
Turystyka i wypoczynek	-	-	-
Gospodarka mieszkaniowa	2,31	1,65	1,76
Działalność usługowa	0,15	0,12	0,11
Informatyka	-	-	-
Administracja publiczna	8,46	8,87	9,05
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli ochrony prawa oraz sądownictwa	0,13	0,00	0,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,08	1,35	1,21
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,25	-	-
Obsługa długu publicznego	0,11	0,10	0,10
Różne rozliczenia	0,32	0,01	0,00
Oświata i wychowanie	51,96	52,86	51,73
Ochrona zdrowia	0,39	0,39	0,41
Pomoc społeczna	19,04	18,29	18,34
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,17	1,67	1,45
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2,07	1,69	2,46
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4,53	4,79	3,52
Kultura fizyczna	1,11	0,58	0,50

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

10.4.3. Inwestycje gminne

Realizowane w ostatnim 7-leciu przez Gminę Chorkówka zadania inwestycyjne wpisywały się w cele strategiczne określone w Strategii Rozwoju Gminy Chorkówka do roku 2015 oraz Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Chorkówka na lata 2004-2013. Zadania te - zarówno jednoroczne jak i wieloletnie - umieszczane były w budżecie gminy, zatwierdzanym przez Radnych Gminy.

Gmina Chorkówka przeznaczala rocznie na realizację zadań inwestycyjnych ok. 9,27% dochodów budżetowych. W przypadku dużych, kosztownych zamierzeń, gmina starała się z powodzeniem pozyskać środki zewnętrzne na ich realizację.

Najważniejszym źródłem dotacji do inwestycji były środki Unii Europejskiej, pochodzące m.in. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i budżetu państwa. W latach 2007-2013 Gmina Chorkówka zrealizowała 13 projektów inwestycyjnych o łącznej wartości blisko 10,5 mln zł, pozyskując dofinansowanie w formie dotacji w kwocie ok. 6,1 mln zł. Do najważniejszych zrealizowanych wówczas inwestycji należały:

- Odnowa wsi: miejscowość Kobylany,

- Budowa wodociągu w miejscowości Zręcin,
- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Żeglce,
- Odnowa wsi: miejscowość Bóbrka,
- Zakup samochodu specjalistycznego dla OSP Szczepańcowa,
- Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów,
- Przebudowa dróg w miejscowości Zręcin,
- Odnowa wsi: miejscowość Zręcin,
- Odnowa wsi: miejscowość Chorkówka,
- Budowa wodociągu w miejscowości Żeglce,
- Budowa placu zabaw w miejscowości Świerzowa Polska,
- Budowa boiska do piłki plażowej w Faliszówce,
- Budowa sieci szerokopasmowej.

10.5. Potencjał finansowy ludności i instytucji

W końcu września 2013 r. działalność operacyjną na terenie kraju prowadziły 642 banki (o 1 mniej niż rok wcześniej). Banków komercyjnych było 70 (tyle samo, co rok wcześniej), w tym 28 oddziałów instytucji kredytowych (o 4 więcej). Banków z przewagą lub ze 100% udziałem kapitału zagranicznego działało 60 (o 1 mniej). Ponadto funkcjonowały 572 banki spółdzielcze (o 1 mniej).

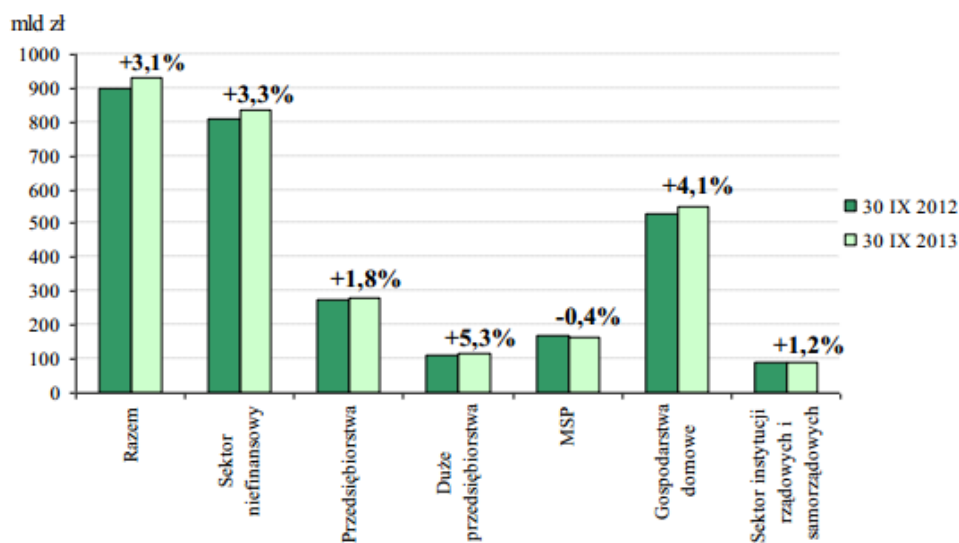
Zmiany liczby banków ogółem oraz w poszczególnych grupach były spowodowane przez różne czynniki, takie jak:

- wchodzenie do Polski nowych inwestorów (5 nowych oddziałów instytucji kredytowych),
- procesy konsolidacyjne (jeden bank ze 100% udziałem kapitału zagranicznego został przejęty przez polskich inwestorów; jeden bank ze 100% udziałem kapitału zagranicznego połączył się z innym bankiem z tej samej grupy banków; dwa banki z większościowym udziałem kapitału zagranicznego połączyły się z innymi bankami z tej samej grupy banków; jeden bank spółdzielczy połączył się z innym bankiem spółdzielczym),
- zmiana formy organizacyjnej (jeden bank ze 100% udziałem kapitału zagranicznego został połączony z oddziałem instytucji kredytowej, a jeden oddział instytucji kredytowej połączył się z bankiem ze 100% udziałem kapitału zagranicznego, w ramach swoich grup kapitałowych).

W okresie I-IX 2013 roku w sektorze bankowym odnotowano wyniki finansowe niższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku.

Według opracowania Głównego Urzędu Statystycznego *Wyniki finansowe banków w okresie I – IX 2013 r.* wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu i sektorowi instytucji rządowych i samorządowych wyniosła w dniu 30 września br. 928,8 mld zł, co oznacza wzrost o 3,1% w porównaniu do stanu o rok wcześniej. Kredyty udzielone sektorowi niefinansowemu stanowiły 90,3% tej kwoty i wyniosły 838,6 mld zł (wzrost o 3,3%), w tym kredyty dla przedsiębiorstw 281,1 mld zł (wzrost o 1,8%), a dla gospodarstw domowych 552,4 mld zł (więcej o 4,1%). Większość kredytów dla przedsiębiorstw (59,2%) w kwocie 3 166,4 mld zł (spadek o 0,4%) została zaciągnięta przez MSP i była przeznaczona głównie na finansowanie ich działalności operacyjnej (62,0 mld zł – spadek o 4,3%), inwestycje (50,0 mld zł – wzrost o 3,7%) i nieruchomości (41,0 mld zł – bez zmian). Kredyty dla gospodarstw domowych były przeznaczone w przeważającej części na nieruchomości mieszkaniowe – 333,5 mld zł (wzrost o 5,0%) i konsumpcyjne osób prywatnych – 112,8 mld zł (wzrost o 0,2%).

Wykres 20. Wartość i dynamika kredytów dla sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych w bankach ogółem

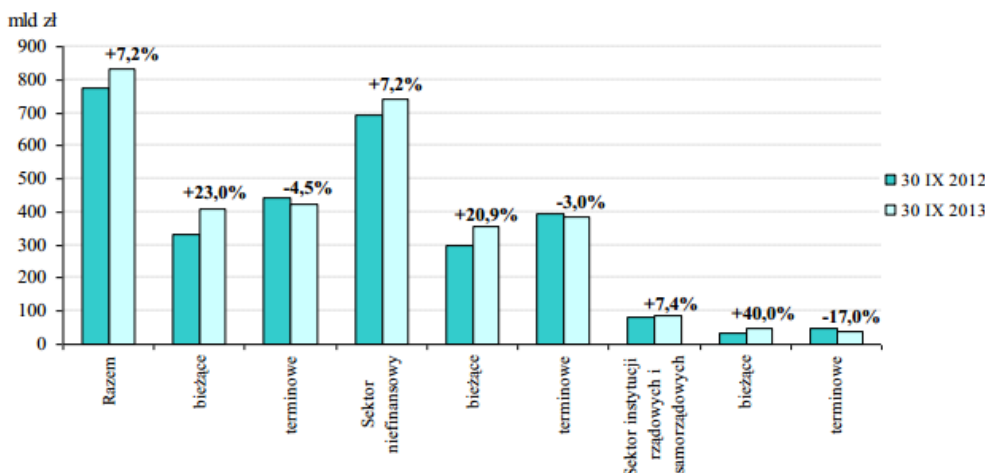

Źródło: Wyniki finansowe banków w okresie I – IX 2013 r.

Depozyty sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych w dniu 30 września br. osiągnęły wartość 832,4 mld zł (wzrost o 7,2%), z tego depozyty sektora niefinansowego wyniosły 743,4 mld zł (wzrost o 7,2%), a depozyty sektora instytucji rządowych i samorządowych – 89,0 mld zł (wzrost o 7,4%). W porównaniu do stanu z 30 września ub. r. odnotowano wzrost wartości depozytów bieżących i obniżenie wartości depozytów terminowych.

W sektorze niefinansowym wartość depozytów bieżących zwiększyła się o 20,9%, a depozytów terminowych uległa zmniejszeniu o 3,0%. W sektorze instytucji rządowych i samorządowych wartość depozytów bieżących wzrosła o 40,0%, a terminowych obniżyła się o 17,0%. W rezultacie tego zjawiska, udział depozytów bieżących w depozytach tych dwóch sektorów łącznie zwiększył się do 49,0%, a w sektorze instytucji rządowych i samorządowych depozyty bieżące stanowiły większość depozytów tego sektora (55,8% wobec 42,8% rok wcześniej).

Wykres 21. Wartość i dynamika depozytów sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych w bankach ogółem

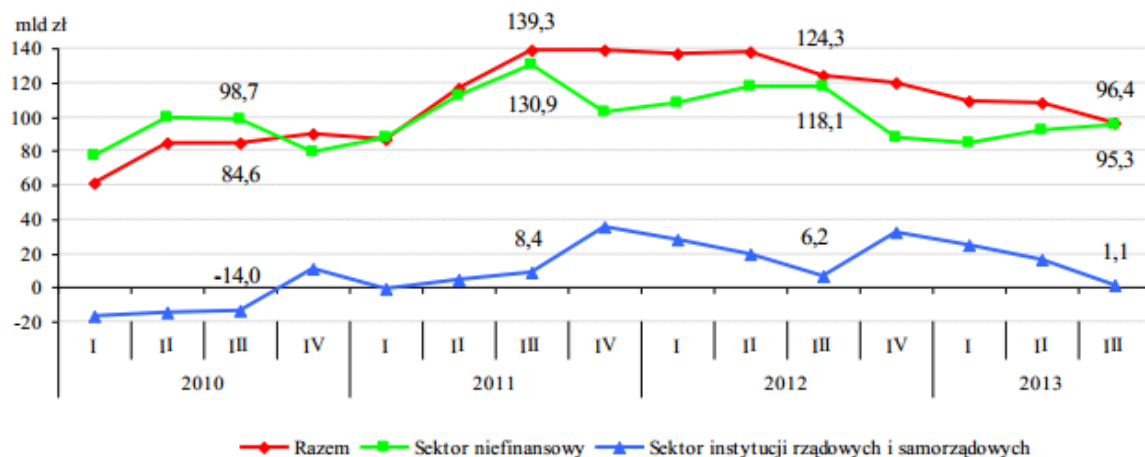

Źródło: Wyniki finansowe banków w okresie I – IX 2013 r.

Przyrost wartości kredytów dla sektora niefinansowego i sektora instytucji rządowych i samorządowych (3,1%) był o 4,1 pkt proc. niższy od wzrostu wartości depozytów (7,2%), w rezultacie czego różnica między wartością kredytów dla tych sektorów i depozytów zebranych od podmiotów z tych sektorów zmniejszyła się do 96,4 mld zł, wobec 124,3 mld zł rok wcześniej.

W sektorze niefinansowym nadwyżka kredytów nad depozytami zmniejszyła się w skali roku o 22,9 mld zł, a w sektorze instytucji rządowych i samorządowych o 5,0 mld zł.

Wykres 22. Nadwyżka wartości udzielonych kredytów nad depozytami według sektorów, w latach 2010-2013 (stan w końcu kwartału)

Źródło: Wyniki finansowe banków w okresie I – IX 2013 r.

Niestety nie udało się zgromadzić danych dotyczących wartości depozytów i kredytów mieszkańców Gminy Chorkówka i podmiotów gospodarczych. Poniżej zamieszczona tabela przedstawia wartość depozytów i kredytów jst.

Tabela 85. Depozyty i kredyty Gminy Chorkówka

Wyszczególnienie	w mln. zł	w mln. zł
Depozyty złotowe i walutowe		
jednostka samorządu terytorialnego	0,00	0,00
Kredyty złotowe		
jednostka samorządu terytorialnego	0,00	0,00

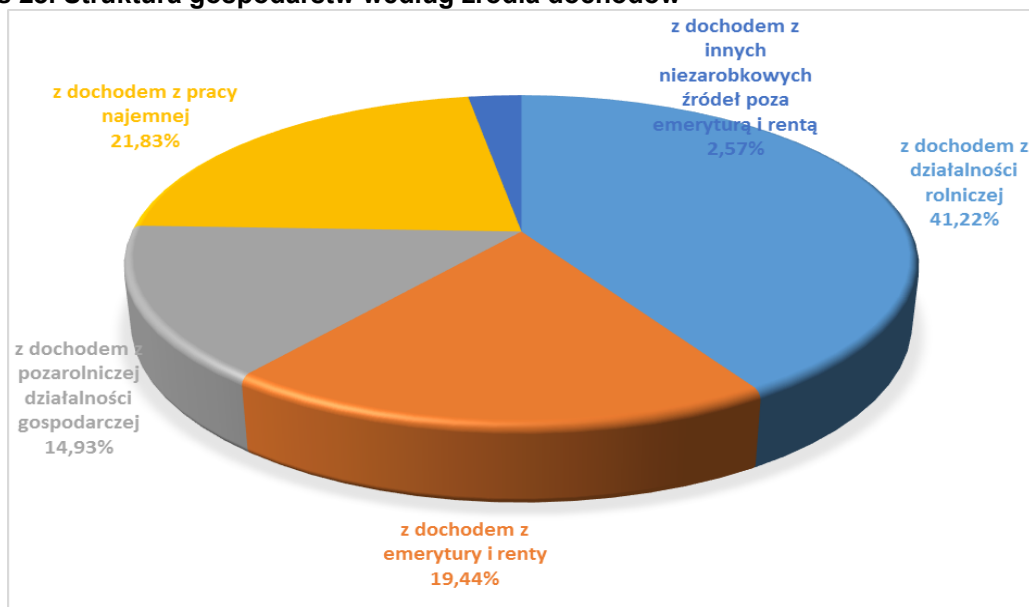
Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

10.6. Rolnictwo

Na przestrzeni ostatnich lat proces zmniejszenia się liczby ludności zamieszkującej obszar wiejski utrzymującej się z rolnictwa znacznie przyspieszył. Ludność wiejska utrzymuje się głównie z pracy najemnej, z rent i emerytur, czy turystyki wiejskiej, ostatnio bardzo popularnej. Zwiększa się też znaczenie terenów wiejskich jako miejsca zamieszkania ludności pracującej w miastach. A podejmowanie działalności pozarolniczej wspierane jest ze środków publicznych w ramach programów współfinansowanych przez UE.

W analizowanej Gminie Chorkówka zgodnie z zamieszczonym poniżej wykresem rolnictwo jest źródłem utrzymania dla 41,22% gospodarstw domowych (dane Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku), podczas gdy w 2002 roku było ich 1%. Wbrew powszechnie panującym na obszarach wiejskich trendom w Gminie Chorkówka da się zauważyć wzrost udziału gospodarstw ze źródłem utrzymania z rolnictwa w ogóle gospodarstw rolnych w gminie.

Wykres 23. Struktura gospodarstw według źródła dochodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Poniżej zamieszczony opis przedstawia charakterystykę warunków do prowadzenia działalności rolniczej w Gminie Chorkówka oraz samą prowadzoną na analizowanym obszarze działalność rolniczą.

Warunki glebowe

Pokrywa glebowa Gminy Chorkówka jest silnie zróżnicowana. Największą powierzchnię zajmują gleby brunatne i bielcowe o różnie wykształconych profilach w zależności od skał podłoża. Ich przydatność rolnicza jest zróżnicowana, najlepsza tam gdzie gleby brunatne wykształciły się na podłożu pylastym. Znaczną powierzchnię zajmują również mady występujące w dolinach rzecznych, wykształcone na podłożu pyłów ilastych i iłów pylastych. Są to na ogół gleby klasy III a nawet II klasy bonitacyjnej. Największy kompleks tego typu gleb występuje w środkowej części gminy w miejscowościach: Chorkówka i Żeglce. Wysoką przydatność rolniczą posiadają także czarne ziemie wykształcone na podłożu iłów pylastych. Dość duże kompleksy tych gleb zaliczone do III klasy bonitacyjnej występują w miejscowości Kobyłany. W Gminie Chorkówka sporadycznie występują gleby pochodzenia organicznego typu murszowo-mineralnego i murszowate oraz gleby torfowe. Gleby te stanowią niewielkie kompleksy w miejscowościach: Leśniówka, Świerzowa Polska i Szczepańcowa. **Gmina posiada średnie warunki glebowo-klimatyczne do rozwoju produkcji rolniczej. Wśród gruntów ornych dominują gleby klasy IVa i IVb – łącznie 2773 ha, a wśród użytków zielonych gleby klasy III i IV – łącznie 579 ha.** Użytki rolne stanowią blisko 68% powierzchni całej gminy. Powierzchnie poszczególnych użytków rolnych według klas gleboznawczych zestawiono w poniższej tabeli.

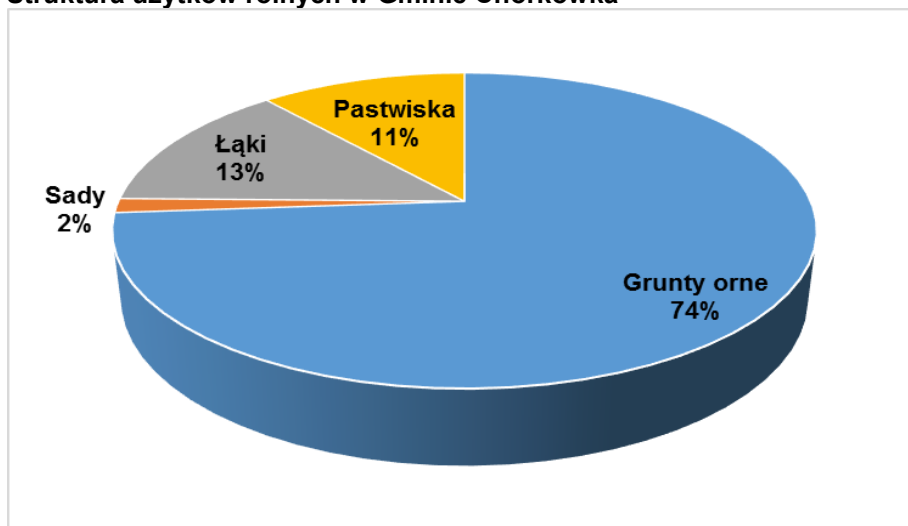
Tabela 86. Powierzchnia użytków rolnych w Gminie Chorkówka z podziałem na klasy gleboznawcze

Klasa gleboznawcza	Użytki rolne				
	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Razem
RII	8	-	-	-	8
RIIIa	166	1	-	-	167
RIIB	551	1	-	-	552
RIVa	1559	6	-	-	1565
RIVb	1203	5	-	-	1208
RV	325	-	-	-	325
RVI	64	-	-	-	64
ŁII	-	-	26	-	26
ŁIII	-	-	325	-	325
ŁIV	-	-	254	-	254
ŁV	-	-	83	-	83
ŁVI	-	-	15	-	15
PsII	-	-	-	1	1
PsIII	-	23	-	114	137
PsIV	-	39	-	320	359

PsV	-	2	-	91	93
PsVI	-	-	-	68	68
PszVI	-	-	-	-	0
Razem	3876	77	703	594	5250

Źródło: dane Urzędu Gminy w Chorkówce

Wykres 24. Struktura użytków rolnych w Gminie Chorkówka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chorkówce

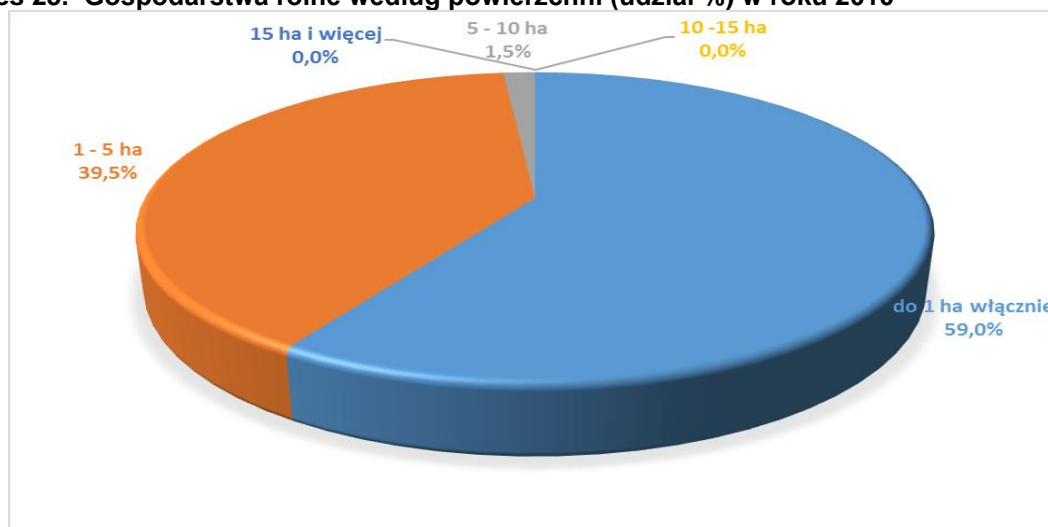
Na terenie Gminy Chorkówka w 2010 roku działalność rolniczą prowadziło 2 727 gospodarstw (wszystkie to gospodarstwa indywidualne). W strukturze gospodarstw według powierzchni przeważają gospodarstwa o areale do 1ha, blisko 40% stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5ha. Pozostałe gospodarstwa mieszczą się w przedziale od 5 do 10ha. Na terenie gminy Chorkówka nie ma gospodarstw o powierzchni powyżej 10ha.

Tabela 87. Udział gospodarstw rolnych według powierzchni w 2010 roku (%)

Gospodarstwa rolne według powierzchni (udział %)	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
Gmina Chorkówka	59,0%	39,5%	1,5%	0,0%	0,0%
Polska	31,4%	37,8%	15,4%	6,7%	8,6%
Województwo podkarpackie	44,6%	45,5%	7,4%	1,2%	1,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Wykres 25. Gospodarstwa rolne według powierzchni (udział %) w roku 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

W strukturze gospodarstw rolnych według pogłowia zwierząt gospodarskich na terenie Gminy Chorkówka przeważają gospodarstwa hodujące drób, a w następnej kolejności bydło.

Tabela 88. Gospodarstwa rolne według pogłowia zwierząt gospodarskich w 2010 roku

Liczba gospodarstw według pogłowia zwierząt gospodarskich	bydło	trzoda chlewna	konie	drób
Gmina Chorkówka	200	94	34	1031
Województwo podkarpackie	41706	33239	10285	109662
Polska	525472	397676	101256	788968

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Znaczna część gospodarstw specjalizuje się w produkcji wielokierunkowej, obejmującej wartość produkcji roślinnej, zwierzęcej, łącznie z produktami zużytymi na pasze we własnym gospodarstwie oraz produktami nierolniczymi pozyskiwanymi także w niektórych gospodarstwach.

Tabela 89. Gospodarstwa rolne według zasiewów wybranych upraw w 2010 roku

Liczba gospodarstw według zasiewów wybranych upraw	zboża	ziemniaki	uprawy przemysłowe	warzywa gruntowe
Gmina Chorkówka	927	1215	26	150
Województwo podkarpackie	126721	120777	8264	17882
Polska	1296681	747749	134430	110210

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Spis ilustracji

Mapy

Mapa 1. Lokalizacja Chorkówka na tle podziału fizyczno-geograficznego województwa podkarpackiego na mezoregiony	8
Mapa 2. Wykaz dróg krajowych (w tym autostrad i szybkiego ruchu) zlokalizowanych w województwie podkarpackim	16
Mapa 3. Przyrost (ubytek) mieszkań zamieszkanyc w latach 2002-2011	47

Schematy

Schemat 1. Schemat organizacyjny Urzędu Gminy w Chorkówce	127
---	-----

Tabela

Tabela 1. Struktura wieku wg grup ekonomicznych w powiecie krośnieńskim	13
Tabela 2. Ludność powiatu krośnieńskiego w wieku ponadgimnazjalnym (16-18)	13
Tabela 3. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca	13
Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	14
Tabela 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego – stan w końcu stycznia 2014 roku	14
Tabela 6. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2012 r.	26
Tabela 7. Udział kobiet	28
Tabela 8. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w poszczególnych latach 2008-2012	28
Tabela 9. Małżeństwa zawarte i rozwody na 1000 mieszkańców w latach 2008-2012	30
Tabela 10. Zameldowania i wymeldowania na pobyt stały w poszczególnych latach 2008-2012	32
Tabela 11. Prognoza ludności według płci na lata 2015-2035	32
Tabela 12. Zgony niemowląt w latach 2008-2012 w Gminie Chorkówka i jedn. porównywanych	34
Tabela 13. Wyniki sprawdzianu uczniów i szkół podstawowych w gminie Chorkówka w latach 2009-2012	35
Tabela 14. Wyniki uczniów i gimnazjów w gminie w latach 2011-2008	37
Tabela 15. Stowarzyszenia i organizacje społeczne oraz fundacje w 2010 r.	38
Tabela 16. Wykaz i charakterystyka lokali mieszkalnych stanowiących zasoby komunalne Gminy Chorkówka	46
Tabela 17. Wskaźniki warunków mieszkaniowych	48
Tabela 18. Charakterystyka mieszkań oddanych do użytku	49
Tabela 19. Obowiązujące stawki czynszu w zasobach komunalnych w Gminie Chorkówka w 2011 i 2012 roku (w zł na 1m ² p.u. miesięcznie)	49
Tabela 20. Liczba i kwota dodatków mieszkaniowych wypłacanych w roku: 2009, 2010, 2011, 2012	49
Tabela 21. Wyposażenie mieszkań w instalacje	50
Tabela 22. Możliwości przestrzenne budowy nowych mieszkań/budynków mieszkalnych	51
Tabela 23. Wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w Gminie Chorkówka	51
Tabela 24. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Chorkówka	51
Tabela 25. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Gminie Chorkówka i w jednostkach porównywalnych w styczniu 2014 roku ..	52
Tabela 26. Liczba ofert pracy w powiecie krośnieńskim oraz liczby podjętych prac przez mieszkańców Gminy Chorkówka	52
Tabela 27. Pomoc społeczna wg powodów udzielenia w 2013 r.	56
Tabela 28. Pomoc społeczna wg rodzajów świadczeń	57
Tabela 29. Pomoc społeczna w latach 2010-2013	57
Tabela 30. Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chorkówce w 2013 r.	57
Tabela 31. Liczba wychowanków przedszkoli, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów – w latach szkolnych - 2011/12 i 2012/13.	58
Tabela 32. Zatrudnienie nauczycieli wg stopni awansu zawodowego w placówkach Gminy Chorkówka – w latach szkolnych - 2011/12 i 2012/13. (w przeliczeniu na etaty)	58
Tabela 33. Finansowanie systemu edukacji i wychowania Gminy Chorkówka – w latach szkolnych - 2011/12 i 2012/13	58
Tabela 34. Charakterystyka obiektów opieki służących opiece nad dziećmi	60
Tabela 35. Liczba dzieci na oddział	60
Tabela 36. Liczba dzieci na 1 miejsce w przedszkolu	61
Tabela 37. Szkoły podstawowe w Gminie Chorkówka	62
Tabela 38. Komputeryzacja szkół podstawowych w Gminie Chorkówka i jednostkach porównywalnych	62
Tabela 39. Szkoły gimnazjalne w Gminie Chorkówka	64
Tabela 40. Komputeryzacja szkół gimnazjalnych w Gminie Chorkówka	64
Tabela 41. Stan techniczny szkół funkcjonujących w Gminie Chorkówka i zakres bieżących potrzeb inwestycyjno – remontowych	65
Tabela 42. Udział z działaniami ratowniczych jednostek OSP z Gminy Chorkówka w latach 2008 – 2013	84
Tabela 43. Udział z działaniami ratowniczych jednostek OSP z Gminy Chorkówka w latach 2008 – 2013	85
Tabela 44. Wykaz i specyfikacja obiektów o charakterze sportowym i rekreacyjnym zlokalizowanych w Gminie Chorkówka	91
Tabela 45. Wykaz imprez w obiektach o charakterze sportowym i rekreacyjnym zlokalizowanych w Gminie Chorkówka	92
Tabela 46. Wykaz i charakterystyka klubów sportowych działających na terenie Gminy Chorkówka	93
Tabela 47. Wykaz imprez przeznaczonych dla mieszkańców Gminy Chorkówka (cyklicznych)	94
Tabela 48. Struktura przestrzenna gminy	100
Tabela 49. Zabytki zlokalizowane w Gminie Chorkówka wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	111
Tabela 50. Wykaz zespołów artystycznych działających w Gminie Chorkówka	115
Tabela 51. Frekwencja w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce i Muzeum Kultury Szlacheckiej w miejscowości Kopytowa w latach 2008 - 2013	122
Tabela 52. Ruch turystyczny w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012	125
Tabela 53. Ruch turystyczny w mieście w latach 2008 – 2012	125
Tabela 54. Zakres spraw urzędowych możliwych do załatwienia przez Internet	131
Tabela 55. Ocena sprawności i kompetencji obsługi interesantów	131

Tabela 56. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności i rodzajów.....	138
Tabela 57. Podmioty gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności. (stan na koniec 2012 r.).....	139
Tabela 58. Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości (stan na koniec 2012 r.).....	139
Tabela 59. Wykaz komunalnych lokali użytkowych Gminy Chorkówka.....	140
Tabela 60. Pracujący według sektorów ekonomicznych.....	140
Tabela 61. Podmioty wg sekcji PKD 2004 i PKD 2007.....	141
Tabela 62. Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji w 2012 roku.....	142
Tabela 63. Wykaz komunalnych lokali użytkowych Gminy Chorkówka.....	147
Tabela 64. Zestawienie danych na dzień 31.12.2013r., struktura zasobu nieruchomości.....	151
Tabela 65. Wykaz nieruchomości będących we własności /posiadaniu/ Gminy Chorkówka.....	151
Tabela 66. Podział nieruchomości z uwzględnieniem użytków gruntowych (stan na 31.12.2013r.).....	151
Tabela 67. Drogi i ich stan.....	152
Tabela 68. Wartość nakładów na utrzymanie, w tym remonty dróg gminnych i obiektów mostowych w porównaniu z potrzebami.....	153
Tabela 69. Opłata za przejazd z Chorkówki do pozostałych miejscowości w gminie.....	153
Tabela 74. Podstawowe dane charakteryzujące sieć gazową w Gminie Chorkówka na koniec 2012 roku i jej odbiorców.....	154
Tabela 71. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km).....	157
Tabela 72. Woda dostarczona gospodarstwom domowym w dam ³	157
Tabela 73. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	157
Tabela 74. Długość sieci wodociągowej /1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych.....	157
Tabela 75. Charakterystyka sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej w Gminie Chorkówka.....	158
Tabela 76. Długość sieci kanalizacyjnej /1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych.....	158
Tabela 77. Ilość ścieków na 1 mieszkańca korzystającego z sieci w latach 2004 i 2012, w gminie i w jednostkach porównywanych.....	159
Tabela 78. Ogólna struktura użytkowania i własności terenów gminy.....	161
Tabela 79. Tereny rozwojowe – oferty inwestycyjne.....	162
Tabela 80. Dochody budżetu gminy wg rodzajów.....	162
Tabela 81. Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca – porównania.....	162
Tabela 82. Wydatki budżetu gminy.....	163
Tabela 83. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów.....	163
Tabela 84. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów - struktura % w ogółu wydatków.....	164
Tabela 85. Depozyty i kredyty Gminy Chorkówka.....	167
Tabela 86. Powierzchnia użytków rolnych w Gminie Chorkówka z podziałem na klasy gleboznawcze.....	168
Tabela 87. Udział gospodarstw rolnych według powierzchni w 2010 roku (%).....	169
Tabela 88. Gospodarstwa rolne według pogłowia zwierząt gospodarskich w 2010 roku.....	170
Tabela 89. Gospodarstwa rolne według zasiewów wybranych upraw w 2010 roku.....	170

Wykres

Wykres 1. Stopa ubytku ludności w latach 2005-2012.....	25
Wykres 2. Zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Chorkówka w latach 2004 – 2012.....	25
Wykres 3. Ludność wg grup wiekowych w Gminie Chorkówka (stan na 2012 rok).....	27
Wykres 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Chorkówka (stan na 2012 rok).....	27
Wykres 5. Urodzenia na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012.....	29
Wykres 6. Zgony na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012.....	29
Wykres 7. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012.....	30
Wykres 8. Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012.....	31
Wykres 9. Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców w Gminie Chorkówka w latach 2008 – 2012.....	31
Wykres 10. Odsetek uczniów z wynikiem niskim, średnim i wysokim w Gminie Chorkówka w roku 2012.....	36
Wykres 11. Wyniki uczniów i gimnazjów w gminie w latach 2011 – 2008 (średni wynik w punktach).....	37
Wykres 12. Wskaźniki warunków mieszkaniowych.....	48
Wykres 13. Struktura gospodarstw według źródła dochodów.....	54
Wykres 14. Liczba dzieci na oddział.....	61
Wykres 15. Liczba dzieci na 1 miejsce w przedszkolu.....	61
Wykres 16. Struktura działań ratowniczych jednostek OSP z Gminy Chorkówka w latach 2008-2013 roku.....	84
Wykres 17. Dynamika frekwencji w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce ...	122
Wykres 18. Dynamika liczby Polaków korzystających z turystycznych obiektów zakwaterowania.....	125
Wykres 19. Dynamika podmiotów gospodarczych w Gminie Chorkówka w latach 2007-2012.....	139
Wykres 20. Wartość i dynamika kredytów dla sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych w bankach ogółem.....	166
Wykres 21. Wartość i dynamika depozytów sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych w bankach ogółem.....	166
Wykres 22. Nadwyżka wartości udzielonych kredytów nad depozytami według sektorów, w latach 2010-2013 (stan w końcu kwartału).....	167
Wykres 23. Struktura gospodarstw według źródła dochodów.....	168
Wykres 24. Struktura użytków rolnych w Gminie Chorkówka.....	169
Wykres 25. Gospodarstwa rolne według powierzchni (udział %) w roku 2010.....	169